

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

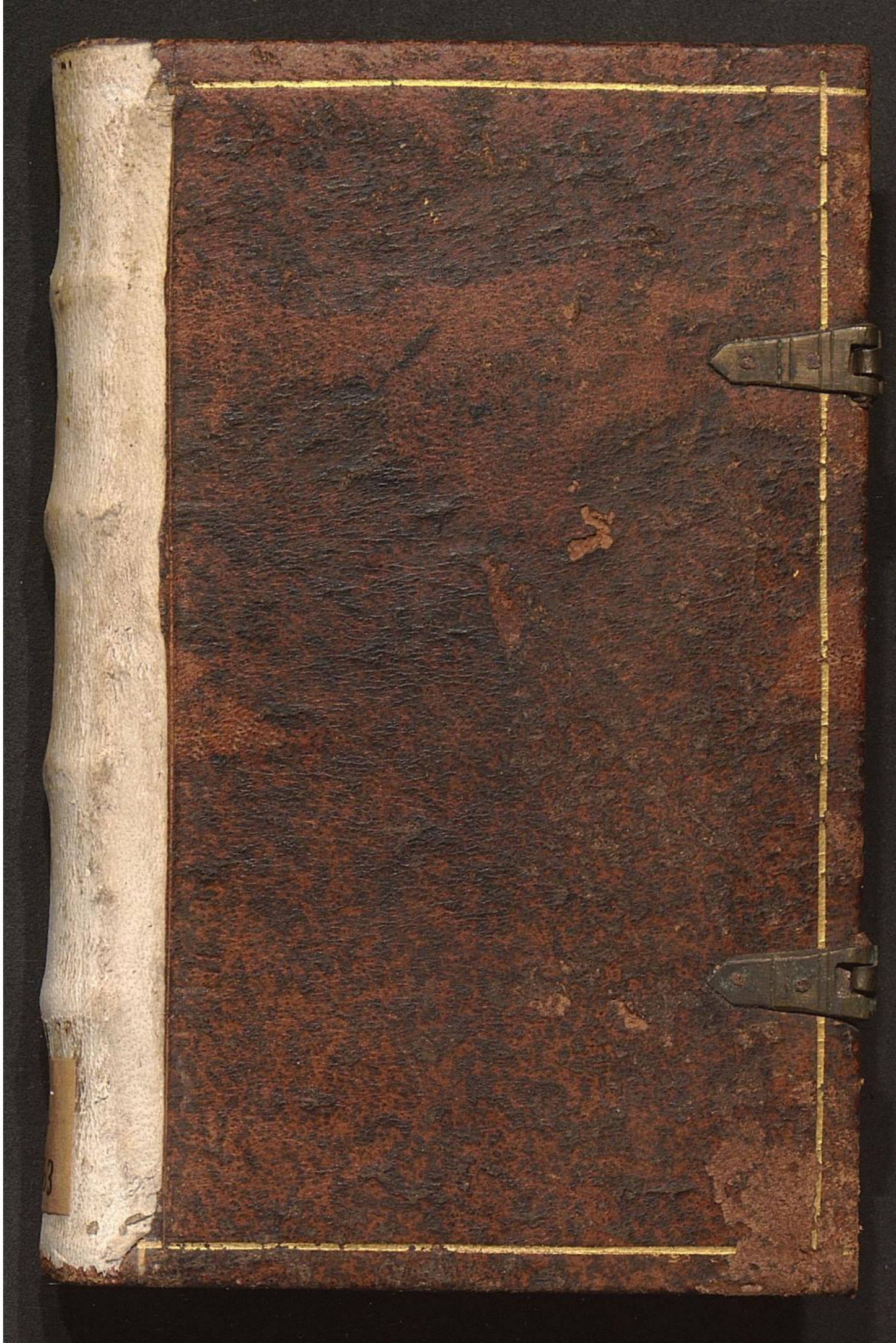
Universitätsbibliothek Paderborn

**Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu
Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione
Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ
Luci Datus**

Widl, Adam

Monachij

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

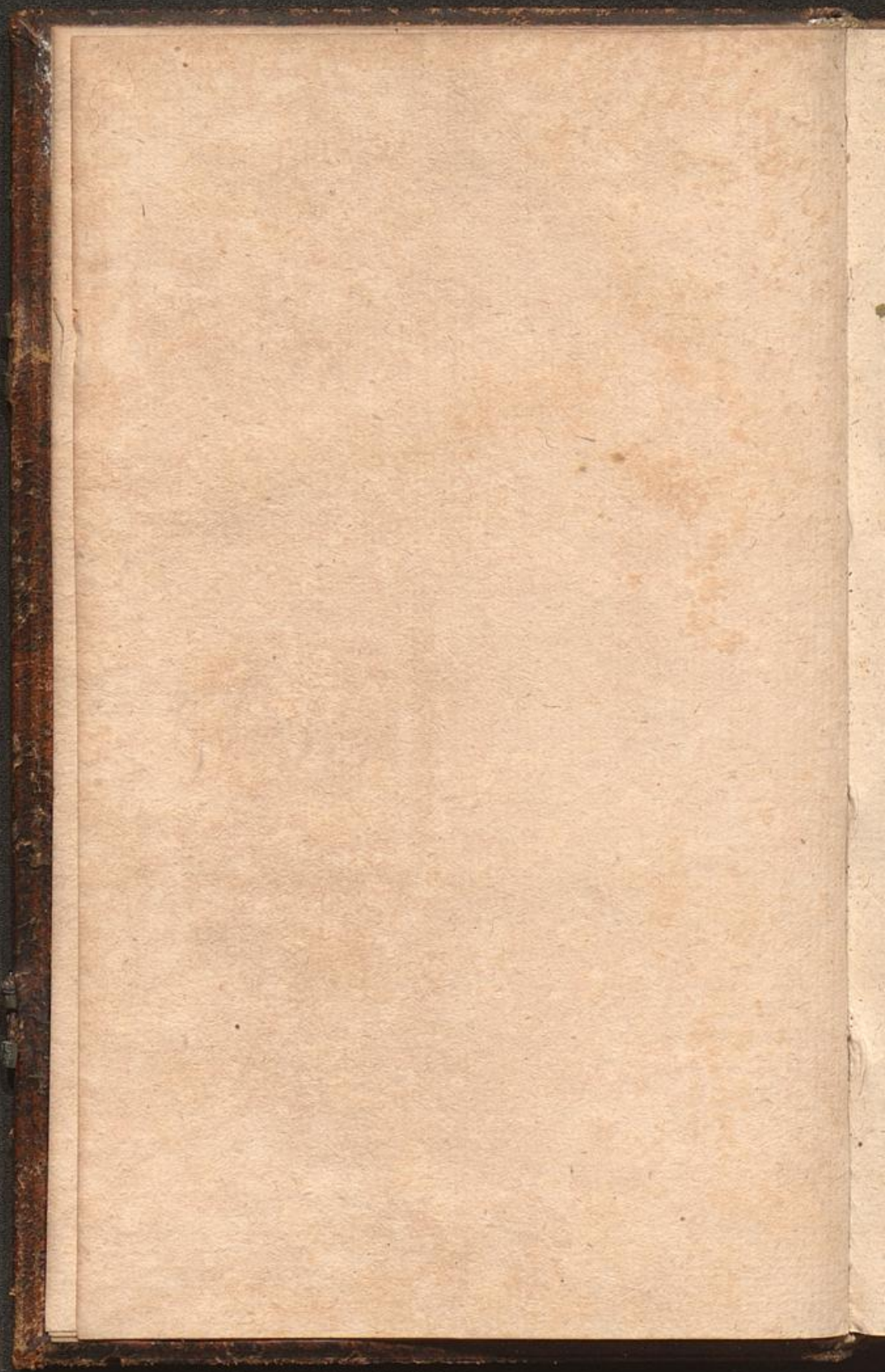

Th. 2463.

K111
8

DIVUS
SEBASTIANUS
EBERSPERGÆ BOIO-
RUM PROPITIUS,

SEU

CULTUS EIUSDEM GLORIO-
SI MARTYRIS à PRIMA LOCI FUN-
DATIONE AD NOSTRAUSQUE TEMPORA
PROPAGATUS, ET NUNC PUBLICÆ
LUCI DATUS.

AUCTORE
ADAMO WIDL è Soc. JESU.

Monachij

Cum facultate superiorum.

SUMPTIBUS IOANNIS HERMAN-
NI à GELDER, Bibliopole Elect.
Typis SEBASTIANI R. UCH.

A. M. DC. LXXXVIII.

*Collegii Societatis Jesu Paderbornae
Sino p. Kloppenberg 25/ 1697.*

DIVUS
SERVATISSIMO
FRANCISCO
AUGUSTINO

CONSTITUTIONE
SACROSANCTAE
ROMANAE ECCLESIAE
IN VATICANO
APOSTOLICE
SEDE
AUCTORE
ADAMO WIDLER

Mon. III
EX LIBRIS
SACROSANCTAE
ROMANAE ECCLESIAE
IN VATICANO
APOSTOLICE
SEDE
A. M. D. C. LXXVII

PRÆNOBILIBUS
STRENUISCLARISSIMIS
ACCONSULTISSIMISDO-
MINISDOMINISELECTORA-
LISMETROPOLIS
MONACENSIS

CONSULIBUS,
CETERISQUE DD. SENATO-
RIBUS, PATRIÆ PATRIBUS
FELICITATEM.

DIIVUSSEBASTIANUSEber-
spergæBojorum à multis jam
seculis Propitius, calamo
meo expressus dum sibi Patronum
quærit, sub cuius auspicijs in publi-
cam lucem prodeat, multis nomini-
bus vos appellat, *Viri Nobilissimi*, &
recto itinere Monachium conten-
dit.

EPISTOLA

dit. Hanc sibi Electarum sagittarum
 metam præfixit, quò collimaret. In
 quo quidem vicem vobis reddit,
 quem anno superiore magnificâ &
 numerosâ quatuor millium Capi-
 tum supplicatione Eberspergæ invi-
 sistis. Ad quem ergo accesseratis of-
 ficiosi Peregrini, ipse modò redit ad
 vos sive hospes, sive, quod malim
 dicere, vester Domesticus; cum in-
 tra Urbis vestræ amplissima mænia
 & turrata palatia ipse quoq; habeat
 Ecclesias geminas, aras verò diver-
 sis in Templis complures, ceu toti-
 dem superatæ antehac pestis erecta
 trophæa, seu futuræ calamitatis re-
 fugia. Huic certè Indigeti Sancto
 nostro ipsimet jam olim contestati
 estis luculento & pretioso munere,
 sex scilicet Candelabris justæ magni-
 tudinis ex argento scitè elaboratis
 Eberspergensî Aræ oblati dispulsam

tragi-

DEDICATORIA

tragicam pestem, quæ Urbem vestram Anno M. DC. XXXIV. depopulata est. Surgunt etiamnum extra portam Sentlinganam in communi & vasto Cœmiterio, colle conspicuo, aggerum instar, gemini grandes tumuli qui accumulata cadavera eo contagioso tempore forbuerunt. Adfuit ad preces vestras & vota SEBASTIANUS opportunè beneficus, nihil cunctandum ratus, cum in mora videretur periculum, ne media Urbs extra Urbem efferretur: adfuit, inquam, in tempore præclarus Medicus, & malum stitit. Agnovistis continuo Archiatrum, nec, quod ingrati faciunt, acceptum beneficium posuistis sub obscuro modio, sed supra Candela-brum. Imò unum non suffecerat; elegistis omnino sex, in quibus & splenderet munificentia vestra, &

* 3

simul

EPISTOLA

simul arderet Religio. Meretur hæc
 vestra insignis Pietas à memore be-
 neficiorum calamo Elogium, imò
 & librum. Quæ causa fuit, ut præ-
 sentem Tractatum Vestro Nomini
 inscriberem, in quo non tam D. SE-
 BASTIANI præclarè gesta, victri-
 ces Palmæ, impertita supplicibus de
 Cælo beneficia, quàm vester in Di-
 vum singularis amor, publicum in
 totam Provinciam latè manans
 exemplum, ceteraq; vestra decora,
 ac virtutes legerentur. Accessit por-
 rò & privata ratio à Cive vestro,
 quâ jure vobis addicor. Debeo Mo-
 nachio Natales meos; debeo idcir-
 co vobis observantiam & venerati-
 onem. Aspexi in Urbe vestra primum
 diem; respicio in vobis (*Domini Con-*
sultissimi) gratâ utique lucis reflexio-
 ne, patrij Solis beneficos radios, qui-
 bus Religiosos omnes, & inter illos

Urbis

DEDICATORIA.

Urbis vestræ inquilinam, Minimam
JESU Societatem gratiose intuemi-
ni, ut dicere cum Poëta libeat, 8. Me-
tamorphos. Car. 9. *Et super omnia vultus ac-
cessere boni.* Hisce tam lucidis, quàm
placidis oculis si hunc quoque libel-
lum meum, vobis sacrum benignè,
uti soletis reliqua, aspexeritis, abun-
dè mihi gratulabor non tam de in-
ventis Opusculi hujus eximijs Pa-
tronis, quàm de relicto grati animi
mei erga Vos aliquo saltem specimi-
ne, atque mnemosyno. DEUS ter
Opt. Max. Vos Urbi vestræ, ac Bono
Publico quàm diutissimè velit sal-
vos, ac servet incolumes. Ita voveo

Prænobilium ac Stre-
nuarum Dominationum
Vestrarum.

Servus in Christo humillimus

ADAMUS WIDL
Soc. JESU.

PRÆFATIO

Ad Benevolum Lectorem.

PAUCIS tibi, *Amice Lector*, explico scripti hujus mei Propositum. Ebersperga celestium favorum & gratiarum in Boica locus est, quò ad D. SEBASTIANUM mortalibus ægris propitium confluere quotannis solent, Vere præsertim viridi, & *Astate*, Peregrini plurimi maximo numero, nec minore Religione. Hi piè quandoque curiosi multoties de prima loci origine, de Fundatoribus, & hisce similibus inquirunt, avidèque aliquid de Antiquitatibus Eberspergensibus, de Cultu S. Sebastiani ad hæc usque tempora propagato intelligere cupiunt. Eorum laudabili pietati ut aliqua saltem ratione satisfaceret accedente præsertim Amicorum quorundam non ignobilium seu desiderio, seu imperio, dignum operæ pretium visum est, in tam optabili & sancto argumento calamum arripere,

ripere, qui de vetustis tabulis nostris Anti-
quitatum illarum compendiarium quan-
dam notitiam, seu lucidam scintillam de
obscura filice, extunderet. quod hisce fa-
cio, eâ prorsus fide, quâ monumenta no-
stra primitus conscripta sunt, & per Venera-
bilis Antiquitatis traditionem vetusto cha-
ractere ad nos usque pervenerunt.

Præcesserunt nos hac in parte exempla
locorum per Bavariam Religione & pere-
grinatione celebrium, quorum Fundatores,
& res ab illis gestæ, nec non gratiæ cæli-
tus acceptæ beneficio typi in publica luce,
& obvijs passim manibus versantur. Me-
rentur idipsum Eberspergæ Fundatores,
Semptenses Comites, Regijs Caroli Magni
ramis proximè innexi, ut à sera posterita-
te non ignorentur, quorum munificentiam
primitus surrexit Ebersperga. Meretur præ
illis D. Sebastianus, Martyrum in Ecclesia
DEI nobilissimus, ejus pretiosum Cra-
nium jam à Septingentis annis, & ultra
summâ veneratione itidem servat Eber-
sperga, tanto utique thesauro felix, ac for-
tunata. Hæc & alia multò plura, *Lector*
Benevole præsens libellus te docebit, bre-
vitate, uti spero, commodus, Stylo æqua-
bilis,

bilis, & tersus, materiâ ipsâ non injucun-
dus. Latinâ verò is te phrasi hîc & nunc
alloquitur, ut serviat pluribus, paulò pòst
etiam vulgares Peregrinos, Latij ignaros
fortè allocuturus linguâ patriâ & vernacu-
lâ ubi interpres jam paratus studium suum
in commune contulerit. Tu interim, qui
hæc legis, pro tua humanitate, labo-
ri huic nostro qualicunque
fave, & fruire.

PRO-

PROTESTATIO AUCTORIS
JUXTA DECRETUM URBANI
VIII. Summi Pontificis.

Cùm S. D. N. URBANUS Papa VIII. die 13. Martij Anno 1625. Decretum ediderit, idemq; confirmarit die 5. Julij An. 1634. quo inhibuit imprimi libros hominum, qui Sanctitatis, seu Martyrij famâ celebres è vita migraverint, gesta, miracula, vel revelationes, seu quacunque beneficia, tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione, atque approbatione Ordinarij & quæ hætenus sine ea impressa sunt, nullo modo vult censeri approbata. Idem autem Sanctissimus die 5. Junij Anno 1631. ita explicuerit, ut nimirum non admittantur Elogia Sancti, vel Beati absolute, & quæ cadunt super Personam, bene tamen ea, quæ cadunt super mores, & opinionem cum protestatione in principio, quòd ijs nulla adsit Auctoritas ab Ecclesia Romana, sed fides tantum sit penes Auctorem. Huic Decreto, ejusq; confirmationi & Declarationi observantiâ ac reverentiâ, quâ par est, insistendo, profiteor, me, haud alio sensu, quicquid in hoc Tractatu refero, accipere, & accipi ab ullo velle, quàm quo ea solent, quæ humanâ duntaxat auctoritate nituntur, ijs duntaxat exceptis, quos eadem Sanctæ Sedes Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripsit.

FA-

FACULTAS

R. P. PROVINCIALIS

cum Privilegio Cæsareo.

Cùm Liber, cui Titulus est : *S. SEBASTIANVS Ebersperga Bojorum propitijs, seu cultus ejusdem Gloriosi Martyris à prima loci fundatione ad nostra usque tempora propagatus, & à P. ADAMO WIDL Societatis JESU Sacerdote, conscriptus, à deputatis Patribus lectus, probatusque sit* : Ego Jacobus Willi Societatis JESU per Germaniam Superiorem Præpositus Provincialis, potestate ad id à P. N. Thyrso Gonzalez ejusdem Societatis Præposito Generali mihi concessâ eum typis in lucem vulgari permitto, & D. Joanni Hermannò à Gelder Bibliopolæ Electorali Monacensi Jus Cæsarei Privilegij usurpandi indulgeo, quo Typographis & Bibliopolis omnibus vulgatos à Societatis JESU Patribus libros, absque Superiorum, Auctorumque consensu recudendi, vel intra Sacri Rom. Imperij, & Provinciarum Sacræ Cæsareæ Majestatis hereditario jure subjectarum fines importandi copia adimitur. Datam facultatem manu meâ, & Officij Sigillo confirmo. Brigæ 4. Julij 1688.

Jacobus Willi.

INDEX

CAPITUM ET PARAGRAPHORUM

Hoc Opere contentorum.

IN SYNOPSIS VITÆ SANCTI SEBASTIANI.

- §. I. Sebastiani Patria. Res gestæ, facta Illustriora in vivis.
- §. II. Illustre certamen, ac Martyrium S. Sebast. Mors gloriosa, Corporis ex latrina, in quam projectum fuerat, elevatio.
- §. III. S. Sebastianus quâ occasione passim ab Ecclesia in Patronum contra Pestem fuerit electus.
- §. IV. Cranium S. Sebastiani Româ Eberspergam translatum, ibidemq; per septingentos annos & ultra summâ veneratione asservatum, Veritas ejusdem Cranij asseritur, & stabilitur.
- §. V. Unde mos Germanis inoleverit Ebersperga ex Cranio S. Sebastiani bibendi?
- §. VI. An D. Sebastianus, quando Martyr occubuit, Juvenis, vel senex fuerit?

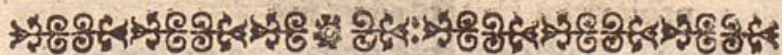
De

C A P U T I.

De Cultu S. Sebastiani Mart. Eberspergæ à prima loci fundatione ad nostra usque tempora propagato.

- §. I. Semptensium Comitum Origo. Eberspergæ sub Sighardo primo Semptensium Com. initia, Situs, & occasio.
- §. II. De loco divinitus electo varicina. Primum ibidem Sacellum & Arx posita.
- §. III. Sighardi I. & Gottinæ ejus Conjugis pius obitus.

C A P U T II.

Gesta sub Ratholdo Sighardi Filio.

- §. I. Ebersperga sub Hunnis invicta.
- §. II. Ratholdi pietas & Religio. Introductio RR. DD. Canonicorum Reg. S. P. Augustini Eberspergam. Ratholdi, & Conjugis Egilmundis pia mors.

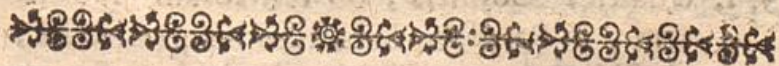
CA-

C A P U T III.

Gesta sub Eberhardo I. Semptensium Comite Tertio.

- §. I. Eberhardi mirum somnium, ejusque per Hune-
fridum Canonice Præpositum facta
interpretatio.
- §. II. Ædificatio novi Templi & Monasterij.
Conquisitio novarum Reliquiarum, inter
quas etiam S. Sebastiani Cranium Româ
impetratum. De quo supra.
- §. III. Bellum Hunnicum ultimum, plena Victo-
ria ad Augustam Vindelicorum, præsentem
quoque Eberhardo Belli Duce, ex cæsis ad
internecionem hostibus relata.
- §. IV. Pia mors Clarissimi Herois Eberhardi E-
berspergensis.

C A P U T IV.

Acta sub Adalberone I. fratre Eber-
hardi, & Successore in Comi-
tatu Semptensi.

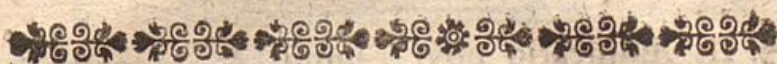
- §. I. Punizio Dei mirabilis in Adalberonem
justo

Index Capitum

justo DEI Judicio exercita , ob vicum D.
Sebastiano ereptum.

§. II. Resipiscentia & satisfactio Adalberonis.
Ingens miraculum à D. Sebastiano Eberspergæ in Udalrico filio patratum.

§. III. Obitus Adalberonis I. ejusque sororis Wislibirgis & Conjugis Leuckardis.

C A P U T V.

Gesta sub Udalrico I. Adalberonis I. filio , Semptensium Comitum ordine Regiminis Quinto.

§. I. Udalrici Comitis , ob restitutam sanitatem , in Sanctum Sebastianum gratitudo , ejusdemque cum Ducis Carinthiæ sorore Matrimonium.

§. II. Discessus RR. PP. Canonorum Regularium. RR. PP. S. Benedicti Eberspergam facta introductio. Udalrici Comitis Religio & Liberalitas.

§. III. Simultates quorundam Principum cum Udal-

Et Paragraphorum.

Udalrico Comite Deo non probata, & conciliari iussæ. Illustre miraculum Eberspergæ ad Reliquias S. Materni Episcopi patratum, Eberspergensis Ecclesiæ Dedicatio demum impetrata.

§. IV. Richardis Udalrici Conjugis mira visio, Mortis eidem imminenti facta significatio. Fundata ab ea Eleemosyna perpetua. Mors sanctè obita.

§. IV. Reliqua vita Udalrici Comitis. Revelatio facta eidem de stemmate suo non diu superfuturo, ejus suprema adhortatio ad filios & consanguineos habita. Data suprema monita. Mors pia.

§. VI. Adálbero II. frater Udalrici Eberspergensis, Monasterij Kûebacensis ad Barum fluvium fundator. Udalscalculus alter frater, ejusdem restaurator.

~~~~~
CAPUT VI.

Gesta sub Adalberone III. Udalrici Eberspergensis filio, Comite Semptensi, ejusque fratre Eberhardo II.

§. I. Conradus Adolescentulus locò filij ab Adal-

dalberone in Semptensem familiam adoptatus moritur prematuro fato, ut Divus Sebastianus plenus Ebersperga heres fiat.

§. II. Adalbero III. Castrum suum Eberspergense una cum antiquo Monasterio diruit; at in locum illius novum & magnificentius extruit, cumque uxore Richlinde D. Sebast. plenum heredem instituit, ac paulo post moritur.

§. III. Eberhardus II. Adalberonis III. frater cum uxore sua Adelhaide fundator Parthenonis Geisensfeldensis.

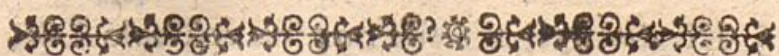
§. IV. Mirabilis Dei vindicta in Richlindem Adalberonis III. Conjugem Sancti Sebastiani defraudatricem, ejusque socios adjuutores exercita. Ejusdem Richlindis poenitentia & mors.

§. V. Semptensium Comitum, & totius Illustris Familiae plena per mortem extinctio.

CA.

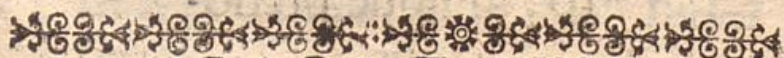

C A P U T VII.

Memorabilia varia , quæ post o-
bitum Fundatorum , ac totius fa-
miliæ extinctionem Eberspergæ ,
circa S. Sebastiani Ecclesiam tam
antiquis , quàm hisce tem-
poribus contige-
runt.

- §. I. Memorabilia antiqua.
- §. II. Memorabilia posteriorum temporum.
- §. III. Belli incommoda Eberspergæ.
- §. IV. Sepulturæ Illustrium in Templo S. Seba-
stiani Eberspergæ.

C A P U T VIII.

Particularia quædam de Cultu S.
Sebastiani M. per Orbem
Christianum.

- §. I. Cultus Sancti Sebastiani Martyris Ro-
mæ , Mediolani , Narbonæ , & alibi.
- §. II.

Index Capium.

- §. II. Cultus D. Sebastiani Mart. Eberspergæ Bojorum.
- §. III. Congregatio sub nomine & Titulo S. Sebastiani Mart. Eberspergæ instituta & propagata.
- §. IV. S. Sebastiani Mart. proprium & magnificentum Eberspergæ Sacellum, à templo separatum.
- §. V. Peregrinationes multæ & continuæ quotannis Eberspergam ad S. Sebastianum institui solitæ.

C A P U T IX.

Benefactores D. Sebastiani Mart. Eberspergæ in auro, argento, aliisque pretiosis.

- §. I. Principes S. Sebastiani Mart. Eberspergæ Benefactores.
- §. II. Divi Sebastiani Benefactores ex Perillustri & Illustri Comitum ac Baronum sanguine.
- §. III. Divi Sebastiani Benefactores Eberspergæ

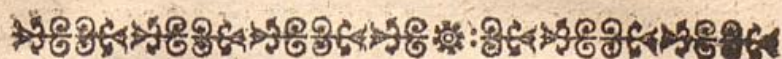

Et Paragraphorum.

gæ ex Venerabili Clero & de Ecclesiasticis.

§. IV. Urbium, Oppidorum, & integrarum Communitatum in D. Sebastianum Liberalitas.

§. V. Reliqui Benefactores promiscui Ordinis, secundum annorum seriem,

C A P U T X.

Beneficia cælestia, seu miracula,
Sanitatis maximè per intercessionem S. Sebastiani Mart. Eberf-
pergæ mortalibus agris
collata.

§. I. Miracula quædam prioris seculi Decimi Quinti.

§. II. Beneficia, seu miracula currentis Seculi Decimi Sexti.

§. III. Beneficia à Divo Sebastiano collata ab Anno M. DC. XX. usque ad annum M. DCXL.

§. IV. Beneficia à Sancto Sebastiano collata
ab

Index Capitum & Paragraphorum.

ab Anno M. DCXL. usque ad annum M.
DCLX.

§. V. Beneficia à D. Sebastiano collata ab Anno
M. DCLX, usque ad Annum M. DCLXXX.
& seqq.

SYNOPSIS

SYNOPSIS VITÆ
S. SEBASTIANI
MARTYRIS

EX FLORE SANCTO-
RUM PETRI RIBADENEIRÆ,
ET ACTIS SANCTORUM JO-
ANNIS BOLLANDI.

Repropositum mihi non est,
vitam S. Sebastiani Mar-
tyris fusiore calamo da-
re, sed amænâ magis brevitæ, ut
delectentur potius, qui eam legunt,
quàm obruantur, aut fastidiant.
Eam Tractatui huic præfigo, quia
gesta & dignitas præcipui Martyris
id merentur, ut in propylæo Opu-
sculi hujus fulgeant, & præ cete-
ris omnibus legantur, imò non tan-
tùm legantur, verùm etiam in ho-

A nestis.

2   *Sebastiani Patria. Res gestæ,*
nestissimam imitationem & exem-
plum trahantur.

§. I.

SEBASTIANI PATRIA,
RES GESTÆ, FACTA ILLU-
STRIORA IN VIVIS.

Geminæ nobilissimæ Urbes Se-
bastianum suum faciunt, seu
civem, seu gentilem Narbona, &
Mediolanum. Utraque contendit
sibi proprium, & lite quidem longè
gloriosiore, quàm olim septem Ur-
bes Græciæ pro Homero depugnâ-
rint. Neutri civitati nos Sebastia-
num invidemus, imò gratulamur
utrique præclarum adeò Martyrem,
cujuscunque demum sit. Si Riba-
deneiræ arbitrio in dubia causa stare
placet, quod vero similis videtur,
Narbonæ natum Patre Gallo ex
Matre Mediolanensi credimus. Me-
diolanum educationem, & primam
illi institutionem dedit. Parentem
utrúm-

*Parentes S.
Sebastiani.*

utrumque Nobilitas generis commendaverat, quam ex fonte haustam Sebastianus generosis postmodum factis, & fuso pro Christo sanguine, in ipso Orbis theatro Romæ amplius explicavit, auxit, illustravit.

Vixit Sebastianus eâ tempestate, quâ rerum potiebantur Diocletianus & Maximianus, funesta Christianæ Reipublicæ nomina. Utrique tamen apprimè charus erat, quod virum non tam dignitas Corporis, quàm eximiæ dotes animi, mira prudentia, comis quædam in agendis dexteritas, spectata fides & virtus, militaris insuper fortitudo supra ceteros extulerant. Unde à Cæsare intimis non modò consilijs, verùm etiam, si res posceret, gravissimis quibûsque expediendis negotijs admovebatur. Sed & militari vulgo longè acceptissimus erat, & summis honoribus cultus; cum ceteris conspectior primæ & Prætorix cohortis, seu custodiæ corporis Ducem

ac Præfectum ageret ; quod munus inter aulæ primaria numerabatur.

Fides Sebastiani.

Quæ viri eximij felicitas fuit , erat Christianâ fide imbutus, quam tamen non metu, multò minùs politico quodam artificio , sed sanctâ, quâ pollebat, prudentiâ è cælo haustâ tam scitè tegebat, ut Christianus quidem esset vitâ & moribus , sed talis vulgò non agnosceretur. Æstuebat equidem incredibili Martyrii desiderio : Nam Palmæ eo cruento tempore ultrò venales haud multò constabant : Verùm gratius longè se Deo facturum arbitrabatur, si calorem illum non nihil moderaretur, & ab aperta fidei professione ad tempus abstinere, ut plus prodesset, & Christianorum amaras necessitates opportunè solaretur ; quod & re ipâ præstitit non confidenter minùs, quàm efficaciter : nam frequens ipsemet carceres obire, visitare captivos, eorum miseras facultatibus sublevare suis, vacillantes

tes in tormentis , quâ nutu , quâ
verbis erigere solenne habuit.

Specimen Christianæ eloquen-
tiæ dedit in Marco & Marcelliano,
Romanorum nobilissimis æquè, ac
ditissimis. Erant illi pro Christo
comprehensi & carceri mancipati.
Agebatur de fide ejuranda, aut dan-
do sanguine. Triginta dierum in-
ducia concessæ fuerant ad delibe-
randum , quid mallent. Interim
potentes arietes omni ex parte ad-
movebantur labefactandæ constan-
tiæ. Aderat parens ipse Tranquil-
linus canis venerabilis, & capitis ni-
ves longâ ætate collectas ostentabat.
Aderat & mater importunè que-
rula, & sexum suum professa: Ille
paternam potestatem omni exce-
ptione majorem, ista uterum suum,
in quo jacuissent filij , appellabat;
exerta subinde ubera, quæ ingrati
suxissent, materna viscera, quibus
nihil in tota natura teneriùs, de-
monstrabat. Accessêre dein Con-

*Marci &
Marcelliani
fratrum li-
sta.*

sultores, pessimi, amici & consanguinei, quibus familiariter assueverant; tendebant supplices manus, & per arcta amicitiae, cognatique sanguinis jura precabantur, ne mori vellent: Accedebant præterea uxores Martyrum, formæ selectissimæ, muliebriter blandæ, parvulos filios amplexæ, & per sacra thori maritalis fœdera, per datam sibi fidem & annulum obtestabantur, ne se, & teneros liberos ante tempus irent perditum: Monstrabant tristem ac squalidam faciem ipso dolore formosiores; fundebant insidiosas lacrymas, vellebant capillos, pugnis pectora tundebant, & quid non? Memorabant divitias, plenas arcas, partas opes, quibus excidere necesse foret: Recensebant tormenta supra humanam patientiam gravia, quæ ipsis toleranda; florentem ætatem, quam perdituri essent inter carnifices; mortem ignominiâ plenam, sepulchri jacturam, & multò
his

his plura ; Verbo , eloquentiæ & suadæ omittebant nihil. In hoc articulo quid agerent deprehensi pugiles ? quò se verterent ? quæ columnæ ad hos cuniculos non contremiscerent ? qui scopuli non diffilirent ? quæ petræ non emollescerent ? Et re verâ jam inclinare videbantur fracta tot insultibus pectora, nisi aliunde auxilium accessisset à fortiori.

Aderat commodum huic spectaculo Sebastianus , & periclitantes Athletas fixius intuitus, necessarium putavit laborantibus novas vires addere, seq; Christianum jam quoq; publicâ libertate profiteri. Quod & fecit animosè juxta , & fortiter. Ejus oratio cum præclara omnino sit, & plena roboris, placuit illam hîc apponere ; neque enim obfuturam compendio nostro censemus, cum sint propemodum tot gemmæ cælestis eloquentiæ , quot verba. Macti animis estote, inquiebat, fortissimi

*Sebastiani
potens Sermo
& Oratio.*

tissimi milites, & in gloriosa causa
vincere plus quam pulchrum & ho-
nestum putate; Viros vos osten-
dite, nec finite, ut victrices Palmæ,
quas jam tenetis manibus, vobis in-
utili vestrorum gemitu infringan-
tur: Agite, quod agitis, fortiter;
State, durate invicti: Ne respicite,
quæso, Viri Deo dilecti, si & ipsi
æquè Christum amatis, ne respicite
in hac causa vestra inimicos homi-
nis, domesticos; Lenociniis non
attendite; Sirenum cantibus, Cro-
codili lacrymis, scitis, qualibus, ne
moveamini: Ista ad viros, quales
vos estis, non pertinent; Ad altiora
geniti estis, quam ut caro & san-
guis, ac muliebria lamenta de statu
excelsæ mentis vos deiiciant: Va-
leant itaq; hortamenta parentum,
valeant blandimenta Uxorum, con-
silia amicorum, vagitus liberorum,
vox divitiarum, & opum, suadæ
voluptatum, valeant: Caduca sunt
hæc bona; cadunt cum labili: Ad
ratio-

rationes æternas, ad excelsas cogitationes mens vobis advertenda, comparandus animus, si victoria placet: Mihi credite, O Viri, facilis jactura est eorum, quæ perdi possunt, & suapte naturâ paulò post desinunt: Verè nulla damna in damno sentit, qui DEO fidit; nulla res creata illi perit, qui Creatori servit, & qui Cælum suspicit, facilè terram despicit: Eja generosi milites, fidei scuto vobis opus est; Statuite vel ex hoc momento, quòd velitis vincere, & DEO adjuvante etiam possitis: Ostendite parentibus vestris, quantumvis charis, naturam, tametsi fortissimam, nihil valere, si cum gratia & Christo in comparationē veniat; ostendite, nullam Christianâ fortitudine sub sole majorem esse; docete malè blandas Uxores vestras, delicatos liberos & cognatos, quotquot sunt, nihil fingi posse, vel adeò formidabile, vel tam amabile, ac dulce,

A 5   quod

quod Christianos à Deo suo avel-
lere, aut dividere valeat, tamen si
tota natura contrà insurgat: In eo
jam articulo vos positos cernitis,
Viri, ut vel Christum prodere, vel
certè hos omnes, qui coràm ad-
sunt, & unà vosmetipsos amittere
debeatis: Contempnistis hæc omnia
hactenus, fratres, generoso & sub-
limi animo, & cur non deinceps?
Vicistis tormenta, carceres & cata-
stas; & nunc vincant vos lamenta
mulierum? Non cessistis lictorum
fascibus, loris, & fustibus, & jam ce-
detis imbellibus & pronis lacrymis?
Invisi perstitistis inter immania
verbera, & jam, prohi dolor, vos
sternent verba mollia & effeminata?
procul hoc à vobis probrum boni
cælites avertant, ut seponere fortè
illum velitis, qui vos suo sanguine,
eoque tam pretioso, emit; Illi ne ve-
strum negabit, qui pro vobis su-
um dedit? Nolite, obsecro, hoc in
vos dedecus admittere, ut tantà
apud

apud ceteros Christianos, vitæ suæ,
uti scitis, prodigos invidiâ conflagretis, ut dicere possint, cecidisse Marcum & Marcellianum multarum antehac palmarum Heroës feminis, cognatis, tormentis; caduca ipsos æternis antetulisse, pessimum aliis exemplum meru suo reliquisse, degenerasse, æternum periisse: Et quæ tandem hæc est vita vestra mortalis & desitura, cujus amore & lucro immortalem perdere, & Christum negare velitis? quantula ejus portio, illecebra, & felicitas est, ut dignam censeatis tanto vestro perjurio? nonne & pecoribus illa nobiscum communis est? quid ergo homo, cæleste illud animal, præ illis amplius & excellentius habet, si totam felicitatem hac unâ definitam creditis? est est, O mei, nobis anima, eaque immortalis, quæ aliam vitam, illamque æternam, tunc primum inchoat, ubi vita corporis in cineres desit; hanc si intelligerent illi,

illi, qui vobis malè suadent amici,
vitam sine morte, solatium sine mœ-
rore, felicitatem absque fine, opes
sine jactura; pulchritudinem sine
corruptione, statum sine defectio-
ne, aliter profectò sentirent, aliter
loquerentur; dicerent fortasse, vi-
tam illam meliorē omninodignam
esse, quæ omnibus tormentis, & in-
geniosa Imperatorum tyrannide e-
meretur; fortè vos ipsos lictoribus
traderent, in tormenta & paratas
mortes impellerent; Nunc verò,
quoniam tam acutè non vident, &
totam felicitatem perituræ hujus vi-
tæ limitibus circumscribunt, igno-
scendum quidem eorum cæcitati
autumo, nullo autem modo se-
quendum vobis exemplum censeo;
Satagite proin, Viri fortes, & coro-
nam vestram, quam plectere cœpi-
stis, pertexite; non enim in Chri-
stianis initia spectantur, sed finis:
State in fide, & quam homini serva-
retis, DEO non frangite; State,
in-

inquam, tormenta contemnite, in quibus Christus vobis aderit, sicut & ceteris, qui ante vos vicerunt: Audete spernere, quod cum tempore desinit, & compendium putate, quod finitur; animam potius ignobili & luteo corpore meliorem censeate; ea si bene habeat, cetera salva creditote: En! Christus, cui spectaculum facti estis, pugnam vestram præsens arbitratur, ut pugiles suos coronet; Nolite hoc illi theatrum invidere, ne in vobis præmia sua non bene collocata videat: Sed & vos, O parentes Heroum istorum, hæc ipsa, quæ dico, altius in animum admittite; & vos, O Coniuges, discite, quæso, quid illud tandem sit, quod nos Christianos movet, ut cum voluptate ante tempus mori ambiamus, & quid illud sit, quod vos impellit, ut hosce Christi pugiles in vita retinere cupiatis; Nonne Mundi huius modica usura, quæ, ubi tantillo tempore duraverit,

rit, cum fumo dispergitur, & sempiternum secum divortium, longam malorum appendicem, nullo fine terminandam trahit: Quis autem sapiens mercator hæc volatica bona, tot casibus obnoxia cum illis æternis commutet? quare, O parentes, ne revocate filios vestros à bene coëptis, neque vos, O Coniuges, maritos vestros sub cultro jam jam positos à vita ad mortem, à luce ad tenebras, à gloria ad infamiam, ab adita jam patria ad exilium, à Corona ad interitum, è Cælo ad infernum retrahite: Sinite illos ire in gladios, & enses, in ignes & aquas; Sinite illos hoc Corpus, & lutea membra prodigere, cruorem fundere, caput securi offerre; Nam tantulo impendio ingens felicitas comparatur. Hæc perorantem Sebastianum ingens & manifesta è Cælo lux circumfulsit, ac radijs circumferè per horam tenuit. Apparuerunt subinde cælestes Genij septem,

tem, mirè speciosi, qui medium acceptum Sebastianum omni officiorum genere coluerunt.

Acta sunt hæc in Nicostrati ædibus, ubi vincti Martyres Marcus & Marcellianus servabantur. Erat Nicostrato uxor, Zoë nomine, Matrona rarâ morum integritate spectabilis, sed malè à morbis habita, utpote ante sexenium linguæ usu destituta. Hæc, ubi insolitum splendorem Cælo delapsam vidit, probèque omnia, quæ Sebastianus differuerat, intellexit, intus mox salubriter icta, & Baptismi desiderio accensa, eundem, cum linguâ adhuc mutâ non posset, signis & nutibus à Sebastiano petiit, addiditq; deinde, vidisse se Angelum homine venustiore, qui Sebastiano librum prætendebat, ex quo ipse continuo verborum filo totam orationem suam quasi legendo depromebat.

Eâ Matronæ petitione motus Sebastianus, qui prodigia quoque, si
res

*Nicostrati
domus & fa-
milia, Seba-
stiani miris
ad fidem
conversa,*

res posceret, in potestate habebat,
iustis precibus annuendum censuit;
Verum priusquam id perficeret,
elinguem Zoem (ut erat teneri in
omnes sensus) miseratus, ea, quæ
fused coram presentibus declamave-
rat, miraculo quoque confirmare
voluit: Subinde in hæc verba pro-
rupit; Si verus Christi servus sum,
& vera itidem sunt, quæ paulò antè
differui, is ipse Dominus meus Jesus
te sanet, & mutam tibi linguam ex-
pediat, vocis officium reddat: quæ
ubi dixit, simul mutis labris Crucis
figillum digito suo formatum im-
pressit, & ecce! Miraculum pror-
sus illustre: illo ipso momento Zoë
ex muta repente disertæ captivæ
linguæ vinculum rupit, exclama-
vit, gratias egit, digitum Dei, mi-
raculi patratorem, iusto præconio
celebravit. Quæ ubi Nicostratus
vidit, sacro quodam horrore, & ipse
percitus, mox Christo se credere
professus est. Sed & Tranquilli-
nus

nus & Martia, uterque Martyrum
parens, divinitus illustrati Christo
nomen dederunt. Manabant o-
mnibus dulces lacrymæ, non jam
turbidæ, sed prorsus ex alio fonte,
quàm prius fluxerant: Deslebant
jam non Marci, & Marcelliani sta-
tum, sed proprias tenebras, quibus
tanto tempore damnatos se vide-
bant: gratulabantur jam filiis suis
felices ærumnas, & præ copia boni
pectoris sibi ipsis optabant catenas,
mortes purpureas, & tormenta, à
quibus antehac toto stomacho ab-
horrebant. Id ipsum Marci & Mar-
celliani Uxores supra sexum jam
fortes precabantur, liceret sibi vel
maritos præire, vel sequi, ita, ut
unâ eadêmque solenni pompâ inte-
gra familia sexaginta octo capitum
à Polycarpo Presbytero fuerit ablu-
ta, quo in actu non unum quoque
prodigium intervênit: Tranquilli-
nus enim doloriferâ Podagrâ to-
tum corpus pervadente propè inu-

*Tranquilli-
nus Marci
& Marcel-
liani parens
cum tota
familia à
Sebastiano
ad fidem
conversus.*

B tilis

tilis factus, ita, ut vix ullum motum in potestate haberet, ubi primum saluari undâ tinctus est, pristinum membrorum virorem, ac plenum usum recepit. Tanti erat unius cordati viri oratio verbis & miraculis supra naturæ vires potens, & efficax.

*Marci &
Marcellia-
ni Marti-
rium.*

Inter hæc Marcus & Marcellianus, qui paulò antè nutabant, jam solido ære fusi apparebant, certi pro Christo mori, tametsi per lenta & exquisita tormenta spiritus exigeretur. Increpabant jam nimis longas triginta dierum inducias, & querebantur, tardius ire tempus ultimo agoni designatum; quem vitæ suæ terminum ultrò advocabant votis, gemitibus, & suspiriis viro forti dignis. Nec multò post honestissimis votis damnati sunt: palo quippe ferreis clavis affixi, & lanceis medii transadacti ingentē animam per grande & capax vulnus emiserunt, è quo plùs gloriæ, quàm cruoris fluxit, Sed

Sed necdum spectaculorum fa-
ris. Debebatur præter hos infig-
nes Christi pugiles Sebastiani glo-
riæ ipse etiam Chromatius Urbis
Prætor, vir & Nobilitate sanguinis,
& officio primarius. Is, ubi Tran-
quillini, Nicoftrati, Zoës, & reli-
quorum subitam mutationem, pro-
digiosas insuper morborum, cura-
tiones medicâ Sebastiani manu per-
petratas ex ipsomet Tranquillino in-
tellexisset, ipse quoque digito DEI
opportunè tactus Christianam ve-
ritatem edoceri petiit, sanctè testa-
tus, si ipse quoque molestissimâ po-
dagrâ, quâ ad impatientiam usque
laborabat identidem, ope Sebastiani
liberaretur, se ceterorum exemplo
Christianum fore. Stetit dictis fi-
des, sed sanatio majoris moliminis
ac negotii, quàm in Tranquillino,
fuit, non defectu Medici, sed culpâ
ægroti. Advocatus Sebastianus
promptam operam obtulit, sed ius-
sit prius plenam idolis domum pur-

*Chromatius
Urbis Prætor
miraculo à
Podagra li-
ber à D. Se-
bastiano ad
fidem con-
versus.*

B 2 gari,

gari, Deos efferri, simulacra comminui. Obsecutus Chromatius omnia præstitit; nolebat tamen pertinax eò usque inquilina ex diuinfesso corpore abscedere podagra. Miratus Sebastianus mali resistentis contumaciam, id, quod erat, suspicatus, culpam penès Chromatium denuò residere agnovit; cùm ex eo amicè percontatus, an non aliquod superstitionis spoliū domi suæ reliquum esset, re ipsā comperit, CrySTALLINUM alicubi Cælum asservari, quo irrequieti siderum motus, sphærarum circumrotationes, ambulationes stellarum ad leges Astronomicas ad vivum, ut aiunt, repræsentarentur. Erat hoc opus sumptuosum inprimis, & plenum elegantiarum, in quo dubium, an materiam ars, an artem materia superaret, ideòque domino suo unicè in delitiis, ac percharum, partim quòd à parente Tarquinio hereditarium accepisset, partim, quòd ipsi

ipsi pro instrumento serviret Astrologiæ curiosæ, seu ut vocant, judiciariæ, quâ mirificè Chromatius delectabatur: quòd sanè in Ethnico haud adeò mirum videri debet, cùm ea scientia etiam hac nostrâ ætate hodiecum multorum Christianorum esca esse perhibeatur, eorum præsertim, qui futura, homini vetita ac remota plùs æquo curiosi scrutantur. Nihilominùs Sebastiani suasu eò permotus est Chromatius, ut auderet etiam Crystallinum illud artificium, perditè licèt adamatum, Deo & sanitati posthabere. quo in frustra comminuto conspicatur Chromatius Juvenem supra mortales formosum sibi adstare propiùs qui leni attractu ægrum mulcens, momento annosâ podagrâ liberat. Eo spectaculo intimè recreatus Tiburtius Chromatii filius, florens Juvenis, & ipse ejusdem cum patre voluntatis efficitur. Neque hñc stetit exem-

B 3   plum:

plum : Nam quò caput præit, sequuntur & membra. familia tota, eaque perquam numerosa in Christum credidit. Opportunissimè hæc conversio cecidit; nam ea tempora erant, Christianis adeò infesta, ut ne emere quidquam ad victum ulli eorum liceret, nisi idola hinc inde in foro erecta prius adorassent. fame itaque pereundum fuisset plurimis, nisi Chromatii charitas succurrisset, qui in suburbanis ædibus; quò abdicatâ Præturâ secesserat, plurimos eorum hospitaliter & lautè habuit.

*Sebastianus
à Cajo Rom.
Pont. Titulo
Defensoris
Fidei hono-
ratus.*

His aliisque egregiis Sebastiani factis pro Ecclesia Dei præstitis Cajo eo tempore Romanus Pontifex, uti par erat, permotus, singularem Sebastiano per omnia strenuo gratiam referre statuit; quare solenni elogio *Defensorem Ecclesiæ* dixit. Eum titulum summè honorificum & plenum sanctæ ambitionis primus omnium Sebastianus tulit, qui postea

posterioribus sæculis non nisi Coronatis Capitibus de Ecclesia DEI optimè meritis dari solitus fuit, licet malè collocatum in Henrico VIII Anglorum Rege Ecclesia postmodum luxerit univèrsa.

§. II.

ILLUSTRE CERTAMEN
AC MARTYRIUM S. SEBASTIANI. MORS GLORIOSA. CORPORIS EX LATRINA, IN QUAM
PROJECTUM FUERAT,
ELEVATIO.

Longus forem, si omnia Sebastiani præclara, quæ circa alios edidit facinora, etiam compendio recensere me posse, considerem, ultimum tamen ejus certamen, quod pugnavit bonum, omittere nefas foret, cum nihil magis hujus loci sit proprium: Sicut enim Sol nunquam humanis oculis gratiosior apparet, quàm cum tumulo suo propinquus,

24 *S. Sebast. illustre Certamen ac Martyr.*
vespere totus pictus & rubicundus
occidit, ita Martyrum obitus pro-
prio sanguine purpuratus longè est
in termino suo illustrissimus.

*Ingens per-
secutio
Christianorum.*

Non poterant in longum hæc pie
occupationes, quas Sebastianus
Christianis impenderat, Diocletia-
num latere, qui partim suapte na-
turâ sævus, in venationem Christia-
norum ferebatur, partim assenta-
torum invidiâ in eorum excidium
stimulabatur. Sunt, qui memorant,
eo regnante, tam inimica quandô-
que tempora ingruisse, ut mense
unico septendecim Christianorum
millia, justus exercitus, immani fu-
rori dirâ sanguinis effusione fuerint
immolata. Quanta, DEUM immor-
talem innocentis hæc ac sinceri
sanguinis prodigalitas! quantum
macellum! Extirpatio totius gentis
sub hoc Tyranno meritò timeri po-
terat, nisi sanguis Martyrum fuisset
semen Christianorum. Inter
alios proin etiam Cæsari Sebastia-
nus,

Mors gloriosa. Corporis ex latrina elev. 28
nus, ut Christianus, delatus est.
Qui nuntius Tyrannum pessimè
propterea habuit, quòd videret,
etiam aulam suam, ac palatium eà
Christianorum fæce, uti tunc vo-
cabatur, & sordibus hominum non
vacare, proximos ex illis Impera-
torio lateri assistere, dignitatibus
florere, negotiis præesse, quos ipse
stirpitùs excisos, & omnibus ele-
mentis interdictos cuperet. Quare
supra modum accensus, cùm blanda
in Sebastiano nihil proficerent,
eum, tanquam mortalium omnium
ingratissimum severè increpitum.
ab aula, urbe & conspectu suo pro-
tinus eijci, palo in signum alligari,
& sagittis barbarum in modum con-
figi iussit. Dictum factum. Seba-
stianus telorum imbre appetitus,
omnium opinione mortuus credi-
tus, nullâ sepulchri curâ habitâ in
loco supplicii relictus fuit. Sed
minora erant ea telorum vulnera,
quàm ut ingens illa anima per tam

*Sebastianus
sagittis con-
fixus.*

B 5 an.

26 *S. Sebast. illustre Certamen, ac Martyr,*
angusta foramina egredi posset.
Majora manebant Sebastianum cer-
tamina ; simplex Heroi Martyrium
non suffecerat, geminari oportebat.

*Sebastianus
vixit in-
uentus, &
ab Irene ca-
ratus.*

Exspiraverat tunc dies, non verò
cum die Sebastianus. Subinde in-
tempestæ noctis silentio Irene no-
bilis matrona, Divi Castuli, seu Ce-
tharii Martyris nuper conjux, jam
vidua, & ipsa Christiana bono uti-
que ductu cum famulis ad locum
venit, supremum Martyri honorem
habitura, & mortuum tumulo illa-
tura. Præter spem accidit, ut spi-
rantem adhuc Sebastianum inveni-
ret. Quare acceptum Christi Ath-
letam, uti erat, Sagittis confixum
domum suam elàm deportari ius-
sit. Ibi benignè habitus, extractis
magnâ artis industriâ spiculis, sub
sedula mulieris cura in tantum pro-
fecit Sebastianus, ut non multos
intra dies ad plenum convaluerit,
magnâ Christianorum lætitiâ & so-
lario;

latio; quod tamen diuturnum non fuit: integrè namque sibi restitutus, quâ erat libertate animi, progredienti Cæsari ad Scalas Heliogabali occurrit, acrique oratione insaturatam hæcenus Christiani sanguinis profusionem exprobravit. Cohorruit ad inopinatum Sebastiani, quem mortuum crediderat, aspectum Diocletianus; spiritum quippe se videre primâ fronte arbitrabatur; ubi verò ex metu se collegit, intellexitque, illum ipsum Sebastianum esse ex vulneribus sibi redditum, brevè effecit Cæsar, ut bis, & certius moreretur. Indignè scilicet ferebat Tyrannus, à Sebastiano reprehendi; quis enim nescit, delicatas plerumque Regibus, præsertim malis, aures esse, & veritatis admodum impatientes? quare mox in mandatis dedit, ut virgis & fustibus tam diu caderetur, dùm spiritum minimè dubium, inter immania verbera relinqueret. Corpus exinde unço infi-

*Sebastianus
fustibus con-
tus, & in
latrinam
abiectus.*

28 *S. Sebast. illustre Certamen, ac Martyr.*

infixum clam à militibus in sordidam & fætentem lacunam demersum est, ne Christianis cognitum postmodum in honore esset. Sed suavis ac vigil DEI Providentia, quæ suorum curam habet, aliter disposuit: Lucina quippe Matrona letissima, à conspicuo in somnis Sebastiano admonita, designato loco sacrum corpus piscata, pretiosas exuvias, ejus hortatu ad Catacumbas sepelivit, ubi S. Sebastiani celeberrima Ecclesia postmodum fuit ædificata, estque ipsa inter septem Urbis nominatior.

*Ejus Corpus
à Lucina
de clauca
elevatum.*

*S. Sebastiani
heroica vi-
rutes.*

Et hoc quidem gloriosum Laureati Martyris Sebastiani certamen fuit, plenum fortitudine, plenum admiratione. Superest, ut de virtutibus ipsius nonnihil dicamus, quæ sanè fuere in gradu heroico & excellenti. Chororum ducat generosa rerum terrenarum & ipsius vitæ, quæ aliis tam pretiosa ac chara est, constans despicientia. Poterat

*Contemptus
Terrenorum.*

terat equidem opibus abundare Sebastianus, voluptatibus affluere, titulis & dignitatibus florere; Sed hæc omnia, ceu indigna, infra se duxit. hac virtute armatus Romam petiit, ubi tum cruenta omnium horarum persecutio fervebat, certus, etiam se futurum inter gloriosas victimas, quæ tanto numero quotidie barbaræ crudelitati litabantur. In aulam Diocletiani meritis suis accitus, ab aula intactus vixit, eas unas fortunas & divitias suas ratus, quas afflictis Christianis impenderet, eos solos honores veros & se dignos, quibus prodesse aliis posset. Et profuit sanè, omnibus omnia factus; quando vir tantæ auctoritatis & splendoris sordidos percurfare carceres, vinctos invisere, solari mæstos, acuere vacillantes, surrigere lapsos, nobile duxit, & dignum triumpho suo, ut satis quandoque esset ad tormentorum victoriam, Sebastianum alicubi cer-

ta-

*Insignis Ca-
stimonia, &
Modestia.*

ramini seu spectatorem, seu hortatorem interesse. Magnanimæ huic, de qua dixi, rerum despicientiæ juncta erat, proxima velut consanguinea insignis castimonia, quæ Sebastiano fuit florentissima; fortitus siquidem erat animam bonam in corpore puro & innocente. Modestia ipsius erat omnibus pro speculo nulla labe afflato, in quo vivam virtutis speciem ad regulas sancti decori factam intuerentur. Lucebat illi pudor ex oculis, verecundia ex vultu; candor sedebat in fronte: totus homo idea quædam erat nitidissima virtutis absolutissimæ. Nihil erat quæsitum, aut coactum in gestibus, nihil nimium, aut fictum in verbis, nihil molle in corpore: omnia spirabant pudicitiam, omnia sanctitatem: ea enim primorum Christianorum felix tunc ætas, morumque præstans integritas erat, ut vitia honestati contraria nescirent potius, quàm vincere.

Vix

Mors gloriosa, corporis ex latrina elev. 31

Vix nomen luxuriæ notum erat in populo DEI, nedum inquinamenta, nostris hisce sæculis tam vulgata, & latè per omnes hominum status fusa. Verùm & ex eo admirabilior Castitas Sebastiani fuit, quò magis erat cum amore conjuncta, cui rara plerùmque cum liliis amicitia: fuit autem temperamento tam facili & comi in omnes promiscuè, ut viri humanitatem amarent etiam hostes, tametsi odio haberent fidem. Christiani passim dicebant patrem ob ingeniosam & liberalem, quâ omnibus præsto erat, Charitatem: pulcherrimam siquidem virtutem rebatur Sebastianus tutelam miserorum, quâ omnes sibi lucrabatur. Quid autem de incredibili Martyris libertate & fortitudine dicam? Verba ipsi non erant venalia, non ad adulationem composita, non ad quæstum, aut favorem excogitata, non ad servitutem facta: erant iusti ponderis & ad libellam rationis exa-

*Libertas &
fortitudo.*

examinata: veritatem dixit imper-
territè & publicè in faciem ipsi Cæ-
sari: Neque enim formidabat ho-
minem, aut Majestatem, ubi loquen-
dum erat. Difficilè equidem est,
fateor: belluarum morsus irritare,
longè tamen difficiliùs, Tyrannum
sanguini assuetum provocare: pro-
vocavit tamen Sebastianus expro-
bratione impietatis, liberâ profes-
sione fidei, commiseratione & re-
verentiâ innocentis sanguinis. Pru-
dentiæ fuit, artificiosâ Charitatis
larvâ personam Christiani tantisper
occultare; fidem verò publicè pro-
fiteri, fortitudinis nihil timentis.
Quare stetit inter fulgurantes gla-
dios, inter strictos acinaces sub car-
nificibus, atque tormentis intrep-
idus, sub densissima telorum gran-
dine immotus, sub immani fustiga-
tione, & membrorum omnium
conquassatione, confractione capi-
tis, elisione cerebri invictus, &
quasi res in alieno corpore agere-
tur,

Mors gloriosa, corporis ex latrina elev. 33

tur, ut ita dicam, marmoreus.
Hæc animi fortitudo, utriusque for-
tunæ victrix, non nisi nobilissimo-
rum Martyrum est, qui neque ama-
re sciunt, neque timere, sed more
Oceani, quicquid demum illabi-
tur, omnia in colorem suum tra-
hunt. Quod si vir fortis (extra
Martyrum Lauream) quiscunque
tandem, cum adversa fortuna com-
missus dignum Deo theatrum est, ut
ait Seneca *Lib. de Provid. c. 2.* quantū
Spectaculū erit Christiana constan-
tia, hinc cum Tyrannis, inde cum
immanissimis tormentis collisa; hinc
cum bestiis luctata, inde tota aurea
in accensis fornacibus spectata;
hinc Sagittis confixa, inde gladiis
amputata, alibi mille calamitatibus
exercita? Finio, nullum exitum
inventurus, si omnia Sebastiani tro-
phæa vel leviter perstringenda fo-
rent. Pueritiam ipsius, qualis fue-
rit, scriptorum inopia, vel negli-
gentia nobis subtraxit. Plura ejus

C facta

34 *S. Sebast. quâ occasione passim ac Ecclesia*
facta temporum iniquitate latent,
quàm pateant. Sufficit nobis, ex
ungue Leonem nôsse, & paucis vir-
tutibus, quæ nobis cōgnitæ sunt,
reliquas metiri. Potius verò id sa-
ragamus, ut, quod Magnus Augu-
stinus *Sermone 47. de Sanctis.* monet,
Solemnitates Martyrum, exhortationes
sint martyriorum: ut imitari non pi-
geat, quod celebrare delectat.

§. III.

S. SEBASTIANUS QUAE
OCCASIONE PASSIM AB EC-
CLESIA IN PATRONUM CON-
TRA PESTEM FUERIT
ELECTUS.

Habet aula Dei, si parva licet
magnis componere, quan-
dam ferè cum aulis Regum simili-
tudinem, & veluti ordinem. Solent
Principes, ut satrapis suis auctoritatē
in populo concilient, eosdem variis,
ijsque publicis officijs cum potestate
præficere, velut olim Pharaon, quem
sub-

in Patronū contra pestē fuerit electus? 35

subditis suis dixisse, intelleximus,
cū fruges peterent: *Ite ad Ioseph,*
Genes. 41. v. 55 Ut exemplis suis hīc
locus, & gratia sit, quæ multū rem
explicant, iuvat corā expendere,
quomodo de Præcerum numero ac
delectu iste palati, ille ærario, hic
iudiciis & tribunalibus, ille supplici-
bus libellis, alius tributis & vectiga-
libus, diversi diversis præponantur.
Honorifica ista sunt munia, & non
nisi magnis meritis debita. Id ipsum
Deo consuetum est: Sanctos, tan-
quam amicos suos, colit, & ceu Pa-
tronos à nobis adiri vult. Sic Mi-
chaëlem Angelorum Principem
animarum examini & iudicio præ-
fecit Deus, ut ei agonem nostrum
& supremum articulum impensius
comendaremus: Sic Petrum Apo-
stolum datis Cæli clavibus Palatio
suo præposuit, ut faciles per ipsum,
tanquam Cæli janitorem, fores spe-
raremus. Sic Nicolaum Myrensem
naufrahiis, Leonardum carceribus,

C 2

An-

Anton um Patavinum rebus perditis præesse voluit: Sic Valentinum morbo caduco, Antonium magnum igne sacro laborantibus, Libor um calculo, Apolloniam dentibus, Ottiliam oculis mederi iussit, ut pio affectu Divos prosequeremur. Porro infiniti propè sunt aliorum morborum Medici, quos enumerare nèque instituti nostri est, nèque angusti huius libelli; Unum Sebastianum hoc loco tamen commemoro, quem Pestis, fatale quandoque Provinciarum malum, & hominum vorago, Archiatrum accepit, observatumque est antiquitus, non multo post exantlatum fortiter à D Sebastiano Martyrium, eundem à fidelibus adversus Pestem fuisse invocatum.

*Symbolica
D Sebastiani
Sagitta.*

Pierius Valerianus, eruditus Scriptor lib. 42. cap. 17 censet, hieroglyphicum fortè circa huius Sancti cultum intervenisse: nam quem admodum, uti est in fabulis, irati Apol-

Apollinis Sagittæ, ab arcu ejus in humanum genus emissæ Symbolum quoddam fuere Pestis, ita sagittas Sebastiani multo meliores creditas, mortiferis illis sagittis, persuasione populorum, per modum antidoti fuisse oppositas, quibus fabulosa tela retunderentur. Consonare videtur Scriptura sacra, cujus familiaris identidem phrasis est, justam Dei iram & vindictam, aliæque orbi impendentia mala, ac pœnas usitato sagittarum vocabulo explicare. Sic coronatus Psaltes loquitur. *Psalm. 7. v. 13. Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit; Arcum suum tendit, & paravit illum. Et in eo paravit vasa mortis; Sagittas suas ardentibus effecit.* En signum Sagittarii in Cælo, in Zodiaco divinæ Justitiæ, armatum in improbos, qui, si non haberent, quem timerent ab alto, evaderent præfidentes & nimij, pressa verò & calamitosa virtus in tanta scelerum impunitate

C 3 ad

38 *S. Sebast. quâ occasione passim ab Ecclesia*
ad ipsam desperationem interdum
adigeretur: Unde *Psal. 59. v. 6. edit*
eis, significationem, ut fugiant à facie
arcûs instructi sagittis jam paratis ad
scopum & propediem avolaturis,
nisi in tempore resipiscant. Hoc ipso
sensu in vita S. Dominici legimus
Juxta Fastos Marianos 4. Augusti.
castigaturo olim Filio DEI scelera-
tum mundum tribus fatalibus sa-
gittis, fame, peste, & bello Dei-
param Virginem, humani generis
miseram opportunum clypeum
objecisse, viros duos sanctissimos,
Orbis in ruinam inclinantis Atlan-
tes Dominicum & Franciscum, eo-
rumque Religiosas familias, orbis
terrarum sustentatrices columnas.
Ex quo manifestè colligimus sagit-
tæ nomine vindicem DEI plagam,
venenatam pestem rectè ac signi-
ficanter exprimi, atque describi.
Cum igitur D. Sebastianus dolori-
ferum admodum & multiplex à tot
sagittis toto corpore exceptis Mar-
tyrium sustinuerit, mirum non est,
quod

quod à prima Ecclesia in meliorem quodamodò Christianorum Apollinem fuerit electus, utpote cujus pharetra meritis plena, valitura esset adversus venenata sævientis contagionis spicula toties humano generi funesta & noxia.

Huc facit, quod Ribadeneira, perquam diligens Scriptor in vita S. Sebastiani memorat de peste Italiae, quæ tempore Agathonis Pontificis, Romæ præsertim & Paviæ, & alibi æstivis mensibus Julio, Augusto & Septembri adeò truculenta fuit, ut corrupto Cæli haustu homines muscarum instar conciderint, & vix cœmiteria humandis suffecerint. Viderunt eâ tempestate, uti historiæ memorant, non pauci circa crepusculum vespertinū per Romanas plateas duos Genios discursantes, quorum unus bonus coloris albi, & candidi erat, alter infausti & nigri. Diceres diem & noctem personatam. Bonus or-

C 4

dine

*Pestis per
Italiam fræ-
guens, & de
ea memora-
bile factum.*

40 *S. Sebast. quâ occasione passim ab Ecclesia*
dine & dignitate præcedebat ; se-
quebatur niger venabulum manu
præferens. Albus modum & men-
suram vindictæ definiebat , niger
divinæ justitiæ quasi quidam lictor
& executor erat : quotquot ergo
fuscus Angelus , alterius imperio,
ictus venabulo suo cuius januæ im-
pingebat , tot eâ nocte funera do-
mus illa recensebat, ad modum ca-
stigatæ olim Ægypti , ubi Angelus
percutiens promiscuè stragem ede-
bat per omnes domos, in quarum
limine agninus character & rubrica
non legebatur : Nam innocentis
animalculi sanguis propylæo in-
scriptus frænum erat mali pergraf-
fantis ac sævientis , ne boni cum
malis, nullo habito discrimine, mul-
tarentur. Similis propè, ut dixi,
facies Romæ morientis erat, sedente
Agathone ; at, ubi primùm publica
D. Sebastiano ara in S. Petri ad vin-
cula erecta est , subito commune
malum Urbi tam infestum leni ab-
ster.

in Patronū contra pestē fuerit electus? 41

sterfione depulsum est circa annum
Christi Sexcentesium Octogesi-
mum.

Haud multū ab similibus historiæ
meminit Scriptor gravissimus Cæ-
sar Cardinalis Baronius. *Tom. 7. An-
nal. circa annum à partu Virginis quin-
gesimum nonagesimum*, Pelagio
sedente, ubi narrat, eo tempore
per Italiam venenatis de Cælo sa-
gittis pluissē, quibus quotquot vel
leviter tacti, signatīque fuissent, ex
peste mox obiisse, minimo vitæ ac
mortis intervallo; ubi verò Roma-
ni ad D. Sebastiani patrocinium
confugissent, contagionem sub cæ-
lesti hoc Æsculapio desisse. Sub-
inde ex Urbe Roma, veluti ex corde
Christiani Orbis & Religionis Me-
tropoli propagata ejus invocationis
pietas cum salutari exemplo tradu-
cta est & derivata in reliquas Ur-
bes, ac Provincias, ita, ut vix totâ
Germaniâ Orthodoxâ paulò cla-
rioris nominis civitatem videre

C 5   fit,

*Pestis Roma
S. Sebastiani
invocatione
depulsa.*

*Invocatio
S. Sebastiani
contra pe-
stem ulterius
propagata.*

42. *S. Sebast.* quā occasione passim ab Ecclesia
fit, in qua D. Sebastianus Ecclesi-
am, aut aram honori suo positam
non habeat adversus pestem vali-
tutam. Addo, quod pluribus in
Dioecesebus dies ipsius annuā quo-
que celebritate in foro, ut vocant,
feriatus & solennis magnā populi
veneratione peragatur: Ex quo il-
lud certē evincitur, Sebastianum in
æstimatione Ecclesiæ non tantum
in numero præstantium Martyrum
cenferi, verum etiam eorum, qui
plurimum apud DEUM adversus
publicas calamitates suffragio suo
possint. Cujus rei luculentissimum
testem D. Ambrosium adduco, qui
ante mille ducentos annos ita de
S. Sebastiano scribere non dubita-
vit in Commentariorum suorum,
quæ in Sacram Scripturam elucu-
bravit, eleganti præfatione, ubi
Christum sic alloquitur: *Sanguis*
D. Sebastiani Martyris pro Neminis
tui Confessione profusus immensum il-
lud opus tuum, quod in vilissima mor-
tali.

in Patronū contra pestē fuerit electus? 43

*z alium creatura operari non desinis ,
ostendit , quod virtutem in infirmi-
tate perficias , nostrisq; studijs & co-
natibus des operam , ac profectum , quin
nostris etiam locum obsecrationibus ,
ut agroti tuo concurrente auxilio divi-
no adjuvari possint. Hæc apud Me-
diolanensis , quibus melleis verbis
nil porrò addi debere judico. Qui
plura similia , seu absterfa pestis
pericula , seu miracula intelligere
volet , consulat eruditum & copio-
sum Auctorem Thomam de Tru-
gillo , quæ habet de vita S. Seba-
stiani ; nos enim non nisi amce-
na & grata brevitatis*

juvat ,

§. IV.

§. IV.

CRANIUM S. SEBASTIANI M. ROMA EBERSPERGAM TRANSLATUM, IBIDEMQUE PER SEPTINGENTOS ANNOS ET ULTRA, SUMMA VENERATIONE ASSERVATUM. VÉRITAS EIUSDEM SACRI CRANII ASSERTITUR, ET STABILITUR.

TOt ubique, recte nominatissimo Bollando, feruntur per orbem Christianum passim haberi & asservari de S. Sebastiano lipsana, ut propè dubium sit, an nobilissimus ille Martyr non fuerit plurius capitum, aut corporum homo. Certè plures sibi arroganti integras partes notabiles de Cranio, mento, maxillis, brachiis, & ceteris ossibus majoribus, uti videre est apud eundem Bollandum, sacrae antiquitatis scrutatorem indefectum, in vita S. Martyris XX. Januarij. Nobis nulli movendi li-

tem

*Cur multa
passim S. Se-
bastiani Re-
liquiae.*

tem animus est, cùm nemini, quod
habet, invidemus, modò habeat.
Pronum tamen est, hanc multipli-
citem Lipsanorum unius ejus-
démque Sancti inde fluxisse, quòd
plures Sancti ejusdem nominis fue-
rint, quos Romanum Martyrolo-
gium recenset: fieri autem crebrò
experimur, occasione nominis sæpe
quoque errari in re: id, quod in
præsenti Controversia fortè etiam
contingit: Nam, cùm plura lipsana
aliorum fortè Sebastianorum Mar-
tyrum hinc inde servantur, quisque
piâ adulatione & credulitate se ha-
bere sibi persuadet de illo Martyre,
qui ceteris est notior, ac celebrior,
qualis est hic ipse Sebastianus, de
quo agitur, quem Ecclesia DEI re-
liquis minùs cognitis ritu duplici,
publicâ prærogativâ & cultu præ-
fert.

Alter fons diversarum opinio-
num, qui in Reliquiarum assertio-
ne quandòque intervenire potest,
est

est is, quòd sacra interdum ipsana
 ex uno in alterum locum translata
 sint, absque eo, quòd ea translatio
 palàm cognita, aut manifesta fue-
 rit. Sic antiqui Germani Cæsares
 ex Italia de occupatis Urbibus, vel
 aliàs, integra Nobilium Sanctorum
 corpora clam in Germaniam abstra-
 xisse leguntur, quæ populorum illo-
 rum opinione nunquam loco mo-
 ta, atque etiamnum penès se asser-
 vari piè quidem, sed perperam cre-
 duntur: unde fit, ut uterque locus
 quandòque de Sancti corpore con-
 trovertat, ipsique Scriptores par-
 tium, pro suo quisque studio, & af-
 fectu, varient. Idem circa Crani-
 um certamen esse potest Sancti cu-
 juspiam qualiscunque: Nam, cum
 Cranium hominis tribus partibus
 constet, occipite, sincipite, & su-
 periore testâ, hinc, ubi locorum
 una harum partium extat, Cranium
 vulgò esse dicitur, non quòd ibi to-
 tum sit, sed quòd pars aliqua nota-
 bilis & præcipua.

Ve.

Verum ista non moror, ad rem ipsam veniamus, &, quâ ratione suprema pars Cranii D. Sebastiani Eberspergam allata sit, ibique extet, differamus. Extruxerat Eberhardus hujus nominis primus Semptensium Comes, successionem verò tertius novum, idque magnificum pro ea ætate in monte, seu clivo Eberspergensi templum, cujus fabricæ plenior descriptionem infra cap. 3. §. 2. subjungimus. Pro hac sua Ecclesia (quæ antiquorum Germanorum in sacris conquirendis Reliquiis pia & insaturata cupiditas erat) Hunefrido maximè, primo Canonorum Regularium Eberspergæ Præposito, viro Sanctitatis famâ inclyto, satagente, pientissimus Comes Anno DCCCCXXI. varios quâ Seculares, quâ Religiosos Viros Auctoritate conspicuos & suadâ non inefficaces quaquaversum ablegavit, Romam præsertim, tot Martyrum Sanguine irrigatam palæ-

Cranium S.
Sebastiani
Eberspergæ.

palæstram, ut ex illo Sacrorum L.
 pfanorum emporio, & aliunde eti-
 am, varias pro novo templo Reli-
 quas comportarent, quas inter
 Principem utique locum meretur
 Cranium, seu superior testa Cranii
 D. Sebastiani Martyris. Concessit
 id benevolè Stephanus VIII. Roma-
 nus Pontifex tunc sedens, quem
 alii septimum dicunt, Baronius verò
 octavum nominat, cuius verba al-
 légo: *Post sex menses, & dies quin-*
decim subrogatus est Stephanus ejus
Nominis octavus dictus septimus, &c.
 Ita ille *Tom. X. ex edit. colon. fol. 715.*
 Auctor Romæ Gloriosæ perinde
 Octavum facit, eique hoc Elogi-
 um tribuit, quod adscribo: *Stephani*
vita mansuetudinis & religionis ple-
na fuit. Quamquam hæc verba
 Platina Stephano VII. adscribat
 vide in præsentī Controversia no-
 strum P. Christophorum Ott *Edi-*
tion. Oenipont. fol. 339. ut ceteros
 taceam, qui idem sentiunt. *16 M 10*

Sacrum hoc spoliū Eberspergam delatum incredibile est, quanto gaudio, Eberhardi Comitis fuerit exceptum; ab eoque tempore per septingentos annos insigni populi veneratione ac fide, constantique multorum millium undique confluentium peregrinatione conlatur.

Porro ut firmamenti non levibus hujus sacri Lipsani authenticam veritatem stabilitum eamus, ajo, si nihil aliud documenti haberemus, abundè fortassis suffecturam cuivis non contentioso rerum æstimatori septingentorum annorum venerabilem antiquitatem, ac tot seculorum inconcussam traditionem, quâ magistrâ firmiter credebatur hucusque, & creditur etiamnum non levibus fundamentis, Eberspergæ existere hanc pretiosi Cranii partem. Et sanè alteri fortè Sancto dedicatum illud Eberhardi templum fuisset, nisi hoc sacrum

D

Lipsa

Testimonia
de Cranio
S. Sebastiani
Eberspergæ
asservata.

Lipfanum in tempore allatum præstantiâ suâ optionem absolvisset, ut huic, non alteri consecraretur.

Accedunt per tot annos continuata uno quasi eodémque filo celestia beneficia, seu miracula, quibus à primo suo appulsu sacrum Lipfanum cœpit clarescere, & si res etiamnum. Prodigiorum illorum elenchum bene magnum infra suo loco dabimus, capite peculiari Achilles horum miraculorū in persanato Udalrico Comitis filio, templo necdum dedicato, secuturis prodigiis prælusit pulcherrimè, ad cuius lectionem infra in ordine rerum scriptarum Lectorem remitto, non autem verisimile foret, divinam gratiam tot ac tanta virtutis suæ signa in loco operaturam, si Lipfanum illud reverâ non esset legitimum, atque authenticum. Verum præter hæc non desunt testimonia, quæ in humanis, quanta haberi potest, fidem mereantur, si

non

non summam & indubitatam, cer-
tè eximiam. R. D. Hermannus
Banvik deputatus septem Ecclesia-
rum Romæ Sacerdos, & peregrino-
rum eò confluentium deductor in
suo abs se edito & sæpius recuso
libello de Reliquiis septem Eccle-
siarum, ubi de S. Sebastiano agit,
expressè meminit, partem sacri
Cranii Eberspergæ Bojorum serva-
ri, ibidèmq; in magna populi ve-
neratione esse.

Pius II. in sua Pontificia Bulla ex-
pressè itidem meminit notabilis
partis Cranii D. Sebastiani, quòd
Eberspergæ servetur, & causa sit, cur
ea Ecclesia à piis peregrinis magnâ
frequentia per annum visitetur, di-
gna proin, quæ Apostolicis gratiis
& indulgentiis amplius decoretur.

Clemens VIII. Pontifex Opt.
Max. motus insigni studio & ve-
neratione, quâ in D. Sebastianum
ferebatur, non dubitavit tam pre-
tiosum thesaurum à Sereniss. Guili-

D 2 elmo

elmo V. Bojorum Duce Romam postliminiò repetere, & ad se revocare, quod tamen postulatum idem Dux infimis precibus modestissimè deprecatus est, ratus, uti re ipsâ erat, meliorem esse conditionem possidentis; quis enim Princeps tanto thesauro se, suosque subditos, ferventer Catholicos, apud quos mala hæresis cathedram pestilentiae nunquã fixit, facilè privet? Ex quo hoc unum concludo, ipsis Summis Pontificibus omnino persuasum esse, partem Cranii S. Sebastiani Eberspergæ servari, quo quidem Apostolico suffragio, post DEUM proximo, majus & fortius in humanis non datur.

Quanti porrò hoc Sacrum Cranium æstimârit Sigismundus olim Bavarix Dux, magnæ illius ac celeberrimæ Basilicæ Monacensis conditor, ex pio erga Divum affectu satis testatus est facto ipso, dum viveret; nam de Lipsano hoc, majorum

jorum suorum exemplo, semper aliquid penès se retinere voluit, moriens verò illud loco suo, hoc est, Eberspergæ restitui præcepit, idque non obiter, & levi calamo, sed literis solennibus chirographo suo, & anulo munitis III. May Anno post Christum M. CCCCLXXIV.

Sed & ipsi Imperatores, nominatim Ferdinandus III. qui S. Sebastiano aureum calicem rari operis, ac pretii obtulit, Principes varij, Nuntij Apostolici, Legati, multique alii primarii nominis, ac dignitatis sacro huic Cranio magnos honores, gratias, dona & Privilegia impertiêrunt, non utique id facturi, si ullo modo de veritate tam præstantis Lipsani dubitassent.

Quòd si tamen quis superesset tam morosæ, tardæque fidei, qui his quâ rationibus, quâ testimoniis, etiam Insulatis & Cornatis, totique canæ antiquitati septem Seculo-

D 3   rum,

rum & quod excurrit, assentiri cunctaretur, eū sanè ad appensa tot anathemata, & beneficia humanis viribus & potestate majora, hīc loci impetrata denuo ablegarem, & verba illa disertissimi Richardi à S. Viatore, quæ ipse habet de credibilitate Ecclesiæ lib. 1. de Trinit. debita cum modestia, proportionē, ac reverentia insusurrarem; dicerem illi leniter in aures; *Domine si error es (quod credimus) à te ipso decepti sumus; Nam ista in nobis tantis signis, & prodigiis confirmata sunt, & talibus quæ non nisi per te fieri possunt.* Hucusque Richardus. Quæ omnia sufficere posse, ac debere arbitror illum qui neque leviter credere, neque etiam obfirmare sententiam adversus veritatem pertinaciter velit.

§. V.

UNDE MOS GERMANIS
INOLEVERIT EBERSPERGÆ
EX CRANIO S. SEBASTIANI
BIBENDI?

Neminem, uti quidem opinor,
consuetudo illa latet, quæ
passim in sanitatem Principum,
Optimatum, & amicorum majoribus
etiam poculis respondetur;
nullo propè eorum lucro, magno
etiam plerumque bibentium detrimento,
qui valetudinem propriam
nimio haustu perdunt, dum alienam
potando promovere satagunt.
Meminit hujus consuetudinis jam
suo ævo S. Ambrosius *Lib. de Elia & Jejun. cap. 17.* cujus verba noto:
Quid inquit, obtestationes potantium loquar? quid memorem Sacramenta, quæ violare nefas arbitrantur? bibamus, inquiunt pro salute Imperatorum, & qui non biberit, sit reus indevotionis; videtur enim non amore Imperato-

D 4

rem

56 Unde mōs inoleverit Ebersperga ex
rem, qui pro ejus salute nō biberit. O pia
devotionis obsequium. --- Et hac vota
ad Deum pervenire judicant &c. ---
O stultitiam hominum, qui ebrieta-
tem sacrificium putant. Et cap. 13.
in eandem rem ait: Primò minori-
bus poculis, velut velitari pugna pra-
luditur Verūm hac non Sobrietatis est
species, sed bibendi disciplina: --- Vbi
autem res calere cœperit, pascunt ma-
joribus poculis: fervor inardescit, &c.
cap. autem 14. de eodem argu-
mento ait: Quis tantum infudit men-
tibus venenum? --- Quanto melius in
terram tua vina fudisses? Quid te de-
lectant damna sine gratia? Rogas ad
jucunditatem; cogis ad mortē; --- Vi-
na pretendis; venena suffundis: omne
enim, quicquid nocet, venenum est &c.
Huc usque elegantissimus Ambro-
sius. ex quo satis patet, illud quan-
dōque magnis haustibus evenire,
quod nonnemo Poëtarum canit:
Non est in pota sepè salute salus.

At

At quo fine hæc scribimus? scilicet, ut ostendamus de alio longè nobiliore haustu isthîc differendi nobis occasionem nasci, quem jure optimo *Hauustum sanitatis* appellaverim, in quo nullum valetudinis naufragium. quòd si enim in alienam salutem ex obsequio & reverentia bibere licitum est, cur non magis in propriam, quàm profectò homo inter bona corporis nihil habet delicatum magis, nihil pretiosius. Nunc ad rem. Mos sanè laudabilis plurium jam seculorum obtinet, ut Eberspergæ piis Peregrinis ex Cranio S. Sebastiani vinum in honorem Divi propinetur; neque soli vulgo & rusticis de sepe id usitatum, verùm etiam ipsis Principibus, & Honoratis, cùm ad gratiarum locum quandòque & ipsi invisunt: Maximi quique ac Summi ex utròque Sexu hunc sanitatis haustum admittunt, honorique sibi ducunt. Hujus piæ consuetudinis au-

D   cto-

Udalricus
Semptensis
Comes Au-
strie, bibendi
ex Cranio
S. Sebastiani.

ctorem, Religiosissimum Sempten-
sium Comitem Udalricum I. anti-
quissimi fasti nostri produnt, qui pri-
mus sacrum Cranium, suapte for-
mâ & figurâ concavum per mo-
dum phialæ, inaurato argento ve-
stiti, & subduci curavit. Fortè
occasionem tam pii moris dedit ca-
lix Passionis, fortè haustus Divi Jo-
annis, qui in ejus Sancti honorem
passim bibi toto Christiano Orbe
solet in memoriam illius infecti po-
culi, quod innoxium Joannes, nul-
la veneni virtute, nullâ labe cor-
poris bibit. Certè & Sebastianus
de præclaro illo Martyrum numero
fuit, qui ex Christi sententia cali-
cem Domini exhausserunt, & da-
to sanguine immortalem gloriam
comparârunt. Fortè etiam Analo-
giam sumpsit vir pientissimus Udal-
ricus â potione medica, quæ in au-
ro, vel argento plerûmque ægris
porrigi, & adversus morbos amore
valetudinis ad fundum usque ex-
hau-

hauriri solet. Credebat vir religiosus, tantundem virtutis sacro Cranio inditum adversus pestem, quantum cuivis alteri profano calici medicâ arte mixto & infirmis propinato. Quid enim non à sacro illo præclarissimi Lipsani attactu sperandum? Si enim aquæ naturales, quæ per mineras transeunt, & per scopulos repunt, salutarem quandam virtutem eo duntaxat linctu, & itinere in se attrahunt, secumque, quò meant, devehunt; Si mortuus ille in sepulchrum Elisæi casu dejectus ex attactu sacrorum ossium redivivus subito in pedes exiliit, num abbreviatam medicam DEI manum in hoc præstanti Lipsano cogitabimus? Certè suâ spe frustratus non est pius Comes; tot enim beneficia ex eo tempore ab ægris adversus pestem & Epidemiam Eberspergæ accepta sunt, ut huius inventi Sacri poculi inventorem & pincernam nunquam pænituerit. Neque continua-

tinuatus ille ad hæc usque tempore
salutaris mos etiamnum in sanita-
tem corporum & animorū scaturire
desinit : quem salutis scopum dum
omnibus D. Sebastiani cultoribus
huc invisentibus ex animo propino-
eundem adjecto cælestis virtutis
augurio mirum quantum proficere
jubeo.

§. VI.

AND. SEBASTIANUS,
QUANDO MARTYR OCCU-
BUI, JUVENIS, VEL SENEX
FUERIT?

Coronidem Synopsi nostræ im-
pono non inutili quæstione ad
D. Sebastianum spectante : Nam
locò Epiphonematis pia curiositas
esto, quæ suum quoque in animis
hominum aculeum & fructum ha-
bet. Quæritur, Sebastianus qualis
fuerit, Juvenisne, an provecioris
jam ætatis, cum illustre Martyrium
subiit?

*S. Sebastia-
nus senex
potius, quam
Juvenis.*

Quæ

Quæ pictorum, atque Poëtarum
licentia non data, sed usurpata est,
plerique de Apellis tribu ac schola
Sebastianum Juvenem, imberbem
utcunque pingunt. Contrarium
omnino suadet tum ratio ipsa, quæ
regula est rerum incertarum, tum
etiam luculenta multorum testi-
monia, etiam suo ære digna.

Non videtur inprimis Diocletia-
nus Imperator Juvenem aliquem *Probatum
Rationibus.*
per incredibilem honoris saltum
custodiæ corporis sui, primæque
cohortis Ducem creaturus fuisse,
sed potius virum jam grandævum,
qui & consilio valeret, & cum au-
toritate milites in officio continere
sciret. Quis autem nescit, despica-
biles juvenes esse paucorum speci-
minum? Quis nescit, ad honorata
officia, in bello præsertim, per gra-
dus, & scalam illustrium facinorum
ascendi, apud Romanos, cultissi-
mum populum & Reipublicæ sci-
entissimum, qui olim non favoribus,
sed

sed magnis meritis, consilio, prudentiâ, pugno ac fortitudini omnia tribuerunt? Quis dein credat, Sebastianum in tanta apud Christianos auctoritate eâ tempestate futurum, ut passim nomine Patris appellaretur, imberbem etiamnum Juvenem? Quis sibi persuadeat, Cajum Romanum Pontificem, virum gravissimum, in tanto delectu præclarissimorum Heroum, gloriosum Titulum *Defensoris Ecclesiæ* Juveni Sebastiano daturum fuisse? Quis cogitet Sebastianum in aditu juventutis tantas opes collecturum fuisse, ut integras Christianorum familias ad ultimam pauperiem reductas alere, plurimos alios facultatibus suis juvare potuerit? Cetera omitto; quia in quaestione facti, ut ajunt, minùs oportet esse verbum, aut prolixum. Potius ergo cum præclarissimis virorum insignium testimoniis sentiendum censeo, quàm cum pictoribus, quorum

rum artem & penicillum veneror,
sententiam verò liberè excogita-
tam non probo, nec sequor.

Cæsar Baronius à Bollando in
Actis Sanctorum XX. Januarii in
vita S. Sebastiani allegatus refert,
in Ecclesia S. Petri ad Vincula Ro-
mæ antiquissimam S. Sebastiani
imaginem extare, quæ ipsum ut
senem repræsentat. Verba ipsius
recitemus: *Egregium*, inquit, *S.*
Martyris monumentum, veneranda
ejus imago opere Musivo expressa, at-
que hætenus integra exstat senili aspe-
ctu, & barbâ: quod pictores admo-
neat, qui juvenem illum palo alliga-
tum perperam pingunt. hæc ille.
Ignoscendum tamen ejusmodi ar-
tificibus cenſeo: nam per juveni-
les vires & solidum corporis robur
fortè aliud penicillo insinuare non
volunt, quàm fortitudinem animi,
& incredibilem Herois magnani-
mitatem, præsertim cùm ipsemet
Sebastianus Ostroldo Lugdunensi
Epi-

*Probatum
Authoritate
& Testimo-
nio.*

Episcopo in visione nocturna speciosi Juvenis figurâ olim apparuerit, uti Bollandus meminit, qui loco citato videri poterit. Sed de his satis: Neque enim cum pictoribus, quorum penicillum liberum est, litem suscipimus, sed quod verosimilius est, ostendimus. in rebus dubiis & incertis suum cuique pulchrum esto.

**DIVUS
SEBASTIANUS
EBERSPERGÆ
BOIORUM
PROPITIUS.**

DIVUS
EUBASTIANUS
EUBASTIANUS
BOIORUM
PROPOSITUS

DIVUS
SEBASTIANUS
EBERSPERGÆ BOIORUM
PROPITIUS.

SEV

DE CULTU EIUDEM
GLORIOSI MARTYRIS A
PRIMA LOCI FUNDATIONE AD
NOSTRA USQUE TEMPORA
PROPAGATO.

CAPUT I.

§. I.

SEMPTENSIUM COMI-
TUM ORIGO. EBERSPERGÆ
SUB SIGHARDO, PRIMO SEM-
PTENSIUM COMITE INITIA, SI-
TUS, ET OCCASIO.

Ebersperga jucundo in pri-
mis ac salubri loco sita, ori-
ginem suam Semptensibus

*Ebersperga
Situs, Origo
nomen.*

E 2

Co.

Comitibus debet ; nomen verò
insolitæ magnitudinis Apro ;
conspicuo , cui inædificata stat , col
le , vel si mavis cum Teutonibus
loqui , monte sumpsit. Prima loci
incunabula ab ipsis Conditoribus
recensere placet. Eâ tempestate
quâ rerum in Boica potiebatur Car
rolomannus Bavarix & Italiæ Rex
inter alios præcipui nominis Proci
res eundem ex Gallia in Germaniam
am secutus est Sighardus quidam
uti antiquæ tabulæ tradunt , Regis
ipsius Carolomanni nepos , vel certe
pronepos , quippe frater Hemm
Uxoris Ludovici I. Germaniæ Regis
gis , vir uti Regio sanguine clarus
ita virtute , Principe non indignus
Inspectâ hinc inde Baviâ , placuit
alicubi quoque stabilem sedem figere.
præ ceteris Regio delecta
silvis frequens ad Senonem , hodie
Semptam , ditiuncula tunc Ebersper
genssem etiam fundum complexa ,
quæ cum pluribus aliis per

Bavariam pagis & oppidis à Rege Carolomanno Sighardo Comiti & posteris ejus jure perpetuo collata est.

Seno, ut vocat Aventinus, & alii, seu Sempta, amnis est Isaram inter & Oenum majoris nominis fluvios ferè medius, non spatio quidem aquarum, fæcundo tamen & piscoso alveo memorabilis. Ortum suum haud procul Schwabâ Oppido, & Indingâ pago accipit; Subinde recto tramite leniter manans longam vastamque illius tractûs paludem interfecans, ubi Ardingam Urbem præterlabitur, cursu haud adeò longo peracto, infra Mosburgum Isaræ se infundit. Ab hoc fluvio, ejusque ditione Comites Semptenses primitus in Germania appellatos fuisse, antiqui fasti memorant.

Erat Sighardus Familiæ suæ his in partibus caput & princeps, militari gloria, religione in Superos,

E 3

&

*Sighardus
primus
Semptensis
Comes.*

& vitæ probitate inclytus; magno fidei
 dei Orthodoxæ bono, privato & pu-
 blico, divinitus Bavariæ concessus
 Olebat etiamnum incultis illis &
 insciis temporibus Boiaria necdum
 plenè expurgata, Ethnicæ supersti-
 tionis antiquas quasdam reliquias
 ac profanos ritus: illis in hisce pa-
 tibus penitus extirpandis haud in-
 decorum instrumentum divinæ Bo-
 nitati visus est Sighardus; nō
 enim Deus, quem eligit; reperit
 aut facit idoneum. Occasionem
 tam salutari operi extemporalis ve-
 natio præbuit. Pererrabat for-
 Sig arduus animi causâ, ut solent
 Nobiles, Carnodunensem tunc tem-
 poris, nunc à loco dictum, Eber-
 spergenssem saltum, antiquum fera-
 rum stabulum. Casus, nisi potius
 divina providentia fuerit, eum ad
 Australem plagam tulit ad speciem
 quandam terrâ demersam, im-
 mani saxo nonnihil superextante
 raræque proceritatis Tiliâ hau-

*Sighardi ve-
 natio.*

pro

procul inde locum omnem inumbrante.

Specui veluti fidus cubiculi sui custos miræ magnitudinis Aper infidebat, monstrum bestię, specie sanè multum à vulgari abhorrente. Moles corporis hactenus non visa in animali, desiderium acuit Sigardo ejusque venatoribus confectandi feram tam inusitatam, eaque potiundi. Per aliquot dies tenuit venatio; sed frustra: de die lassabantur canes & homines, persecutione monstri totā silvā profugi ac circumducti; nocte redibat ad specum & larem suum inquilinus Aper, nemine quidquam proficiente: donec tandem, quænam esset personata hæc fera, liquidò patuit: cum majore, quàm Apri polleant, agilitate ponderosi corporis in altum sublatus ipsa etiam retia singularis hic ferus transiit, & deinceps videri desiit. Et re ipsā alius non erat, nisi larvatus dæmon, qui sub forma

*Spelunca
Apri.*

E 4   Apri

Apri in hac sua specu & hospitio
à malè decepta ac rudi plebe cole-
batur, cæcisque mortalibus per da-
ta oracula ceu Deus quispiam agre-
stis & silvaticus, ut postea comper-
tum est, respondebat.

§. II.

DE LOCO DIVINITUS
ELECTO VATIGINIA. PRI-
MUM IBIDEM SACELLUM, ET
ARX POSITA.

INsoliti facti fama, ut solet, cum
novi aliquid contingit, ab uno
ad alterum mox ibat strenuè longe-
latéque per totam viciniam, & eun-
do quoque crescebat in distans.
Degebant eâ tempestate in Germa-
nia viri duo sanctitate vitæ perquàm
celebres. Prior Conradus appel-
labatur de Clero ex Hewa Oppido
Hegoia; alter, Gebhardus nomi-
ne, Argentorati inter Reclusos, ut
vocat, Deo serviebat, utérque ob
inti-

*Vaticinium
Sanctorum
virorum de
Ebersperga.*

intimam quandam cum Deo familiaritatem passim pro vate habebatur futurorum. Subinde Conradus Sighardo renunciari iussit, locum illum monstroso nuper Apro infestum quantocyus purgari, circumiectam silvam, proceram Tiliam, ipsamque specum funditus everti curaret; locum namque illum, expulso Apro dæmone, cælitus jam divino cultui designatum, deinceps Sacrosanctum fore: quare proximo, quoad fieri posset, tempore Ecclesiam ibidem in munda area à profanis separata collocaret, paulò post Arcem adversus hostiles incursus firmam adjungeret: futurum quippe, & Deo peccatis nostris perquam offenso, statutum, decretumque esse, Hunnos, seu Hungros, Attilæ reliquias, Germaniæ rursus superinducere, eoque justissimo flagello, simulque acerbissimo scelera nationum denuo plectere: eum in finem

E 5 pa-

paratos jam stare hostes, divinæ vindictæ accinctos, mox fore executores; ita se à Deo monitum, ut Sighardum in tempore de ventura plaga erudiret, nihil tamen ipse propterea loco suo timeret, illum in DEI tutela & manu futurum. Atque hæc Conradi quidem variatio erat. Simile quid asserebat per Legatos consultus Gebhardus, locum placere Deo, sibi que habere velle, cuius rei fidem & certum signum fore aliquando, ut omnes ibidem Apri, quàm latè silva paret, simul deficerent, id, quod postea evolutis aliquam multis annis eventus comprobavit: Udalrici quippe Comitis Sighardi pronepotis temporibus accidit, ut nimia hyemis asperitate, & profunditate nivium, Apri omnes interierint. Voluntate igitur divinâ per hosce interpretes viros Sanctos, tali modo intellectâ, Sighardus nihil differendum ratus, opus mox strenuè aggre-

*Apriorum
Strages.*

greditur: excisâ silvâ, locum templo metatur peraccommodum, designat aream; Sacellum Divæ Virginis tutelari initiô ponit Anno DCCCLXXVIII, quod biennio post ab Annone (forſan melius Arnolpho) Friſingenſium Epifcopo ipſis Calendis Januarij ritè dedicatum eſt, cujus Conſecrationis annua memoria in quintum Januarij, ſeu pervigilium Epiphaniæ translata etiamnum Eberſpergæ ſolenni officio in gratiarum actionem ſancitæ primitus hîc loci Religionis celebratur.

*Sacellum
Primum
Eberſpergæ.*

Primus igitur hîc Sanctitatis lapidis quoddam præludium, ſive rudimentum fuit illius magnificentiæ, in quam poſtmodum Eberſpergæ, Deo dilecta, aſſurrectura erat. At, quod in hiſce primordiis ſingulariter miror, illud eſt, quòd, nescio ex qua cauſa, & miſericordia Tiliæ illi & ſpecui paritum legam, quò minus præcipua ſuperſtitionis firmam-

mamenta, uti Sancti illi viri expressè jusserant, fuerint everfa, licet cetera omnia filvis impedita diligenti curâ fuerint perpurgata: fortè rara magnitudo (labor Seculorum) arbori illi annosæ profuit, & apud quosdam vetustatis æstimatores Patrocinium invênit, ne paucis diebus succideretur, quot seculis aliquot succrevit: fortè in relicta specu ratio habita est memorabilis facti, ac depulsi sede suâ portentosi Apri, ut quoddam rei gestæ Sigillum superesset, & dici posset, hæc non aliâ, statione deturbatum esse inimicum: fortè, quod fit, operariorum socordia, quandôque nimia, specum illam memorabilem vel dissimulavit, vel neglexit, quòd censerent, laboris fore insuperabilis. Quicquid sit, utrûmque in loco relictum, & Specum & Tiliam, nostræ tabulæ asserunt, causam, cur factum sit, non exprimunt.

Eccle.

Ecclesiola loco designato jam fte-
terat non magno impendio ; nam
omnia à minimis incipiunt, & ple-
rùmque initio pietati sufficiunt, quæ
postmodum subintranti pompæ vi-
lescunt; cùm Sighardus futurorum
providus ad arcem quoque conver-
sus, uti monitus erat, ædificandam,
eam ex adverso, in vicino colle,
qui etiamnum visitur, erexit, opere
quidem ligneo, prout tempora illa
ferebant, sed tamen utcunque fir-
mo. Munimentum situs adjuva-
bat, & natura. Ne tamen ars de-
esset, Castellum illud qualecunque
muris, vallis ac fossis cinxit, & per
artificiosos flexus iter omne hosti
venturo difficile reddidit. Quibus
perfectis illi suæ Arci nomen Eber-
spergæ indidit ex Apro superstitioso
in vicino monte stabulante desum-
ptum. Quæ Gentilitia nomencla-
tura etiamnum hodie loco perma-
net tot annis inviolata.

*Arx Eber-
spergensis.*

Porro Carolomanno vitâ functo,
remo-

remotis subinde æmulis, qui se intruſerant, Arnulphus filius ſucceſſit. Is, cū Sighardi præclaros pro Religione, & re communi labores intellexiſſet, fovendum optimi Comitis ſtudium ratus, multa alia prædia auctarii locò Sighardo adjecit, quo veluti novo, juſtòque ſubſidio bene cœpta in Patriæ bonum ampliùs promoveret,

§. III.

SIGHARDI I. ET GOTTINÆ
EJUS CONJUGIS
PIUS OBITUS.

Vitam inter DEI obſequia ſa-
multis annis religioſè exa-
tam excepit tandem mors, quam
non omnes eodem anno ponunt.
Ego, quoniam nullam litem cum
Chronographis, uti aliàs memini
ſuſcipiendam duxi, quod verofi-
millimum mihi ex tabularum no-
ſtrarum calculo videtur, illam anno
non

nongentesimo sexto, vel septimo
fine cujusquam injuria pono, sive
dein infelici cum Hungaris bello ac
prælio sub Ludovico Rege inter-
fuerit Sighardus, sive non; quæ
temporis controversia est, circa
quod plures Scriptores à se ipsis dis-
fident, & non modicè hallucinan-
tur. Probabile est, Sighardum
cruento illi conflictui adfuisse, in
quo tota Nobilitas, quæ ad bellum
illud collecta erat, magna ex parte ab
hostibus concisa, & Ludovicus ipse
Huñis tributarius factus est, ingloriâ
pace potius emptâ quâ Victoriis ac-
quisitâ. Aventin⁹ Sighardū infausto
prælio superstitē facit, quod nostræ
sanè temporū supputationi non of-
ficat; cum Hermannus Contractus
Anno DCCCC. infelicitè pugnatū
asserat, Gemblacensis verò Anno
DCCCCIV, & Aventinus denique
Anno DCCCCVI. post quæ meri-
tis plenus Sighardus pientissimè ob-
dormivit in Domino, Anno secun-
dum

*Clades Gyr-
mandrum.*

*Sighardi
obitus.*

dum calculum nostrum, ut dixi
DCCCCVII. Septimo idus Octo-
bris, relicto unico filio præcipue
Domus herede Ratholdo. Unde
fabulam putamus, quæ de altero
Sighardi filio in silvis amisso & post
sedulam inquisitionem nusquam in-
vento sparguntur, cum tabulæ no-
stræ non indiligentes ne semel qui-
dem de eo meminerint.

*Sighardi
Lam.*

Erat porrò Sighardus de Deo &
Patria optimè meritis, vir pace &
bello clarus: DEUM non minus do-
mi, quàm inter arma coluit, ma-
nifesto documento, etiam in Sago
ubi aliàs leges silent, locum non
vulgari pietati relinqui, dummodò
sint, qui velint illam etiam inter
enses & arma colere. Divinum
cultum Sighardus primus Ebersper-
gæ fundavit, provexit, ac pro vi-
ribus amplificavit. Jure merito Se-
culi illius seu ruditati, seu torpori
hîc indignamur, qui Viri præstan-
tissimi vel nulla ampliora facta no-

bis consignavit, vel consignata temporum injuriis abolevit.

Sighardum pium maritum exinde secuta est per mortem non minùs proba Conjux Gottina eodem Anno DCCCCVII. nisi fortè etiam quòdam mensem præcesserit; nam lego ipsam defunctam XIII. Januarii, alii verò arbitrantur, ipsam uno saltem anno Sighardo supervixisse. illud certum, Ratholdum filium ambos parentes magnificè sepeliri Fruxinæ, seu Frisingæ curasse, ibidèmq; insigni pietate utriusque manibus parentasse. ejus illustriora facta, & rerum gestarum seriem proximo capite exequemur.

Mors Gottina Vxorii.

F

CA-

CAPUT II. GESTA SUB RATHOLD, DO, SIGHARDI FILIO.

§. I.

EBERSPERGA SUB HUN- NIS INVICTA.

Sighardo successit Ratholdus fili-
us, uti paternarum opum, ita
pietatis transfusæ aptus natus heres.
Habet hoc plerumque magnus san-
guis, ut non faciliè degeneret, sed
suum etiam colorem in posteris ser-
vet, præsertim si per exempla pro-
pagentur. Vestigiis igitur parentis
institurus Ratholdus primas inter-
curas habuit, ut juxta vaticinia Sig-
hardo facta, adversus irruptiones
Hunorum arcem suam in dies fir-
miorem redderet. Quare nihil in-
expertum omisit, quò minùs ad le-
ges artis militaris locum, quantà
pos.

posset celeritate, muniret, ne hostes imparatum invenirent, qui magnas jam copias instruere dicebantur. Id, quod paulo post eventus ostendit: Nam sedibus suis exciti, rursus Germaniæ, torrentis instar, se infuderunt. Incredibile dictu est, quas clades ubique dederit gens ferox. Gothi & Vandali præ istis laudem aliquam modestiæ habebant, si quis comparare velit eorum rapinas, flammæ & cædes passim exercitas. Nulla illis humani sanguinis reverentia, nihil sacrum, nihil miseratione dignum visum: prima, quæ occurrebant, metebant: quæ secum rapere non poterant, incendiis corrumpebant: Cœnobîa, Arces & oppida evertabant, nullius, qui se opponere auderet, metu, nullius, qui succurreret, auxilio. Stetit tamē inter tot fumantis Patriæ busta, & grandes ceterorum Castellorum ruinas, inter tot lapidum acervos, & procumbentes Nobilium Arces

*Hannover 1779
Irruptio in
Boi 1779.*

*Arcis Eberspergensis
firmitas.*

Ebersperga hostium secura, atque
etiam invicta; hostem ridebat ex
alto, non ut verisimile est proprio
robore, siu aut viribus, sed magnæ
Christianorum Bellonæ, quæ ter-
ribilis ut Castrorum Acies ordinata
dicitur, tutelâ, ac præsidio freta.
Intererat scilicet Mariæ, sua tueri,
& Eberspergam modicis principiis
assurgentem nuper Virgineo ho-
nori dedicatam ab hostibus immu-
nem servare.

§. II.

RATHOLDI PIETAS ET
RELIGIO. INTRODUCTIO
RR. DD. CANONICORUM REGU-
LARIUM S. P. AUGUSTINI EBER-
SPERGAM. EIUS ET CONJUGIS
EGILMUNDIS PIA
MORS.

Non tantum miles erat Rathol-
dus manu strenuus ac felix,
verum etiam Religione commen-
dabilis.

Ejus & Conjugis Egilmundis pia mors. 83
dabilis. Et ob res quidem adversus
hostes ope Bojorum & Suevorum
bene gestas, Conradus Rex, Ludo-
vici Successor Ratholdum Carin-
thiæ Marchionem dixit, qui honor
victoriarum præmium fuit. Pa-
catâ subinde Provinciâ mox ad am-
plificandum divinum cultum con-
versus Ratholdus, ut Mariæ con-
servatrici suæ gratum se exhiberet,
dimissis, qui huc usque divina in
Sacello procurabant, perquàm ho-
norificè Sacerdotibus Secularibus,
qui primi hîc loci erant, novum
aliunde præstantium Virorum sub-
sidium Eberspergam accersivit, pro-
bè gnarus, Religionem tantò ma-
jora incrementa sumpturam, quan-
tò nobiliora forent instrumenta,
quibus ea promoveretur; Nam
famâ quoque Virtus stare solet.

Advenère Eberspergam Patres
Canonici S. Augustini Religione &
Doctrinâ insignes Anno partæ Sa-
lutis DCCCCXI. erântque tales,
F 3 qui-

*Adventus
RR. DD.
Canonicorum Regu-
larium S.
Augustini
Ebersper-
gam.*

84 *Ratholdi pietas. Introd. Cā. Reg. S. Aug.*
quibus magnifica loci præfagia ab-
undè conveniebant. Iis datus in
Præpositum est Hunefridus, vir non
minùs vitæ Sanctimoniâ, quàm li-
teraturâ & scientiâ venerabilis. Ma-
gna quidem moliebatur animo Ra-
tholdus ædificia, quæ tamen par-
tim iniquitas temporum morabatur,
partim etiam mors, sæpè Magnis
præpopera, ut fieri solet, prævertit.
Nisi dicere velimus, non Rathol-
dum (perinde uti olim Davidem)
sed Salomonem, hoc est, Eberhar-
dum, ejus filium natu majorem,
sanctè cælibem, & Superis charum
caput tanto perficiendo operi, ac
Dei templo ædificando à Deo fu-
isse præ illo delectum. Interim ta-
men, quantum tum quidem licebat
domiciliū extemporaneum à pro-
fanis ædibus secretum optimis Pa-
tribus extructum, & à Ratholdo
eū proprium, traditum est, dum
illis angustiis novum & amplum
Cœnobium, quod animo volvebat
sub-

Ejus, & Conjugis Egilmundis pia mors. 85
substituatur. Verum palatia non
requirebat Religiosa & paucis con-
tenta Charitas: amabat illa cum api-
bus angustè habitare, & spatia ma-
gis virtutis, quàm locorum dilata-
re studebat, crescebatque in dies
Eberspergæ divinus cultus, in o-
mnem Bavariam famâ virtutum
exeunte.

Respexit vicissim divina Bonitas
Ratholdi beneficentiam, quando il-
lum in terra quoque fecit beatum:
Nam ingentibus bonis, titulis ac
honoribus ipsum locupletavit, &
præstantis sobolis fecit parentem,
ne deesset ex liberali stemmate, qui
Ecclesiæ DEI beneficeret. Susce-
pit ex Egilmunde, paris prosapiæ,
& Nobilitatis matrona filios duos,
femellam unam. Eberhardus natu
major erat, minor Adalbero. filia
Wilibirgis appellabatur, omnes in-
signes.

Verum, quæ humanarum rerum
miseria est, communi mortalitatis

*Mors Ra-
tholdi Co-
mitis.*

F 4   lege

86 Ratholdi pietas. Introd. Can. Reg. & c.
lege statuta, non licuit admodum
diuturno esse Ratholdo: rebus nam-
que fortiter in Carinthia, uti Heroi
decebat, gestis, non multò post in le-
thalem morbum incidit, ex quo eti-
am obiit. Antequàm exspiraret,
Eberhardum filium successorem di-
tionis Sempræ & Castri heredem
constituit, Adalberoni natu mino-
ri filio, & Wilibirgæ reliqua bona
quantum ex illis decebat, & satis vi-
debatur, attribuit. Obitus viri be-
licosus incidit, juxta nostras tabulas
quas sequor, quicquid dicat Aven-
tinus, in XIII. Calendas Februarii
Anni à Christo nato DCCCCXIX.
Anno ab obitu parentis Sighardi
tertio decimo.

*Obitus Egil-
mundis Con-
jugis.*

Egilmundis Uxor Anno uno pri-
or vitam finiit, videlicet Nongen-
tesimo decimo octavo, XIII. Ca-
lendas Januarii. Sepulturam ambo
accepisse scribuntur perquàm ho-
norificam Salisburgi, quod anti-
quæ fidei relinquo.

CA.

CAPUT III.

GESTA SUB EBERHAR- DO I. SEMPTENSIUM CO- MITE TERTIO RELIGIOSIS- SIMO.

Hic est ille Eberhardus, pace bel-
lōque celeberrimus, qui du-
plici titulo, gemino argumento &
superstitionis everfor ex propagata
Religione, & Conservator Patriæ
ex cæsis ad internecionem hostibus
audire meruit. Ejus trophæa, tan-
quam Hectoris Boici, Lauro & Ce-
dro digna ordine dabimus.

§. I.

EBERHARDI MIRUM SOMNIUM. EIUSQUE PER HUNEFRIDUM CANONICORUM PRÆPOSITUM FACTA INTER- PRETATIO.

ERat Eberhardus, cū patri Ra-
tholdo successit, undecennis
F 5   ado-

*Notes Na-
tura Eber-
hardi Comi-
tis.*

adolefcens omnibus corporis ani-
 mique ornamentis fuâ ætate emi-
 nens, cujus omnem vitam vernam
 pudicitia, & caftimonia perpetuo
 cælebs poftca honeftaverat. Atq;
 præterea in integerrimo Juvene
 primis ftatim annis militaris quæ-
 dam natura, ad bellicam continuo
 gloriam animosè experrecta: Ma-
 quippe ille omnium denique pul-
 cherrimus & feliciffimus effe folet
 qui Veneris nescius nulla fecum im-
 pedimenta vehit cunas & feminam
 Placuit autem Deo fenfim caftiffi-
 mum Juvenem maximis quibûsque
 rebus præparare. Initium factum
 per fomnia. Néque id novum
 futuræ namque Regnorum viciffi-
 tudines, & tragica theatra fuo tem-
 pore Orbi repræfentanda jam olim
 Nabuchodonofori per fomnium
 oftensa ex facris literis novimus.

Trepidabat eâ tempeftate rurſus
 Germania, ne toties fatales Hunni
 redirent, & pro more barbaræ feri-
 tatis

tatis, omnia flammis & exdibus mi-
scerent. Et jam per Boicam fama
increbuerat, uti credula est miseria,
inimicam Hunnorum gentem cum
maximis copiis denuo in itinere es-
se, quæ toties antehac Germani-
cum cruorem ebiberat. Rumore
illo, quantumvis vano, perculsus
Eberhardus, Eberspergæ suæ, opi-
nionem suâ haud satis validæ metue-
bat: quare duplici muro arcem su-
am cingere, fossas profundius erue-
re, &, quanta festinatione posset,
propugnacula nova addere statuit,
advectâ undique, quæ ad usum es-
set, copiosâ materiâ. Jamque fun-
damenta jecerat surrecturo operi
opportuna: cum nocte quadam
miram sibi in somno imaginem in-
tueri visus est. Somniabat, canorâ
se voce galli gallinacei, ex profundo
sopore excitari Eberhardus: mox,
nescio quem Opilionem propius
sibi adstantem conspicabatur, au-
gustiore sanè specie, corporisque
to-

*Mirum So-
mnum Eb-
erhardi.*

totius Majestate refulgentem, quā
 quæ hominem de sepe & rure dece
 ret. Subinde in vocem solutus p
 stor ille in hunc ferè modum salut
 ria monere auditus est : desisten
 à cœptis suis, animique proposi
 nec porro Castrum suum muni
 pergeret; omnes namque vires
 as, per se caducas, adversus Hun
 nos nihil valituras, non human
 ope metiri ipsum debere patriæ de
 fensionem; auxilium contra po
 tentissimos hostes potius è Cælo ac
 cersendum: quare, si Ebersperga
 suam inexpugnabilem cuperet, ho
 potius ageret Eberhardus, & se Op
 lionem Arcis suæ Custodem consti
 tueret; suo, non alio præsidio
 vam fore; in præmium tutelæ al
 ud nihil vicissim se à Comite peten
 quàm ut sacra habitatio extruatur
 ibidémque divinis honoribus thur
 vinum & oleum jure perpetuo sub
 ministrantur: vicissim se sanctè po
 liceri, nihil ab hostibus Ebersper
 gam

Hunefridum Can. Præposit. Interpret. 91
gam passuram, Hunnisque deinceps venturis penitus imperviam & inaccessam fore. Hæc ubi disseruit Opilio, videri somnianti desit, Comitēque expectatum ac sudantem perquam sollicitum de rei eventū, ac propè non consternatum reliquit: Neque enim, quid simulacrū illud portenderet, mentis acie assequebatur, præsertim cū metus sua sponte suspicax ad deteriora magis, quàm lætiora inclinet. Quærebatur huic Ænigmati explicando seu Joseph quidam ex Ægypto, seu Daniel ex Babylone. at ille in Patria erat, non longè petendus, haud alius, quàm Hunefridus Præpositus, in cuius viri prudentia, & Sanctitate plurimū confidebat Eberhardus. Is DEI in hoc negotio Consiliarius, ac de cœlo inspiratus audito Somnio Comit̃s, omnino bonum, faustumq; esse pronuntiavit. Aiebat enim, sub gallo, fido per noctem diēque horarum præ-

Somni Interpretatio.

præcone gratiam, quam vocant
 prævenientem & excitantem desig-
 gnari, quæ sua suavi voce Eberhardum
 ad magna Religionis opera
 promovendam Dei gloriam invitare
 & quasi manuducat; sub Opilioni
 verò imagine Christum intelligi de-
 bere, qui Eberspergam custodiæ suæ
 demandari cupiat; Pastorem bo-
 num ipsum esse, cujus animæ ho-
 minum quasi propriæ sint, quas in
 humeros sublatas, seu teneras omni-
 culas, ipse ad ovile reportet, si
 aberraverint quandoque siue fuerint
 cubuerint: Castra porro, Arces,
 Civitates, quarum ipse Custos non
 esset, patere casui, & irruptionibus
 hostium, quantacunque operâ ho-
 minum & arte communita finem
 idque ex mente Regii Psaltis, cupi
 aurea vox est: Nisi Dominus cu-
 stodierit Civitatem, frustra san-
 gilare illum, qui custodit eam: Sed
 hoc proin custode tam fideli, quam
 potente nihil Eberspergæ ab hosti-
 bus

bus metuendum, quàm diu sub ejus
Patrocinio futura sit ; porrò habi-
tationem, quam extruendam Opi-
lio petat, aliam non esse, quàm Ba-
silicam divino cultui accommoda-
tam, in qua Sacra Officia majore de-
inceps pompâ & splendore fiant :
eum in finem thus pro ara, oleum
pro lampadibus, pro incruento Sa-
crificio vinum ab Opilione postulari,
ad modum & exemplum trium Ma-
gorum, qui Christo mysticas olim
munerum species obtulerunt, &
auri thurisque prodigi, Dei libera-
litatem suâ provocârunt. Ita Hu-
nefridus Sacri hieroglyphici inter-
pres doctè, prudenter, & appositè
ratiocinabatur. Et quis non videt,
quàm explicatio hæc clara, quàm-
que ex re nata fuerit. Ænigmate
ac Somnio hac ratione aptè diluci-
dato mirificè recreatus Eberhar-
dus, uti bonæ mentes solent, somni-
um illud suum executioni quam-
primùm mandare statuit ; neque
enim

enim dubitare poterat de cælesti lumine adeò manifestè sibi radiante ita, ut dicere solitus fuerit Comes si vel mille aliæ explicationes alunde, quocùnque ex tripode accederent, omnes præ hac sola floccose æstimaturum.

*Novi Templi
initia,*

Nec magnificentius proposita Eberhardus, quàm re ipsâ præstita. Nam proposita, quando calent, efficacissima sunt, quæ verò morantur, patiuntur, plerùmque frigescunt cum tempore. Altero itaque die statim se operi accinxit, & omnem materiam Arci muniendæ destinatam extruendo novo templo transcripsit, mox ipse tres primos fundamenti lapides orientem versus magnâ celebritate animique exultantis lætitiâ jecit.

§. II.

**ÆDIFICATIO NOVI
TEMPLI ET MONASTERII.
CONQUISITIO VARIARUM RELI-
QUIARUM PRO NOVO TEMPLO,
INTER QUAS ETIAM S. SEBA-
STIANI CRANIUM ROMA IM-
PETRATUM ET EBERSPERGAM
ALLATUM.**

STeterat etiamnum ad illum usq;
diem, uti supra memini, seu
antiquitatis veneratione, seu opera-
rum dissimulatione supersticiosa illa
Tilia, uti & vetus antrum, Infer-
nalis illius Apri receptaculum; for-
tè ut memoria extaret Diaboli olim
ibi per oracula consulti & adorati.
Supervênit operi Hunefridus, &
memor cælestium jussionum, quas
Viri Sancti ediderant, Eberhardo
Auctor fuit, ut totam superstitionis
materiam aboleret, & unâ memo-
riam tam pertinaciter hactenus in
agrestium mente fixam, & resisten-
tem

*Spelunca &
Tilia demo-
litione*

tem etiamnum securi ad radices arboris toties applicatæ : non enim fas esse, aiebat vir cælestium intelligens, vel lapidem de Regno Diaboli esse super, qui non destruat, neque uno eodémque loco bene consistere Baälem & verum Nomen, Arcam & Dagonem; De imperium esse, ut funditus Diabola aula & hortus pereat, ne folio quidem de arbore relicto, aut calcem de spelunca. Facilem dictis Eberhardum habuit Hunefridus : motus enim jussu ipsius, velut ad classis, cum, piâ quadam vindictâ omnis populus in Tiliam insurrexit, arborem annosis ramis & brachiis multavit, totâque radicitus excidit, ut quid enim terram occupavit inutile lignum, foco pridem devotum? Similis probus furor in Saxoneum antrum incubuit. Lapis grandis multis vulneribus & partibus minutus, totus quantus diffusus est, ut ne vestigium restare abs-

Qui

Quibus omnibus strenuè perfectis
Sacrum ædificium maximo animo-
rum pariter, ac manuum fervore
susceptum est, ut intra breve tem-
pus cæmentitium opus steterit. Ba-
siliica recepto ab ipsis Apostolis mo-
re in formam Crucis ædificata est.
Longitudo octoginta majorum pe-
dum erat, latitudo quinquaginta.
Gesta sunt hæc Anno ab humana
Salute DCCCCXXVIII. Accessit
cum tempore omnis templi orna-
tus interior & exterior, & totus de-
cor Domûs DEI non tantum ne-
cessarius, sed etiam conspicuus. Ea-
dem operâ versus ad extruendum
Patribus Canonicis Cœnobiû Eber-
hardus omnem industriam impen-
dit, ut brevi moles consurgeret. In
auxilium pii operis vocati Adalbero
frater Eberhardi, & Soror Wili-
birgis dignam uterque operam so-
ciârunt. Unde factum, ut tota
structura intra Sexennium fuerit
absoluta, hoc est, Anno post Chris-

*Nova Ec-
clesia.*

*Initium Cœ-
nobis.*

G 2

stum

98 *Structura novi Templi Monasteriiq*
stum DCCCCXXXIV. Henrico
Primo Romanorum Rege, Arnol
pho secundo Bojorum Duce,

*Cranium
S. Sebastiani
Româ allat-
um.*

Intra hoc ipsum tempus, uti su
pra in Synopsi dictum est, pio Eber
hardi studio, inter varias Divorum
Reliquias etiam pretiosum D. Se
bastiani Cranium Româ Ebersper
gam allatum est, cujus rei accur
tam enarrationem cum ibi fusiùs
antiquis documentis retulerim, ha
iterandam non censeo aureæ brev
tatis studio, ne idem bis dicatur.
Quæ omnia cum læta admodum
essent tum ipsi Eberhardo, tum He
nefrido, Viris Divini cultûs studio
fissimis, intervênit tamen, uti nihil
in humanis omni ex parte beatum
est, triste quiddam, & Eberhardo
perquam dolendum.

*Consecratio
Templi im-
posita,*

Steterat novum Templum
jam partibus absolutum, nec tam
ejus Dedicatio justis etiam precibus
impetrari unquam poterat. Dr
colfus Frisingensis Episcopus, qu

de quo vide Brunerum *Annal. Boi-*
cor. part. 2. lib. 7. num. 8. Dracol-
fus, inquam, nescio, qua ex causa
in sententia sua firmus, immotusq;
consecrationem loci constanter ab-
nuit, neque etiam potestatem exer-
cendi Actus, ut alteri cuidam Præsuli
faceret, unquam induci potuit. fa-
cile fuit, hîc subodorari, malignam
dæmonis se ulciscens stropham in-
tervenisse, utpote qui indignè fere-
bat, excisam Tiliam, eversum an-
trum & Regnum suum, & se fortem
armatum à fortiore, antiquâ loci
possessione turpiter pulsum, deje-
ctum, atque exutum fuisse.

Subinde absoluto quoque non
templi modò, verùm etiam Cœno-
bii ædificio, Eberhardus Hunefri-
dum eò permovit, ut plures ejus-
dem Coloris, Instituti ac Regulæ
Patres advocaret. quem in finem
largos sanè redditus diversis locis non
tantùm pro religiosa sustentatione,
sed templi etiam sumptibus affig-

*Fundatio
Canobii.*

G 3   navit,

navit, quarum dotationum palmaria fuit tota Semptæ ditio, excepto Eberspergenſi Caſtro in quod Eberhardus ſibi & ſuis, dum viverent aliud jus nullum retinuit, quàm Tutoris, ſeu Advocati Fiſcalis, notiſſimum illis temporibus nomen: hodie fortè Protectorem quis dicere. Porro hæc tota liberalis fundatio facta eſt temporibus Henrici Regis, quem paulò ſupra adduximus, Anno videlicet poſt Chriſtum DCCCCXXXIV, omni tunc Dominio in Hunefridum, ejusque ſucceſſores translato, eo juris Rigore ac Sanctitate, ut nec Eberhardus ipſe nec poſteriorum ullus poteſtatem haberet revocandi, aut quicquam ſuum deinceps faciendi, quod denatum fuerat, quocūque titulo, colore. idque Virorum Nobilium & Illuſtrium teſtimonio ratum, confirmatumque voluit Eberhardus, quicquam ampliùs mutari, aut eveniri poſſet. Verùm de his pietatibus

Bellum Hunnicum, de iisdem &c. 101
incrementis satis. Ultima Hun-
norum seu Hugarum in Boicam ir-
ruptio nos ad se vocat.

§. III.

BELLUM HUNNICUM
ULTIMUM. PLENA VICTO-
RIA AD AUGUSTAM VINDELI-
CORUM, PRÆSENTE QUOQUE
EBERHARDO BELLI DUCE, EX
CÆSIS AD INTERNECIONEM ET
PROFLIGATIS HOSTIBUS
RELATA.

Rursus Scriptores passim vari-
ant, quo anno ultima Hun-
norum, seu, ut Brunerus loquitur,
Hungarorum irruptio in Aleman-
niam facta sit, illud satis comper-
tum à variis traditur, accersitos fu-
isse à quibusdam Patriæ proditori-
bus, venalis fidei hominibus, & ex
incipiti temporum mutatione pen-
dentibus, in Germaniam, cujus jam
torres sanguinem & fortunas hau-
serant. Devoraverant spe victo-

*Irruptio
Hunnorum
in Germani-
am itata.*

G 4 riam

riam hostes numero suo frei,
 præsertim cū licitatione dome-
 sticorum, & nescio quibus pol-
 licitationibus advocati fuissent: cre-
 debant sibi omnia plana futura &
 ex sententia animi facilia, tum con-
 fidentiā propriarum virium, ut di-
 xi, tum intestinorum hostium per-
 fidiā. Aliter Superis visum. Ter-
 sua egressi sunt ad macellum, ut se
 pulchrū invenirent in solo alieno.
 Nec domum jam rediērunt, quæ
 Cælum exscindere & terram para-
 bant. Anno igitur DCCCCLV
 (cum pluribus fide dignis sentio-
 rursus, trajecto Danubio, Boicæ
 inundavit toties infaustus populus.
 Ductores ipsorum erant Bulzæ
 Rex ipsemet, cum quatuor aliis ma-
 jorum gentium Satrapis Lælio, So-
 ra, Toxo & Sehaba. Quilibet ho-
 rum ductabat justum exercitum.
 Quacunque transibant, jactabantur
 insuperabiles. Omissis de indu-
 stria Urbibus, ne mora iniiceretur

itineri, rabiem suam in Arces, Op-
pida, & Cœnobia vertebant, magis
ut prædas agerent, quàm acie vin-
cerent. Tempestas post Attilam
vix ulla fuit calamitosior. ferrum
& ignis nulli elegantia, nulli or-
dini, sexui, aut ætati pepercere.
Nemo erat initiò, qui resisteret,
cùm fuga, vel metus pleròsque ac-
colas in silvas & nemora, cognito
eorum adventu, abstulisset, aut in-
tra muratas civitates desertis pagis
conclusisset. Inter Arces, quæ in
via occurrerant, Ebersperga quo-
que erat. Eam non negligendam
ratus numerosus hostis, ex occasio-
ne obviam adoritur majore fiducia,
quàm virtute; sed incassum: Non
ea quippe æstimatione ipsi locum
metiebantur, quàm debebant. firmi-
or Arx erat, quàm ut impetu per
transitum capi posset. Quoniam
verò in longum trahere obsidio-
nem propositum Hunnis non erat,
inde cum ignominia & notabili

*Arx Eber-
sperg. firmi-
tas & robur.*

suorum clade recesserunt ; cuius
etiamnum hodie argumentum fa-
cit propinquus collis , cui si pro-
fundiore morſu aratrum quandō
que imprimitur, ſæpe inde quædam
vetuſtatis ſpolia, ferramenta rubi-
gine ambefa, antiquæ formæ cal-
caria, & ſi quæ ſunt ſimilia, caſu
eruantur. Quod verò præ ceteris
hîc memoratu dignum occurrit,
datam nuper ab Opilione Chriſto
fidem eſſe arbitror. Stetit promiſ-
ſis ſuis fidelis Deus, eventusq; ipſe
comprobavit, fruſtra humanas vi-
res, quantumcūque ſuperbas cum
divina potentia collidi. Certè vel
ipſi hoſtes Numen aliquod huic lo-
co, ceteroquin non multum firmo
ineſſe ſenſerunt ; à quo utique re-
ceſſuri non fuerant, niſi præſidium
humano majus in eo reperiſſent.

*Vaſtatio Eſ-
ſaria.*

Interea mirum quantum patien-
batur miſera Bavaria, hoſtibus un-
dique patula Regio, neque illa ſo-
la, ſed totum Noricum, quo longè
latè.

latéque vastato, continuo tractu Hunni in ipsam usque Lotharingiam & Austrasiam cædibus & rapinis pervaserunt, inde verò reversi cum spoliis Provinciarum, contracto universo exercitu, in Vindelicos moverunt. Augusta Urbium nobilissima & amplissima in bolum designabatur, posteaquam intellexissent Barbari, omnem eò prædam ex Bavaria, Suevia & Franconia, omnes opes, velut ad asylum, fuisse convectas. Ut ergo tam pingui & opulentâ urbe potentur, eam cis, & trans Lycum arctâ obsidione cinxerunt, & omnem circumquaque Vicinam, locustarum instar, inundârunt, tantâ virium præfidentiâ, ut palàm jactarent, eas militares copias non aliter, quàm Cæli ruinâ, aut Germaniæ hiatu obrui ac sepeliri posse. Movebatur clarissimæ Urbis angustiis Otto Imperator, & Bojariæ Dux Henricus, cui ut in tempore subvenirent, omnimo-

*Augusta
Obsidio.*

106 *Bellū Hunnic. de iisdē ad internec.*
modo enitendum censuerunt. Opus
esse videbant decretorio proelio;
aliter solvi obsidio non poterat.
Periculum utrinque se ostendebat,
periculum in mora, periculum in
conflictu, cum nostri paucitate la-
borarent. Incertus belli eventus
vix sinebat universas vires sub uno
fortunæ ictum exponere. Una spes
tamen, nec illa vana, erat super in-
divino præsidio, & S. Udalrici, di-
gnissimi Antistitis armatis precibus.
Decumbebat eo tempore ex infir-
mitate corporis Henricus Bavariae
Dux; quare nec Imperatori Otto-
ni, nec ipsi proelio, quod maxime
volebat, adesse sinebatur; in lo-
cum tamen suum subrogavit filium
Eberhardum nostrum, Semptæ Co-
mitem, Eberspergæ Dynastam, Vi-
rum ea ætate in paucis bellicosum,
cujus fidei universas copias Boicas
demandavit. Senatu inter Duces
habito. dies S. Laurentio Sacer, Au-
gusti decimus, ab omnibus proelio
decer-

decretus eſt. Illo appetentē inſtru-
ctis ordinibus obviam hoſti in cam-
pos Lycios proceſſum eſt. Numero
Hunni, animis & diſciplinā noſtri
prævalebant. Eo exercitu non adeo
copioſo res Germaniæ tunc ſtetit,
ſine dubio hoſtibus numero inſini-
tis par nunquam futura, niſi Cæ-
lum inter Auxilia militaſſet. Ubi
in mutuum conſpectum ventum
eſt, noſtri, Duce Ottone, & Eber-
hardo ubique coruſcante, robore
quaſi divinitus immiſſo, tanto ar-
dore in hoſtem invecſi ſunt, ut,
quocūque irruerent, ſciſſis cuneis
perremperent. Tum verò mul-
tum ſanguinis fuſum eſt, plerisq;
hoſtium vel trucidatis, vel Lyco-
hauiſtis. Campi paſſim multo cruore
natabant, fluvius ipſe cadaveribus
impeditus continuo talco fluxiſſe
dicitur: quæ fugerant hoſtium re-
liquiæ, nec numeri, nec priſtinæ
fortuniæ memores, quo niam nul-
lum in hoſtico receptum noctæ
erant,

*Prælium
felix.*

*Clades Hun-
garorum in
Campo Ly-
cio.*

erant, passim à promiscuis neca-
bantur, nullā, quocūque venie-
bant, vitæ inventā, aut impetratā
gratiā. Uno eo prælio plenē de-
bellatum, & hostis pænē omnis in-
ternecone deletus est, Ducibus
eorum duntaxat ad ignominiam,
& ostentationem triumphī refer-
vatis. Direpta exinde hostilia ca-
stra, omni opulentiā refertissima,
liberata metu Urbs nobilissima, Im-
periique primaria. Maturuerant
nimirum divinæ vindictæ fatales
toties Germaniæ Hunni, eaque uni-
cā victoriā patuit, nihil tam altē vel
à natura, vel pravitate constitutum
esse, cui non ab invalido, & infir-
miori possit esse periculum. Eni-
tuit in hoc glorioso prælio inter
alios quōque militares Viros Eber-
hardi nostri virtus, ostenditque re
ipsā Boicus Vigor, Germanos, ubi
feriō expergiscuntur, & vires jun-
gunt, tandem esse insuperabiles.
At non suis viribus, sed Cæli au-
xiliis

*Soluta Ob-
sidio Augu-
sta.*

xiliis victoriam adscripsit Otto, gnarus utique, unde robur tanto conficiendo hosti accepisset, cum terrorem pavorémque præ se ageret. Ejus jussu honor superis habitus & solennes in templis gratiæ pro obtenta victoria omni ævo memorabili Augustæ persolutæ sunt.

Porro inter captivos, qui vivi in manus Eberhardi venêre, erat ipse Rex Bulzko cum quatuor Regulis, Lælio, Schaba, Sura & Toxo, paucisque aliis, quos Nobilitas inter suos commendabiles fecerat. Hos Eberspergam tantisper ad Wilibirgem Sororem, ceu luculentos Victoriæ suæ testes, in vinculis abducere, ibidémque, dum ipse sequeretur, arctè custodiri jussit. Non multò post Victor Eberhardus cum gloria domum reversus, eosdem quid Ebersperga esset, jam satis expertos, omni Regio cultu exutos, squalidos & sordidos Duci Henrico Ratisbonam in præstitæ fidei testimonium,

*Captivi
Hungari.*

nium, simul & triumphi ornamen-
tum submisit, qui jure belli capiti
damnatos extra portam, quæ Au-
striam & Hungariam respicit, in
furcam agi jussit, ubi vultibus
Patriam converfis aliquamdiu læta
totius Baviaræ Spectaculo per in-
gens viæ intervallum pependerunt
postea terrâ obruti sunt.

*Liberalitas
Eberhardi
in D. Seba-
stianum.*

Neque illud silendum hîc veni-
t quod Eberhardus omnia Spolia Ro-
gulis detracta, aureas præsertim tor-
ques, & tintinnabula, libras auri per
quinque, argenteum item scutum
quæ utique sibi ceu præmium Vi-
ctoriæ, æquissimo jure servare po-
terat, templo suo addixerit. Pa-
debat scilicet Virum magnanimum
& splendide liberalem exiguo domo
sancto suo Sebastiano repræsentari
cujus omnia esse putabat, quæ talia
quam sua possidebat. Et forte, ut
in Deum liberalior esset, placuit ei
to vitæ suæ tempore ipso etiam
Conjugio abstinere, ut nullum al-

um præter DEUM, & D. Sebastia-
num, heredem de se gigneret. Sed
jam ad obitum pientissimi Herois
series narrationis nos vocat.

§. IV.

PIA MORS CLARISSIMI
HEROIS EBERHARDI EBER-
SPERGENSIS.

Iure merito, ut videtur commu-
ni legi moriendi irascimur,
quod Heroës quosdam de Repu-
blica Christiana bene meritos ante
tempus ad tumulum citet, quos sanè
deceret ad Bonum commune si
non esse immortales, certè Privile-
gio virtutis longævus ac diuturnos.
Ecce! cui tot barbari gladii, & cru-
enti acinaces pepercerunt in acie,
eidem mors pacifica non parcit do-
mi: Eberhardus is est, de quo lo-
quor, Seculi sui præstantissimus mi-
les, demptisque fabulis, alter Bojo-
rum Hercules. Hic, ubi post no-
mina-

minatissimam illam Victoriā,
 liberatam Hunnorum face Patriam
 paucis annis Cælebs vixisset,
 morbum incidit, suā opinionem
 ignavum, utpote qui more fortium
 maluisset in pulvere militari in
 cadavera sterni. Placuit Deo, huius
 Virum ad perfectum elaborare
 gentibus, quos Martiæ immisit an-
 mæ, corporis doloribus, quos
 tamen placido, uti erat vultu,
 victricē patientiā tulit, inter ver-
 corpusculi nunquam incompol-
 aut timid⁹ ærumnas. quo in puncto
 Mors quoq; militem invenit, quæ
 in campo præterierat: tam enim
 fortia agere, quā pari doctus erat
 Eberhardus. Unum tamen erat
 quod viro per omnia iusto doli-
 cum videret vota sua, quæ habebat
 in animo, circa templi Dedicationem
 in dies etiamnum frangi
 dari; eam enim neque à Dracō
 Successore vir tantus impetrare po-
 terat. Alterum aculeum frater
 ipsi

*Patientia
 Eberhardi
 in morbo.*

ipſius Adálbero animo infixit. Eum
Eberhardus lethaliter decumbens
comiter ad ſe invitari curaverat, ut
ſupremæ voluntatis arcana cum ipſo
communicaret, & frater migratu-
rus fratri ſuperſtiti valediceret Sub-
odoratus, quid ageretur Adálbero,
uti erat avaritiâ nonnihil afflatus,
venire diſtulit, cùm vereretur, ne
plura bona & prædia pro ampliore
templi & Cœnobii fundatiōe por-
rò exigeret, ſuo calculo quoque ap-
probanda. Venit tamen Adálbero,
ſed importunè, cùm Eberhardus
jam animam ageret, quam vir de-
ſideriorum cæleſtium, oculis, ma-
nibusque in Cælum intentis Crea-
tori ſuo placidiſſimè in manus red-
didit, Sacris omnibus ritè munitus
XVI. Calendas Decembris Anno
Chriſti DCCCCCLIX, ætatis ſuæ
quingueſimo primo, vir omni-
bus bonis imitandus, nobis deplo-
randus, poſteritati deſiderandus.
Plures ejus virtutes fuere, vulgus
H 2 ſuper-

*Mors Eber-
hardi.*

*Ejus Virtu-
tes & Elo-
gium.*

supergressa. Chorum ducebat
Religio, & fortitudo: illa templa
Monasteria ædificabat; ista hostes
avertebat à Patria, & quicquid con-
tui divino obstabat: illa & ista pro
Deo stabant: utrâque Deum adori-
vit auro & ferro; Auro in Sacris
expenso, ferro in sanguinem hostium
stium: quibus Viri fortis orname-
tis invidiam ipsam, maximè boni
infensam in admirationem transiit
& in se venerabilem reddidit. Ejus
corpus Frisingam delatum debet
cum honore ac pompâ funebri
D. Virginis conditum est, justis ex-
qualibus ritè à fratre Adalberon
ibidem persolutis,

CAPUT IV.

ACTA SUB ADALBERONE I. FRATRE EBERHARDI ET SUCCESSORE IN COMITATU SEMPTENSI.

§. I.

PUNITIO DEI MIRABILIS IN ADALBERONEM IUSTO DEI JUDICIO EXERCITA, OB VICIUM D. SEBASTIANO EREPTUM.

Berhardo vivis exempto, Adalbero I. hujus nominis, at in numero Dynastarum Eberspergensium ordine quartus, Castri Eberspergensis necdum D. Sebastiano plenè donati, & reliquorum ejusmodi Bonorum possessionem adiit, cum Wilibirge Sorore sua: quæ enim Monasterio data erant, horum duntaxat fru-

H 3 Cum

Etum Eberhardus familiæ reservat, primâ fundatione exceptâ, quæ prorsus libera & absoluta loco Sacerdotio manebant.

Erat Adálbero multæ & elegantis Sobolis, quam ex Lutgarde, Leuckarde Coniuge suscepit octo nempe filiarum, & quatuor filiorum parens. Ea causa erant Cur Comes, ceteroquin non male avaritiæ plus æquo indulgeret. Mirum cura ea patrem coxerat, ut aliquid copiosæ Soboli periret, nimium de avitis bonis Deo tribueret. Quasi verò Deus liberalitate à nobis vinci posset, & non superesset illi ærarium, ex quo rediret. Angustus hic Adalberōnis sensus erat. Inde factum, ut patrem suum satis Vicum (Ahaim dictum) fratris Eberhardi liberalitate nuptiarum D. Sebastiano additum, eide subtraheret, & ad se postlimini revocaret Adálbero, causatus, illud iusto titulo, & jure hereditario

*Avaritia
Adalberōnis.*

etiam fratris ingratiis, ad se perti-
nere. Non impunè id factū: osten-
dit mox Deus, non amare se rapi-
ram in holocausto, & facilius ho-
mini, quàm sibi sua eripi, cū sit,
qui repetat, & nullos quæsti Juris
colores respiciat.

*Punitio di-
vina Adal-
beronis.*

Audite & contremiscite alieno-
rum Bonorum incubatores, audite,
inquam, qui hæc legitis, & dispi-
cite. quid Deus statuerit cum Adal-
berone, ut saltem tentatio det in-
tellectum, si non conscientia. Mox
à facta subtractione Vindex DEI
manus omnibus, ut ajunt, digitis,
& toto pondere in Comitum incu-
buit: Mors namque ædes ipsius in-
gressa brevi temporis spatio è duo-
decim liberis quinque patri dilectis-
simos, ac formosissimos repentino
fato eripuit, filios duos, tres filias.
Raderus *in sua Bavaria* tergeminas
ponit, simplici scilicet vocabuli hu-
jus significatione, antiquis Auctori-
bus usitatâ, quod advertere hoc lo-

co placuit, ne, si quis duplicem
 fortè numero vocem illam accipe-
 ret, Raderum nobis contrarium pu-
 tarer, aut faceret. Verùm ad Adal-
 beronem jam nos revocat narra-
 tio. Doluit ipse, uti par erat, spi-
 ciosos quidem flores suos ante tem-
 pus decerptos, extinctos filios & fi-
 lias, nec tamen statim causam agno-
 vit, aut pestem domesticam continu-
 puit, donec etiam Udalricus patris
 delictum, florentissimi vultus ad-
 lescens, nescio quâ tæbe corporis
 obsideri cœpit. Erat hic filius
 tæhac venustatis miraculum, totus
 bellus, ac nitidus, ille ipse, quem
 Udalricus Sacris Baptismi undis
 ipsemet abluvit, vel certè ex iisdem
 levavit, quod alii scribunt; unde
 etiam pusio honorarium Udalrici
 nomen tulit. Serpebat interea ma-
 lum toto corpore, & maximè vul-
 tum adolescentis immani quadam
 deformitate vastabat, ut parentem
 ipsum filii tam fœdi puderet, & pro-
 pre

pterea à publico conspectu remo-
veri mandaret. Hic demum arte-
riam sibi à Medico tangi utique ex-
perto sentiebat Adalbero ; vereba-
tur enim, ne & hic filius paulò post
victima morti caderet. Quare pa-
tris visceribus intimè commotis, re-
dire sensim cœpit ad cor, & saluta-
riter ictus pœnam vertit in virtutis
materiam, dum accuratè in ani-
mum suum inquisivit, num in se
fortè aliquid culpæ resideret.

Accessit hortatrix Wilibirga,
candidissimæ mentis veterana Vir-
go Adalberonis soror, & digito suo
præsentis mali fontem, unde divina
vindicta scaturiret, mœsto fratri
clarissimè demonstravit : Quid si,
ajebat ipsa, quid si, frater mi Adal-
bero filiorum tuorum & filiarum,
quos extulisti, non alium parrici-
dam, quàm te ipsum, tuamque ava-
ritiam dixerim ? quid si Udalriculi
tui nuper tam floridi, tam venusti,
jam verò tantum ab illo mutati in-

H 5   fir-

*Oratio VVi-
libirga Soro-
ris ad fra-
trem.*

firmitatem hinc quoque stagnare
 affirmavero, negabisne mihi hanc
 venam domi tuæ esse, ex qua mala
 tua, iusto Dei iudicio, in te, tuosque
 promanant; quid usitatus Deo,
 quam homini per flagella loqui
 nōsti, mi frater, sordes in Dei ser-
 vitio & parsimoniam Superis non
 probari; nōsti, vicum Ahaimen-
 sem ab Eberhardo S. Sebastiano do-
 natum, abs te violenter, & vix non
 sacrilegè detineri; quid est hoc, mi
 frater, quod per incredibilem cu-
 piditatem Deū suum eripias, & quod
 iam sacrū usu, ac iure fuit, profanes,
 ac vile reddas? an ignoras, neminē
 hactenus ex bonis Deo adscriptis &
 rursū adēptis crevisse? an forte Deo
 litē intendere gloriosum putas? an
 ex scelere lucrum reportare speras?
 cæcus es, mi frater, nisi videas, quam
 malo apud DEUM loco sit avaritia
 tua; subtraxit tibi iustus Vindex
 jam quinque liberos; nec sensisti,
 uti par erat: ipsum Udalricum,
 omni-

omnium pulcherrimum & flore
corporis præcellentem in mon-
strum & vivam calvariam defor-
mavit; nec satis ad animum admi-
sisti: per tuummet sanguinem Deus
sæviit, ut te sanaret, & noluisti: re-
petit etiamnum, quod suum est, ac
compensatione nimis clemente auf-
ferre pergit, quod aliàs tuum, &
tibi charissimum est; quid? an præ-
dium unicum tanti tibi est, ut libe-
ris carere, quàm illo malis? pace
tuâ dixerò, meliorem & æquiorem
illis patrem opto: quid ages, si te
quoque, totamque familiam tuam,
imò nostram de numero viventi-
um, de terra evellat Deus, ut tuâ
culpâ nullus Semptensium sit super?
An non ille Dominus, vitæ mortis-
que arbiter? cujus tunc opes erunt,
quas tam avidè congregasti, imò
rapuisti? an fortè, mi frater, evi-
dentiùs flagelli cælitùs immissi ar-
gumentum requiris ad tui expu-
gnationem? dabo, si petis, & re-
cipis:

cipis: Nôsti, Udalricum tuum (pu-
pillam oculi tui) à sancto illo Au-
gustano Præsule fonte sacro ablu-
tum; nôsti præterea, omnes quoti-
dianum DEI servus & sanctus exi-
mus, olim adhuc puer ductâ, ut so-
lebat, benedictis in morem dex-
terâ signavit, gravibus morbis li-
beratos diutissimè fuisse superstites;
cujus rei, si etiamnum dubitas, me
ipsam sanè luculentissimam testem
habes: tempestate illâ, quâ Udal-
ricus tum adhuc juvenis in celebri
Asceterio ad S. Gallum agebat, forte
ipsum conveneram, ægra tunc ex
immani dolore capitis: Dentes
mibi ex falsa defluxione jam plures
exciderant, reliqui in statione sua
minùs firmi nutabant; periculum
erat, ut semel luxatâ alicubi & ef-
fractâ sepe & ipsi sequerentur: Ro-
gavi pium cognatum meum jam
tunc omnium opinione sanctum,
ut miserabilis cognatæ suæ in suis
ad DEUM precibus meminisse vel-
let;

*S. Udalrici
Miraculorum
dentium.*

let; Audita sum, & plus, quàm liberaliter condixit: vatem experta sum: vade (ajebat modestè & virginè) vade, charissima consanguinea mea, plena bonæ spei; in tuam, unde venisti, Bavariam proficiscere; fide jubeo pro te, certò ibi convalesces, nec deinceps dolabis ex dentibus: dictum factum: revisi Bavariam; & ecce! dolor capitis totus quantus evanuit, licet pertinacissimus, & juratus non cedere, ac, quod supra omnem naturæ conatum, artisquæ medicæ diligentiam esse videtur, mihi jam tunc adultæ novi continuò dentes succrevêre, & malæ inermes, & exspoliatæ novo instaurari ebore cœperunt; quod mihi, ut ad propositum redeam, evidentissimi argumenti locò est, filium tuum Udalricum, Corculum tuum, heri tam formosum, eodem prorsus beneficio & favore gravisurum hætenus fuisse, nisi in innocente filiolo nocens pater

124 *Resipiscencia Adalberonis: Ingens D.*
ter, iusto DEI iudicio plecteretur:
quare, si me audis, & saluum filium
tuum, unice dilectum cupis, uti &
te ipsum, redde, obsecro, DEO,
quod DEI est, ut retineas, quod
tuum est: age, quod agis, Adal-
bero, restituto Ahaimensi vico, sa-
lute contabescentis filii, tuam vero
pacem, quietem, & conscientiam
redime: Sancte tibi polliceor, Pa-
tronum D. Sebastianum senties,
filium vero tuum certo lucraberis.
Et hæc quidem Wiliburgis oratio
erat, quam veram fuisse luculentum
Miraculi fides ostendit.

§. II.

RESIPISCENTIA ET SA-
TISFACTIO ADALBERONIS.
INGENS MIRACULUM A D. SE-
BASTIANO EBERSPERGÆ IN
UDALRICO FILIO PA-
TRATUM.

HAbent hoc boni animi, qui er-
rore magis, quam pravitate
indu-

inducti quandoque peccant, ut sce-
lus suum non pertinaciter, nec diu
ament, sed eo cognito citò resipi-
scent. Hos inter Adálbero nume-
retur, qui monitricem Sororem non
aspernatus facti mox pænitens, stre-
nuè, quæ ipsa fieri iusserat, præsti-
tit. Primum erat, meliorem men-
tem induere, & templo de abstra-
cto Vico satisfacere, alterum sin-
gulari dono præteritam injuriam
emendare. Subinde Superos jam
meliores experturus Adálbero cha-
rum pignus Udalricum filiolum
pater ipse propriis manibus in tem-
plum deportat, aræ D. Sebastiani
imponit, & caput dulcis pusionis
fecundo triginta aureorum mu-
nere redimit, insuper vover, si filius
pristinæ formæ & sanitati ope Divi
restituatur, se auctorem futurum, ut
Sebastianus in solenni Dedicatione
templi in primarium Ecclesiæ & to-
tius Semptanæ Familiæ Patronum
eligatur, præterea in debitam gra-
tia.

*Primum
Miraculum
S. Sebastiani
Ebersperga.*

tiarum actionem illud triginta An-
reorum pensum singulis annis, quo
ad viveret, novâ semper largitione
repetiturum. Tum verò videtur
fuit jucundum imprimis & illustre
Miraculum, ac verè magnum, quod
Divi Sebastiani ope, si non pri-
mum, certè præ reliquis memorabi-
bile Eberspergæ patratum est. De-
bebat fortè templum Divo Indige-
ab Eberhardo Comite excitatum
prodigiis prius è Cælo dedicati-
quàm cunctante, uti supra dictum
est, Episcopo solennibus Ecclesiasti-
ritibus ac Cærimoniis illud conse-
craretur in terris. Verùm quia
moror impertitæ sanitatis enarra-
tionem? Rediêre ad pium votum
abstersâ molestâ tabe illico ægro-
filiolo vires, sensim etiam vernan-
amabilis rursus forma cœpit, ting-
genæ amœnâ & verecundâ purpu-
râ, frons explicari, redire color &
succus in totum corpus. Quamvis
id solatio mœsti patris & confan-
guinea

guinez domûs lætitiâ acciderit, pen-
nès Lectorem iudicium esto, qui
non ignorat, magna quandóque
gaudia facilius cogitari, quàm scri-
bi. Illud omninò certum, Udal-
ricum ab eo tempore magnis ani-
mi, corporisque dotibus, ingenij
& indolis ornamentis úsque adeò
effloruisse, ut reliquos fratres pace
& bello, consilio & manu, virtute
& felicitate multum antecelluerit.

Hoc porrò tam insigni miraculo
Deus ter Opt. Max. nisi fallor, te-
statum omnibus esse voluit, quàm
gratum sibi obsequium Eberhardi,
de quo paulò antè memini, fuerit,
qui novum divino cultui templum
extruxerat eo in loco, cui tot vatum
præfagia, ac divinæ voluntatis te-
stimonia prolusère. Hinc ansam
& æstimationem pij sumant pere-
grini oportet, qui hortarrico Reli-
gione, comite pietate, quotannis
explicatis signis, volantibus vexillis,
accensis cereis propitium hîc loci

Sebastianum invifunt, credantq; ha
non gratis abs fe Divum illum c
quin ultrò in vota miferorum, lu
quis maximè temporibus, cum m
bi glifcunt, beneficus Sanctus
affectu, toties demonstrato, p
pendeat.

§. III.

OBITUS ADALBER
NIS I. EIUSQUE SOROR
WILIBIRGIS. ET CONJUGIS
LEUCKARDIS.

*Mors Adal-
beronis, Leu-
ckardus &
Wilibirgi.*

ANnus à Christo nato agebat
Nongentesimus Sexagesimus
Nonus, funestus ille, & multis Sa
ptensium fatalis: obiit quippe
em suum Adalbero I. Familiae
put tertio Idus Septembris die
Protho & Hyacintho sacrâ, vir
niorem apud posteros famam
riturus, nisi avaritiâ aliquant
corruptus, rei familiaris augm
studiosior fuisset, quam divina

hanc tamen labem & suâmet pœni-
tentiâ & charissimorum liberorum
luctuosâ morte satis expiâle vide-
ri possit.

Post Adalberonem non magno
interjecto spatio obiit Leuckardis
ejus Conjug: III. Calendas Novem-
bris. Anno uno, hoc est, partæ Sa-
lutis Nongentesimo Sexagesimo
Octavo ipsi Calendis Januariis præ-
ivit Wilibirgis Adalberonis Soror,
Virgo spectatæ innocentiae & con-
summatae Virtutis, cui suum quoque
Suffragium addidit senectus inte-
gerrima: Ad ultimum namq; Lili-
j sui amans, Virgo mansit viro inco-
gnita, hominum fugitans, solitu-
dinis studiosa Sponsum alium, præ-
ter Christum admisit nullum. fortè
Eberhardus frater ejus natu major,
Sorori quàm simillimus, exemplo
illam movit, qui & ipse totâ vitâ
caelebs, virtutes quæ in liberos post
se relinquere maluit. Omnium ho-
rum corpora Frisingæ deposita, &

I 3   justis

*Laus vWili-
birgis.*

130 *Udalr. Com. ob sanitatē recep. in S.*
justis parentalibus honorata
Udalrico successore, expectantib
dem supremam tubam, quæ fr
ctos ex tumulis ad stricti judicis
bunal tempore suo citatura est.

CAPUT V. GESTA SUB UDA RICO I. ADALBERONIS FILIO, SEMPTENSIUM COMITIS ORDINE REGIMINIS QUINTO.

§. I.

UDALRICI COMITIS
OB RESTITUTAM SANCTI
TEM, IN S. SEBASTIANUM GE
TITUDO, EIUDEMQUE CO
DUCIS CARINTHIÆ SORORI
MATRIMONIUM.

Numerosæ, uti dictum, p
lis Adalbero parens est
sed Deo suas decimas
gente in penam avaritiæ, brevi tē

porre ad paucos redacta est familia. Jacuere filij & filia, innocentissimi flosculi sub mortis falce, in primo ætatis vere succisi. Superfuit tamen stragi Udalricus cum duobus fratribus Adalberone II. & Udalcalco unicaque Sorore Hademunda. Quindecim aut sedecim annorum erat Udalricus, cum in paternam ditionem successit. Omnia in ipso erant eximia, forma, statura, habitus corporis, indoles, Virtus, & cetera magnorum facinorum luculenta præfagia.

Primum ejus ab adita Toparchia negotium erat, prima sollicitudo, quâ ratione Sospitatori suo Sebastiano se gratum sisteret: Memor siquidem splendidi Miraculi nuper secum puero perpetrati, reddere beneficium recuperatæ Sanitatis cogitabat: ea namque propria ingenuorum Virtus est, redhibere benefactori, quod acceptum est: id, quod luculenter re ipsâ præstitit.

I 3

ratâ

*Gratitudo
Udalrici Co-
mitis in S.
Sebastianum*

ratâ inprimis habitâ trigintâ aure
rum pensione, quam pater Adâlb
voverat, imò etiam illâ ipsa auctâ
tributis præterea D. Sebastiano p
ribus villis ac prædiis, inter quæ
minatissimū etiam hodie dūm
Hermanstorffium Eberlpergæ vi
num, aliæque dona argentæ le
cæque supellectilis liberaliter te
plo addicta.

*Nuptia
Vdalrici
cum Re-
chardæ.*

Altera cura erat, eaque hone
stima, ut paulò post Sponsam ad
milix solatium & propagatione
sibi conquireret. Obvénit ip
utique DEI dono, nobilissima, &
quæ alia, religiosissima Richard
Marquardi Carinthiæ Ducis ger
na Soror, seculi sui margarita
cissim Udalricus Marquardo lo
vit Sororem suam Hademunda
raræ itidem Virtutis, ac castimon
Speculum, quæ postmodum
tincto marito, desiderio Ter
sanctæ invisendæ tacta spretâ do
suâ, & fluxis bonis valere iust
pa

*Hademunda
Sanctitatis.*

Discess. PP. Cā. advēt. PP. Bened. C. 133

pauper & inops in Palæstinam trajecit, ibidémque vitam sanctè finiit, Miraculis etiam, ut legitur, post mortem illustris. De qua Heroína vide Raderum *Bavar. sanctæ volum. secundo*, qui Auctor, ut tempora conciliet, non Marquardo I. sed Marquardo II. id est, Marquardi filio nuptam asserit Hademundam.

§. II.

DISCESSUS RR. PP. CANONICORUM REGULARIUM. RR. PP. S. BENEDICTI EBERSPERGAM FACTA INTRODUCTIO. UDALRICI COMITIS RELIGIO ET LIBERALITAS.

Sub hæc tempora accidit transmigration PP. Canonorum Regularium S. Augustini Eberspergâ discedentium, Udalrico Comite licet multum resistente, & planè invito, qui eos & amabat unicè, & Sanctis illorum vitæ exemplis ac la-

l 4 bori-

boribus delectabatur. Sæpiùs jam antehàc ultrò missionem à Comiti petierant optimi Patres: Cùm enim numerus peregrinantium in diocesi cresceret, contemplationi suæ in quieti, cujus erant amantiissimi, oborto strepitu hominum, minùs contentum credebant, rati, quemadmodum tabulæ nostræ loquuntur, meliorem esse partem Magdalensæ suavitè ad pedes Christi sessitantis ac contemplantis, quàm Martini circa multa sollicitæ & negotiorum. Impetrârunt ergo tandem ab eodem veniam, quam toties urgebant. Abierunt relicto sui apud Udalricum desiderio, posteaquam Eberspergeri ipsis septuaginta novem annis utilem sanè, fidelem, ac laudabilem operam navârunt sub quatuor Propositionis, quorum primus fuit Hunfridus, aliàs jam à nobis laudatus vir, uti Annales nostri memorant per omnia sanctus, & abdicatâ ultrò dignitate (cùm religiosæ umbræ quâ

quàm lucis & splendoris esset aman-
tior, ac subesse, quàm præesse mal-
let) exemplo pluribus antehac San-
ctis usitato, illustris. Alter erat Die-
tericus, seu Diergerus, Tertius Me-
ginpoldus, Viri æquè probi ac reli-
giosi: Vltimus Guntherus, Præsul
multæ columbæ ac mansuetudinis,
Græcis, Latinisque literis perquàm
eruditus, sacræ contemplationis stu-
diosissimus, & vitæ sanctimoniâ
spectabilis. Hic, licet ad sacrum
otium & eremum hinc discesserit,
non tamen ita prorsus Eberspergam
deseruit, ut non subinde, DEI jussu,
ex solitudine sua regressus Udalri-
cum convenerit, &, quid DEUS
cum hereditate Comitis post ex-
tinctionem Semptanæ familiæ, fieri
velleret, sincerâ mente ac voce ex-
plicuerit. de quo infra recurret
mentio.

His ita se habentibus, ne Eber-
sperga Religione jam & prodigiis
vulgò celebris, sacris destituta auxi-
liis,

*Adventus
RR PP Be-
nedictino-
rum Eber-
spergam.*

liis, ac deserta remaneret, placuit
Udalrico novam continuo præstan-
tissimorum Virorum coloniam ali-
unde advocare, fuere illi venerabi-
les Patres S. Benedicti passim virtute
scientiâ, bono vitæ odore totâ Ger-
maniâ nominatissimi. Hi speciosi
Evangelizantium pedibus instructi
cùm jam albæ Regionēs ad messen-
apparerent, venere Eberspergam
Anno post Christum Servatorem
DCCCCXC. Abbate primo, Re-
ginboldo, Augustâ Vindelicorum et
inclyto Monasterio, ut modò vo-
cant, SS. Udalrici & Afræ huc ac-
cerfite & delecto, qui re, ac no-
mine Magnus, cùm undecim annis
insigniter præfuisset, postmodum
ad Monasterii Lorishemiensis Re-
gimen admotus, & demum ab He-
rico III. Imperatore Spirensi Infula
decoratus fuit.

Excepti sunt Religiosi hospites
ab Udalrico Comite humanissime
& actutū in antiqui templi ac Mo-
naste

Simultates Principū cum Udalr &c. 137

nafterii, bonorūque possessionem, quā DD. Canonici S. Augustini nuper spontē cesserant, de voluntate Summi Pontificis Joannis XV. immissi ac introducti, Ottone III. Romanorum Imperatore, Bojorum tunc Duce Henrico II. dicto Rixolo. de qua introductione, adjectisque ab Udalrico amplissimis bonis paulo post suo loco plura.

§. III.

SIMULTATES QUORUNDAM PRINCIPUM CUM UDALRICO COMITE DEO NON PROBATÆ ET CONCILIARI JUSSÆ. ILLUSTRE MIRACULUM EBERSPERGÆ AD RELIQUIAS S. MATERNI EPISCOPI PATRATUM. EBERSPERGENSIS ECCLESIE CONSECRATIO DEMUM IMPETRATA.

EAcst plerūque infelicitas proborum, ut, cū ipsi pacem cum omnibus, cū sanctam, colere fata-

fatagant, nihilominus adversario
 patiantur subinde infensissimos, seu
 odio Virtutis, seu inquietorum ma-
 levolo ac turbulento ingenio. Ne-
 que deerant Udalrico ejusmodi per-
 secutores, qui virtutem ipsius affri-
 ctu quodam poliebant. Causa fuit
 quòd tunc in partes scissi essent Prin-
 cipes, quò quémque impetus, aut
 sua factio, aut privata studia ag-
 bant. Udalricus suâ opinione
 quiorem partem secutus stabat ab
 Ottone II. Magni Ottonis filio, Ab-
 rahamus Frisingensium Episcopus
 Henrici Rixosi partes tuebatur. I-
 junctâ quandòque operâ & militi-
 Udalricum etiam hostiliter adorti
 bona ejus & prædia laceſſebant. At
 non impunè: prævalente namque
 Ottone (verba Andreæ Brunner
 elegantis Historici recito) Henri-
 cus Reipublicæ hostis declaratus,
 Provinciâ ejectus, & Passavii (alii
 inter quos Hundius & Gewoldus,
 Frisingam ponunt,) cum Abraha-

*Udalrici
 Emuli, &
 inimici.*

*Punitio Ad-
 versariorum
 Udalrici.*

mo suo consiliorum arbitro, obsessus in potestatem Ottonis venit, inde Treviros (uti Annales nostri habent, Brunnerus Trajectum mavult, Raderus *in sua Bavar. sancta volum.* 2. Corbejam & Inghemium ponit) uterque captivus abductus, procul à Bavaria exilium subiêrunt, simul atque occasionem melioris mentis & pœnitentiæ nacti sunt, prout necessitas optimarum cogitationum magistra & artifex esse creditur, dum sapere homines etiam superbissimos docet, quos felix ante fortuna sui nimios corrupebat.

Subinde ad totam posteritatem memorabilis omnino res accidit. Erat Duci Henrico inter Tutelares Sanctos etiam D. Maternus, quem præcipua Religione colebat, & carceris sui Patronum multis precibus advocabat, ut ejus auxilio charam libertatē, turbis nuper amissam recuperaret. Néque preces fuêre irritæ:

*Apparitio
S. Materni
Episcopi, &
Miraculum.*

ritæ: Nam haud multò post S. Maternus secundum quietem Henrico assistere visus est, expressis verbis monens, ut, si ipse, & Præsul Abrahamus, ceterique vinculis liber esse cuperent, sequentia puncta factè jurarent, & adpromitterent. Primò Eberspergam supplices accederent, & ad D. Stephani Protomartyris, aram suas (D. Materni) Reliquias aræ illi inditas religiosè venerarentur: Secundò fractam cum Udalrico Comite amicitiam sarcirent, & pacem componerent. Tertio negatam tanto tempore Templi Eberspergensis Consecrationem Abrahamus Antistes acturum promoveret; his, non aliis conditionibus ipsos libertate potituros. Hæc Maternus: neque in vanum Dicta Sancti coronavit eventus: ambo quippe custodiâ præter spem soluti rectè Eberspergam concessere, ibidemque ad aram prostrati fidem D. Materno liberarunt, licet postea minio

*Liberatio
Captivorum
Principum
mirabilis.*

miniò recrudescantibus, ut fit, malè obductis cicatricibus, & odio in speciem duntaxat emendato, rursus Ottonem veriti ambo ad Carinthios profugerint. Abrahamus nihilominus loci Ordinarius, ut vocant, ex templò Udalrico Comiti copiam fecit, advocandi, unde vellet, Episcopum, qui sacris ritibus Eberspergensem Ecclesiam dedicaret. Acceptâ potestate lætus Udalricus primarios viros Salisburgum ablegavit, qui Fridericum ejus loci Archiepiscopum, quantâ possent, veneratione convenirent, suoque nomine rogarent, ut Ecclesiam miris jam celebrem, sed necdum solenniter Sacram dedicare ex more dignaretur. Adfuit in tempore ipso Archiepiscopus Fridericus, & templum magnâ omnium gratulatione in honorem SS. Trinitatis, sub tutela S. Sebastiani Martyris, tanquam Patroni Primarii solenniter consecravit XIII. Calendas Februarii,

Consecratio
Templi Eber-
spergensis.

bruarii, ipso D. Sebastiani pervigilio, quam deinde Sponsam suam, ceu jam ornatam Viro suo, Udalricus Comes Religiosissimus non continuâ dote ornare non dubitavit, attributis eidem pluribus prediis, silvis & pascuis, ne quid magnificentiam Divini cultus esset: quod solent liberales mentes dum in terra manum utiliter pretiosam Superis porrigunt, ut eadem ab ijs recipiant.

§. IV.

**RICHARDIS UDALRICI
CONJUGIS MIRA VISIO
MORTIS EIDEM IMMINENTIS
FACTA SIGNIFICATIO. FUNDATIO
AB EA ELEEMOSYNÆ PERPETUA.
MORS SANCTE
OBITA.**

Dixi supra, in Richarde opulentissimam Udalrico Conjugem occurrigisse, hoc est, parem pari, virtutalem, qualem in muliere forti

lomon vivis coloribus describit,
pretiosum Viri Cimelium. Vitâ
multis annis sanctissimè actâ, sen-
tiebat Richardis, nescio quo inter-
no monitore, perquàm diserto,
paulò post se morituram: quare as-
siduò maritum rogitabat, vellent ob-
rem magni momenti Eberspergam
secum concedere: Inchofi quippe,
unâ suarum Arcium, tunc residebat
Udalricus. Causam profectionis
cùm ex Uxore requireret Comes,
aliam ex Richarde eliciebat nul-
lam, quàm actu ipso visurum, quàm
æqua ipsa peteret, & quàm justa ex
causa: Nolebat enim verecunda
virtus sensa divinitùs intellecta cla-
ro sermone ante tempus promere,
ne vel periculum alicujus gloriolæ
esset, vel intempestivo mortis nun-
tio maritum aliquo mœrore affice-
ret. Utrûmque prudenter. Ac-
quievit Udalricus Conjugi: domi-
cilium transtulit, cum Richarde
Eberspergam rediit.

K

Por.

*Apparitio
B. Virginis
mira.*

Porro Visio lectissimæ Maronis
quam è Cælo accepit, talis erat.
Die quadam in solario æstivo pri-
cul ab arbitris agebat Richardis m-
ditabunda nonnihil & subtristita
cùm repentè videt sibi Virginē
stare pulcherrimā, niveis induc-
perculit initio, ut fieri solet, non
nihil repentina imago attonitam
mox venustate suā rapuit. Tū-
tūm animi non erat femine, &
prior alloqueretur hætenus non
visam, & ignotam Virginem. Co-
tavit istius Majestas, illius reveren-
tia: Cū Virgo prior exorsa esset
&, quid agis hīc, inquiebat, chara
Richardis? cur solam & tristem
isthīc invenio? non decet te
color & animi habitus, utpote quæ
causam mœrendi non habes: læ-
quin potiùs animo esto; nam
consolatum huc veni: ne porro
dubita, filia mea, fausta tibi de Cal-
nuntia adsum; paulò post mecum
eris; itineri te para; Satis vixisti
con-

convasa; de cetero nihil tibi jam
deest, præter Coronam virtutibus
tuis debitam, quàm propediem ob
præclara in S. Sebastianum, & D. Be-
nedictum merita recipies. His di-
ctis Virgo disparuit, relictâ quadam
in animo Richardis cælesti ambro-
siâ.

Ab eo tempore tota oculis &
manibus in Cælum ferebatur Ri-
chardis, visionem verò nemini al-
teri, quàm Patri à Confessionibus
& duabus intimis è gynæceo fami-
liaribus recensebat, quia favores
cælestes, ceu thesaurum quempi-
am, clàm habere & abscondere, si
non necessarium, certè consultum
reputabat. Subinde verò ad opera
Misericordiæ versa (uti tota erat ad
Charitatem proximi facta) immi-
nentem agonem suum conspicuis
virtutibus amplius exornare non
desistebat, cum sciret, magnum
esse quæstum pietatis. Quare ad
supremas curas suas homines ma-

K 2 ximè

ximè pauperes & calamitosos per
 tinere rata, de mariti consensu, qu
 & ipse spontè munificus in simili
 ultro ferebatur, instrumentum al
 quod erigi curavit, quo sanciebat,
 statim à morte sua, & deinceps a
 nis singulis fundatione perpetua
 Eberspergensium Bonorum posses
 soribus, quicunque lapsu tempo
 rum ij fuerint, larga eleemosyna
 pauperes erogaretur. Porro statu
 hujus inviolabilis lex & ordo h
 erat: Sex modij farris circa festum
 S. Georgii pinguuntur; ex ijs ob
 longi panes, ad modum rhombi
 quàm possint plurimi, conficiunt
 tor: tum unus & alter porcus,
 ita visum fuerit, mactator, &
 frustra conciditor: plures ovorum
 centuriæ coquantur: ex ijs paup
 res, suam quisque portionem, acci
 piunt. Hæc tabulis consignata
 largitio durat Eberspergæ in hodi
 ernam usque diem, sanctæque eccle
 annum observatur, nisi quod suilla
 caru

Fundatio
Annua
Eleemosyna,

caro iustis ex causis abrogata omit-
tatur, partim quia pia fundatrix eam
liberam ut plurimum reliquerit;
partim quia cum tempore apud cre-
dulum vulgus superstitioni quidam
usus intervênere: nam modicum
carnis illius frustillum, ceu prodi-
giosa quædam materia, quasi nescio
quam virtutem & medicinam con-
tra febres, aliosque pecorum homi-
nûmque morbos contineret, ma-
gno quandôque pretio passim in
remotiores etiam partes divende-
batur. Hæc nundinatio & abusus
ut tolleretur, portio illa carniû
ampliore panum, ovorûmque nu-
mero ritè compensata est. Ante-
quam autem hæc eleemosyna di-
stribuatur, è cathedris anteceden-
ter promulgatur, & quicquid ege-
nis dividitur, consueto Ecclesiæ ritu
â Sacerdote benedicitur. Accur-
rit subinde ingens pauperum agmẽ,
ut duo quandôque millia numeren-
tur, & quod excurrit. His pro-

Mors sancta.
Richardus
Conjugis
Vdalrici.

vidē constitutis pia mulier in mor-
incidit, quem ipsa non minore an-
mi lætitiā excepit, quā robu-
patientiā tulit. Atque hæc
causa fuit Eberspergensis itineris
quod tantis precibus urgebat, ut
ter Religiosorum hominum be-
chia & hortamenta ex hac vita
cederet paratior, moreretur se-
rior. Ita Sacris omnibus ritibus
æternitatem munita, in Cælestem
quod suaviter invitata erat, abiit.
Calendas Maij Año Christi M.XI.
Elata est inter gemitus & suspi-
pauperum, qui uti matrem plange-
bant, honorificè condita in mea
Nave, ut vocant, seu umbilico
eclesiæ Eberspergensis, ubi etiam
num Sepulcrum ejus & Mariæ
superinducto magnifico ex calce-
marmore Mausoleo visitur, cuius
descriptionem infra suo loco dabimus.

Quam pretiosa autem in conspectu
Tu DEI pietissimæ Principis mor-
fuit

fuerit, multa suadent argumenta:
vita in primis virtutum plena, mitis
in pauperes animus & liberalis, ma-
nifesta DEI parentis visio & ad Gæ-
lum humanissima invitatio, præ-
gustus quidam felicitis immortalita-
tis à viva etiamnum acceptus, he-
roica morbi toleratio, præparatio
ad mortem sanctissima, horæ su-
premæ prænotio, mors ipsa inter
divina solatia pacatissimè obita.
Nobis hoc loco sufficiat, ipsam, &
Udalricum pientissimum Conjugē,
ambos à Matthæo Radero *in Bavar.*
Pia, quæ Sanctis proxima est, inter
Bojariæ lumina & lucidas stellas in
Provinciæ illius Firmamento col-
locari. Nos ad Udalricum
revertamur.

§. V.

RELIQUA VITA UDAL-
RICI COMITIS REVELATI
EIDEM FACTA DE STEMMATI
SUI NON DIU SUPERFUTURUM
EIUS SUPREMA ADHORTATIO
AD FILIOS ET CONSANGUINEOS
HABITA. DATA SUPREMA MO-
NITA. MORS PIA.

Progenuit Udalricus ex Ro-
charde Coniuge sua liberos sex
filios duos Adalberonem III. &
Eberhardum II. filias quatuor, quarum
nomina cum fastis non laeta
sint prodita, consulto omittimus.
Hæc numerosa licet proles & tam
patre digna cum gaudio esse debu-
isset, fuit potius dolori, non quod
degener, sed quod non futura es-
set diuturna: præsenferat enim vi-
bonus interno quodam instinctu
dein etiam virorum sanctorum præ-
monitione, de qua supra facta est
mentio, totam masculam lineam

*Revelatio de
extinctione
Stematis & li-
neæ Sem-
prensæ.*

diu superfuit: Supr. ad filios monita. 151

non multò post interituram, nec
gentis suæ lampadem diu posthac
mundo arsuram. Idipsum vix non
oculis intuebatur: nam, quam Ad-
álbero III. natu major Conjugem
duxerat Richlindem, seu Richil-
dem, sterilis erat, Eberhardi verò
secundò geniti proles, quam ex
Adelhaide, nobilissimâ Saxone ge-
nuerat, tres filij omnes in tenera
ætate & adolescentia ante diem fa-
tis concesserunt, nec spes erat al-
terius prolis. Hæc optimo parenti
ingens animi spina erat, quam ta-
men plenus magnarum cogitatio-
num Deo acceptam tulit, suisq; pec-
catis imputavit. Adeò totus ex DEI
voluntate pendeat, ut etiam totam
Semptensium stirpem ei cæsam vel-
let, perinde uti Abraham suum Isaa-
cum tenerè licet adamatum, & uni-
cè charum.

Memorant vetustæ tabulæ no-
stræ, mortuâ Uxore Richarde, Udal-
ricum usque adeò mundo. per se
K 5 insul.

*Udalricus
pium pro-
positum.*

infuso & insipido, exitisse saturum
 ut secum statuerit, totum se De
 tradere, pecuniam omnem in pa
 peres distribuere & sacris domicili
 addicere, nec non exemplo Hade
 mundæ Sororis suæ religiosissimæ
 peregrè in Palæstinam proficisc
 ibique reliquam vitam obsequi
 pauperum totam quantam imper
 dere, imò mancipare. Et re ve
 tam arduum consilium executum
 mandaturus fuerat, nisi ab Ald
 gero celebris Sanctitatis Viro & alio
 DEI nomine, aliter fuisset infla
 ctus. Egit tamen quod potuit: nam
 à morte Conjugis severâ lege no
 modò omni ciborum & potus la
 titiâ, verum etiam ipsis carnibus
 sibi interdixit; venationibus por
 & aucupis (honestissimis Nobili
 um excursionibus) ceterisq; mun
 exultantis lætitiis prorsus abstinent
 nonnisi cælestibus bonis totâ tem
 altioribus eximiè affici visus. Unde
 néque oculo sinistro, quo graviter
 labo

diu superfluo: Supr. ad filios monita. 159

laborabat, medicinam ullam, aut
levamen adhibere volebat, cum
Apostolo dictitans, tunc se, cum in-
firmaretur, potentem esse; hinc se
uri & secari malle, modo ibi felix
aliquando evadat; hinc ærumnarum
vallem ac sentinam, ibi gaudiorum
Patriam fore; eò se unice anhelare,
cetera flocci sibi esse, tanquam vo-
latrica & evanida.

Talium vir desideriorum cum
esset Udalricus, ea tamen magis
magisque velut accedente peri-
to vento, & forti halitu inflamata
sunt Guntheri viri sancti, & quarti,
uti dictum est, PP. Canonorum
D. Augustini hinc loci Præpositi, pio
secretoque colloquio. Is ex sua
Eremo DEI jussu, ut fas est credere,
nonnihil digressus Udalricum adiit,
& quæ DEI voluntas esset, diser-
tissime docuit, inprimis futurum,
ut non post multos años Stirps tota
Semptensium terris subducatur, ex-
inde Bona familiæ post Adalberô-
nis

nis è vita discessum in alienas & rapaces manus deventura, prædia & Arces fædè laceratum & distractum iri; proinde maturè prospiceret, & testamento caveret Udalricus, & quid DEO & D. Sebastiano loci heredi periret. Hæc ille. Gratum habuit Viri sancti consilium Udalricus & DEUM ex eo locutum ratus, quod erat in Superos Religione, nihil omnino eorum prætermittere festuit, quæ plùs, quàm humano consilio suggererentur.

Subindè cùm ætate provectus, vix non decrepiti Senis valetudo multis asperis erudita, in dies deterior fieret, convocatis filiis & cognatis, natu maximo Adalberon Eberspergenſe Caſtrum, omnem reliquam Semptæ ditionem tradidit, eâ tamen lege & conditione, ut, casu quo ipse, & Vxores, ceterique fratres absque prole decederent, tota amplissima hereditas Deo inprimis & S. Sebastiano in suam co-

deret

deret. Oratio porro optimi patris
suos ultimū alloquentis hæc erat:
Advocavi ad me, inquiebat, vos
chara viscera mea, filios meos, &
filias, cognatos & consanguineos,
quos animo meo fero intimos, ut
patris vestri ultimam voluntatem
intelligatis, dum licet, & tempus
est: Scitis, quā ætate sim, in qua
precarium & omnium horarum spi-
ritum ducimus, quotquot senes su-
mus: Octogenarius propè sum, &
in eo articulo jam verfor, in quo
rerum omnium humilium ac ter-
renarum non tantū tædio, verū
etiam supinā nausē laboro: ea
siquidem tempora ingruere video,
in quibus nec vivere delectat, nec
prodest: ingemui equidem hæte-
nus, uti ipsi scitis, sæpe sæpius ex eo
capite, quod nullam mihi ex vobis
stabilem prolem & stirpis propa-
gationem, ac seros nepotes polli-
ceri possem, & ob id ardentibus
votis & precibus Deo, & Divo Se-
bastia-

*Ultima
Vdatrix ad
filios Oratio,
& allocutio*

bastiano meo supplicavi multoties
 at nunc iisdem immortales gratias
 ago, agamque deinceps, quod non
 sum auditus: revoco habitam an-
 tichac sententiam meam & damna-
 nam, uti video, bene nobis & mi-
 litiæ nostræ Superi volunt: tem-
 pora enim in peius eunt; Succu-
 dunt, uti ipsimet cernitis, antiqui
 candori nostro quæsitæ & ingeniosæ
 fraudes, strophæ, & fallaciæ, quæ
 causa sunt; ut vel ignominiosè ve-
 vere, vel injustè agere quemvis
 ferè sit necesse: moribus seculi
 non majorum nostrorum regimini
 dilatamus passim nomen nostrum
 per fas & nefas, augemus popu-
 lum, gentem & opes nostras,
 non propterea magnificamus læti-
 tiam; Regulis mundi vivimus, non
 ad rationes æternas nostra compo-
 nimus: hæc ingentia damna non
 movent, ut posteritate carere, quam
 vitiosè gaudere malim: quamvis
 Romani Principes, rerum potius
 in

imperârunt, in reverentia leges
fuere; omnia sanctè, omnia mo-
deratè gerebantur; Nemini impu-
nè licebat esse improbo; Regno à
Romanis ad nos translato, Sigeber-
tus & Theodoricus, & postea Caro-
lus jura dictare cœperunt, quæ si
Nobilium aliquis, aut illustrium
nôsse, aut discere neglexisset, sum-
mo id illi probro & dedecori fuisset
apud omnes, nunc magistris illis
extinctis, dum non est, qui requi-
rat, sua unicuique lex propria opi-
nio evasit; idque vitio educationis
& parentum maximè culpâ accidit;
qui filios suos non ad scholas Justi-
tiæ mittunt, sed legum rudes ma-
gis ad mundi placita, quàm Dei ti-
morem assuefaciunt, magis ad lu-
xum & pompam, quàm avitam me-
diocritatem formant, ad dolos po-
tius & versutias, quàm ingenuam
simplicitatem, magis ad inertiam
& putre otium, quàm industriam
& honestas artes manuducunt;
undè

unde continget paulò post, ut in
 valescentibus perditissimis mori-
 bus, & spissâ rerum ignorantia ve-
 raque Justitiâ (legitimâ Regni
 dominâ & Præside) Provinciam
 postliminiò exactâ, & in exilium
 relegatâ, successura sit crudelitas
 oppressiones pauperum, violentæ
 pecuniarum emunctiones, versutia
 & calumniæ, ac id genus mala se-
 centa: Hæc justo Deo magis que-
 rer, quàm hominibus, in quibus
 exiguam spem colloco, remedia ve-
 rò ut plurimum sera, & infra sa-
 ratem esse reor: quæ cum omni
 clarè prævideam, fili mi Adalberti
 monitum te & meo inprimis exem-
 plo, & tuâ quoque utilitate cupio
 ut vitam tuam ijs regulis instituas
 atq; perficias, quarum te nunquam
 pœnitere possit ac debeat, ad quæ
 plurimum tibi proderit, ut tuis con-
 tentus aliena non appetas, & virtutem
 magis, quàm pompâ, aut ostenta-
 tione mundo innotescere velis.

*Ultima
 Vdalrici
 monita.*

Néque enim opes præcisè ad spectaculum tibi datæ sunt, sed potius, ut exemplo Majorum tuorum ad ornandam Religionem, & publicam utilitatem eas conferas; quo maximè sine tibi totum meum, majorumque meorum patrimonium ex hac hora configno, eâ tamen additâ voluntatis meæ declaratione, ut, si fortè te, tuosque, & totam familiâ absque prole defungi contingerit, hoc nostrum, quod in Borgia habemus, peculium, ad DEUM potius, à quo accepimus, tanquam ad fontem, redeat, quam in alienas manus perveniat: Sic volo, sic opto, néque te, fili, tam æquis postulatis refragaturum spero: huic paternæ voluntati ubi subscripseris, non erit, quod me porro in hac vita moretur; hæc summa votorum meorum est, quibus nihil adjectum, nihil demptum volo: claudam exinde libenter oculos meos in mortem, & cum Sancto illo sene

L di

dicam : Nunc dimittis servum tuum in pace ! de reliquo post mortem , quæ diu abesse non potest commendo animam meam precibus tuis ; Corpus verò hoc luteum matri suæ , hoc est , terræ , de quo sumptum est , reddas , velim ; iuxta Richardem meam me sepeliat idem qui in vita thorus noster fuit post mortem tumulus esto , quod superest , filii & cognati mei , Deum semper amate super omnia precesum , pacem inter vos colite ; ne quaeso , Regi vestro unquam rebelletis , sed , quam debetis ipsi obedientiam , & fidelitatem præstetis nec tamen propterea familiaritatem nimiam eum faciliè ad domos vestras Arces & Prædia invitetis , nisi honorem , opes , & gloriam malè perdere , aut certè de illis periclitari velitis : modestiam denique & pietatem in omnibus vestris adhibeat istis enim duobus momentis omnis potestas consistit ; modestiâ quæ

diu superfut: Supr. ad filios monita. 161

dem, ne in homines insurgat; pietate verò, ne DEUM offendat. Cur hæc loquar, scio, quorum omnium post mortem meam sæpius vos memores fuisse juvabit; valete.

Hæc erant Udalrici monita, post quæ Cælo in dies maturior, senio confectus & lecto semper affixus diem supremum obiit octogenarius, sacris Ecclesiæ subsidiis munitus, piissimèque inter Religiosorum amplexus extinctus, quinto Idus Maij Anno Christi M. XXIX. Heros sanè non uno elogio dignus, vitæ suæ Sanctitate, fortitudine bellicâ, & Religione meritis, qui in omnium deinceps ætatum memoria vivat, atque perennet, quem natura immortalem in terris esse non siverat. Corpus ejus in templo S. Sebastiani ad Richardem Conjugem, uti pet. erat, appositum, ac honorifico tumulo illatum est.

Erat Udalricus, ut hæc quoque jam dictis addam, Vir simplex & re-

L 2

ctus,

*Sancta Mora
Udalrici Co-
mitis.*

*Udalrici
Elogium.*

ctus, antiqui moris, nullis seculi fu-
cis, aut dolis tinctus, æqui amanti-
simus, Pater Patriæ, miles bello invi-
ctus, id, quod pluribus præliis po-
Rege feliciter gestis ostendere
Utriûsque fortunæ artifex prospere
ris non efferebatur, adversis non
deiciebatur: In omnibus Deus
sibi statuerat ante oculos, in quem
tandem exemplar, intueretur, et
quo ipsi Regula agendorum nascere-
batur facta ad principia cælestium
luminum, & ingens quædam fidei
cia firmis radicibus in Cælum fixa.
Humanitate in omnes admirabili
usus nemini se negabat, quin po-
tius obsequiis, & communi quadam
charitate affluebat, seu amicitia, seu
necessitas Virum posceret: Adve-
rsarios suos patientiâ magis, quam
ostentatione virium fregit, quod
sanè poterat, cum miles esset, gra-
tus, Virum patientem potius
censeri expugnatore Urbium; in
quo quidem minimè timidum
ostendit

ostendit, sed magnanimum, dum
humanum quidem reputavit, pati
invidiam & calumniam, vincere ve-
rò, divinum. Prudentia porrò ipsum
manuducebat in omnibus, ne quid
vel aggredere sine mentis senatu,
vel temerè exequeretur; nihilque
antiquius ipsi fuit, quàm amore &
benevolentia subditis se approbare,
non fastu, aut metu, qui malus of-
ficii custos habetur. Divini ho-
noris provehendi studiosissimus o-
mnia cetera huic uni puncto post-
habebat, quò omnes opes suas &
totum liberalitatis apparatus refe-
rebat, ut decorem Domus DEI &
sanctissimum Religionis nomen, ubi
ubi posset, amplificaret; unde pri-
mus Sacri & Inclyti Ordinis D. Be-
nedicti introductor & Fundator
Eberspergæ esse meruit: quem
adeò defæcatum, sanumque de
cælestibus gustum non aliunde tra-
xit, quàm ex rerum fluxarum assi-
dua meditatione; dignus proin,

L 3   quem

164 *Vdal. Cō. Vita. Revel. de ejus Stem. G.*
quem Cælum miris quibusdam ju-
varet, & claris etiam quandôque
signis adesset.

Supremus morbus, ceu Lydia
virtutis lapis, virum probavit. Ja-
cuit inter exhausti corporis dolores
& senectutis molestias divinæ vo-
luntatis victima, DEO tam ple-
consignatus, ut, si populo suo fore
adhuc necessarius, néque vivere
erubesceret ad exemplum cetero-
rum, neque mori formidaret
conscientiæ testimonium. qualem
etiam mors invênit, & ad præmi-
magnæ virtutis ex hoc mundo avo-
cavit, placidissimôque somno
extinxit, ut supra dictum
est.

§. VI.

ADALBERO II. FRATER
UDALRICI EBERSPERGENSIS,
MONASTERII KUEBACENSIS AD
BARUM FLUVIUM FUNDATOR.
UDALSCALCUS ALTER FRATER,
EIUSDEM RESTAU-
RATOR.

Habet generosus Sanguis ple-
rúmque aliquid de Firma-
mento sibi nativum, ut, quemad-
modum illud innumeris stellis scin-
tillat, ita iste pluribus Illustribus
Heroibus fulgeat. Quandóque in-
tegra familia tota quanta bona &
pura est, nullâ generis sui maculâ
infuscata. Talis huc usque Sem-
ptensium Comitum fuit, speciali
Numinis ut ita dicam, Privilegio
usque adeò felix, ut nullum infamem
recenseret, aut generis sui
probrum. Omnes pii, plerique
etiam in DEUM liberales, & inte-
grorum Cœnobiorum fundatores

*Laus Sem-
ptensium.
Comitum.*

L 4 exti-

exitere, quorum in numero
 nostræ tabulæ, quàm præclari Histo-
 rici Wigulæus, Hundius, Gewoldus
 & Brunnerus collocant geminos
 fratres Adalberonem, seu Alber-
 nem II & Udalscalcum, opum fu-
 rum sanctè prodigos.

*Kuebachii
 Fundatores.*

Jacet haud procul Baro fluvi-
 Aicham inter, & Schrobenhula
 Urbes Baviaræ ferè medium Kue-
 bachium, vicus inter Bojos no-
 ignobilis. Hic loco peramcen-
 Adalbero Comes Monasteriū con-
 struxit in honorem S. Magni, &
 ait Gewoldus *in aucta Metropoli Wigulæi Hundii Tomo 2. fol. 247.* in eo
 que Sacratas Deo Virgines sub Re-
 gula S. Benedicti & Scholasticæ con-
 stituit, ratus, Semprense Aurum
 nuspiam meliùs splendere, quam in
 templis, nullibi divitias rectius col-
 locari quàm in Sacris Religioforum
 ædibus divino cultui destinatis, in
 quibus vita à mortalibus ducitur
 supra mortales, Angelis proxima

in summa corporis castimonia, &
animi supra res terrenas eminentia.
Extat Henrici Regis diploma Con-
firmationis dicti Monasterii datum
signatumque Reginoburgi VI. Ca-
lend. Julii Anno M. XI. quo gratia
& Privilegia Adalberoni Comiti,
ipsique Monasterio juxta Regulam
D. Benedicti facta continentur.

Porro Adalbero Comes (qui tunc
Germaniae Principum laudabilis ar-
dor erat Terram sanctam invifendi)
cum & ipse sacro magnete tractus
eò trajecisset, inde postmodum re-
dux in itinere morte occupatus fa-
tis concessit, quasi Legatione Salu-
tis ritè peractâ. Eo fatali nuntio
accepto Alberadis Comitissa Adal-
beronis Conjux repentino, ut fit,
mœrore perculsa & ipsa obiit. Super-
stes verò optimorum parentum filia
unica Wilibirgis, seu Wilburgis ap-
pellata, Sponsum Christum secuta
in eodem Monasterio, nuntio se-
culo remisso, monialem induit, &

*Mors Adal-
beronis.*

L 5

sub.

subinde in Abbatissam electa v
tam Religiosissimè clausit, hono
fico cum Matre Mausolæo condit
quod antiqui carminis rudem, pre
ea ferebant tempora, inscriptione
exhibet.

*Incendium
Monasterij.*

Interea verò cùm Adálbero
Palæstina ageret, dictum Monas
terium incendio correptum conse
in cineres, quod Udalscalcus Ad
berônis frater à præcellis cog
tionibus nec ipse degener, ex
sto suo attollere, pulchrum ac fir
ternum ratus, postmodum cu
Uxore sua Wittelspachia sumptib
suis restauravit. quo Anno ve
Udalscalcus cum sua in vivis
desierit, monumentis nostris con
signatum non reperio, unâque
ctorem ad citatum Gewoldum
mitto, qui Bruschiū hallucin
tum, scitè ostendit, & Sempræ
mitibus loci foundationem
asserit.

CAPUT VI.

GESTA SUB ADALBERONE III. UDALRICI EBERSPERGENSIS FILIO, COMITE SEMPTENSI, EIUSQUE FRATRE EBERHARDO II.

§. I.

CONRADUS ADOLESCENTULUS LOCO FILII AB ADALBERONE IN SEMPTENSEM FAMILIAM ADOPTATUS MORITUR, UT D. SEBASTIANUS PLENNUS EBERSPERGÆ HERES FIAT.

EA est Divinorum Consiliorum abyssus, ut reverente potius silentio adorari, quam curioso oculo indagari debeat. Attingit Dei Providentia omnia fortiter, & perducit ad finem suum suaviter: id, quod in Semptensium Comitum familia manifestè cernimus, ex cuius interitu

&

& facta per mortem extinctione,
nata est Eberspergæ, Deo & D. Seba-
stiano propago immortalis de Reli-
giosa Sobole. Verum ad rem ipsam
propius accedamus.

*Adoptio
Alii. eiusque
proprieta
mors.*

Supra insinuavimus, Adalber-
ni III. Uxorem junctam fuisse Rich-
lindem, seu Richildem Rudolph-
Altorffensis filiam; hæc cum Ste-
lis fuisset comperta, uterque Con-
jux adolescentulum quendam
adoptavit Conradum nomine, pa-
peribus quidem, sed honestis paren-
tibus genitum, formam liberalem,
indole egregium, eximiam morum
innocentiam præditum, eaque for-
tunam haud sanè indignum, in ma-
gnas Spes transplantatum. At ne-
que hunc diuturnum esse voluit
Deus vitæ ac mortis arbiter, ut D.
Sebastiano sua hereditas salva & in-
tegra permaneret. Raptus est ergo
Conradus in ipsa vernante ætate
fortè, ne malitia mutaret intelle-
ctum, cum pronum sit mediocri-
tatis

tatis oblivisci felicitatem consecutus, & plures utique sint, quos magna fortuna cum annis quandoque corrumpit, quam qui eadem moderate & sancte utantur. Orbati proinde hoc suo delicio parentes omnem suum animum eò transtulerunt, ut D. Sebastianum, prout Udalricus pater paulò ante mortem suam monuerat, plenum ex asse heredem instituerent, & familiæ extinctionem immortalis hoc monumento ad posteritatem temporum transmissio sancirent, atque obli-
gnarent.

§. II.

ADALBERO III. CASTRUM SUUM EBERSPELGENSE UNA CUM ANTIQVO MONASTERIO DIRUIT, AT IN LOCUM CUM ILLIUS, NOVUM ET MAGNIFICENTIUS EXTRUIT, CUM QUE UXORE RICHLINDA D. S. BASTIANUM PLENUM HEREDEM INSTITUIT, AC PAULO POST MORITUR.

EXperientia temporum magistra haftenus docuit, hereditates etiam opimas & amplissimas quandoque pessime dilabi, ac mendicantibus famelicisque heredibus obvenire, qui pinguem bolum in minimo quidem grati animi signo aut obsequio reddant. Unde, quod paulò altiùs, & diviniùs sapienter opesque suas bene collocatas volunt, eas non ingrato mundo disscerpendas relinquunt, non carni & sanguini legant sed Deum testamento heredem scribunt, templum

Novū extruunt, & facto D. Seb. her. &c. 173

extruunt, Cœnobia ædificant, No-
focomia erigunt, & admirabili fœ-
nore per pauperes, opes suas præ-
mittunt in Patriam, quo ipsi paulò
post inevitabili mortis lege secuturi
sunt. In hoc puncto celeberrimi
olim fuere antiqui Germani Ma-
jores nostri quorum liberalitate ac
munificentia tot sacratæ Deo ædes,
tot Dei in terris palatia, tot Cathe-
drales sedes hinc inde surrexere,
quæ continuatâ postmodum peren-
ni quadam aurifodinâ, etiamnum
seris hisce temporibus videre est
passim per Bavariam tot Religiosis
Asceteriis frequentem non minùs,
quàm felicem Germaniæ Provinci-
am. Hic magnificus liberalitatis
sensus etiam inerat Adalberôni III.
Semptæ Comiti : neque mirum :
Nam ad ingenium parentis Udal-
rici totus quantus factus erat ; &
citò plerumque procedit, quod ma-
gnis exemplis impellitur. Is igi-
tur cum spem prolis, uti diximus,
peni-

*Antiquaria
Germanorum
Liberalitas
in Dentis.*

penitus succisam videret, opus ag-
gressus est omni posteritate mem-
randum.

*Demolitio
Arcis Eber-
spergenſis.*

Steterat huc usque Arx Eberſper-
genſis etiam inter medias Hunn-
rum, seu Hungarorum procellas
hostibus inaccessa; cum totalia Ur-
bes & oppida in potestatem ven-
ſent. Hanc Arcem à Sighardo pri-
mo Semptenſium Comite ante an-
nos centum quinquaginta octo tri-
multuario opere extructam Adal-
bero funditus dirui jussit, uti & ad-

*Novum Mo-
naſterium,
& amplior
ejus funda-
tio.*

tiquum Monasterium ab Eberhar-
do I. ædificatum. In ejus locum
longè magnificentius opus molitur
habitationem multò commodio-
rem substituit, & priori fundationi
plures Arces, Pagos, Silvas, Piscinas
ac Decimas adjecit, quæ omnia
stabiliora persisterent, Imperator
Auctoritate muniri curavit. Ext-
etiamnum diploma Henrici III.
Imp. Sigillo firmatum, & Theodo-
rici Cancellarii manu Reginoburg-
ensis ipsius

Novū extruit, & factū D. Seb. her. &c. 178

ipsis Calendis Januarii Anno Domini-
nicæ Incarnationis Millesimo Qua-
dragesimo subscriptum, quo in pri-
mis Adálbero dicti Monasterii Ad-
vocatus, cum jure Successionis ad
omnes suos posteros constituitur,
præclara item Monasterio Privile-
gia conceduntur, approbantur,
confirmanturque, eâ lege, ut mox
à morte Fundatorum omnia Bona
Monasterio cedant.

Inter hæc pietatis opera Adál-
bero Comes in gravem infirmita-
tem incidit, ex qua non multò post
munificentia suæ præmia receptu-
rus obiit Pöfenbeugæ, uti verisimile
est, in Arce sua Gentilitia, dignus,
ut Cæli heres fieret, qui DEUM, &
D. Sebastianum post se heredes in
terris reliquerat. Obiit autem Fa-
milie suæ ultimus Anno post Chri-
stum MXLV. vigesimo septimo
Martij. Ubi verò Sepulcrum na-
ctus sit, an in Oppido suo Ibisso,
seu Ubso, an Pöfenbeugæ, monu-

M men-

*Mors Adal-
beronis ultra-
mi Sempren-
sis Comitatus.*

mentis nostris non proditur. Mortuum imparatum non invenit; neque etiam totus mortuus est; Vivit enim in memoria Seculorum liberalissima Familia, & nomen illius in benedictione est. Tanti est, de Deo de Superis & Religiosis hominibus mereri bene.

Supremum morientis Adalberti opus erat, quod Conjugem suam Richlindem Bonorum tantisper Administratricem constituerit, eam tamen lege, & ultimam voluntate serio adjuratam, ut nihil in testamento immutatum vellet, sed quantocytus, ipsam mortuam, hereditas tota adeo sancte confecta & stabilita D. Sebastiano cederet, quod & ipsa promisit, felix utique futura, nisi postmodum plus avaritiae quam Religioni & mariti votis indulgisset. De quo paulo post discesseremus.

§. III.

EBERHARDUS II. AD-
ALBERONIS III FRATER CUM
UXORE SUA ADELHAIDE FUN-
DATOR PARTHENONIS GEI-
SENFELDENSIS.

HAbent hoc suprema morien-
tium verba, ut sint peculiaris
emphasis, altè memoriæ insideant,
& quendam in animo aculeum re-
linquant. Vidimus sub illum ar-
ticulum, cum moribundis assiste-
rent, multis oculos fluxisse, alios
in gemitus & suspiria prorupisse,
præsentibus alios meliorem mentem
induisse Spectaculo mortis conver-
sos: Nèque mirum; nam quæ su-
premo tempore & agone in ipso
æternitatis confinio constituti & ad
abitus parati agunt morituri,
seriò agunt, & quot sunt verba ulti-
ma, totidem creduntur exempla.
Suprà jam insinuavimus, Udalricum
Comitem morti propinquum filios
M 2 suos

suos convocâsse, suasisseque, ut, opes suas, extincto Semptensium Stemmâte, benè collocare, & Cælium compendio mercari vellent. Superis potius, quàm malo debitori Mundo relinquerent. Cuius itaque uterque frater Adálbero II. & Eberhardus II. suismet oculis Stirpis suæ extinctionē præ foribus intuerentur, parentis optimi summa monita non tantum memor animo recoluerunt, verum etiam pari efficaciam executioni mandarunt, dum Adálbero Eberspergerum Asceterium, Eberhardus Geisenfeldense Cœnobium fundandum instaurandum suscepit. Ita expressè meminit Eruditissimus Scriptor Christophorus Gewoldus in *Metropoli Hundii abs se aucta* Tom. 2. pag. 352. convenitque cum nostris tabulis, dum Eberhardum II. Semptensem Comitem, postea Muoracensem ducem, Geisenfeldæ Fundatorem & Instauratorem facit. Id quomodo

*Geisenfeldæ
Fundatio.*

acciderit, quàm brevissimè dicamus, quantum præcisè ad Semptenses pertinet, non faciliè aliàs intraturi messem alienam.

Diviserant, mortuo parente Udalrico, hereditatem & patrimonium suum fratres Adálbero & Eberhardus. Ex parte illa, quæ Eberhardo obvenerat, emit ipse non multò post Comitatum & Arcem, Muorach dictam, à qua Eberhardus deinceps se Comitem & Dynastam Muoracensem, non verò amplius Eberspergenssem dici voluit, more antiquis Germanis usitato, qui factâ ejusmodi stirpium quasi translatione novas quodammodo familias inchoârunt, ceu si magnus fluvius in plures alveos deducatur. Matrimonio junctâ sibi habebat Eberhardus lectissimam Saxonem, ut tabulæ nostræ, & Gewoldus ex Aventino tradunt, ex qua plures liberos tulit, quos tamē omnes magnis sæpè familiis inimica mors ante tem-

M 3

pus

pus patri & mundo eripuit. Sub
inde, Adalberonis exemplo, cum
cumspicere cœpit Eberhardus, quod
ipse opes suas non tantum honeste
sed & utiliter conferret. Non opus
fuit magnâ diligentia, atque solertiâ.
Ante oculos versabatur Geisenfelda ad Illmum fluvium, Monasterium in Diœcesi Reginoburgensi
olim circa Annum Christi DCCCXXX. uti aliqui volunt, ab Alberto, seu Adalberto Muoracensi
extractum, sed iniquitate temporum penitus tunc collapsum. Fama
autem Geisenfelda olim vicus quidam
Geisonû campus dictus à Geisone
seu Gisone, antiquo Hunnorum
Duce, qui Boicæ, Norici, & Vindelicæ Victor ibidem sua Castra
seu Hiberna statuisset antiquitus traditur.
In hunc locum pios oculos conjecere ambo Conjuges Eberhardus & Adelhais, æquâ sanè partitione, ut, dum Adalbero Vindobonensi
Eberspergæ, ipsi Geisenfeldæ ferri-

nis sub eâdem Regula S. Benedicti
ædificarent, ex quo satis patet, quan-
tum studium antiquorum Germa-
norum fuerit, ut non tantum filiis,
verum etiam filiabus suis consule-
rent, & de opibus suis occasionem
illis facerent, sanctè fidelitèrque
Deo serviendi, secus, quàm hodi-
ernus mund⁹ diversis in locis agat,
qui eas luxui & amoribus educat,
Mundo, superbix ac vanitati do-
nat, non Christo in Sponsas addu-
cit, sed matres potius, quàm Virgi-
nes videre amat. Hunc igitur pie-
tatis locum ex fundamentis exci-
tandum, plenèque dotandum sibi
sumpsit Eberhardus & Adelhais, at-
tributis amplissimis Bonis, quorum
meminit Metropolis Hundii, ali-
que Scriptores.

Porro ædificationem istam &
foundationem regio quoque instru-
mento confirmavit Henricus III.
Imperator, ipsūque Monasteri-
um in suam fidem, tutelam, ac pro-

M 4   rectorio-

rectionem recepit Anno M. XL
Postliminiò ceteris Virginibus, vi-
vente adhuc Eberhardo, in Antist
tam præfecta est Gerbirga, Nept
Eberhardi, Virgo probitate con-
spicua, quam cum tempore epi
quoque mater Wichberga, seu W
birga secuta, collatis eo omnib
bonis, quæ habebat, ibidem Divi
no se mancipavit servitio, vitamq
religiosè admodum & sanctè finit
vide Gewold, loco citato.

§. IV.

MIRABILIS DEI VIN-
DICTA IN RICHLINDEM AD-
ALBERONIS III. CONJUGEM S. SE-
BASTIANI DEFRAUDATRICEM
EIUSQUE SOCIOS ADJUTORES
EXERCITA. EJUSDEM RICHLIN-
LINDIS POENITENTIA ET
MORS.

Quàm severè Deus ea, quæ sunt,
sunt, ex profanis manibus
sibi vindicet, documento est Rich-
lin-

defraudat, eorum penitentia, & mors. 183

lindis Adalberonis III. relicta vidua,
repetundarum luculento vindictæ
exemplo postulata. Jusserat supre-
mis tabulis Adalbero, ut à morte sua
tota sua, & Semptensis hereditas
Deo, ac D Sebastiano cederet, nul-
læque Bonorum alienatio quocunq;
titulo, aut colore fieret. Id Rich-
lindis, parca femina, parùm tunc
quidem sibi observandum duxit.
Amabat ipsa Welphardum, seu
Welfonem III. suum ex Welfone II.
fratre Nepotem. Hunc cum ex
propriis non posset, aut non veller,
ditare ex alieno constituit, & qui-
dem de patrimonio Christi, quod
nemo impunè attrectavit. Quid
non tentat ingeniosa avaritia? Mor-
tuo igitur Adalberone marito, non
multò post Eberspergam profecta
est cata mulier, specie quidem tra-
dendi bona omnia S Sebastiano,
testamento ipsi plenè legata, re ipsâ
autem, ut loci Præsulem Altman-
num, naturâ bonum ac facilem ar-

*Richlindis
desestabilis
avaritia.*

M s tibus

tibus suis circumveniret, eoque induceret, ut per ipsum sibi liceret Comitatum Pösenbeugensem jure beneficario Nepoti suo Welfoni cum annuis redditibus elocare. Non expectato responso mulier paulo post Pösenbeugam se contulit. Accidit fortè, ut illâ ipsâ tempestate, quâ hæc agebantur, Henricus III. Imperator transiret in Hungariam, haud procul Pösenbeugâ iter habens, ducebaturq; viæ comites unum alterumque de Principibus. Id ubi intellexit Richlindis, seu opulentia suæ datura specimen, seu tantis arbitris & conciliatoribus negotium felicius confectura, invitat magnos hospites Pösenbeugam: excipit magnificè, minimè pensi habens suprema Udalrici Soceri verba, sub agonem filiis data, quibus expressè & sanctè caverat vir sapiens, ne unquam Imperatorem ad Arces suas & prædia invitarent, quacumq; occasione, aut prætextu, nisi de Bonis suis

defraudat, eorum penitentia & mors. 185

suis periclitari vellent. Quæ omnia
neglexit mulier, tanquam nihil ad
se pertineret imperium mortui;
cujus jam nullum cum vivis com-
mercium. Instruxit ergo Convivi-
um sumptuosum Imperatori, & ce-
teris, quos cupiebat causæ suæ con-
scios vel adjuutores. Durante epu-
lo, ut fit, inter alia mota est etiam
hæc ipsa quæstio de Welfone Ne-
pote Pösenbeugam introducendo:
Nec displicuit accumbentibus ho-
spitalitate occupatis propositio. Jam-
que in eo res erat, ut in signū con-
fecti negotii dexteras invicem da-
rent & jungerent Imperator, Præ-
sul, Richlindis ac Welfo: cū, ecce
tibi manifestum iræ divinæ seu ar-
gumentum, seu prodigium! eo
ipso quippe momento capitalis co-
lumna ex solido lapide, cui cœna-
culum illud, in quo epulabantur,
desuper inædificatum incumbibat,
sedit, mox loco suo ac basi cedit, se-
que subducit: Sequitur, Atlante
illo

*Richlindis
fraus.*

*Vindicta Di-
vina in Rich-
lindem, &
conscios hor-
ribilis.*

illo subducto, ruina totius Aulae,
 unaque omnes conscii in inferius
 balneum, cui triclinium illud su-
 perinsistebat, miserabili casu effun-
 duntur. Clementissimus omnium
 ac mollissimus Imperatoris lapsus
 fuit; nam in alveum, seu majus le-
 brum stagnantis aquae inciderat
 reliquorum consciorum multò gra-
 vior collisio ac conquassatio erat,
 ex qua non multò post diem suum
 obiit, Richlindis praesertim, totius
 tragœdiæ præcipuum caput, non
 sine claro divinæ Nemesis testimo-
 nio, horrendum scilicet esse, in
 vindices DEI manus incidere. Dis-
 scant exhinc mortales divinam Ju-
 stitiam suomet vultu ac brachio
 agnoscere, & quàm grave sit, Cali-
 patientiam irritare, quæ more suo,
 quò tardior venit, eò majore com-
 pensatur strepitu vindictæ.

Verùm, uti nullum infortunium
 usque adeò fatale ac summum est,
 quod non adjunctum solatium ha-

beat,

defraudat. eorum penitentia & mors. 187

beat, ita neque hic casus suo mode-
ramine caruit. Obiēre pænitentes,
quotquot ceciderunt; ceciderunt,
ut resurgerent. Et Richlindis qui-
dem hoc suo malo egregiè sapiuit,
neque omnino serò. Nam vivens
adhuc, præter Pösenbeugam D. Se-
bastiano assertam, de proprio etiam
patrimonio, Monasterio legavit
prædium Aschafurtense, vineas
Aschawincklianas, aliâq; non vul-
garis liberalitatis donaria, quibus
iratos Superos denuo sibi concili-
asse, credere fas est. Atque hæc
de Richlindē, quam aliqui, uti eru-
ditus Brunnerus observat *part. 2^a
Annal lib. 8. pag. 524.* cum Richar-
de confundunt, cujus decora, uti
supra vidimus *cap. 4. §. 5.* non de-
bent cum hujus nævis misceri:
Richlindis enim (verbis Brunneri
utor) *incorruptam laudem tumulo non
intulit, mariti munificentiam fœdis
sordibus contraxit, illius promissis,
tabulisq; injuriam fecit, ita Bruñerus.*
§. V.

§. V.

SEMPTENSIUM COMITUM, ET TOTIUS ILLUSTRIS FAMILIÆ PLENA PER MORTEM EXTINGTIO.

ET in hunc quidem modum illustissima hæc Semptensium & Eberspergensium Comitum Familia terris subducta, penitusque extincta videri desiit Anno Christi M. XLV. postquam de Patria, de Religione optimè merita, inter homines stetit, duravitque annos citius centum sexaginta septem. Quare, more consueto, Insignia Gentilitia totius Familiæ cum ultimo Stemmatis, tumulo illata, conssepulta sunt, ut mors, quæ corpora gentis ad se traxerat, etiam scuta roderet. Sic demum omnia desinunt.

Nos quoque hîc loci Heroum illorum narrationem claudimus, & piis eorum manibus bene precamur.

*Extinctio
Stirpis Semptensium
Comitum.*

mur, affusuri fortè piæ Familiæ lacrymas nostras, si persuadere nobis possemus, in ijs nos ulli eorum facturos obsequium: cum enim tanta ipsorum Virtus, Religio, liberalitas & vita nō vulgariter proba fuerit, postulare à nobis potius videntur, ut non lamentemur eorum iacturam, sed rectius felicitatem gratulemur, non luctu, sed gaudio parentemus; eximia namque Virtus hoc habet supra Astra, & ipsum Solem, ut magis alibi fulgeat, quàm dum nobiscum splenduit, etiam postquam hinc occidit. Omnia proinde paucis verbis per modum magni Elogii dixero, si breviter demonstravero, Semptenses Comites suo tempore fuisse Heroës omnium negotiorum pace, belloque adoratōs; omnium hominum, præsertim Religiosorum benefactores, omnium Palmarum Victores extitisse: amabantur siquidem promiscuè, uti parentes; timebantur, ut

vin-

*Elogium
Semptensium
Comitum
1679.*

vindices Justitiæ, ac Patriæ; sus-
 ciebantur; ut magni DEI servi, &
 Religionis propagatores, cum
 ipsorum plena esset virtutibus, in-
 destiâ, & humanitate, plena ex-
 emplis: tales enim prodibant
 publicum, ut ostentatâ passim
 nevolentiâ ac liberalitate animarum
 conciliatrice mererentur amorem
 subditorum, imò & hostilitatem
 assertâ verò auctoritate reveren-
 tiam sui, ac majestatem ruerent
 digni proinde, quos Cælum ad
 citò reciperet, quibus dignus no-
 satis erat Mundus,

CAPUT VII.

MEMORABILIA VARIA,
QUÆ POST OBITUM FUN-
DATORUM, AC TOTIUS FAMILIÆ
EXTINCTIONEM, EBERSPERGÆ
CIRCA S. SEBASTIANI ECCLE-
SIAM, TAM ANTIQUIS, QUAM
HISCE TEMPORIBUS CON-
TIGERUNT.

E Narratis tali modo primo-
rum temporum ac Fun-
datorum rebus præclare
gestis, eorumque stirpe, cum ita
Superis placitum, plenè extinctâ,
aliquantò propius jam ad postero-
ra tempora accedimus, ita tamen,
ut memorabilia quædam etiam de
antiquioribus, ubi occasio postula-
verit, hinc inde inspersuri simus.
Cum verò Historiam in hoc meo
Tractatu ex instituto non profitear,
sed primariò cultum & beneficia
D. Sebastiani describenda in me su-

*Propositum
Antiqu.*

N sce-

sceperim ; idcirco plurima mihi
prætereunda esse censui , quæ ad
hunc finem & propositum non ser-
virent : parùm enim curiositatis
plurimum verò Religionis interest
Perinde ergo, uti multi fontes sunt
qui clàm intra montium & terrarum
tebras cum silentio manant , in
multæ res contingunt, quæ nihil aliis
alios pertinent, & meritò suos in-
tra canales retinentur. Sed ne-
Apes , quantumcunque sedulæ &
argumentosæ sint, continuò omnes
flores libant : à multis omnino ab-
stinent, alios aspectos & obiter su-
lutatos prætereunt, aliquos vero
melli commodiores sugunt conti-
nuò, & in materiam suam vertunt
alios levi duntaxat osculo mulcent
alios secum ferunt ; ita & nos alia
quidem prorsus omittemus , per-
stringemus alia ; nonnullis de in-
dustria immorabimur , illis præse-
tim, quæ proximè Divum nostrum
ejusque cultum, uti paulò antè in-
sinuavi, contingunt.

§. I.

MEMORABILIA ANTIQUA.

NArrationem ordior à casu toti Eberspergæ ab hominum memoria funesto inprimis, ac luctuoso. Accidit is Anno Christi M. CCCV. dies erat Maij quartus S. Floriano Martyri Sacer, quo jam in vespeream declinante, ortum est repente sævum incendium flammâ tam voraci & insuperabili, ut intra noctis unius spatium totum Monasterium, templum ipsum, & quicquid erat officinarum, miserabili prorsus spectaculo penitus deflagaverit. Terribilis domûs ac ceterorum jactura fortè censeretur poterat, cum ita acciderit, nisi etiam omnis Ecclesiæ sacra supellex, serica & argentea, Ornatus templi, tapetia, Phrygii operis emblemata, Divorum item Reliquiæ gemmis, & argento pretiosæ, eodem igne correptæ, uti

*Incendium
Monasterii
Ebersper-
gensis.*

N 2 &

*Servatum
in incendio
Cranium S.
Sebastiani
aiusque Sta-
tua.*

& scripta documenta pleréque in-
teriissent. Grande nihilominus mi-
raculum in mediis flammis, ip-
sae igne illustrius eluxit, quod D. Se-
bastiani Cranium, ipsaque Divi
gentea Statua immani hoc inval-
scente incendio intacta ambo pe-
stiterint, nec non lignea quadam
ejusdem Sancti cubitalis imago
quæ inter vivas prunas inventa, sed
ab illis inviolata, & non nisi fum-
aliquantum afflata postmodum ad
perpetuam rei memoriam in pu-
blico templo supra ferreos clau-
Choro Ecclesiæ prætentos statua,
& collocata etiamnum à piis pere-
grinis colitur, appenso picto titulo
in formam scuti confecto, qui re-
seriem explicat brevi epigrapha
stylo vernaculo.

Tanta igitur cum fuerit ignis re-
verentia in venerabile Divi Tur-
laris Cranium, ceteris omnibus fere
consumptis, est sanè, cur nobis etiam
reliquum damnum gratulemur, ac
in

circa S. Seb. Eccles. Ebersperga facta. 195

in lucro reponamus ipsum detri-
mentum: nam, si pretiosum hoc
quoque ipsanum incendio illo pe-
riisset, fortè etiam Religio & pere-
grinorum confluentium numerus
multum sui imminutione passurus
fuiſſet. Manſit præterea illæſum
Beatiff. Virginis Sacellum, tameti
contiguum, & proximum Sacello
S. Stephani, quod & ipsum, & ce-
tera, quæ circum ſtabant, exuſta
luculento testimonio ſunt, etiam
igni Elementorum rapaciſſimo res
Sacras in pretio eſſe, & venera-
tione.

*Illæſum Sa-
cellum Bea-
tiſſ. Virg.*

Quàm miſerabilis tunc Eber-
ſpergæ facies fuerit, faciliùs cogi-
taverint, qui hæc legunt, quàm ego
ſcripſerim. In cineres, uti dictum,
ſubſederunt pleraque, Deo, quan-
tùm fas eſt opinari, antiquæ Eccle-
ſiæ exuſtionem permittente, ut ſe-
cutoris annis de antiquo cinere ſur-
geret Templū novum multò ſplen-
didius, amplum, & aliquot millium

N 3

ca-

capax, illud ipsum, quod antiquo opere ac firmo, hodieum visitur, altum, magnificum, triplici nave, vocant, distinctum, eleganti fornice apertum, gigantæis Colossis, ceu totidem Atlantibus sustentatum, peramœnâ formâ, luce copiosa illustre, dignum S. Sebastiano domicilium & adventantium peregrinorum Advenis sacrarium.

Atque ita quidem incendium habuit, ab illo autem nos alia narratio avocat, quæ ut passim intelligatur, operæ pretium esse videtur. Solebant antehac à pluribus retro annis pii peregrini pleno, confertoque agmine volantibus vexillis & labaris ad invocandum S. Sebastianum solenniter Eberspergam confluere ipso Ascensionis Domini pervigilio. At verò hic dies postmodum de imperio majorum meritum in alium translatus, ac commutatus est. Occasio translationis fuit, quam subjungo.

Vo-

Volvebatur Annus à Christo mil-
lesimus trecentessimus octuagesi-
mus octavus, quo DEO placuit su-
am Bavariam, multis aliis argu-
mentis dilectā novo thesauro, ha-
ctenus incognito beare. Jacebant
multis retrò annis, vel fortè etiam
Seculis in montis Andecensis, seu
Sancti, ædícula, sub ima terra re-
conditæ nobilissimæ Sanctorū Re-
liquiæ. Has, DEO revelante, ti-
midus mus ex latebris suis exiliens,
ac schedam rostello suo præferens
detexit: Scriptura namque indici-
um fecerat latentis thesauri, quam
secuti illi, quorum intererat, ege-
stâ humo plumbeam capsam effo-
derunt, in qua divini Panis formæ,
seu Hostiæ prodigiosæ tres, aliæque
præcipua lipsana recondebantur.
Qui accuratiorem Inventionis hu-
jus descriptionem avert, consulat
Metropolin Hundii, Chronicon
Andecense, Excubias Tutelares
Brunneri; Nos ea duntaxat hîc po-

*Dies Solen-
nissimæ sup-
plicationum
translatæ.*

198 *Memorabil. antiq. post mort. Funda*
nimus, quæ ex occasione ad rem
nostram pertinent. Cum igitur Sa
cri hujus thesauri inventi lætissima
fama totam Bavariam, uti par erat
exhilarasset, & mox pietas recen
ac festiva totam populi accurren
undam, imò. integras Urbes ad
in Montem sanctum Andecensem
de imperio Principis ipso Ascensio
nis Domini pervigilio traxisset, In
dulgentiis etiam Plenariis à Nico
lao V. eum in diem concessis ardor
fidelium amplius inflammatus fu
isset, inde factum est, ut Ebersperga
rum temporis longè pauciores in
eo pervigilio, quàm antehac pere
grinos numeraret. Quare Præsi
des religioni loci, atque frequentia
consulturi, eò tandem permoti sunt,
ut, si pristinum populum, ac nume
rum Eberspergam revocare, ac de
inceps secuturis annis ibidem con
servare percuperent, diem aliū
pietati pristinae solennem nomina
rent, ac constituerent: quod & fa
ctum

ctum est, uti prudenter, ita etiam feliciter, priorque supplicationum Sanctitas in pervigilium Dedicationis Ecclesiae, quæ in Dominicam secundam post Pascha, Misericordiae appellatam, incidit, translata est, qui dies etiamnum publicis nundinis, & ostensione sacrarum Reliquiarum à pluribus mortalium eo confluentium millibus ibidem colitur, ita, ut templum sanè amplum proceltæ populi quandòque nimis angustum sit.

Quoniam autem hoc loco sacrarum Reliquiarum, quas Ebersperga servat, & præcipuâ Religione colit, mentio ex occasione facta est, rem gratam pio Lectori me facturum arbitratus sum, si præteritis silentio minoribus, præstantiores illarum hic allegarem, quarum utique longè plures futuræ erant, nisi edax ille ignis, de quo paulò supra meminimus, toto exusto Monasterio & templo, etiam Sacrum hunc the-

N 5   sau-

200 *S. Reliq. de Vestib. Christi, & armis*
saurum absumpsisset, ac Divorum
Cineres redegisset in cineres,

PRÆSTANTIORES
QUÆDAM RELIQUIÆ, QUAS
EBERSPERGA SERVAT, AC CO-
LIT. DE VESTIBUS CHRISTI ET
ARMIS REDEMPTIONIS
NOSTRÆ.

SERVAT Ebersperga jam ab anti-
quo plures particulas de rebus
illis, quas Christus, cum in terris
versaretur, usu suo consecravit, no-
minatim de Præsepi Christi, de
pannis & fasciis, quibus infans fuit
involutus. Frustillum item de ru-
nica Christi, non eâ, quæ fuit in-
consutilis: De Columna Christi, de
lapide, Sanguine Christi signato, de
ipsis flagellis Christi, de monte Cal-
variæ, de Sepulcro Christi: plu-
res item particulas de sancta Cruce,
quarum una notabilis & majus-
cula.

Inter

Inter has eminet Notabilis pars Sudarii Olivetani, Sanguine Christi imbuti, quo Christus Redemptor noster prodigiosum illius horti Sudorem tersisse creditur, cujus sanguinei roris guttæ, ac characteres etiamnum clarissimâ rubricâ in peplo illo apparent; quod sanctissimum Redemptionis nostræ spoli-um, Divini Sanguinis pretio liberaliter tinctum ac purpuratum Religiosissimus Abbas Eckardus dono Sereniss. Bojorum Ducis, cui in paucis eharus & acceptus erat de singulari gratia obtinuit, & postmodum argenteâ, ut vocant, Monstrantiâ visendi operis, decentissimè inclusit.

Habetur ejusdem curâ in conquirendis Reliquiis post ingens illud incendium perquâm diligenti, ac sedulâ, notabilis particula Coronæ spineæ, in parvum fertulum contorta, itidem argenteæ hierothecæ inclusa. præter hunc Sacrum

ra-

202 *De Reliquiis Beatissimæ Virginis,*
ramusculum adfunt duæ aliæ Spinæ
maiores ex eodem Christi Regnan-
tis à ligno diademate, dono Au-
thentico Serenissimi Guilielmi V.
Ducis Bavarix, de cuius auctoritate
explicatiùs agemus §. seq. Ad-
funt præterea duæ particulæ de fa-
era quadam Hostia, quæ ante du-
centos annos, & ampliùs mirabi-
liter, uti antiquus Reliquiarum li-
ber vetustissimo caractere scriptus
refert, in carnem fuit conversa,

DE RELIQUIIS BEATIS- SIMÆ VIRGINIS.

Servantur particulæ quædam de
Veste & Toga Beatiss. Virg. De
ejusdē Velo & Cingulo, Item aliquid
de Crinibus. Quibus ad numero no-
tabilem imaginē ex Quercu Fojens.

RELIQUIÆ DE SS. MAR- TYRIBUS, CONFESSORIBUS AC VIRGINIBUS.

Primarium, quo Ebersperga jam
à septingentis annis & ultra
gloria

gloriatur, ipsanū est, Cranium S. Sebastiani Mart. de quo cū fusissimē supra in vita S. Sebastiani §. 4. & in Eberhardo I. Semptensium Comite dictum sit, eò pium Lectorē remitto.

Adest præterea extrema Cuspis, seu Sagittæ spiculū, quo Divus ad palum fuit impetitus ac contactus, Ad sunt plura ossicula de eodem S. Martyre.

Adest Dens S. Joannis Baptistæ, Dens item S. Mauri Martyris: Integer digitus nominatissimi Martyris S. Vincentii: Ossa plura & magna tam de Societate S. Mauriti, quàm S. Gereonis: Crania duo ex Societate S. Mauriti: Mentū unius ex Thebæis: Costa una ipsius S. Gereonis Mart.: Os magnum ex Societate SS. Maurorum. Servatur porro digitus S. Romedii Comitis, quatuor Crania ex Societate S. Ursulæ dono Sereniss. Ducis Bavariz Guilielmi V. de quibus §. sequenti. Ossa plura & magna ex eadem Virgine Societate: Os item magnum de

de S. Bufina Virg. & Mart. quæ omnia ut plurimum argento inclausa religiosissimè asservantur, in quibus brevissimè recensendis secus sumus eruditissimum Bollandum qui in Actis suis, quæ scripsit de Sanctis, post enarratas vitas, apponit etiam, ubi potest, locum Reliquiarum. Laudetur Deus in Sanctis suis,

§. II.

MEMORABILIA POSTERIORUM TEMPORUM.

*Societas Iesui
Ebersper-
gam intro-
ducta.*

Quomodo, & quâ ratione Anno Millesimo Quingentesimo Nonagesimo Sexto Societas Iesui Eberspergam introducta, & locus ille Collegio Monacensi traditus sit, consulatur Clarissimus Vir *Wolfgangus Fundius*, ejusque prosecutus *Doctor Gervoldus* in aucta *Metropoli Salisburgensi Tom. 2. fol. 285.* Facta porro eâ introductione, prima statim

tim Societatis cura fuit, divinum cultum, sacram suppellectilem, honorem D. Sebastiani, animarum salutem vel conservare, vel augere, labores Instituto proprios haud intermittere, sed in nova statione cum additamento etiam multiplicare, imò non tantum intra domesticos parietes illos continere, verum etiam foras institutis quaquaversum in Oppida & Pagos Missionibus dilatare.

Primo igitur statim tempore, nimirum, Anno Seculi illius Nonagesimo Nono impetrata à Serenissimo Guilielmo Duce Bavariae sunt pro templo Eberspergenfi quatuor Crania ex Societate S. Ursulae, item Costas S. Gereonis, duo Crania ex Thebæa Legione, nec non Scriniola aliquot Damascenâ relâ decenter obductâ, plena diversorum Sanctorum lipsanis.

Non multò post, videlicet Anno M. DC. I. cum Summus Pontifex Cle-

*Impetrata
Reliquiae
Sanctorum*

*Indulgentia
Plenaria*

Clemens VIII. intellexisset, Sacrum
 D. Sebastiani Cranium Ebersperga
 præcipuo cultu haberi & visitari
 multis millibus peregrinorum
 confluentium, ad promovendum
 illius Divi honorem plenarias In-
 dulgentias bis per Annum lueran-
 das Ecclesiæ illi impertivit, tempus
 verò Superiorum loci designationem
 reliquit, qui Feriam III. Pentecostæ
 peregrinis frequentissimam, non
 non diem octavam Septembris,
 Festum Natæ Virginis elegerunt.
 De incremento Cultûs S. Sebastia-
 ni, deque ejus prodigiosis benefi-
 ciis in supplices suos collatis, infra
 peculiari capite commodiùs agetur.

Anno M. DCX. plenus & liber
 aræ summæ prospectus est apertus,
 remoto Odore medio, quod à mu-
 ro ad murum transiens oculum im-
 pediebat. Singularis item templo
 decor eodem ferè tempore accessit
 ab ara summa tota nova artis scul-
 ptoriæ perelegantis.

Sub

Sub idem tempus ex munificen-
tia Serenissimi Ducis Guilielmi ra-
rum iterum & pretiosum donum
obvênit, duæ scilicet Spinæ majus-
culæ & valde conspicuæ ex Christi
Coronâ, omnibus Cæsarum fertis
potiore. Eas Serenissimo Principi
dono submiserat Illustrissimus D.
Joan. Christophorus à Westernach
Magni, ac Nobilissimi Ordinis Teu-
tonici Commendator in Kapfen-
burg &c. Quas ipse ceu genuinas
& Authenticas acceperat à Norin-
bergenſi ejusdem Ordinis Comen-
datore, huic ceu sacrosanctas & in-
dubiæ fidei relictas ab Avo suo, qui
in Palæstinam peregrinatus eas se-
cum retulerat, & in domestico Sa-
crario diu asservârat Plura alia
dona Templo etiam à Principibus
oblata infra dabimus, ubi peculiari
loco ex instituto de Benefacto-
ribus agetur.

§. III.

BELLI INCOMMODA
EBERSPERGÆ.*Bellum Sue-
cicum.*

Sequuntur jam anni, uti toti Pa-
triæ luctuosi, ita etiam Domi-
cilio huic admodum calamitosi et
funesti, quando Mars Suecicus, ca-
tactylismi instar, totam Bavariam re-
pentinâ procellâ inundavit. Cuius
rebat Annus M. DC. XXXII. quan-
do prima hostis in Boicâ infusi fa-
ma præcucurrit; jamq; XVIII. Maji
una Suecica turma equitum Zor-
noldingam tribus horis Eberspergâ
distantem delata fuerat, quæ tamen
ob paucitatem contemptui magis
fuit, quàm terrori, præsertim cum
Wasserburgo supervênere quadrin-
genti equites provinciales, quibus
immisti Croatæ erant, sive ad tute-
lam loci missi, sive ut Suecos hinc
inde palantes perquirerent. Jam-
que illis aliquot velitationes cum
hoste

hoste non inprosperè cesserant; cum Sueci suorum sanguine irritati & suppetiis aucti eos majore numero adorti fugârunt, & procul Eberspergâ averterunt, locôq; mox potiti plus quàm hostiliter ibidem omnia turbârunt, nullo Sacrorum, nullo personarum discrimine. Expilata omnia & diffracta; profanatum indignis modis templum & in stabulum versum; vastatae arae; Deturpata Religiosa domus, ut præter fordes nihil reliquum esset: exusti præterea coloni plurimi, Toparchia ferè omnis fœdè habita ac dilacerata.

*Hostium
Cruelitas.*

Erant tum Eberspergæ gemini Patres, qui & odio Religionis & spe pinguis lytri capti, & inter militaria probra aliquantum circumducti, postmodum ab insolenti milite Neoburgum tracti magis, quàm vecti sunt. Tertius Religiosorum incolarum fuit in Temporalibus frater adjutor, Blasius Schölling

Capri Patres.

O 2   appel

*Crudele Sup-
plicium &
Mors Blasij
Schölling
Adjutoris
de Societate
IESV.*

appellatus, gnavus Oeconomus, & vitæ diu probatæ optimus Religiosus. In hunc unum tota hæreticis & petulantia incubuit cum putarent, eum Sacri Ecclesiæ thesaurum alicubi reconditi esse conscium, quem tollere cupiebant vultures, non tam sacri argenti cupidi quam jurato in Romanam fidem odio accensi. At ipse stante fronte & imperterritâ mortem excipere maluit, quam Thesaurum prodere, indignum ratus, Sanctum dare canibus, aut margaritas ante porcos protrudere.

Et sanè mortem oppetiit Blasius Religioso Viro dignissimam, ut tormentis, ita etiam gloriâ plenam. Sueci enim, cum nec minis, nec verberibus quicquam proficerent, vestibus Religiosis expoliatum stipiti alligârunt, quasi in D. Sebastiani contumeliam: tum frontem contortâ & violenter circumactâ resti fortiter adstrictam, & inserto

bacillo rotum caput corollâ ex fune
interceptum, ac cum intentione
adductum dirissimè excruciantur,
protuberantibus sub immani tor-
mento extra specus, & cavernas
suas oculis, & cranio vix non dis-
filiente, donec tandem unus eorum
seu moræ impatiens, seu ex com-
miseratione venerabilis senis im-
misericorditer misericors stricto
acinace nodum simul funis, simul
& cranium valido ictu medium di-
vinit, ac cerebrum disperfit. Passus
est fidelis DEI servus Ebersperga
1. Junii Anno Christi Millesimo
Sexcentesimo Trigesimo Secundo.
Philippus Allegambe *in Mortibus
Illustribus* & Mathias Tannerus *in
Societate IESV ad sanguinis usque pro-
fusionem in terris militante* fratrem
Blasium sancti secreti tenacem in-
ter purpureas sanctæ fidei victimas
collocant. Qui Auctores suo loco
& anno videri poterunt ab iis, qui

fusiorem stylum amant, nos com-
pendio studemus.

*Rusticorum
tumultus, &
elades Eber-
sperga.*

Hæc hostium procella fuit, quam
non multò post, necdum elapso
biennio alia excepit vix mitior, ead-
que domestica, ex conglobatione
tumultuantium rusticorum orta.
Ejus rei veritas ut publico magis
testimonio comprobetur, quàm no-
stro, ipsius Bavaricæ Historiæ totius-
dem propè verbis seriem refere-
mus. Sic illa habet *part 3. lib. 1. c.*
n. 32. Confluxerat cis Oenum sub
Annum ineuntem M. DC. XXXIV.
non exigua rusticorum turba ad ul-
ciscendas & arcendas deinceps mi-
litum injurias nullo hostis amicitie
discrimine. Ebersperga munici-
pium est, D. Sebastiani cultu in-
signe, quarto Monachii milliari di-
stans. Eò convenerant Agricola
admodum septingenti. Subinde
milites non magno numero ad XV.
Calendas Februarii ad deterrendos
potius & domum retrudendos im-
perus

petus (ita enim disertè Maximilianus Elector imperaverat) quàm ad obterendos advenerunt. Ausi Coloni, velut justam pugnam commissuri municipio excedere. At ubi ordines adequitantes conspexere, territi tormenti campestris fragore fugam arripiunt. Pars ferro cæsi in fuga, pars in rusticanis domibus, aliis saluti pedes fuere, silvæ & paludes, in quibus latuere, donec ira militis deferbuerat. Ignis injectus in ædes hujus tumultûs antesignanum cum viginti duobus aliis exussit. Ista carnificina Maximiliano valde displicuit. Supplicium non evasissent Auctores, nisi mitigasset sententiam peccantium multitudo, ira laceßita, & furor Martius, qui, ubi ferrum stringit, sævit sine modo, nec est ampliùs compos sui. Huc usque Bavarica historia. Quibus ad explicandas rei, lociq; circumstantias pauca de domestica penu nostra addenda cens-

leo. Copias illas quæ ad dissipandos seditiosos missæ erant, ductabat supremus vigiliarum Præfectus Croneburgicus, vir bello strenuus. De rusticis trecentos ferè, quantum iniri numerus potuit, desiderat s Annales nostri memorant. Miserabilis tunc facies Toparchia erat: nam, ubi digressis Croneburgicis aliquantum nos circumspicere cœpimus, nihil non triste & ferale vidimus. Fumabant enim tecta & ædes. Jacebant passim mortuorum corpora, & dispersi hinc inde humani artus, veluti commissis in acie signis, stratz in decretorio campo magnæ ex clade reliquæ. Primus itaque labor noster fuit, sepelire miserè con cisa, aut ambusta cadavera, quot quot capiebat cœmiterium. Quæ superfuere corpora, in vicinis col libus, & assurgentibus tumulis de fossa sunt: Nam quid mortuorum tandem interest, ubi putrescant?

Tri-

*Miseræ Eber-
sperga facies
& status*

Tristissimo hoc tempore, ut uni-
cuique sua quoque laus constet,
præter insignem multorum Oppi-
danorum patientiam, eluxit præse-
rim Eberspergensium Conjugum
ac puellarum Amazonum fortis in-
tuendo servandoque pudore ani-
mus, & victrix castimonia. Multæ
illarum propterea à spurco milite
ad flagitium sollicitæ, cum resiste-
rent, inhumaniter habitæ, verbe-
ribus affectæ, ita comparatæ erant,
ut mori mallent, quàm fœdari, for-
mosæ Castitatis victimæ.

*Eberspergen-
sium femi-
narum fortis
Castitas.*

Atque ita quidem hic annus
Eberspergæ valde infaustus & ca-
lamitosus fuit, quo tamen etiam-
num multa D. Sebastiani in mise-
ros beneficia extitêre, quæ infra
commodiore loco dabimus. Ab
eo autem tempore utcunque quie-
tis nobis esse licuit, usq; ad annum
currentis Seculi M. DC. XLVIII.
quo demum Lyco transito, utrque
hostilis exercitus rursus in Bavari-

O s am

*Altera ho-
stili incur-
seo.*

am se infudit, & sedem belli ibi
dem posuit. Prospectum quidem
erat Residentiæ nostræ de literis ru-
telaribus, & data fide (Salvam Guar-
diam extra Latium, corrupto vo-
cabulo & vulgò dicunt) ab utroque
Supremo Belli Duce Turrenio &
Urangelio acceptis. at parum au-
toritatis & reverentiæ ex tabulis
habebant apud prædabundum
suar spontis militem, cupiditate
hæresi præsertim in Catholicos oc-
censum: id, quòd re ipsa patuit
IX. Augusti Anni ejusdem, quo du-
centi Suecici equites ductore quo-
dam Brunello Pomerano, glorioso
milite, nec ignobili accipitre de Le-
gione Horniana huc delati omnia
ad purum, ut ajunt, hostili rapaci-
tate expilârunt. Nihil, uti dixi ex-
hibitis illis datæ fidei ac securitatis
literis moti, quasi nullæ essent.

Ceterum ab eo tempore domus
ipsa Eberspergensis intacta deinceps
ab omni violentia stetit, &, quod
ma-

magis mirum, in communi patriæ
æstimatione, omni quoque penso
redimendis focis indicto, quod pe-
culum vulgò incendiarium appel-
labant, omnibû que Civitatibus,
Cœnobis & Oppidis perquàm ac-
curatè & severe ab hoste per Su-
periores Bavariam impositum, &
cum rigore exactum fuerat, seu per
oblivionem, seu dissimulationem
immunis omnino & libera præte-
rita fuit, nullâ unquam factâ ex-
actionis mentione à quoquam. Id,
quod ipsimet Serenissimi Principes
nostri, aliique viri prudentes me-
ritò admirati, nobisque gratulati
sunt Quo in puncto nos rursus pro-
missi Opilionis nostri pro Eber-
sperga sua satagentis favorem, &
Divi Tutelariorum benevolentiam salu-
briter experti sumus, cui meritò
tam insolitam hæretici hostis, aliàs
diligentissimi, humanitatem & mo-
destiam, si ea talis fuit, adscripsi-
mus.

*Immunitas
à lytro di-
vine Provi-
dentia ad-
scripta.*

Post

*Novum Re-
sidentia
Ædificium.*

Post superatas tali modo bell
diurni procellas, successere de
inceps latiora, inter quæ primum
fortè locum meretur novum pro
sus erectum Ædificium ea ex parte
quâ ex colle Orientem respicit ho
rizonte longè latèque aperto. Di
rutum omnino est antiquum Mo
nasterium; ex ea autem parte, quæ
Occidentem spectat, totum quan
tum relictum est, quale fuit à die
bus antiquis. Primus lapis novæ
fabricæ solitâ epigraphæ inscriptus
uti mos fert, cum Sacris, & pro
fanis cærimoniis solenniter positus
est Anno M. DC. LXVI. die XXIV.
Maii, eductique muri principales
eodem adhuc Anno in id fastigi
um, ut adversus hiemis injurias
totum imponi rectum potuerit me
dio Novembri. Porro ædificii huius
jus tandem suscipiendi non tan
tùm occasio, verùm etiam justissi
ma necessitas erat, antiquæ nimis
rum habitationis malè cohzrentis
ad

ad usus nostros ingens incommo-
ditas, partim etiam ruinæ, quam
pluribus locis minabatur, metus, ac
periculum continuum.

In hunc censum etiam venit Pa-
rochiale templum, quod nitidè re-
novatum, novo ac magnifico Altari
Summo exornatum fuit. Ejus ima-
go, quæ D. Valentinum Episcopum
& Martyrem repræsentat, Storrero,
præclato Seculi nostri Apelle, glo-
riatur. Turris præterea ejusdem
Templi ferè à fundamento tota no-
va extructa, novâ superimpositâ
cuppâ, seu pileo coronata est.

Hoc loco quoque adjungo Sta-
tuam D. Sebastiani, quæ in ara Sum-
ma Templi nostri stat conspicua,
arbori alligata & sagittis confixa.
Ea, uti primitùs à Sculptore erat
efficta & repræsentata, nuda ferè
tota spectabatur. Vestivimus il-
lam hoc anno, quo hæc scribo,
M.DC. LXXXV. eleganti militari
sago, more Romano, purpureo
Bal-

*Templum
Parochiale.*

*Statua S.
Sebastiani in
Ara Summa*

Baltheo per medium volante, Du-
 cali pileo capiti superimposito, pa-
 ludamento rubro Divum ex omni
 parte circumfluente, loricâ aureâ
 pectus muniente. Pridem id fa-
 ctum optabant plures, & deor-
 ipse postulabat, partim ut oculis
 haud satis cordatis in aspiciendi
 nuditate consuleretur, partim ut
 ipsâ splendidæ vestis augustioris
 specie Divo major veneratio apud
 simplicem plebem, quæ externis
 maximè rebus afficitur, concilia-
 retur.

Atque hæc sunt ferè memora-
 bilia nostra, inter quæ tamē locum
 fortè etiam invenire poterunt ea,
 quæ à tempestatibus & aëris intem-
 perie Templo ac Domicilio accide-
 runt, ubi tamen semper præsentem
 domestici nostri Sancti opem, ut
 piè credimus, experti sumus, qui
 Cæli injurias, vel à domicilio suo
 avertit, vel certè mitigavit. Anno
 igitur M. DC. XXVII. jam pron-
 &

& exeunte Decembri, cum solito
vehementiores venti flarent, eo-
rum invalescente vi, superior pars
turris nostræ, quæ lignea erat, tota
dejecta, & nudata penitus fuit, eo
sanè impetu, ut ponderosiora tigna,
& traves in tectum templi deci-
derint, idque fœdum in modum
lacerârunt, leviores verò per aërem,
quò ventus raptabat, nullo ordine
volitantes ad ipsum usque horti in-
ferioris monticulū se rotârunt. Simi-
lis turbo ab Aquilone veniens To-
parchiæ toti & domui nostræ rursus
incubuit Anno M. DC. XXXVIII.
tertio Februarii, qui undequaque
furens, in silvis præsertim, cum
excidio plurimarum arborum radi-
citibus evulsarum, domi quoque sæ-
viens murum bene solidum inter
templi fores & atrium Residentiæ
spatio multorum passuum stravit &
solo afflixit, insuper totum tectum
turris, seu ejus pyramidem funditus
sustulit, summam etiam templi par-
tem,

*Dammum à
vento.*

rem, quâ Aquilonem respicit, tegulis stratum secum rapuit; unde satiùs deinceps visum, illud templum latus, ipsamque turrim non jam coactis lapidibus, sed ligneis scandulis insternere ad evitandam stragem, quam volucres per aërem regere hinc inde vel minabantur, velebant.

*Fulmen de
Cælo.*

Divi quoque Sebastiani præsidio adscribimus, quod Anno M.DC.LXIV. accidit, quando infestum de cælo fulmen in ipsum Sacelli ejus tectum incidit immani quidem fragore, nullo tamen alio edito damno, aut post se relicto stragis vestigio, præter lapidem e muro violenter excussum.

Recruduere subinde venti, illi hîc, si uspiam alibi ferociore, seu naturâ loci & sitûs, seu concurrentium collium, ac nemorum quodammodò carcere arctari, ex quibus angustiis semel eluctati, & foribus inventis libertate suâ potius forte

fortè eò potentiùs furunt. Similis
ventus Anno M. DC. LXXI. anno-
sam illam ac proceram Tiliam in
horto superiore pluribus seculis fir-
mam incredibili violentiâ fœdè di-
scerpfit, & vix non totam pessum
dedit, ut radicitùs tandem evellen-
da fuerit.

*Iteratiss
fulmen.*

Añus postmodùm M. DC. LXXIII.
ex eadem aëris inclementia Eber-
spergæ multùm formidinis attulit,
cùm XVI. Junii circa vesperam in-
gens rursus fulmen in turrin no-
stram tempestatibus valde obviam
excussum est, nullo tamèn alio no-
tabili damno, quàm quòd majo-
rem campanam illapsu suo fiderit,
& ad pulsum inutilem reddiderit,
nec non lapidem in templo la-
xaverit. Verùm de his
fatis.

P

§. IV.

§. IV.

SEPULTURÆ ILLU-
STRUM IN TEMPLO S. SE-
BASTIANI EBERSPERGÆ.

*Mausoleum
Fundatorū
Udalrici Co-
mitis, & Ri-
chardū Vxo-
ris.*

FInem impono toti huic mater-
de memorabilibus narrationibus
magnorum quorundam funerum
quæ tumulum in nostro templo in-
venerunt. Principem jure suo me-
tionem meretur marmoreum illud
Mausolæum Udalrici Comitis Sem-
ptensis, de quo fusè supra egimus,
& Richardis Conjugis, quod bre-
viter calamo nostro ob oculos po-
nimus: Riget hoc Sepulcrum, in
medio templo situm, ex vivo, eo-
que porphyretico marmore: super
terram & pavementum amplissimā
urnā eminet, vix non viri altitu-
dine. Moles peritissimum sui tem-
poris & seculi Phydiam loquitur:
stupent, quotquot vident, imagines
Fundatorum, & aliorum artificioso

scal-

scalpro ad vivum excisas, & sum-
mâ diligentia elaboratas; dubites,
formane, an materia, an ars ipsa
superet. Limbus mortualis crateris
nomina Fundatorum & Comitum
Semptensium, breves item alias in-
scriptiones tum latinâ, tum ver-
naculâ linguâ exhibet. Opus to-
tum marmoreum ferreis clatris in-
cinctum, veluti quodam satellitio
circumdatum stat, ad cohibendam
vim, quæ à confertis quandoque
peregrinis immineret.

Præter hunc insignem tumulum
videre est plures Sepulcrales lapi-
des ex marmore, arte item scul-
ptoriâ, sed vulgari. Verum cum
literas & apices vel antiquitas, vel
situs etiam in ipso marmore ævum
non ferente exederit, & magnam
partem eroserit, ita, ut neque à di-
ligenti oculo vetusti characteres
legi queant, veniam utique mere-
bimur, si nomina illa in libro vitæ
scripta, hîc loci in publicam lucem

non effodimus, sed pios manes potius quietè dormire sinimus, usque dum suprema tuba clangore suo mortuos de stratis suis expergefaciat.

*Sepultura
Illustr. Fa-
miliae Baro-
num à Bien-
zenau.*

Inter illos, qui de Illustri Sanguine censentur, sepulturam suam & solennem Anniversarium diem cum cantata defunctorum vigilia & officio funebri in Ecclesia S. Sebastiani antiquitùs jam à trecentis annis nacta est Perillustris Familia Baronum de Bienzenau, quibus à Præsule Philippo per conventionem, ut vocant, assignatum olim est Sacellum S. Stephani, nunc S. Ignatii Fundatoris Societatis Jesu, quod pendula Baronum illorum gentilitia scuta, nec non Insignia majorum, ac vastos sepulcrales lapides antiqui operis parieti immixtos ex marmore passim intuentibus ex utròque latere exhibet. Porro ipsi hypogæo, seu cryptæ subterraneæ, quâ Illustria funera recipiuntur,

tur, impositus grandis sepulchralis
lapis ex marmore hanc, quam ap-
ponimus, inscriptionem nostro pri-
mum ævo incisam præfert,

Huc diverte Hospes.

Uno lapide

Tota hic tegitur Domus

Illustrum DD. à Bienzenau.

Dic verbo:

Pax huic Domui!

Et abi.

Dispone & tu Domui tuæ,

Sic olim habitaturus.

Anno M. DC. LV.

*Epitaphium
ejusdem Il-
lust. Familæ*

Hujus Nobilissimæ Familæ Heroi-
bus appositus est, dum Societas Jesu
Eberspergæ domicilium fixit, vir
minimè tacendus, & verè magnus,
sanguinis sui ornamentum singu-
lare, Illust. D. Joannes Fridericus
L. B. à Bienzenau, Sereniss. Ele-
ctori Maximiliano à Secretis & in-

P 3 timis

timis consiliis, nec non Serenissimi
 Electricis Mariæ Annæ, post mor-
 tem Serenissimi Conjugis, Regenis
 in Bavaria supremus Aulæ Præfe-
 ctus &c. Hic, inquam tantus vir
 deque Republica tam bene meri-
 tus, post visum in supremo morbo
 S. Franciscum Xaverium Indiarum
 Apostolum, cui erat in vivis ap-
 primè addictus, quemadmodum
 domestica meminit Historia, inter
 præclara victricis patientiæ exem-
 pla vivere pientissimè desuit Mona-
 chii, & hūc quoque ad majores suos
 immigravit, longiore utique vitæ
 dignissimus, nisi Cælo natum &
 maturum Superi ad se potius evo-
 casset. Rem ipsam, amice Le-
 ctor, ex Viri Nobilissimi Epitaphio
 aureis literis marmori inscripto dis-
 sce, quod ad posteros transmittere
 operæ pretium duximus. Sic ha-
 bet.

Joan. Fridericus L. B. à Bienzenau
Sereniss. Bavariæ Electoris

Epitaph. Ill.
lustriss. D.
Joan. Frider.
vici à Bien-
zenau.

MAXIMILIANI

à Secretis Consiliis,

Serenissimæ Electoris

MARIÆ ANNÆ

Supremus Aula Præfectus

Duorum in Bavaria Summorum Tri-

bunalium Straubingæ & Monachii

Supremus Iustitiæ Præses

Sal Iustitiæ

Suam hūc projecit Umbram

Anno M. DC. LV. XI. Ianuarii.

Lux perpetua luceat ei.

Præter stabilem Sepulturam Baro-
num à Bienzenau etiam aliæ Per-
sonæ Illustris nominis de S. Seba-
stiano in vivis bene meriti, jure
& titulo Benefactorum, templo
nostro illatæ sunt. Quas inter fuit
Illustriss. Jochelina, Nata Baronissa
Gallo-Neoburgica, seu de Mörf-
burg, nupta Comitissa Schwar-
zenburgica, Matrona præstantis

Tumulus Ill.
lustriss. Co-
mitissæ à
Schwar-
zenburg,
ejusque Epi-
taphium.

P 4 omni-

omnino ac raræ Virtutis, quam
 Matthæus Raderus noster ob cele-
 bre nomen exquisitæ probitatis, ce-
 lectissimam sacri gynæcei gemmam
 in sua Bavaria Pia inter patriæ He-
 roinas collocare non dubitavit.
 Hæc, tametsi Monachii piè obiit
 Anno M. DC. XXII, nihilominus
 ejus cadaver hûc allatum in Sacello
 S. Mauriti, quod ipsa sibi vivens
 pro sepultura elegerat, est repositum.
 Et quia Societatem nostram
 pro suo in nos liberali affectu, co-
 muni, quæ habebat, ex assensu he-
 redem scripserat, Societas vicissim
 in grati animi memoriam Bene-
 factrici suæ monumentum ex du-
 raturo marmore posuit, inscripto
 vitæ Elogio & Epitaphio aureis li-
 teris expresso, quod hîc appono.

Jochelina

*Gallo-Neoburgica Baronissa ortu,
 Comitissa Matrimonio Schvartzenburgico,*

Templo S. Sebastiani Ebersperga. 231

Hic jacere voluit,

Cum stare amplius non posset:

Iusta tum Conjugis, tum Viduae imago

Mariti obitu & ipsa obit.

Triginta duos annos

Sola cum solo DEO ita egit,

Ut Calo digna Calo reciperetur.

Decessit Anno Aetatis LIX.

Christi M. DC. XXII.

Die Februarii XVI.

Nulla mortalium cura, Beatita-

tis certa,

Etiam Cadaver Virtutem ostendit

Supra mortalem pulchritudine,

Et catenâ corpus ambiente,

Atque intra intumescens, lasamq;

Carnem propè visum fugiente.

Vivat DEO,

Quæ nulli alteri,

Dum viveret,

Vixit.

Ponè hanc accubat illustris ejus So-
ror Agnes de Mörsburg, quæ, uti
virtutis in vivis sedula imitatrix fu-

P 5 it,

it, ita quoque eodem cum Soror
tumulo ad D. Mauritium condi-
luit, piè admodum defuncta Anno
Christi M. DC. XLIII.

*Tumulus Il-
lustriss. Co-
mitissa à
Mäxelrain
ejusque Epi-
saphium.*

Ex altera templi parte ad D. Vir-
ginis aram sepulta jacet Illustrissima
Comes Veronica à Mäxelrain, de-
functa Virgo itidem Monachii An-
no Christi M. DC. LVI. hîc tamen
condita, quia hunc sibi in vivis
adhuc nidulum elegerat, in qua
mortua quiesceret. Quo enim in
gremio, quàm Divæ Virginis, mo-
liùs jacere poterat? Vita ipsius spe-
culum virtutum fuit, in quod viri
feminæque rectiùs, quàm in vul-
tum, formamque humanam (fra-
gile bonum) intuerentur. Mor-
tuæ Societas Jesu, quam ipsa quo-
que ex asse heredem scripserat,
monumentum ex porphyreico
marmore posuit, cui breve Epita-
phium literis auro tinctis incidi cu-
ravit, quod ut legas, amice Le-
ctor, hîc siste Viator.

Templo S. Sebastiani Ebersperga. 239

Anno Christi M. DC. LVI.

Die XV. Julii

Perillustris Domicella Veronica

Comes de Mäxelrain &c.

Pia, Casta,

Solius virtutis amans,

Post longos vita,

Annorum LXVI labores,

Hanc quietem

Ad pedes Beatiss. Virginis

Virgo elegit

Digna Calo.

Bene precare Viator,

Et sequere.

Atque hisce memorabilia nostra
absolvimus, materiam illam scitu
dignam tumulo non illaturi, sed
beneficio historię ad posteros
transmissuri. Tu, Benevole Le-
ctor, ea quę scripta sunt, pro tua
humanitate æqui bonique consule,
& quę de cultu S. Sebastiani Eber-
spergę etiamnum florente porro
dicentur, benigno oculo, uti cœpi-
sti, respicere perge.

CA.

CAPUT VIII.

PARTICULARIA QUÆ DAM DE CULTU S. SEBA- STIANI MARTYRIS PER ORBEM CHRISTIANUM.

EA est D. Sebastiani, tamquam antiquissimi & præstantissimi Martyris per totum, quàm latè patet, Christianum Orbem æstimatio, prærogativa, ac excellentia, ut cum præcipuorum Sanctorum veneratione certare possit, de qua cum superius jam in *Synopsi vite* §. 3. multa dicta sint, aliqua tamen particularia in honorem Divi, & ornatum huius Tractatûs per distinctos Paragraphos addenda hîc censui, maximè, quæ Eberspergam concernunt.

§. I.

CULTUS D. SEBASTIA-
NI MARTYRIS ROMÆ, ME-
DIOLANI, NARBONÆ ET
ALIBI.

Pulchra sunt, & ad nostrum
propositum faciunt, quæ elo-
quentissimus Pontifex S. Leo I. de
Urbe Roma olim Ethnica, tum ve-
rò Christiana scribit, dum *serm. i.
de Natali Apost.* ait: Hæc autem Ci-
vitas ignorans suæ provectionis
Auctorem, cum pænè omnibus do-
minaretur gentibus, omnium gen-
tium serviebat erroribus, & ma-
gnam sibi videbatur assumpsisse Re-
ligionem, quia nullam respuebat
falsitatem: at ubi per Apostolorum
Principes ipsi Evangelium Christi
resplenduit, quæ erat magistra er-
roris, facta est discipula veritatis,
& per Sacram Petri Sedem ad eam
gloriam provecta est, ut gens fan-
cta, populus electus, Civitas Sacer-
dota-

*Romana Vr-
bis Religio in
honorandis
Sanctis.*

dotalis & Regia, Caputque Or-
bis efficeretur, latiusque deinceps
præsideret Religione, quam domi-
natione terrenâ: quamvis enim
multis aucta victoriis, jus Imperii
sui terrâ marique protulerit, minus
tamen fuit, quod ipsi bellicus labor
subdidit, quam quod pax Christiana
subjecit &c. Illa igitur Civitas
quæ duobus seculis, & ultra à Ne-
rone ad Constantinum sub immensi
decem persecutionum turbine tam
copioso Christiano sanguine nati-
vit, repente demum immutata &
suavi Christi jugo subdita arenam
illam Cruoris vertit in theatrum
gloriæ, vicem Martyribus reddidit,
& quos antea vario tormentorum
genere ac apparatu de medio su-
stulit, illos postea, ceu Heroës ac
Victores impietatis, multiplici ve-
nerationis significatione præ anti-
quis suis Scævolis, Horatis, Pom-
peijs & Camillis palam adoravit,
coluit, prædicavit. Ab hac Civi-

tate,

tate, ex qua antea furoris, sævitiae,
& crudelitatis petebantur instru-
menta, ex qua fatalia & sanguino-
lenta in Christianos emanabant
decreta, postea fluxere pietatis &
venerationis in reliquum orbem
exempla. Inter alios ergo Sanctos,
quos Roma post Apostolorum Prin-
cipes magnificè quoque colere cœ-
pit, præ omnibus D. Sebastianus
nobis commemorandus venit. Su-
pra diximus, Sebastianum Romæ
unam ex primariis septem Ecclesiis
obtinuisse: quæ sanè ingens præ-
rogativa est, & post Dei gloriosam
Parentem, post Apostolorum Prin-
cipes vix ulli Sanctorum, quàm
Divo Laurentio & Sebastiano, con-
cessa. Verùm quid non agit Ro-
mana pietas Natali luce hujus san-
ctissimi Martyris, Januarii vigesimo
honori ejus dicato? Exit tunc Ro-
ma extra mœnia in honorem San-
cti sui in viam Appiam, ad Cata-
cumbas, & antiquissimam Basili-
cam:

*Cultus S. Se-
bastiani Ro-
mæ,*

cam: adit locum & palæstram, ubi olim Christi pugil egregius sagittis confixus fuit: adit & cloacam nunc sacrâ æde superinductam, ubi corpus ejus unco olim infixum in fossides demersum erat, indeque à Lucina decentissimè sublatum. Vnde deinceps, die vix Religioni sufficiente, alia per Urbem sparsa S. Sebastiani Sacella Reliquiis ejus & celestibus beneficiis celeberrima. Ego illa ædificia Divo Martyri à variis Pontificibus, Cardinalibus & Principibus Romæ excitata singillatim hîc non describo, cùm Bollandus in Actis Sanctorum XX. Januarii luculenter præstiterit. Ad propositum nostrum facit, id solum demonstrare, Cultum D. Sebastiani sub ritu duplici per totam Ecclesiam præceptum Romæ admodum florere, indeque, velut ex fonte Religionis imitationem in reliquum quoque Christianum Orbem promanâsse. Néque mirum, quod Ro-

Romam Sanctitatis metropolin & dominam reliquæ ancillæ Urbes sequantur, ejusque exemplum pro imperio habeant: Nam ea demum religio omnium re ipsâ solidissima ac constantissima est, quæ ab Arce ipsa egreditur, & à majoribus incipit.

Post Orbis Reginam aliæ quoque Civitates memorandæ sunt D. Sebastiano addictæ: Amplissimum inprimis Mediolanum, & Narbona Martia Liliorum gloria, ista quidem honestissima Sebastiani Patria, illa educationis ingenuæ statio; Suefio quoque Divi Reliquiis præ cæteris insignis Civitas, utpote quò, eodem Bollando teste, sancti Martyris corpus translatum est. Et Mediolanenses quidem ex quo tempore horrenda illa pestis Anno M.D.LXXV. impetratis velut quibusdam mortis induciis, sopita est, sanctum Convicem suum funestæ luis depulso rem novo & magnifico

Q

extru-

Cultus S. Sebastiani Mediolani & aliis.

S. Caroli Bor-
romæi studi-
um erga S.
Sebastianum

extructo templo honorârunt quo-
tidiano deinde per totum annum
votivo sacro eum in finem libera-
liter fundato, annuâ præterea sup-
plicatione & pridiano jejunio cu-
amnum colunt. Ejus pietatis Au-
ctor præcipuus, ac promotor fuisse
traditur S. Carolus Borromæus, qui
tempore illius Sedis Archiepiscopus
Religiosissimus, qui consensu
suggestu (uti erat inspirante Deus)
supra hominem facundus) popu-
lum omnem in vota & suspiria tra-
xit, & sancto Municipi Sebastianum
totum quantum addixit, ac lucrifi-
cit: Moxque pestis, juxta sancti
Antistitis vaticinium, illo ipso die,
quem assignavit, desit, ut scribit
Bollandus loco citato, & habetur
in Sancti Cardinalis vita.

Fusus nimium sim, si Provincias
omnes, Regna & Urbes in D. Se-
bastiani Cultu officiosas succincto
etiam calamo hîc exequar, plures
illarum Romæ & Mediolani amu-

las D. Sebastiano obligatas, quia pesti ereptas, adducit idem Auctor, ad quem piè curiosum Lectorem remitto, si præ compendio tomos amat,

§. II.

CULTUS D. SEBASTIANI
MARTYRIS EBERSPERGÆ
BOIORUM.

Post lustratas peregrè Regionēs inspectatāsque Urbes S. Sebastiano devotas Eberspergam ex itinere redeo. Verū quid illa respectu tantarū, ac turritarū Civitatum? Num ipsa casas suas & mapalia illis opponet, & se putabit aliquam? Imò verò, si de S. Sebastiano agitur, præ omnibus ambitiosa Ebersperga videri cupiet, & quæ in Divi cultū à nulla Civitate vinci ultrò, ac lubens superari velit.

Tria ut plurimū sunt officiorum genera, quibus populi Cælitibus

Q 2

bus

bus addicti pietas probatur, & Cul-
tus Divorum maximè inclarescit.
Unum est, quo divina Sacrificia,
Ecclesiæ Mysteria, & Sacramentalia
uri vocant, continentur. Alterum
quod in adeundo gratiarum loco
pii peregrini publicum quasi testi-
monium deponunt: cùm vel inter
græ Urbes, pagi, & Oppida, vel etiam
singuli, prout quemvis Religionis
magnes trahit, se eò ferunt,
& actu ipso dicunt: en! adsumus,
vel voti exsolvendi rei, vel petenda
opis causâ in præsentī necessitate,
quæ nos vel in corpore, vel parte
animi tenerrimâ premit. Tertium
Cultûs argumentum petitur ex pio-
rum donis & anathematis variis,
quæ liberalis Benefactorum geni-
us ad perpetuam rei memoriam
benefico ejusmodi Divo ac Patro-
no suo relinquit. Et hæc quidem
sunt conspicuæ illæ ex auro, argen-
to, aliave pretiosa materia opes &
divitiæ, quæ nullibi clariùs splen-
dent.

dent, quàm in Domo DEI. Hæc omnia hoc loco distinctis pro more Paragraphis persequi est animus, non quidem eâ accuratâ, & pænè scrupulosâ solertiâ, ut minutim omnia pietatis officia prolaturi simus, ne in longum abeat narratio, sed ea tantum quæ suapte luce latere nolunt, & vel rerum præstantiâ, vel personarum dignitate supra vulgus commendationem merentur.

§. III.

CONGREGATIO SUB
NOMINE ET TITULO S. SE-
BASTIANI M. EBERSPERGÆ IN-
STITUTA ET PROPAGA-
GATA.

Locus quidem hîc foret, dicendi breviter aliquid de ornatu argenteo Eberspergensis Ecclesiæ, & decore Domûs DEI, de ordine Sacrorum, & divinis officiis statò tempore ibidem haberi solitis, de
Q₃ fre-

frequentia confitentium, de numero Eucharisticorum Convivialium sacro epulo quotannis accumbentium, quæ utique omnia ad DEI cultum & D. Sebastiani plurimum conferunt, nihilominus consultius visum est, ea omnia vercundâ quadam modestiâ involvere. Nam & sua quoque silentio vox est, ubi res ipsa per se loquitur, & quandoque plus tacendo, quam scribendo dicitur. Ut autem peculiaris S. Martyris Congregatio non prætereatur, res ipsa postulare videtur. Ad cultum ergo Divi Indigetis partim domi inflammandum, partim forâs latius propagandum erecta est Eberspergæ Congregatio sub titulo & nomine S. Sebastiani. Et sanè decebat, tam salubre consilium pridem cogitatum tandem executioni mandare. Patet enim constabat, alibi D. Sebastiano Confraternitates institutas haberi, & cur non etiam Eberspergæ, quæ

the-

thesauro sanè invidendo, Divi
Thaumaturgi pretioso Cranio glo-
riatur? Post multa molimina eru-
pit aliquando in actum publica pie-
tas, hætenùs in corde multorum
conclusa, consilio maximè & operâ
nostrorum Patrum, qui honestio-
res Cives Eberspergenes suaviter
& efficaciter ad salutare opus indu-
xerunt. Iis satagentibus coaluit
modicis, ut sit initio, primordiis
in corpus quoddam inclyta hæc
Congregatio IV. Martii Anno Chri-
sti M. DC. XLIV. Non nisi qua-
draginta capita erant, quæ nomina
sua auctorârunt; at mox crevit
auctu ingenti hæc D. Sebastiani Fa-
milia: Nam ubi è cathedris res
promulgata est, & fama per pagos
& Oppida æstimationem addidit,
accessère majore numero continuo
plures, etiam sanguine ac dignitate
insignes, ita, ut mense Julio anni
ejusdem plures trecentis conscripti
sint Sodales, viri centum triginta

Q 4 sex,

sex, de feminis centum septuaginta
sex. Nèque meri rustici, ut dixi,
aut plebeij hunc numerum confe-
cerunt, sed multi de venerabili Cle-
ro, & Viri, Natalibus, Scientiâ &
Gradibus conspicui. Secuta post-
liminiò etiam Serenissima ac Infu-
lata nomina: quippe ipsemet Sere-
nissimus Albertus Bavarix Dux, &
Serenissimus ac Reverendissimus
ejus filius Albertus Sigismundus
Episcopus Frisingensis & Ratisbo-
nensis, munificentissimus, uti po-
stea dicemus, S. Sebastiani Benefa-
ctor huic inscribi cœtui elementissi-
mè dignitati sunt, quasi inter opaca
rusticorum nomina, veluti um-
bram quandam, meliùs, ut ita di-
cam, elucescerent vivi colores, &
Serenissimi D. Sebastiani Cultores.

*Congregatio-
nis Regula
& munia.*

Ne verò ex altera parte spiritali-
bus suis ornamentis careret hic re-
cens inchoatus cœtus, Regulæ quæ-
dam, quæ maximè ad rem, ac ho-
minem forent, servatùque facillima-
mz,

ma, congestæ sunt pauca, sed nervosa, quas suâ Auctoritate approbavit Celsissimus ac Reverendissimus Frisingensium Episcopus Virus Adamus, tunc Loci Ordinarius. Ad-
didit suas Indulgentias Summus Pontifex Urbanus VIII. dein etiam Alexander VII. ille XXV. Maii Anno M. DC. XLIV. ipse XII. Octobris Anno M. DC. LXII.

Porro quæ præcipua hujus Congregationis munia sint & cærimonia, non abs re erit, paucis ostendere: Singulis mensibus semel, videlicet alterâ in ordine Dominicâ celebrant Sodales Conventum præviâ exhortatione. Hic Conventus primis temporibus, cum pauciores essent Sodales, instituebatur in ipso D. Sebastiani Sacello, loco à templo separato, crescente verò Sodalium numero, & ut ceteri quoque nondum conscripti, vel pi-
am sibi exhortationem lucrifacere possent, vel sacrâ hac escâ & cete-

Qs

rorum

rorū exemplo attraherentur, trans-
 latus est ad publicum templum.
 Conveniebant quoq; antehac me-
 diâ primâ, aut paulò post; quoni-
 am verò notatum est, tempus illud
 plurimis valde incommodum ac-
 cidere, ut propterea pauciores
 quandòque comparerent, pruden-
 ter omnino, & utiliter de voluntate
 majorum Conventus post Vesperas
 dilatus est; docuitque experientia
 ab eo tempore Ecclesiam copioso
 auditore affluere. Finitâ exhorta-
 tione instituitur Processio cum Ve-
 nerabili Sacramento quod sub Um-
 bella Damascena deportatur, S.
 Cælum favet, proditur foras non
 sine pompa & vexillis per plateam
 majorem. Præfertur in pegmate
 portatili, seu ferculo Statua S. Seba-
 stiani argento inducta sub papilio-
 ne purpureo: comitatur confertus
 populus cum scipionibus peregre-
 natoriis. Semel in anno, hoc est
 proximâ Dominicâ post Festum S.

Udal.

Udalrici Episcopi, quâ die Congregatio celebrat annuam Magistratûs sui renovationem ac promulgationem, paulò solenniore pompâ & ordine deportatur per forum Oppidi Sacerdotum humeris ipsum D. Sebastiani Martyris celeberrimum Cranium in argentea Statua, quam infra describemus, decentissimè conclusum, magnâ populi undiq; ad spectaculum accurrentis Religionis. Memorant Congregationis Annales, semel, iterumque Serenissimum Principem Albertum, & Serenissimum ejus filium Albertum Sigismundum Episcopum Frisingensem ac Ratisbonensem, cum ex occasione venationis, aut Religionis causâ Eberspergæ præsentibus coram adessent, Processiones ejusmodi cum tota aula sua, viâ quantumvis luteâ, nec satis mundâ foras comitari non erubuisse, exemplo sanè supra omnes stellas, quæ Orbi ex alto prælucent, Serenissimo, ac

caelesti. Huic proximum est, etiam Illustria Capita, de sanguine Comitum, Præfecti, seu Summi Magistratus munere fungi non horuisse.

Ut autem de Statutis & Regulis hujus Congregationis cognitio alia qua disseminetur, & ad plures pertingat, placuit eas quoque succincto calamo ex vernacula in Latine fideliter translata hinc apponere.

REGULA I. Omnes utriusque Sexus intra, & extra Eberspergam hujus Congregationis capaces summi dummodò sint honestæ viræ & Conversationis, quæ Christianum deceat.

II. Omnes, qui Confraternitati huic nomen dare voluerint, se instant Congregationis Præfecto, vel Secretario, ut legitimè inscribi possint. Admissione impetratâ ad lucrandas plenarias Indulgentias legitimè confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumant.

III. Fi

III. Finis Congregationis specialis hic est, ut Clementissimus Deus sub tutela Sancti & Gloriosi Martyris Sebastiani Patriam universam & omnia Congregationis membra à subitanea & improvisa morte, nec non à peste, & Epidemia benignissimè protegere ac servare velit, idque maximè intuitu pretiosi Cranii S. Sebastiani, quod in Ecclesia Eberspergensis tot jam seculis summa Religione ac veneratione asservatur.

IV. Cum verò tam Auctoritate Sacrae Scripturae, quàm multiplici experienciâ constet, generales ejusmodi plagas, ac poenas integris Provinciis à Deo justè immitti ob peccata & scelera hominum, cum suam mensuram compleverint, qualia plerumque sunt supinus torpor in spiritualibus, aut contemptus in rebus Sacris, frequentatae & in habitum versae execrationes, blasphemiae & pejerationes, quae ponunt
in

252 *Congreg. sub nomine S. Sebast. M.*
in Cælum os suum, oppressione
pauperum, viduarum, ac pupillo-
rum, vitia carnis & libidines, ran-
cores, odia, diffensiones, lites, do-
mali, & detractiones proximi: Hinc
membra hujus Sodalitatis unice al-
laborent & fatagant, ut ejusmodi
peccata & in seipsis caveant, & in
aliis viritum impediant.

V. In hunc finem omnes & sin-
guli studeant, ut per hebdomadem
sæpius Sacro intersint, & quotidie
saltem ter Orationem Dominicam
& Salutationem Angelicam devote
recitent.

VI. Præterea fatagant, quoad
fieri poterit, ut Congregationis
Conventibus diligenter intersint,
nec non Solennitatibus, præsertim
in Festo S. Sebastiani, & proxima
Dominica post Festum S. Udalrici,
quâ die propter Indulgentias pla-
narias, & præcipuam Congrega-
tionis Festivitatem solenne Offici-
um pro more decantatur in bonum
Con-

Congregationis & membrorum ei adscriptorum. A prandio, præviâ exhortatione novus Magistratus eligitur, ac promulgatur, nec non Regulæ ad omnium scitum & informationem publicè præleguntur.

VII. Pro ordinario Conventu, uti & Processione singulis mensibus per totum annum habenda determinata est secunda Dominica cujusvis mensis; prima verò Dominica assignata est lucrandis Indulgentiis plenariis menstruis pro Animabus in Purgatorio.

VIII. Anniversarius dies pro defunctis Sodalibus instituitur semper proximâ die Lunæ post Festum S. Udalrici; quo etiam die nomina Defunctorum eo anno, & admissorum in Congregationem ex ipsa ara recitantur. Singulis item anni quadrantibus, seu quatuor temporum pro iisdem defunctis cantatur Officium funebre die Veneris designa-

gnato, & toties unum, vel plura
Sacra leguntur pro quovis Sodale,
quoties ex hoc seculo unum eorum
migrare contigerit, ejusque mortis
Congregationi legitime annuntia-
ta fuerit.

IX. Ad has Congregationis Fe-
stivitates, quoad fieri poterit, om-
nes pro occasione convenient, &
juxta ritum Catholicum quivis ob-
latiunculam suam aræ imponat,
quæ oblationes & dona alia quæ-
cunque ultrò, spontè & ex bonæ
voluntate & devotione data fue-
rint, in Congregationis bonum, &
ordinarias expensas, ac neces-
sitatem vel ornamentum applicabu-
tur, & impendentur.

X. Si quem in Eberspergenia
aut eò pertinente parochia dies
suum obire contigerit, ejus obitus
etiam ceteris distantibus & remo-
tioribus opportunè significabitur,
ut reliqui quoque Sodales in aliis
parceciis existentes id tempestive
intel-

intelligent, & pro sua quisque devotione defuncti animæ meminisse, ac fraternâ ope subvenire possint. Quod si verò humanitùs contingeret, ut quis indecorè, vel inhonestè, & hisce Regulis valde difformiter & indignè se gereret, penès Congregationem erit, præviâ debitâ informatione talem de suo Albo & gremio expungere. hucusque Regulæ, quibus connecto tabulam Indulgentiarum.

Et Plenarias quidem consequitur unusquisque ritè confessus & communicatus ipso admissionis die, & in Articulo mortis, item proximâ Dominicâ post Festum S. Udalrici Episcopi, si præviâ Confessione & Communione Sacrà Ecclesiam S. Sebastiani visitaverit, ibidémque pro extirpatione Hæresum, Concordia Christianorum Principum, S. R. Ecclesiæ augmento & propagatione oraverit. Septem annorum Indulgentias & totidem Quadragesimas.

Indulgentia
Congregationis.

dragenas lucrantur Sodales Festo
 Natæ Virginis, Purificatæ, & Assum-
 ptæ, item Dominicâ secundâ post
 Pascha: Sexaginta verò dierum to-
 ties, quoties Conventui Congrega-
 tionis interfunt; quoties pauperem
 hospitio recipiunt; quoties dissi-
 dentes componunt, aut reconcili-
 ant, pacemque facere student; quo-
 ties funus ad Sepulcrum, aut Vene-
 rabile Sacramentum ad ægros co-
 mitantur; quoties quinquies ora-
 tionem Dominicam, & Salutio-
 nem Angelicam pro Consodalibus
 recitant: quoties ignorantes in re-
 bus fidei erudiunt, aut aliud opus
 Charitatis, vel Misericordiæ proxi-
 mo impendunt. Ad has Indulgen-
 tias accedunt eæ, quæ dicuntur
 Stationum, seu septem Altarium,
 quâvis Dominicâ secundâ Mensis,
 quâ habetur Conventus, lucranda.
 Quæ sanè liberales gratiæ & cele-
 stes favores merito illicium esse
 possunt perquam opportunum, quo
 multi,

multi, magno utique suo bono, in hanc Congregationem attrahantur; uti & illud, quod de nullis, vel certe paucis constet peste, vel Epidemiâ sublatis, qui hujus Congregationis membra, ac Sodales fuerint.

Præ omnibus autem placet finis hujus Sodalitatis, quem latè patens charitas cum ingenio excogitavit. Is est, uti supra in Regulis dictum, non privatus, sed latè patens, ac communis: Patriæ scilicet incolumitas, ut Deus Bavariam singulari intercessione S. Sebastiani, ceu præstantissimi Archiatri à mala lue immunem servare velit. Quæ ratio quàm emergens & eximia sit, quàmque Congregationi illi honorifica, utpote quæ Sodalium suorum, actiones & munia, preces & obsequia Bono publico consecrat, satis per se palam est, nec descriptione indiget, aut encomio ampliore.

R 2 §. IV.

§. IV.

SANCTI SEBASTIANI
MARTYRIS PROPRIUM ET
MAGNIFICUM EBERSPERGÆ SA-
CELLUM, A TEMPLO SEPA-
RATUM.

Habet S. Sebastianus Ebersper-
gæ proprium, ac peculiare
Sacellum, idque elegans inprimis,
ac sumptuosum, & loco à reliquo
templo secretum. Hic quasi in aula
propria ac Residentia pretiosū Divi
Cranium & argentea ipsius Imago
per annum religiosissimè asserva-
tur. Descriptionem Sacri Recon-
ditorii breviter subjungo.

*Descriptio
Sacelli S. Se-
bastiani.*

Surgit ergo Venerabilis hic locus
undequaque Religionem spirans,
alto inprimis & rotundo fornice
apertus ac cameratus gypso undi-
que florido in artificiosas formas
& corymbos, encarpa, ac lemnis-
cos mirā gratiā ludente, interstiti-

etis quibusdam imaginibus de ingenioso penicillo, quibus illustre D. Sebastiani Martyrium felici arte repræsentatur. Oblongis tribus fenestris justæ altitudinis, candidissimus ab Oriente dies per crystallinos ex pellucido vitro oculos ingreditur, lucisque copiâ totum locum abundè replet. Pavimentum ex polito & lubrico marmore totum lucet. Muri, ne quid vacuum, aut otiosum appareat, ingentibus cistis arte sculptoriâ enucleatis, & candidâ vernice inductis distinguuntur, quibus totidè quasi splendidis receptaculis & dormitoriis sacra lipsana, ceteraque spectabilis sacra supellex pulchro ordine collocata per illustre vitrum tralucet. Ara D. Sebastiano quidem unica, sed pretio multiplex, dicata stat, eaque tota quanta ex marmore porphyretico, venis hinc inde scitè errantibus vermiculata. Moles tota opere Corinthiaco gemi-

Statua an-
tiqua argen-
tea S. Seba-
stiani.

260 *S. Sebast. Proprium ac Magnificum*
minis Columnis, ac basi marmorea
sustentatur. Inserta imago perita
manu expressa D. Sebastianum ar-
bori alligatum & sagittis confixum
sensu admodum pio & tenero ex-
hibet. In hac Ara, uti supra in-
nuatum, perpetuâ statione prostat
antiquissima D. Sebastiani Imago
pectore tenus ex argento affabrâ
elaborata, cui pretiosum Cranium
ad modum situs humani Capitis in-
clusum est, ita tamen, ut, quando
usus requirit, inde tolli & eximi pro
occasione possit. Capiti argenteæ
Iconis superstat pileus militaris, seu
Ducalis, ex argento factus, cui præ-
terea Corona ex Unionibus & Be-
rillis implexa est, ipso pileo aliquan-
tulum supereminens. Limbum, seu
Circulum pilei varii pretiosi lapides
diversorum colorum mirè scintil-
lantium circumdant. Collum &
pectus argenteum, torques parim
ex auro & corallo incingunt &
ambiunt, pendula item numismata
anti.

antiqui præli ex auro & argento, præcipuorum Clientum dona & anathemata. Statua ipsa antiqui operis, magis à probitate metalli, quàm ab arte commendatur, ac per hoc ipsum plus venerationis à vetustate, & seculorum canitie obtinet.

Porro hujus Sacri Reconditorii, ac splendidæ Capellæ proprius Architectus ac Munificentissimus instructor est Serenissimus & Reverendissimus S. R. I. Princeps Albertus Sigismundus Episcopus Frisingensis & Ratisbonensis utriusque Baviaræ Dux, Landgravius Leuchtenbergensis, Cultor D. Sebastiani præcipuus, ac liberalissimus, qui Sacellum totum quantum suis sumptibus, unà cum ara marmorea, nec non Christi Cruci affixi imagine justæ magnitudinis totâ argenteâ operis fusilis, cum duabus aliis Statuis pectoralibus argenteis, SS. Sebastiani & Rochi hûc quoque donatis, principe sanè munificentia

Sacelli Princeps Benefactor & Reconditor.

262 *S. Sebast. M. Propr. ac Magnific. &c.*
extrui curavit. Id, quod loquitur ad
perpetuam rei memoriam, Divique
Sebastiani honorem scutum, ac mo-
numentum muro immissum, hac,
quam apponimus, Epigraphe, au-
reis literis exaratâ:

*Inscriptio
Sacelli.*

S. SEBASTIANO

Sacrum Sacellum

*In hanc, quam cernis, elegantiam
provexit*

*Sereniss. ac Reverendiss. Princeps
ALBERTUS SIGISMUNDUS*

*Episcopus Frising & Ratisbonensis.
Utriusq; Bavar. & Palatin. Sup. Dux.
Landgravius Leuchtenbergensis &c.*

Cujus ære Ara ex Marmore,

Parietes ex gypso,

*Ac geminæ SS. Sebastiani & Rochi
ex argento imagines*

*Ejusdem Serenitatis munificam
pietatem loquuntur,*

*Quâ Sereniss. & Reverendiss. Princeps
Patroni sui Patronus & Client*

Sua

Peregrin. contin. quot annis Ebersp. &c. 263

Sua in Divum Venerationis

Hoc monumentum posuit

Anno M. DC. LXX.

His, quod addam, non habeo, nisi
quod magnificentissimum hoc Sa-
crarium laudent, quotquot invi-
sunt, ceu tanto Principe dignum,
tam ab architectura, quam à pretio
& elegancia, ac, quæ reliquorum
caput est, à Religione.

§. V.

PEREGRINATIONES
MULTÆ ET CONTINUÆ
QUOT ANNIS EBERSPERGAM AD
D. SEBASTIANUM INSTITUI
SOLITÆ.

Quod à propitia & humani ge-
neris amante natura fieri
passim videmus, hoc altiore quo-
dam ordine ac beneficiâ nobis
præstat in Sanctis suis DEUS, ima-
ginis suæ & facturæ amator sanè
liberalissimus. Experientiâ con-

R 5 stat,

stat, naturæ beneficio, quæ se ubi
 que agnoscendam præbet, locis plu-
 ribus salutare hinc inde thermas
 scaturire, quarum fons, nescio quæ
 arcanâ imbutus virtute, ebullit in
 publicum adversus mille infirmita-
 tes & morbos fortis ac efficax. Ad
 ejusmodi ergo piscinas probatas,
 ubi vi suâ medicâ se prodiderunt,
 velut ad commune quoddam per-
 fugium, certis anni mensibus ad-
 repunt grallis suis centum ægri ma-
 lè à morbis habiti; alios curribus
 & equis, lecticis & rhedis illuc de-
 portari videas, eâ duntaxat spe, ut
 meliores domum redeant, quam
 venerint, & sanitatem aquis illis
 lucrifaciant. Quantò autem re-
 ctiùs hoc ipsum fieri existimemus,
 & quidem supra naturam, quæ se
 imbecillem fatetur, in locis qui-
 busdam prodigiosis, ubi benignis-
 simo Deo miracula quædam ægris
 mortalibus impendere, & cælestia
 sanitatis beneficia distribuere lubi-
 tum

tum fuerit? Eò, ubi hoc fit, jam
uſu quodam, meritò accurritur à
miſeris; eò peregrinationes inſti-
tuuntur; eò ſe ferunt omnes, quot-
quot Medico ſupra vires naturæ,
quotquot gratiâ, & beneficio indi-
gent.

Quod igitur olim antiquis Chri-
ſtianis, & maximè Germanis no-
ſtris ſolenne fuit, ut Terram San-
ctam Redemptoris noſtri veſtigiiſ
tritam, pretioſo ſanguine colora-
tam inviſerent, Sepulcrum Chriſti
adirent, licet per fulgurantes Sara-
cenorum acinaces & mille obices
perrumpendum magis interdum,
quàm tranſeundum fuerit: quod
hodie dum multis fidelium diverſa-
rum nationum uſitatum, ut Laure-
tanam Ædem, Angelicis humeris
veſtam peregrinatione colant, ut
Apoſtolorum limina ſalutent, &
ad Piſcatoris pedes ſe abiiciant, ut
Romam in Italia, Compoſtellam in
extrema Hiſpania, Coloniam Tri-
um

*Peregrina-
tiones vete-
rum German-
orum.*

um Regum in Germania, Sacram
 Eremum in Helvetia, Cellas in Svy-
 ria, Czeſtochoviam in Polonia,
 Oettingam veterem in Bavaria, &
 cetera Divorum pulvinaria pie ac
 religioſè viſitent, ſecumque corpo-
 ris animique favores domum re-
 portent: Idipſum Eberſpergæ no-
 ſtræ, ſi parva magnis illis compo-
 nere licet, évenit, ut tanquam gra-
 tiarum locus à multis millibus adea-
 tur, & hodiernam in diem tot jam
 ſeculis nihil de fama ſua imminue-
 rit. Videre quandoque eſt inte-
 gras Bavarix Urbes, intéſque illas
 ipſam Metropolin Monachium,
 longâ ſerie, volantibus ſignis, ex-
 plicatis Labaris, ardentibus Cereis
 pulchro ordine adventantes, Eber-
 ſpergam non ſine pompa ingredi,
 ut à D. Sebastiano temporum ho-
 rum Medico incolumitatem Cor-
 porum, aéris ſalubrem hauſtum,
 ac ſpiritum, & cetera concredi-
 ſibi populi deſideria conſequantur.

*Peregrinatio
 Eberſper-
 genſis.*

Eber-
 Urb-
 imit-
 pagi-
 ſti.
 don-
 min-
 tatis
 nis
 pon-
 tena-
 part-
 com-
 long-
 præ-
 lucu-
 de ſ-
 laru-
 ſlag-
 nita-
 dine
 Has-
 bes,
 ſtitu-
 ut,
 rum
 Urbi-

Urbium præcipuarum exemplum
imitantur multò plura Oppida &
pagi, D. Sebastiano perquam addi-
ti. Plerique eorum etiam cum
donis veniunt, ne in conspectu Do-
mini vacui appareant. Liberali-
tatis testimonia pariter & Religio-
nis tot ferè sunt, quot ingentis
ponderis Cerei, quorum aliqui cen-
tenarium superant. Stant illi ex
parte Navis sinistrae Templi, loco
comodissimo serie continuâ quàm
longum templum est: in festis
præcipuis flammam concipiunt, ac
luculentum fervoris sui specimen
de se edunt: Si una harum cande-
larum ad fundum suum propius de-
flagaverit, sumptu illius commu-
nitatis ultrò in antiquam magnitu-
dinem de novo ex cera refunditur.
Has sacras excubias Eberspergæ Ur-
bes, Oppida, & pagi locò sui con-
stituunt, ceu quosdam Vicarios,
ut, quoniam incolæ & Cives eo-
rum locorum Eberspergæ adesse
sem-

*Prægrandes
Cerei Eber-
spergæ.*

semper non possunt, saltem testis
 pietatis continuos ibidem habeant,
 qui ardente lychno, ceu quadam
 igneâ linguâ, profiteantur, se le-
 gem implere, quæ jubet, ut ignis
 in Altari Domini semper ardeat, &
 Christianæ pietatis fervor nun-
 quam extinguatur. Finis porro ho-
 rum Urbium, Oppidorum, & pa-
 gorum, qui votivis hîc loci candeli-
 lis D. Sebastianum hæcenus colue-
 runt, & colunt etiamnum, non est
 alius, nisi vel gratus animus, quod
 tempore contagionis à peste libe-
 rati sint, vel certè laudabilis solici-
 tudo, & ut ita dicam, pia quædam
 præoccupatio, ne illo communi
 malo aliquando corripiantur. Ad-
 suntq; propterea plura scripta do-
 cumenta, quibus integræ Commu-
 nitates testantur, se ope D. Seba-
 stiani vel præservatas, vel incre-
 scienti lui tempestivè ereptas.

Ut verò hæc ipsa Religio magis
 ac magis foveatur, piis peregrinis

magnâ aliâs opinione & fiduciâ in
S. Sebastianum jam imbutis, præter
salutaris Cranii haustum, publicè in
templo exponuntur sagittæ mino-
ris formæ ex stanno fusæ ac elabo-
ratæ, attactu ejusdem Cranii priùs
consecratæ, cæque gratuitò omni-
no, ac sine nundinatione, quas se-
cum domum referunt, ceu sacras
quasdam manubias, quibus & ce-
teris domesticis fidẽ faciant, quòd
Eberspergæ fuerint, quâsque, ubi
necessitas exigit, potui suo immer-
gant, ut hoc medico haustu arden-
tes febres restinguant, vel pestem
ipsam abs se avertant: id, quod sæpe
scripto ac verbo testati sunt, qui
propinatam ejus liquoris virtutem
sensere.

Harum autem peregrinationum,
præter ea, quæ diximus, fructus
sanè existit multiplex: Nam plu-
rimi ipsorum sarcinam peccatorû,
quâ onusti venerant, etiam à pri-
mis consciis annis Eberspergæ re-
lin-

*Sagittæ Be-
nedictæ &
attactu Sacri
Cranii con-
secratæ.*

*Fructus Pe-
regrinatio-
nis Ebersper-
gensis.*

linquunt, ita, ut plerisque annis
 generales Confessiones à tota vita
 excipiantur trecentæ, aliquando
 etiam plures. Aliquoties per an-
 num Sacra tribunalia adeò ob-
 dentur, tamque conferto populo
 premuntur, uti Sacri Quæstiores
 quadam, ut ita dicam, custodia
 corporis ac satellitio opus habeant
 ad arcendam importunam com-
 pressionem. Sæpius per annum
 primò manè & ipsa Aurora Patres
 ultra meridiem distinentur ab-
 vendis pœnitentibus, qui macule
 suas, & contritum animum sum-
 cum singulari fiducia & quasi
 instituto Eberspergam ferunt. Ac-
 cedit, quòd non rarò ab orthodoxa
 fide alieni, vel occasione itineris
 vel piæ mentis affectu huc trans-
 hæresin isthîc suam deponant, &
 ad matrem redeant, non tam ac-
 ceptæ Fidei, quam Natalis loci,
 quo obstetricante Divinâ gratiâ
 clesie redditæ sunt, deinceps me-

Ebe
 mor
 quo
 ren
 fun
 neru
 rent
 loco
 qui
 lis,
 post
 apu
 tem
 dita
 reg
 lum
 con
 bea
 arg
 fu
 mor

mores. Néque illud hîc omisero,
quod parvi filii quandoque à pa-
rentibus in comitatum itineris as-
sumpti, & Eberspergam adducti te-
nerum pietatis sensum atque reve-
rentiam imbibant, & grandem de
loco existimationem concipiant,
qui character, haud facile delebi-
lis, primæ tabulæ commendatus
postmodum in serum Nestorem
apud pleròsque durat, imò cum
tempore ad filios & Nepotes here-
ditariò transit. Cetera sacrae Pe-
grinationis commoda, & emo-
lumenta pius Lector faciliùs mente
concipiat, quàm nobis scribere lu-
beat, ne vel nimis exacti in proprio
argumento, vel laborum nostro-
rum æstimatores plùs æquò fortè
gloriosiores videri pos-
simus.

S

CA.

CAPUT IX.

BENEFACTORES D. SE-
BASTIANI MARTYRIS EBER-
SPERGÆ IN AURO, ARGENTO,
ALIISQUE PRETIOSIS.

REcetè ille fecit, qui libera-
les in terris Principes, ce-
terosque mortales Cæli
deribus comparavit. Utrisque
genteus color est, hoc est, Bene-
centiæ natus. Stellæ ac Sidera
in Inferiora influunt, Principes
suo culmine non modò in paup-
res, qui semper ad manum sunt,
verùm etiam in templa, Ecclesias,
atque Cœnobia liberalitate suâ im-
pluunt. Horum non paucos cum
D. Sebastianus Eberspergæ quoque
habeat, injuriam sanè nobilissimæ
virtuti inferremus palmarem,
tam insignes Benefactores à nobis
silentio præterirentur. Quin
tiùs D. Aidanum Lindisfarnensis

*Vaticinium
& factum
præclarum.*

Episcopum nobis imitandum proponimus, de quo Venerab. Beda lib. 3. *Histor. Eccles.* prodit rem cum primis memorabilem. Hic, cum vidisset ipſo Paſchatis Feſto ab Oswaldo Anglorum Rege benigniſſimo non modo ciborum reliquias in pauperes diſtribui, verum etiam ipſas argenteas lances in fruſta confractas, vaſa & pocula, totumque pretioſum abacum iſdem prædæ dari, ac dividi, facto attonitus tam ſanctam & prodigam manum reverenter complexus & osculatus in hæc verba prorupit: Digna ſanè inquebat, hæc manus eſt quæ nunquam computreſcat. Id, quod poſt Regis mortem eventus comprobat, manu illâ à tumulo prorsus integrâ, reliquo licet corpore plenè reſoluto. Hunc, ut dixi, ſanctum Antiſtitem, vatem mirabilem imitandum nobis proponimus: amplexamur nimirum, osculamur, & Lectori Mundo oſtentamus prodi-

gas Benefactorum nostrorum manus, & facimus saltem, quod in potestate nostra est, ut, si non liberales illæ dexteræ, certè memoria tantorum Principum, Virorum, & Matronarum Illustrium, nec non integrarum Urbium, ac Communitatum nullâ unquam oblivione putrescat.

Verùm ut in hac materia bene procedamus, duo mihi observanda esse video. Primum est ad vitandam libri hujus molem, ut non omnia dona, leviuscula præsertim, duos Evangelicæ viduæ obolos ac minuta, quæ utique ex mente dantis apud DEUM animorum inspectorem speciale pretium & æstimationem habent, hîc adjungamus, sed splendidiora duntaxat, quæ sunt majoris considerationis. Alterum est, ut in recensendis Benefactoribus ordinem aliquem dignitatis teneamus. Quare â Stellis primæ magnitudinis, â coronatis capitibus

bus & Principibus, ex alto lucenti-
bus hoc caput auspicamur.

§. I.

PRINCIPES S. SEBA-
STIANI MARTYRIS EBER-
SPERGÆ BENEFACTORES.

INter Principes Benefactores tres *Benefactores*
invenio Imperii Augustos Cæ- *Imperatores*
sares. Primus est Otto II. Impe- *Otto II.*
rator, qui, uti monumentis nostris *Imperator.*
traditur, sub Gunthero, de quo su-
pra dictum, ultimo Canonorum
hîc loci Præsule, S. Sebastiano Eber-
spergæ donavit multa mancipia in-
grati animi contestationem, quod
toto ferè ipsius exercitu â Græcis
vel deleto, vel dissipato, & ma-
gnam partem capto, ipse ex navi
exiliens natando salvus & incolu-
mis cum paucis evaserit.

Alter est Conradus Imperator, *Conradus*
qui Anno M. XXVIII. hîc Eber- *Imperator.*
spergæ voto se exsolvens insigne

S 3 præ-

prædium in Tandorff cum adjacentibus bonis D. Sebastiano ad aras obtulit

Ferdinandus III. Cæs.

Tertius gloriosæ in omnem posteritatem memoriæ, famæ, virtutis, Palmis ac Victoriis Augustissimus Cæsar est Ferdinandus III. Austriacus, qui An. Christi M DC. XXXX. ob conservatam ope D. Sebastiani sanitatem Sotæri suo rari operis calicem ex puro puto auro obtulit, ducentis quadraginta gemulis inculatum, donum verè Imperatorum, pondere, formâ, arte & pretio visendum, & prorsus eximium.

Principes Bavarie.

Aquilis magnarum alarum, Romanis Cæsaribus, meritò subjungimus Leones Boicos, pro Domo Dei ac Religione rugientes, ceu totidem Salomonici Throni DEI, ac Solij fortes & Assessores, & Defensores.

Guilielmus Dux.

Primus venit Elogio immortalis dignus Serenissimus Guilielmus V. Co.

Cognomento Pius, qui inter cetera in D. Sebastianum affectus sui specimina Societatem Jesu huc introduxit, Ecclesiam Eberspergensis multis, iisque pretiosis Reliquiis, geminis praesertim Spinis majoribus de Corona Christi, quatuor Craniis è Societate S. Ursulae & aliis nonnullis auxit, de quibus supra dictum est *cap. 7. §. 2.* magnum praeterea argenteum inauratum poculum Divo suo Tutelari dono dedit.

Magni parentis Guilielmi magnus filius Serenissimus Elector & Archidapifer Maximilianus tot Victoris pro Religione inclytus cum antiquum S. Sebastiani Sacellum multis partibus vidisset impositum, illud suis sumptibus in digniorem formam & nitorem restitui curavit. Ejusdem prima Serenissima Conjux Elisabetha Dux Lotharingica in eundem quoque Divum nostrum perquam benigna fuit, quando sub initium bellici motus

Maximilianus Elector.

Elisabetha Lotharing.

S 4 ipsa-

ipsamet S. Sebastiani pretiosum Gra-
nium ejusque argenteam Statuam
hosti maturè subductam in fidem
suam recepit, & Salisburgi in loco
asylum sui inter Cimelia Sacrum hunc
thesaurum sollicitâ curâ asservavit.

*Maria Anna
Austriaca
Electrix.*

Altera Serenissimi Electoris Electrix
Conjux Maria Anna Austriaca Fer-
dinandi II. Imperatoris filia quo
animo, & quàm liberali in D. Se-
bastianum esset, luculento munere
ostendit, quando in Capite Gloriosi
Martyris posuit Coronam de Lapide
pretioso, Rubinis & Unionibus illu-
lustrem, additis duabus tabulis ar-
genteis operis fusilis, quarum una
Annuntiationem, altera Visitationem
magnæ Virginis nobili artifi-
cio exhibet.

*Ferdinand.
Elect. Colon.*

Sereniss. ac Reverendiss. Ferdi-
nandus, Sereniss. itidem Guilielmi
Ducis filius Archiepiscopus & Ele-
ctor Colonienfis, quo tempore po-
stis Coloniam populabatur, D. Se-
bastiano pretiosam tabulam obtulit

ope

operis musivi, quæ miro colorum
artificio & amœnitate historicum
Christi flagellati typum repræsen-
tat, pretio ducentis florenis æsti-
maro. In pede Tabulæ inserta vi-
situr particula lapidis, cui Christus
flagellatus sub diro supplicio infi-
stebat. Ejusdem Serenissimæ be-
neficientiæ debentur binæ aliæ ma-
jores argenteæ SS. Ignatii & Fran-
cisci Xaverii tabulæ, quæ de cen-
tum aureis ab eodem Serenissimo
ac Reverendissimo Electore dona-
tis confectæ sunt Anno Christi
M. DC. XXX.

Serenissimus Albertus Leuchten-
bergæ Landgravius Guilielmi iti-
dem filius pari ratione Anno Chri-
sti M. DC. XXXIII. D. Sebastiani
Cranium, ne sub hoste periclitare-
tur, secum Berchtersgadam in lo-
cum tutum devexit, servavitque
dum meliora tempora succederent.
Aliàs eidem Divo pretiosam Casu-
lam, ut vocant, seu vestem Sacer-
do-

*Albertus
Dux Bavar.
Landgrav.
Leuchtenb.*

S 5

do-

dotalem aureo filo luculenter per-
textam obtulit. Ex ejusdem Sere-
nissimi Ducis munificentia venit
nova Ara S. Corbiniani, pretio tre-
centorum florenorum, tabula item
B. Virginis prægrandis iuxta Altaris
magnitudine in Sacello ejusdem
Virginis suspensa, multaque alia,
quibus optimus Princeps luculenter
ostendit non tantum copioso affe-
ctu, verum etiam fecunda & ef-
fusâ manu, quam in amoribus sibi
esset D. Sebastianus; id, quod tum
maximè apparuit, quando Anno
M. DC. XXXV. die Octob. XXIV.
ipse Serenissimus cum tota sua Aula
Eberspergam venit, secumque at-
gentem D. Sebastiani Statuam re-
cens factam, unam ex majoribus,
attulit ad redimendum beneficium,
quod à S. Sebastiano acceperat, ob
aulam suam priore funesto anno à
communi peste præservatam. Quod
sanè iucundum Religionis, & ad
commovendos animos efficax spe-
ctacu-

*Alberti Re-
ligio & E-
templum,*

atulum erat: Nam dies illa inter
ardentia pietatis specimina sanctè
impendebatur ab omnibus præviâ
expiatione conscientia, & Sacri E-
puli sumptione, auditione rei di-
vinæ, copiosæque erogatione Elee-
mosynæ, ac si quæ alia fuere pie-
tatis alimenta, & illustria exempla
in publicum. Tanti refert, Solem
stellis suam lucem, Principem suis
subditis Virtutis suæ radios imper-
tire.

Qualis autem liberalissimus pa-
rens fuit Albertus, tales D. Seba-
stiano quoque filios dedit, Serenissi-
ac Reverendiss. Principem Henri-
cum Maximilianum Archiepisco-
pum & Electorem Coloniensem,
qui Anno M. DC. LXI. D. Seba-
stianum Eberspergæ præfens inivit,
& oblationem centum Imperiali-
um aræ imposuit, nec non Sere-
nissimum ac Reverendissimū Prin-
cipem Albertum Sigismundum Fri-
singenfem & Ratisbonensem Epi-
sco-

*Henricus
Maximil.
Elect. Co-
lon.*

*Albertus Si-
gismundus
Episcop. Fri-
singenf. &
Ratisbon.*

scopum, qui ingeniosè liberalis, & liberaliter ingeniosus omnes cogitationes eò intendere visus est, ut in Sanctum Tutelarem Sebastianum suum, quem ex voto quotannis invisebat, non tantum insigniter religiosus esset, verum etiam effusè munificus. Ejus Opus est, uti supra loco suo diximus, novum S. Sebastiani præclarum Sacellum, ad omnem venustatis elegantiam absolutum: Ejus Opus marmorea Divi Ara, & picturæ exquisitissimæ; Ejus Opus binæ Imagines pectorales argenteæ DD. Sebastiani & Rochi in forma justī Viri pectore tenus, sexcentis, & quod excurrit, florenis comparatæ; Ejus Opus ingens Christi Cruci affixi imago ex solido argento fusa, eâ magnitudine, quâ in Supplicationibus publicis populo præferri solent majora Christi simulacra. Hæc porro Argentea Imago supra in Inscriptione Sacelli poni non potuit, quia

pri-

primùm decennio poſt ab ipſomet
Principe oblata eſt, cùm Civium
ſuorum ſupplicationē ſolenni pom-
pâ huc duxit Anno M.DC.LXXX.
pro peſte avertenda, quæ ex vicina
Austria eruptura timebatur, ipſam-
que Bavariam jam hinc inde ex par-
te afflaverat. Ejus præterea Opus
eſt Ara Trium Regum, picto artifi-
cioſo emblemate, & copioſi auri
illuſione inſignis, pretio centum
aureorum; ut adeò hac ætate D.
Sebastianus Eberſpergæ vix ullum
habiturus ſit, à quo plus liberali-
tatis, & opum acceperit. Quam
virtutem ceteris amabiliorem ut
etiam tu, Amice Lector, hoc ma-
ximè loco debitè æſtimare poſſis,
vide, quæſo, quæ ſupra de toto
munificentiaæ apparatu in descri-
ptione Magnifici Sacelli cum Elo-
gio Sereniſſimi Benefactoris pluri-
bus dicta ſunt. Anno M.DC.LIX.
Sereniſſima Electrix Henrietta A-
delhais Nata Regia Princeps Sabau-
dia

*Adelhais
Henrietta
Electrix.*

diæ & Pedemontii Serenissimi Ele-
ctoris Ferdinandi Mariæ Serenissi-
ma Conjux D. Sebastianum Eber-
spergæ præsens coluit, eidemque
Laureato Martyri, quasi in militare
Baltheum & Periscelidem obtulit
insignem ac pretiosum Ornatum ex
tela argentea florida pro veste Sa-
cerdotali, antipendio Aræ, ut vo-
cant, & Missalis involucro.

*Henricus
Episcopus
Augustan.*

*Vitus Ada-
mus Episcop.
Erfingensis.*

Pretiosam similem Casulam ex
texto argenteo dono dedit Re-
verendissimus Princeps Henricus Epi-
scopus Augustanus: Similem etiam
Reverendissimus ac Celsissimus
Princeps Vitus Adamus Episcopus
Erfingensis, donum eucharisti-
cum, quod ope S. Sebastiani Urbis
Episcopalis servata fuerit à com-
muni lue totam Bavariam tunc per-
vadente.

Et hæc quidem munificentia do-
mesticorum ut maximè Principum
fuit. At nec defuere externi. Anno
M, DC, XIX, Illustrissimi Principes

Chia

Chimacenses Alexander & Magdalena, Comites Bellomontani D. Sebastiano duas argenteas Statuas ex Voto consecrârunt. Una D. Sebastianum, altera S. Annam refert, Utraque auro scitè illusa est.

*Principes
Chimacens.*

Anno M.DC.IV. Carolus Princeps & Comes Arenbergicus, cum Serenissimi Alberti Archiducis & Belgarum Principis Legatum ad Regem Angliæ ageret, & Londini, Urbe tunc infectâ, versaretur, inde per filium suum Statuam argenteam, & sedecim Aureos misit Eberspergam in grati animi testimonium, quod D. Sebastiano deprecatore abs se & Comitatu suo gliscens tum temporis contagio clementer fuisset aversa. Alteram item argenteam Statuam Beatissimæ Virginis misit idem Princeps Anno Christi M. DC. XVI.

*Princeps
Arenbergicus.*

§. II.

§. II.

D. SEBASTIANI BENE-
FACTORES EX PERILLUSTRI
ET ILLUSTRIS COMITUM ET BA-
RONUM SANGUINE.Comites
Semotenses
Loco Funda-
tores.

INter Illustres Benefactores me-
ritò primùm sibi locum vendi-
cant Eberspergæ Fundatores Sema-
ptenses Comites uti tempore & an-
tiquitate, ita beneficiã & hono-
re priores. Ipsum Fundatoris no-
men aliquid supra Benefactorem
addit, & loquitur: Fundamento
beneficiorum semel posito, facile
est, superædificare: Auctor pri-
mam gloriam habet cœpti operis.
Hisce ergo antiquissimis Comitibus
debemus sancitam primitus Re-
ligionem, & primam hoc loco Pio-
tati erectam Aram, dejectam super-
stitutionem, ædificatum Templum,
extructum Cœnobium, illatam de-
inde ex bello Hunnico opulentiam

prædam in auro & argento, Romæ
peritum & impetratū sacerrimum
thesaurum pretiosissimi Cranij S. Se-
bastiani, Fundationem loci amplis-
simam, scriptum ex asse totius Di-
tionis Semptensis heredem D. Se-
bastianum. De qua munificentia
cū passim in decursu memineri-
mus, non est, cur plura hīc adda-
mus, cū dubium nullum sit, li-
beralissimos Heroēs in loco divitia-
rum jam constitutos frui modò, &
pridem fruitos fuisse cum fœnore
opibus suis olim Deo datis. Ab
his ergo ad ceteros Illustres Bene-
factores gradum faciamus.

Anno Christi M. DC. XXX. die
XVIII. Augusti Comes Joannes Cer-
claes Tillius Supremus Exercitūs
Cæsarei & Bavarici Moderator, se-
culi sui Alexander, & Catholici fœ-
deris Machabæus, Vir ultra Mun-
dum notus per unum de suis Ca-
pitaneis misit Eberspergam D. Se-
bastiano Soterium centum Impe-
ria-

*Comes Tilo-
tus.*

rialium pro impetrata Exercitus
incolumitate.

Comes Her-
boysseinius.

Inter complures argenteas Sta-
tuas D. Sebastiani adest etiam una
Comitum alicujus de Herberstain,
facile centum Philippæis æstimata.
Item alia Statua ejusdem Divi ar-
gentea ex dono Comitis Sebastiani
de Haunsperg Equitis Jerosolymita-
ni, quam in morbo voverat. Te-
net Statua gladium cum rotula, &
Cruce duplicata, Insignia scilicet
Equestris dignitatis.

Comes Haun-
sperg.

Comes Fug-
gerus.

Anno M. DC. XXXIV. Otto
Henricus Comes Fugger è benefica
Societati Jesu & Fundatrice Colla-
gij Augustani familia natus, men-
sibus Octobri & Decembri per bi-
nas vices donavit S. Sebastiano,
ejusque Domicilio liberalitate pro-
fus eximiâ viginti octo boves.

Baro Mug-
genthal.

Illustris D. Albertus Baro Mug-
genthalius Eques Melitenfis D. Se-
bastiano obtulit ex Ebore duas
capsulas Reliquiarias ebore scilicet

enucleatas & imaginibus S. Joannis Baptistæ, & Sebastiani illustratas. De ejusdem dono venit papilio ex tela serica.

Anno M. DC. XXXIV. Illustris D. Baro de Neuhaus Præfectus Neofori D. Sebastiano obtulit argenteam Statuam centum florenis æstimatam in grati animi Signum & superatæ contagionis Mnemosynon.

Baro Neuhaus.

Anno Christi M. DC. XXXVII. Illust. D. Baro Rueppius D. Sebastiano donavit Ciborium majus, ut vocant, seu Craterem Eucharisticum argenteum ipso Divi Indigetis Festo die, munus insigne.

Baro Rueppius.

De Antiquissima & Illustri Bodmannorum familia quidam, cujus nomen non exprimitur An. Christi M. DC. XIII. S. Sebastiano dono dedit Casulam pretiosam aurei textus cum reliqua Sacerdotali supellectili.

T 2

Ab

*Illustres Be-
nefactorices*

*Comitissa
Schwarzen-
burgica.*

Ab Illustribus Benefactoribus ad
Illustres Benefactrices progredior,
quas inter ante omnes memoranda
venit Illustrissima Jochelina Comes
Schwarzenburgica, sanguine &
gente Gallo-Neoburgica, de qua
supra cum elogio meminimus, ubi
Epitaphium Sepulcrale dedimus.
Ex liberalitate hujus Illustrissimæ
Matronæ, præter scriptam ex asse
heredem Societatem Jesu, D. Se-
bastiano obvenere varia dona, et
que non vulgaria: Statua inprimis
argentea Christi flagellati, operis
fufilis; Numisma aureum pro Sta-
tua S. Sebastiani: Tabella elegan-
tissima S. Cæcilie ex Ebena, in can-
dido succino singulari amœnitatē
& artificio depictæ parergis argen-
teis circumvestita: Alia Tabella
cum Imagine Virginis Dolorosæ
nigro marmori superinducta, opus
raræ & excellentis picturæ: Vestis
item Sacerdotalis & Antependium,
ut vocant, aurei textûs, cum pluri-

bus aliis mappis partim sericis, partim de lino subtili & pellucente.

Hanc plures secutæ sunt largæ animæ, nominatim Comitissa à Dislingen, quæ D. Sebastiano obtulit Coronam Unionibus, seu Be-
rillis confitam, uti & Casulam ex nigro heteromallo, quæ in limbo Insignia Gentilitia manu Phrygionis unionibus luculenter exarata exhibet.

Veronica Comitissa de Mäxelrain, de qua supra quoque inter Illustria Templi nostri funera mentio facta est, præter Annulum aureum pretiosâ gemmâ vigilem, S. Sebastiano donavit centum florenos numerati peculij. Tantundem pro nova & summa Templi Ara D. Sebastiano opere sculptorio erigenda ultrò contribuit D. Magdalena Comitissa Haunspergica.

De liberalitate Comitissæ Annæ Fuggerinæ Zinnebergicæ Templo obvenêre, pretiosa inprimis vestis

T 3 auro

Com. Dislingen.

Com. Mäxelrain.

Com. Fugger.

auro texta pro vestienda Christi
Statua, annulus aureus Pyropo lu-
cens, cor argenteum justæ magni-
tudinis, monile pretiosum unioni-
bus distinctum.

Com. Porzia,

Anno M. DC. LXXXIII. Statua
Matris Dolorosæ exornandæ obvè-
nit velum pretiosum ex subtilissima
byssō speciosis floribus intextum,
& aureo lyngo fimbriatum, vici-
peramœnum, ex dono Illustrissimæ
Comitissæ de Porzia, Supremæ Ele-
ctoralis Gynæcei Præfectæ, quod la-
boris pulcherrimi Emblemata ipsa
met suâ ingeniosâ acu nevit.

*Baronissa
Raindorf,*

Ex Illustris Sanguinis Baronissæ
erga D. Sebastianum liberales fuisse
invenio, quas hîc noto: inprimis
Gener. sam Domicellam Mariam
Raindorf, quæ D. Sebastiano do-
no dedit Coronam ex selectissimo
Corallo, cum pendulo quodam va-
sculo ex puro auro; Statuam item
argenteam operis fusilis Christi ad
columnam alligati, alias præterea
Ima.

Imagines S. Annæ, Apostolorum Petri & Pauli, urceum item argenteum pro dispersiendi aqua lustrali, cum aspergillo itidem argenteo, denique velum majus ex Damasceno serico auro & argento fimbriatum, cum multa alia sacra suppellectili.

Altera est Birgitta Baronissa Schladerspergica, ejusque filia Susanna Catharina, nupta Henebergica, quarum utraq; S. Sebastiano appendit torquem aureum multi pretii. Birgitta insuper dono dedit vestem aureo filo textam, Antependium pretiosam acu pictum, atque duos fasces majales, uti vocant, juxta magnitudinis ex sericis floribus, artificio proximè naturam imitante, pretio sexaginta florenorum. Eadem Illustris Matrona parietes Sacelli S. Ignatii & aræ illius ambitum elegantibus peripetasmatis vestiri curavit, pretio centum florenorum, & quod excurrit.

Bar. Schladersperg.

T 4

Illu-

Bar.
Mörzburg.

Illustres Domicellæ à Mörzburg Regina & Margarita Anno M. DC. XIX. D. Sebastiano obtulerunt geminas torques aureas, geminas Christi Natalitii Statuas Cimeliis eleganter juxta, & pretiosè ornatas. Alia Illustris Matrona à Neuhaus argenteam D. Sebastiano Statuam dono dedit.

Bar. Neuhaus.

§. II.

D. SEBASTIANI BENEFACTORES EBERSPERGÆ EX VENERABILI CLERO ET DE ECCLESIASTICIS.

Habet D. Sebastianus ex Venerabili Clero Benefactores Eberspergæ non paucos. Principuos quosq; & primi ordinis paulo superius inter Principes & Episcopales mitras recensuimus.

Abbas
Schöffelarn.

Anno Christi M. DC. XVII. Reverendissimus & Amplissimus D. Leonardus Abbas Schöfflariensis dono

dono dedit S. Sebastiano aureum numisma ex aurea catena pendulum, à quo liberali donario antiqua D. Sebastiani argentea Statua insigne ornamentum accepit.

Anno M. DC. XXIV. Reverendiss. & Ampliss. D. Præpositus Diessensis S. Sebastiano donavit argenteam tabulam, quæ sanctissimi Athleta Martyrium insigni cælatura exhibet.

*Præpos.
Diessens.*

Anno M. DC. XXVIII. quidam Pater de Societate Jesu Sereniss. ac Reverendiss. Electori Colonienfi à Confessionibus sacrae Templi suppellectilem auxit Statuâ D. Virginis ex prodigiosa quercu Foyensi sculptam, palmi altitudine, quæ eleganti Cuppæ inclusa & argenteis fimbriis circumdata per crystallum translucet.

*Confessar.
Sereniss. Ele-
ctor. Colon.*

Anno Domini M. DC. XXXI. mense Julio Adm. Rev. D. Joannes Pistorius Parochus Werdensis prope Ardingâ de S. Sebastiano quàm

*Paroch.
Werdensis.*

T s opti-

optimè meritis Templū Ebersper-
 genſe exornavit pluribus donariis,
 videlicet argenteā Chriſti Cruci af-
 fixi imagine, geminis argenteis ta-
 bulis, quæ quinq; Sanctorum Ico-
 nes repræſentant, Iſidori, Ignatii,
 Franciſci Xav. Philippi Nerii, ac
 Teretiæ conſpicio artificio; dua-
 bus item liſanotheis, eburneis
 parergis ſcitè ſuperinductis. Alia
 ejus dona ſunt Calix argenteus in-
 auratus pretio ſexaginta octo flo-
 renorum, Corona major de pre-
 tioſis corallis, quæ gemmeā luce
 ſuā Statuam D. Sebastiani ambi-
 Decennio poſt idem præclarus Di-
 vi Sebastiani benefactor ad ere-
 ctionem geminorum novorum Al-
 tarium SS. Joannis Evangeliftæ &
 Apoſtoli Bartholomæi ultrò attri-
 buit trecentos florenos.

Decan.
Maurkirch.

Anno M. DC. LIX. de inſigni
 liberalitate Adm. Rev. & Clariffimi
 Domini Georgii Stalhueberi Deca-
 ni Maurkirchenſis acceſſit Tholo
 D. Se.

D. Sebastiani argentea lampas justæ
magnitudinis, operis fenestrati, fe-
stis præcipuis in Choro Templi ar-
tura.

Anno M. DC. LXXIX. Adm.
Rev. D. M. Casparus Reütter Paro-
chus in Tauffkirchen D. Sebastiani
Statuæ appendit numisma grande
argenteum, ex argentea torque
pendulum. Huic accensemus Adm.
Rev. & Clarissimum D. Balthasarum
Hueber SS. Theologiæ Licentia-
tum & Decanum in Schwaben, qui
Anno M. DC. XXXV. & aliàs etiã
prioribus annis D. Sebastiano libe-
ralem se exhibuit variis donis &
quingenta florenis numerati pe-
culii.

Neque hoc loco reticendum
est unum alterumque Societatis
Jesu Collegium S. Sebastiano tem-
pore contagionis singulariter de-
vorum. Præ illis verò celebra-
tus venit Regius Halensis Partheno
in Tirol, qui liberalitatem suam
in-

*Paroch.
Tauffkirchen,*

*Decan.
Schwaben,*

*Regium Pav-
thenon Hala*

intra montes continere nescius,
eam etiam in adjectam Bavariam
effudit. Oblatum igitur ab his di-
lectis Deo Virginibus est Anno
M. DC. XIII. luculentum donum
Corona elegans Eucharistico Gra-
teri imponenda, compluribus u-
nionibus, & floribus incoctili &
encausta materiâ fulgens, unâ cum
uno alteroque integumento cali-
eis, aureo filo multum extante,
opere Phrygio liberaliter exarato.

*Collegium
Hansenſe &
Oetting Vet.*

Anno M. DC. XXXV. menſe
Martio Haſenſe Collegium Socie-
tatis Jeſu S. Sebaſtiano dedicavit
Calicem elegantis operis, pretio
centum florenorum, munus eucha-
riſticum, quod Domicilium illud
triſtiſſimæ contagionis tempore
Anno ſuperiore manifeſtam Divi
Tutelaris opem ſenſerit. Illi ac-
cenſemus Domum Oettingæ Ve-
teris, cujus R. P. Rector Anno
M. DC. LXXXI. D. Sebaſtiano mi-
ſit Cor Argenteum in gratiarum
actio.

actionem servatæ à peste immunis illius Stationis, quæ facile afflari poruisset hereditario malo ex tot peregrinis de Austria & Styria tunc lævâ lue infectis Oettingam com-
meantibus. Quo ex munere ali-
isque similibus hætenus enarratis
facile apparet, quàm cordi sit piis
animis noster Martyr Sebastianus.

§. IV.

URBIUM, OPPIDO-
RUM, ET INTEGRARUM
COMMUNITATUM IN D. SEBA-
STIANUM LIBERA-
LITAS.

Inter Urbes Boicas primum sibi
locum vendicat Monachium
Bavariæ Caput, & Principum Ele-
ctorum, ac Ducum elegans sedes,
Grave ea vulnus accepit Anno
M.DC.XXXIV. à communi peste
totam Germaniam pervagante;
quæ ne ulterius in viscera supe-
ret,

*Metropolis
Bavæ. Mo-
nachium.*

300 Urbium, Oppidorum, & integrarum
ret, voto ad D. Sebastianum edito
tempestivè cavit, quod sequenti
mox anno ritè exsolvit. Venere
ergo Anno M. DC. XXXV. ipso S.
Joannis Baptistæ festo die Mona-
censes pleno agmine trium millia-
um & quingentorum capitum Eber-
spergam. Tulere secum insigne
munus, sex candelabra argentea
justæ magnitudinis; pretio nongen-
torum florenorum. Monumentum
hoc est liberalitatis, si ullum aliud,
memoriâ longè dignissimum, seu
Benefactores spectentur, seu do-
num. Candelabrum quodvis hanc
Inscriptionem stylo Aurificis inci-
sam exhibet:

S. SEBASTIANO M.
S. P. Q. Monacensis
Præsentem Divi Opem
Saviente Pestilentia An. M. DC. XXXV.
Expertus
Ex Voto ad Aram Eberspergensensem
Dedicavit
Anno M. DC. XXXV.

Pro-

Proxima à Monachio est Brunovia, firma ad Oenum Civitas; *Бруновия*
situ & opère. Hæc S. Sebastiano
addicta Urbs, quantumvis Eber-
spergâ distans non omittit tamen
certis annis, pro occasione, magno
numero eò excurrere. Diversis ac
reperitis vicibus secum attulit præ-
clara munera, vestem inprimis Sa-
cerdotalem elegantem, alias argen-
team D. Sebastiani Statuam operis
fusilis pretio sexaginta florenorum
& ultra; rursus binos argenteos
urceolos cum subjecta patella ex
eodem probo metallo unciarum
facile triginta novem. Denique
recentissime anno superiore elegan-
tem Calicem formæ majoris argen-
teum & affabrè factum.

Huic meritò adjungitur Neo-*Neo-Oettinga*
Oettinga Urbs quoque Oeno adsi-*ga.*
ta. Hæc Civitas, quò suum in san-
ctum Martyrem studium & amo-
rem ampliùs demonstraret, Con-
gregationem sub nomine S. Seba-
stiani

stiani erexit, eamque cum Eberspergensis confœderari voluit. Unde factum, ut hætenus, quoties ipsa supplicatum Eberspergam venit, honoris causâ ab Eberspergensibus eidem obviam processum, & non sine pompa aliquantò sollemnis, ceu cognata ejusdem Tituli excepta, & ad D. Sebastianum festivè introducta fuerit. Invisit autem primâ vice Sanctum suum Anno M. DC. LXIV. dono relictis Patrono suo duobus argenteis urceolis & pollubro ejusdem materiz, Vice alterâ venit Anno M. DC. LXX. die Maij vigesimâ primâ, oblatâ pretiosâ Casula ex tela Damascena: Rursus Anno M. DC. LXXXII. annôque sequenti misit in grandiore tabula simulacrû, seu Iconismum Urbis suæ argento quàm exactissimè elaboratum, quo insigni munere pia Civitas se, suasque turres & ædes, adiûmque inquilinos eives, quot murorû suorum ambitu continen-

tinentur, & publicam præterea incolumitatem Patrono suo impensissimè commendavit. Extat hic argenteus typus in summa Ara omnium oculis conspicuus.

Vilso-Biburgum Oppidum Pavarix est non ignobile. Ejus cives uti D. Sebastianum præcipuâ Religionem colunt, ita non minore, liberalitate jam antehac ipsum profecuti sunt. Adest Eberspergæ de eorum beneficentia argentea Divi Statua bene grandis opere fusili, pretio ducentorum florenorum, quam grati Clientes obtulêre Anno Domini M. DC. XLIX. Tabula item argentea SS. Trinitatis affabre facta, & oblata Anno Christi M. DC. LXV. pretio quadraginta florenorum.

Pari liberalitate se stiterunt Griesbacensis Oppidi Cives Anno M. DC. XXXVI. Divique sacrario intulerunt duas argenteas imagines pretio ducentorum florenorum &

V supra.

Oppidum
Vilsbiburgum
anno

Griesbacensis

supra. Utraque basi ex Ebano ins-
sistit. Una Beatissimam Virginem,
altera S. Sebastianum refert. Sancti
præterea contestati sunt viri opti-
mi, ubi primùm voto se ad D. Se-
bastianum obstrinxissent, illico
contagionem agro suo intestamina-
tra, & extra muros defuisse.

Gars.

Parœcia Præposituræ Garsensis
Anno Christi M. DC. XIII. D. Se-
bastiano vovit argenteam sagittam
cubiti altitudine majorem cum in-
clusis Reliquiis, obtulitque in de-
bitam gratiarum actionem immu-
nitatis a communi malo, & gli-
scente contagione.

§. V.

RELIQUI BENEFAC- TORES PROMISCUI ORDINIS SECUNDUM ANNORUM SERIEM.

Iuxta annorum seriem hunc Be-
nefactorum Catalogum texere

placet, partim ut ratio concinni ordinis habeatur, partim ut in delicato honoris puncto non offendamus.

Anno M. DC. II. D. Sebastiano cum insertis Reliquiis majoris formæ sagittam argenteam cubiti item altitudine obtulit D. Joannes Chrysostomus Riederer Signifer.

Anno Domini M. DC. X. Dominæ Sabina & Maria Gumpeltshaimerinæ pro summa Ara S. Sebastiani præclari operis contribuente centum Philippæos.

Anno M. DC. XIII. Spectatissimus D. Georgius Schobinger Mercator Monacensis ejusque Conjux Anna Gumpeltshaimerina obtulere majorem Coronam, D. Sebastiano imponendam pretio sexaginta florenorum. Anno eodem de liberalitate D. Caspari Widmann Toparchiæ hujus nemorarij Præfecti S. Sebastiano obvénit insignis calix argenteus, pretio centum florenorum.

306 *Benef. promiscui Ordinis S. Seb. M.*
rum. Item ex dono Nobilis D. Jo-
annis Burgleüttneri Præfecti Stra-
renbergensis supra Anasum in Au-
stria vestis Sacerdotalis & Antipen-
dium, ut vocant, ex serico Dama-
sceno.

Anno M. DC. XIV. à duabus so-
roribus virginibus Margarita & Ana-
na (aliud nomen haud exprimitur)
oblata est pretiosa Corona, Vene-
rabili, seu Ciborio imponenda;
Stetit illa ultra ducentos florenos.

Anno M. DC. XXI. de benefi-
centia D. N. Pfliegelij sacrae supel-
lectili accessit argentea inaurata
Crux Adamantibus Bohemicis un-
dequaque conferta & cuspidata.

Anno M. DC. XXIV. Dominus
quidam ex Belgio, cujus nomen
tabulae nostrae non produnt, forte
quod ipsemet occultum voluerit,
donavit S. Sebastiano centum flo-
renos Brabantinos.

Anno M. DC. XXV. liberalissima
quædam Domina Dornspergiana
misit

misit D. Sebastiano togam suam
pronubam, seu nuptialem ex ho-
loferico rubro auratis segmentis
copiosè fimbriatam pondere tri-
ginta sex unciarum. Ex qua pre-
tiosa materia undecim ulnarum fa-
cta sunt duæ Casulæ Sacerdotales
pro festis præcipuis, & alia quæ-
dam. Doni tam speciosi pretium
ad ducentos florenos excurrit.

Nobilis D. Elisabetha Riedlerina
Patritia Monacensis S. Sebastiano
misit insigne Cimelion argenteæ
Divi Statuæ appendendum.

Anno M. DC. XXVI. Ingenua
Virgo Anna Wâxina ipso profesto
S. Sebastiani dono misit binas ar-
genteas Statuas Sanctorum Patrum
nostrorum Ignatij & Francisci Xa-
verij opere fusili, cū insertis operâ
Patrum nostrorum in basi reliquiis
de iisdem Sanctis. Eodem anno
mense Februario erecta est in tem-
plo nova elegans ara D. Georgij
ope maximè Georgii Schilcheri,
V 3 qui

308 *Benef. promiscui Ordinis S. Seb. M.*
qui ad eam centum florenos con-
tribuit.

Anno M. DC. XXIX. Nobilis
quædam Plareria (ita tacito no-
mine inscripta inuenio) D. Ignati
aram exornavit eleganti Antipen-
dio & veste Sacerdotali, pretio se-
xaginta florenorum & ultra.

Anno M. DC. XXX. ex longinquo
ab ultima usque Polonia misit præclara
Domina Ursula Majerina, ubi tunc
in aula Regis versabatur, Ebersper-
gam D. Sebastiano centum & de-
cem Philippæos, ex qua pecunia,
ipsa sic volente, factum postea
est majus Conopæum rubrum pro
ara summa ex serico Damasceno.

Anno M. DC. XXXIV. Quidam
Dominus Rei Cerevisiariæ Præfectus
Monachij ex familia Holzhausero-
rum in gratiarum actionem servatæ
valetudinis D. Sebastiano donavit
florenos quinquaginta, & unum ge-
nerosum equum.

Anno

Anno M. DC. XXXV. Strenuus
D. Albertus Ligfalzius Urbis Mo-
nacensis Patricius dono obtulit ar-
genteam tabulā D. Sebastiani ima-
gine insignitam & præclaro artifi-
cio elaboratam in signum grati ani-
mi, quod de infirmitate sua con-
valuerit.

Anno M. DC. XXXVI. D. Præ-
fectus Telonij Schärdingensis do-
navit Sancto binas imagines argen-
teas pretio centum fl renorum.
Una erat D. Virginis, altera Sancti
Indigeris.

Anno M. DC. XXXIX. D. Acha-
tius Leopold Mercator Sali bur-
gensis dedit argenteum Calicem
inauratum.

Anno M. DC. XLV. die XXI.
Februarij piè in Domino hîc ob-
dormivit honestissima Matrona
Rosina Ittin, Domini Christiani
Itten olim Præfecti in Burckrain
pientissima conjux. Hæc post ma-
riti obitum, quò pietatis officiis,

ceterisque divinis hic peragi solitis, & optimæ Magdalenæ parti, strepitu procùl commodius deservire posset, Eberspergam concessit, & cum nomine exquisitæ virtutis longo tempore supervixit: testamento pridem factò heredem scripsit S. Sebastianum. Summa residua, deductis quibusdam piis legatis aliò destinatis, excurrit ad octingentos florenos. Nacta est Benefactrix sepulturæ locum in templo Parochiali speciali lapide signatum.

Anno M. DC. LXVIII. modestissima Virgo Monacensis Aña Käsina eximiâ prorsus liberalitate D. Sebastiano legavit trecentos quinquaginta florenos.

Anno M. DC. LXXIX. ex liberalitate duarum Virginum Templo Eberspergenfi obvénit novum præsepe Christi pretio septuaginta florenorum, illud ipsum, quod olim Monachii in Electorali Hospitali ad S. Elisabethæ erectum visebatur.

Et

Et reverà gratissima hæc esca est rusticanæ curiositatis, & exquisitum pabulum simplicium oculorum: Nam personæ scenicæ, quarum præter sacras, complures in hoc Bethlemitico theatro numerantur, ad captum & gustum agrestium accommodatæ sunt; dùmque curiositatem excitant, aculeum simul pietatis in animo figunt. Quo ex capite piæ illæ Virgines hoc suum donum tanquam optimè collocatum sibi gratulatæ sunt.

Anno M. DC. LXXX. die X. Maij piè in Domino obiit Joannes Schmid Kirchsoyensis Residentiæ Eberspergensis emeritus famulus, vir operæ indefessæ pariter & fidelissimæ, qui Residentiam & Templum S. Sebastiani de suo peculio heredem scripsit. Hereditatis massa quadringentos florenos exæquavit. Sepultus fuit in atrio Templi ad pedes Crucifixi Domini cujus

Y S   affi-

assiduam memoriam in omni vita
semper circumtulera.

Anno M DC. LXXXII. ex dono
Generosi D. Francisci ab Altmans-
hausen Divo Sebastiano accessit
gemmata torques ex corallis cum
argenteo & deaurato numismate
bene grandi, quod Beatissimam
Virginem artificiosos inter radios
bellè repræsentat, & argenteæ D.
Sebastiani Statuæ cum ornamento
appensum est.

Benefactores hæcenus produ-
ctos cum elogio claudat vir de Re-
sidentia nostra ac D. Sebastiano in
paucis bene meritis plenus die-
rum bonorum senex. Est is Abra-
hamus Mez Wessobrunensis rei
Cerevisiaræ ipsis quadraginta se-
ptem annis hîc loci Præfectus. Me-
ritò ipse domûs nostræ olim fidissi-
mus Custos dici potuit, à qua di-
scessit nunquam, etiam iniquissimis
belli temporibus, cum incursionibus
militum paterent omnia. Hic
igi-

igitur vir frugi & per omnia rectus,
ut D. Sebastiano, cui erat addictis-
simus aliquod sui monumentum
relinqueret, maximam campanam
quadraginta centenariorum Divo
Martyri Sacram, antehac illapsu ful-
minis inutilem effectam sumptibus
suis refundi in novam curavit, pre-
tio quingentorum florenorum, &
quod excurrit, in pium opus ex-
penso. Alias Templi cathedram
eleganti serico peripetasmate ve-
stivit pro Festis per annum cele-
brioribus. Moriens Residentiam
scripsit heredem, & Templo præ-
terea legavit centum & decem flo-
renos, quo ex peculio factus est
sericus Ornatus floridi operis pro
ara summa. Obiit vir insigniter
pius, & perpetuò cælebs, octoge-
nario major, uti vixit, placidissimè,
in divinam voluntatem resignatis-
simus, & ad iter æternitatis optimè
comparatus, munitusque IV. De-
cembris Anno M. DC. LXXXVII.

Tu-

Tumulum sibi etiamnum in vivis
elegit in Templi propylæo itidem
ad pedes magnæ Statuæ Crucifixi
Domini, ut nimirum ibi jaceret
mortuus, ex quo pendeat vivus,
totus in Christi vulnera immerfus.
Locus Sepulturæ inscripto lapide
signatus fuit.

His donariis hæcenus enarratis
non adnumeramus Annulos aureos
non ignobilium gemmarum, quo-
rum sunt complures, intérque illos
unus & alter pronubus. Silentio
tamē prætermitti non debet pretio
perquàm memorabilis, quem do-
no dedit nobilis Benefactor D. Jo-
annes Hebenstreit sedecim præ-
tiosis Adamantibus illustrem, qua-
dringentis florenis æstimatum.
Quo quidem præclaro annulo nos
præsentem de Benefactoribus
materiam obsignamus.

CAPUT X.

BENEFICIA COELE-
STIA, SEU MIRACULA, SA-
NITATIS MAXIME, PER INTER-
CESSIONEM S. SEBASTIANI MAR-
TYRIS EBERSPERGENSIS MOR-
TALIBUS ÆGRIS COL-
LATA.

Non ibo in totam retrò An-
tiquitatem temporum,
beneficia S. Sebastiani ex
seculis in lucem protracturus; nam
ea antiqua documenta partim tem-
porum injuria, & loci repetita in-
cendia, partim fugientium litera-
rum jam non legibilium situs, &
caries nobis negârunt. Accessit
ipforum clientum, qui ejusmodi
gratias & beneficia à S. Sebastiano
acceperant, quædam, ut ita dicam,
infidelitas, aut verecundia in no-
mine suo indicando, aut in tabu-
las referendo accepto beneficio.
quæ

quæ de causa sæpe fit, ut maximi
 è Cælo impetrari favores excidant,
 nullisq; consignata scriptis æterno
 silentio aboleantur. Hæc cum no-
 stris quoque Annalibus communia
 sint, contentus propterea ero, ea
 duntaxat miracula, aut miraculis
 verisimilia producere in publicum,
 quæ D. Sebastianus fidelis contra-
 gionis Medicus in hoc gratiarum
 loco perpetravit ab eo tempore,
 quo Jesu Societas jussu majorum
 isthîc Domicilium fixit, uno alte-
 rôque tantum excepto, cujus scri-
 ptum testimonium à prioribus illis
 annis claro etiamnum characterè
 inter Ephemeridies inventum est.
 Ordo autem, quemadmodum in
 prioribus, non erit alius, nisi tem-
 poris, juxta annorum seriem, sty-
 lus verò succinctus & clarus, mi-
 raculorum delectus cum ratione
 initus, ita, ut non omnia ejusdem
 crambis recenseantur amore com-
 pendij, nec etiam notabilia eorum
 omit-

omittantur. Porro cum nomen
miraculi audis, vox te non terreat.
Ne crede, mercem nostram con-
tinuò pro authentica, & quæ sit in-
dubitata fidei, à nobis vendi. Tanti
nemo emerit ista miracula fide
duntaxat historicâ & humanâ ni-
xa, quæ uti in aliis, ita in hac quo-
que materia stabiliendo humano
commercio sufficere debet.

§. I.

MIRACULA QUÆDAM
PRIORIS SEculi DECIMI
QUINTI.

IBat Añus à Christo nato M.D.XX
contagiosâ lue hinc inde gli-
scente Germaniæ satis funestus.
Pervadebat malum etiam Bavari-
am, ipsamque Metropolin Mona-
chium intraverat: quid enim pesti-
nivium est, aut satis clausum? stra-
ges erat non modica, inprimis ve-
rò in Angerano D. Claræ Mona-
sterio

*Pestis de-
pulsâ.*

sterio ad S. Jacobum , ubi brevi
tempore ipsa Antistes loci Catha-
rina Adelmannia , Priorissa Agnes
Herdegina , & Felicitas Gralatina ,
nobiliora cœnobij membra ex pe-
stilentia decesserunt , non minore
coterarum sororum periculo , quàm
meru , ne & ipsæ raperentur. Com-
muni ergo consensu se D. Seba-
stiano hîc loci propitio commen-
dârunt omnes , edito voto , quod
annis singulis curare vellent , ut
Eberspergæ in Ara summa , quæ D.
Sebastiani est , pro incolumitate
Asceterii sui officium decantaretur.
Et ecce ! falx mortis sævientis mor-
stetit , suis illis victimis contenta ,
nullâ præterea sorore desideratâ.
Quod insigne beneficium scripto
originali , ut vocant , nomine Con-
ventûs sui confirmavit Maria Elec-
nora tum temporis Antistita IV.
Maij Anno M. D. LXXX. Et et-
amnum singulis annis à piis & Re-
ligiosis illis Virginibus mittitur vi-

quidam Eberspergam, qui curet officium per musicos decantari. Id ipsum ferè, sed ex longinquo & in distans facit Monasterium Græciense in Styria Clarissarum, ut vocant, quod ob eandem causam quotannis fieri curat Sacrum perpetuum Eberspergæ ad D. Sebastianum, propitium Asceterij sui Patronum & Archiatrum.

Recito simile scriptum alterius sacri Parthenonis Monacensis, quæ Büttrichianum vocant, in eadem materia, ab Anno M. D. XLVIII. sic habet: Posteaquam Annus hic millesimus quingentesimus quadragesimus octavus, uti Monasterij nostri scriptis consignatum reperimus, cœpit Urbi Monacensi, & maximè Cœnobio nostro esse infestus, ita, ut intra paucas hebdomadas quinque de gremio nostro dilectissimas sorores, & quatuor insuper familiares domesticas pestiferâ lue extulerimus, aliæque

X præ-

Pestis

320 *Miracula, quaedam priori Seculo, &c.*
præterea tres sorores eodem malo
ictæ mortem in horas expectarent:
Idcirco communi & unanimi vo-
luntate ad D. Sebastianum Eber-
spergæ propitium, tanquam Medi-
cum nostrum, conversæ sanximus,
annis singulis certam personam eo
ablegare cum binis ceræ libris &
certa pecunia Sacerdoti pro faci-
endo Sacro pendenda. Quo edito
voto, vis maligni morbi statim re-
misit, nec ulla porro de sororibus,
aut domesticis exinde obiit. In
quorum fidem & D. Sebastiani ho-
norem hoc scriptum testimonium
ego infra scripta pro tempore hu-
jus Parthenonis ad S. Christ pho-
rum Antistita chirographo meo &
Monasterij Sigillo munitum dedi
Monachij 22. Maij Anno Christi
M.DC.LXXX.

*Soror Maria Cacilia Reuschlin
loci Antistita.*

Anno

Anno Christi M. D. XCIX. certus quidam Bavarix pagus (nomen expressum non extat) pestilenti lue correptus fuerat, ex quo, quotquot Religionis causâ Eberspergam concessere, SS. Eucharistiam ibidem percepturi & ex Divi Cranio haustum sanitatis facturi, deinceps intacti, immunisque à lue perstiterunt, tribus familiis, quæ venire neglexerant, luctuoso morbo infectis.

Pestis.

§. II.

BENEFICIA, SEU MIRACULA CURRENTIS SE-
CULI DECIMI SEXTI.

Anno hujus Seculi currentis secundo insigne Beneficium retulit à D. Sebastiano Princeps alterius Religionis, cujus scriptum testimonium ex literis R. P. Georgij Spaiseri, olim Collegij Monacensis Rectoris, postmodum totius

Pestis.

Provinciae Præpositi Provincialis
 huc transmissum, excerptumque
 hic allégo. Tenor est iste: Quo
 tempore Cæsar Rudolphus II. cum
 Turcis bellum gerebat in Hunga-
 ria circa Annum, uti arbitror, mil-
 lesimum sexcentesium secun-
 dum, in Exercitu Cæsareo erat Dux
 Teschinensis & majoris Gloggoviz
 mille equitum Cataphractorum
 ductor, tum adhuc Lutheranus,
 erantque ipsi equites majorem
 partem Lutherani, plerique Silesi-
 tum temporis nigri equites appel-
 lati. Hanc Legionem cum gravis
 lues corripuisset, multosque mili-
 tum, ut fit, sustulisset, Sacerdos
 quidam Catholicus, alterius Le-
 gionis Sacellanus Castrensis multos
 de suis eadem lue infectos servavit
 beneficio unius sagittæ, quam Eber-
 spergâ ritu consueto benedictam,
 & attractu sacri Crani, consecratam
 antehac acceperat. Ea fama cum
 totis castris percrebuisse, multi sa-
 nè

nè ex Legione Teschinensi, quæ
omnium maximè laborabat, sagittâ
illâ potui injectâ non sine specie
miraculi sanitatem periculosè affli-
ctam recuperârunt. Subinde Du-
cem ipsum vis mali invasit nullo
personæ discrimine, & vix non ad
extrema deduxit. Nullum erat in
remediis præsidium; seu mali vis
tanta erat, seu potius benigna mi-
serentis Numinis dispositio, quæ
homines mirabiliter quandòque,
&, ut ita dicam, etiam magneticè
ad se trahit, animasque per corpo-
ra lucratur. Vocatus ad Princi-
pem in hoc articulo est Sacerdos
ille Catholicus, necessitate magis,
quàm affectu, aut amicitia. Ro-
gatus, ut suum quoque Duci phar-
macum adeò potens communica-
ret, haud equidem renuit, modò
Princeps ingentem fiduciam erga
S. Sebastianum Martyrem conci-
peret, & Medicum illum invoca-
ret. Annuit Dux morbo dictatore,

X 3 addi-

*Conversio ad
fidem Catho-
licam.*

addititque, se, Luthero abjecto, certò futurum Catholicum, si beneficio S. Sebastiani convalesceret. Dictum factum. Statim edito rite voto secuta est sanitas. Nec dato verbo defuit Princeps: ab orthodoxo quippe Sacerdote in fide instructus ritu Catholico confessus, & ab hæresi absolutus est. Hucusque testimonium de sanato Principe & S. Sebastiano in multos benefico. Cui etiam illud addere operæ pretium visum est, quod idem Princeps moriens filium reliquerit Fridericum Guilielmum summæ spei & indolis adolescentem, & duas filias, quam suam sobolem optimus Dux & Princeps optabat quàm maximè ritu Catholico educari. Verùm quod optaverat, sperare tam facilè non poterat ob conjugem Ducis Curlandiæ filiam perditè Lutheranam. Subinde Cæsar Mathias, qui Rudolpho succefferat, eundem Fridericum Guilielmum

to, be, ret, rit, lato, ho, in, sus, luc, in, be, lere, uod, eli, m, em, em, bat, du, pe, on, er, far, Je, el, um

mun Maximiliano Bavariæ Duci
commendatum Monachium sub-
misit, ubi ab Anno M. DC. XIII.
usque ad vigesimum tanquam flos
Gymnasij & Princeps Juventutis
studuit; quo tempore inter alios
Scholarum Magistros dictum quo-
que R. P. Georgium Spaiferum
Præceptorem habuit.

Anno M. DC. IV. Princeps Ca-
rolus Comes Arenbergicus Lon-
dini in Anglia ubi tunc gravis lues
invaluerat, mirâ Dei Providentiâ
per intercessionem S. Sebastiani
cum tota aula sua à vulgari morbo
servatus est; id, quod proprio chi-
rographo, missâque Eberspergam
argenteâ Statuâ ipsemet testatum
voluit, de quo præcedenti capite
inter Benefactores ex instituto me-
minimus.

Eodem Anno Melchior Maire-
rus Adlzhufianus haud procul Au-
gustâ per intercessionem S. Seba-
stiani à pertinaci multorum anno-

X 4 rum

Pestis.

Phrenesis

Paralysis

*morbus co-
mitialis.*

rum phrenesi, quædam verò Gertrudis Sigerstorffensis à morbo comitiali & vaga paralyfi, ambo se liberatos professi sunt.

Varij morbi.

Sub idem tempus ex gravi pedum & brachiorum stupore sibi restituta ope D. Sebastiani est Prefecti nemorarij hîc loci Uxor, geminæque ejus filiæ ex ignea & maligna feбри. Eidem Sancto valitudinem suam acceptam refert Casparus Hörman haud procul Hagabojorum ab omnibus jam conclamatus licet, ac depositus. Nimirum ubi humana ars desinit, celestis incipit. Pari modo Wolfgangus Lux ex Toparchia Trostburgensi oblatione aliquot gallinarum, faustis avibus, ut ajunt, familiæ suæ immunitatem à peste, quæ pagum ipsius corripuerat, impetrâsse piè credidit eodem anno.

Lapsus in puteum.

Anno M. DC. V. Meminêre Tabulæ nostræ insignis miraculi. Inciderat quædam mulier in puteum
cen.

centum quadraginta pedes altum,
Sub ipsum lapsum miseræ venit in-
mentem, peregrinationem in mon-
tem Andecensem & Eberspergam
voveret, eâ ratione salvam fore.
Vovit, evasit incolumis. Votum
Eberspergæ ritè exsolvit.

Bernardus Kazelius malignâ fe-
bri ustulatus factò ad D. Sebast. vo-
to, oblatâque certâ ad aram map-
pâ sibi plenè redditus est. Pari
ratione Joannes Bechartinger Per-
tenstainensis oblato cerco corde
cordis sui dolores absterfit.

Anno M. DC. VI. Votum exsol-
vère plures ob impetrata à Divo
non vulgaria beneficia: Ursula
quædam Obingensis ob immuni-
tatem à peste, quæ pagum, quem
incoluerat, populabatur: Barbara
Naderin Babenhaimensis ob ve-
renatas pustulas, quibus toto cor-
pore ardebat, feliciter absterfas.
Georgius Roth Berchlenensis ob
immanem, quâ lancinabatur, pleu-

X 5 riti.

Febrys.

Cordiana.

Pestis.

Pleuritis.

Dysenteria.

ritidem ope Sancti curatam, Wolfgangus Schwaiger Parœciæ Oberhufanæ ob gravem mensis integri languorem & vires plenè pessimas datas miraculo recuperatas. Joannes Mend Parochiæ Erlbecensis ob filij dysenteriam absterfam.

*Emortuum
brachium.*

Eodem Anno Georgius Schoffer Civis Wasserburgensis D. Sebastiano in acceptis refert penitus emortuum brachium pristino succo ac vigori restitutum.

Morbus Lethalis.

Idem D. Sebastianus aliam mulierem jam morti admotam, ac vix non expirantem, cum mortualem Cereum, vitæ humanæ Hesperum, jam manu teneret, voto à propinquis edito, in vita retinuit. Beneficium tam luculentum affixa tabula fecit testatum.

*Aridum
brachium.**Pes.*

Anno M. DC. VII. Ursulæ Hindermairin Finsingensi aridum & inutile brachium, quo per semestre laborabat ope S. Sebastiani ad officium rediit. Alia Anna quædam Dun-

Duntenhusiana ex undecim liberis
binos peste infectos tenero misera-
tionis sensu intuebatur. Verita-
ne hereditario malo etiam ceteri
corriperentur, voto illos D. Seba-
stiano commendavit. quo facto al-
tera quidem proles ex peste deces-
sit, altera verò convaluit, quasi ex
quo mors & vita cum bona ma-
tre partitentur, nemine postmo-
dum ex tota domo afflato.

Pestis.

Anna Altenburgica undecim
hebdomadas ad mentis usque ab-
errationem & delirium lecto affixa
edito voto sibi reddita est. Bar-
bara Suterin quinque locis corpo-
ris pestiferis carbonibus ardens
mortem in horas expectabat, sed
D. Sebastiano Medico usa conva-
luit, uti & Anna Walterin ex pleu-
ritide.

Christophoro Albrecht Mitter-
spengensi filia erat adulta, quæ in-
sanis capitis doloribus ad eam in-
temperiem redacta erat, ut ex ra-
bie

A'mentia.

bie propriæ parentum vitæ minaretur, & violentas manus afferret. D. Sebastiano à parentibus devota ad mentem, & pristinam tranquillitatem rediit.

Tumor.

Apolloniæ cuidam Glonensi cololum usque adeò intumuerat, ut vocis obstructum iter penitus interciperetur, nec jam ulla via, aut facultas esset loquelæ. Voto facta sanitas cum voce rediit.

Dolor pedum.

Ursula Buechmairin Emeringensis Parœciæ quindecim ipsos annos in pede sinistro crudelissimè passa ex ignotis doloribus misere affligebatur. Videre tandem in somnis visa sibi est Beatæ memoriæ Religiosissimam Eberspergæ Fundatricem Richardem Udalrici I. Comitiss Uxorem suaviter monentem ut D. Sebastiano pedem commendaret, & Eberspergam veniret. Paruit, & molestissimâ tot annorum compede liberata est.

Curia

Curio quidam jam viginti animas de grege sibi commissio peste extinctas amiserat. Veritus, ne plures sequerentur, supplicationem Eberspergam oviculis suis indixit. Profuit consilium, nullo deinceps suorum ex pestilentia desiderato.

Pestis

Anno MDC.VIII. voto se D. Sebastiano obstrinxit Barbara Contratin propter liberos turpissimam scabie & specie quadam Elephantiasis adefos, quos tamen paulo post totos mundos, bellos ac terros ex squamis recepit.

Elephantiasis

Plures hoc anno a mala lue ope D. Sebastiani se liberatos professi sunt, de quorum numero solum Georgium Wernberger allego, qui ex decem capitibus domi suae peste sublati evasit, & soteri suo hic Eberspergæ se gratum stitit. Similem favorem expertus est Joannes Hueberus Kalwinensis, qui adverso flumine navi cum vino ex Austria redux, & ipse perstitit a lue

Pestis

luc incolumis, quæ itineris socios
fædè prostraverat.

Surditas.

Casparus Singer in honorem S.
Sebastiani edixit, se ex gravi de-
fluxione in aures promanante sex
integrīs hebdomadis nihil prorsus
audivisse, ne quidem æs campa-
num ex vicino tinniens, ope vero
S. Sebastiani paulò post organum
recepisse.

Mania.

Magdalena quædam honesto-
rum parentum filia de statu men-
tis dejecta, & per incuriam dome-
sticorum ædibus in silvam elapsa
& amissa, ubi primùm edito voto
S. Sebastiano commendata est. re-
diit ovis perdita & inventa est, quæ
perierat.

Puerperium.

Barbara quædam infelix mater
Kirchdorffensis Parœciæ ipsos octo
dies cum partu ad mortem usque
luctata, obstetricante D. Sebastiani
ope impedimento uteri feliciter
soluta est.

Seba.

Sebastianus Zechentmair ex
Oppido Aiblingensi anno integro
utroque pede captus, voto ad Di-
vum facto exiliit

Pluribus beneficiis quoniam hic
annus scaturit, cetera omittenda
censui, ne eadem semper massa
redeat, quod & deinceps, quan-
tum per me stabit, observabo ac-
curatè, ut Lector non fatigetur,
quem brevitate saltem adjutum im-
pense cupio.

Anno Christi M. DC. IX. plures
rursus personæ, quas singillatim re-
censere longum foret, à peste se
præservatas etiam inter media fu-
nera, hinc & hinc cadentia, Eber-
spergæ professæ sunt, voto pro-
pterea ritè exsoluto.

Margarita Föllbaumin Elckofen-
sis muta omnino effecta erat, ita,
ut à festo S. Michaelis usque ad Pa-
scha ne verbulum proferre potue-
rit. Divo commendata linguæ
vinculum rupit.

Wolf.

*Persona
muta.*

*Casus ex
alio*

Wolfgangus Holzner è Garfeni
Parœcia oriundus de procerâ ar-
bore quam conscenderat, præcep-
sus effusus aliquantum pro mortuo ja-
cuit, atque adeò linguæ usum per-
didit. Ubi verò mater D. Seba-
stiano eum devovit, vocem & spi-
ritum resumpsit. Simile est, quod
Leonardo Länkof sub idem tem-
pus evenit. Cædendis in silva li-
gnis operam suam addixerat: cum
sui incurium cadens fortè Pinus
apprehendit & solo afflixit. Ubi
in hoc articulo D. Sebastiani opem
imploravit, sine ullo corporis, aut
conquassationis vitio surrexit in-
columis.

Utiur.

Agatha Forsterin toto anno gut-
tur & palatum fœdè exulceratum
maximo cibi traijciendi incom-
modo senserat verùm D. Sebastiani
beneficio lenimen recepit.

Ponè Ædes piæ Viduæ Mosbur-
gensis ipsis Feriis Paschalibus or-
tum erat repentinum incendium,

&

&, ut fit, voracitate suâ longiùs
ibat & minabatur proximis. Eam
flamman ut à sua domo averteret
mulier, Divo Sebastiano supplex
facta, sensit illicò sanctum Marty-
rem ferocientis Elementi domi-
num & domitorem.

Annus Christi M. DC. X. Simi-
libus omnino beneficiis gloriatur
& testibus, in quibus referendis
breves sumus. Maria Halmairin
Wingensis in gravi infirmitate tota *Os mutum.*
muta effecta argenteâ linguâ D. Se-
bastiano oblatâ, linguam suam re-
demit, de muta, diserta Medici sui
commendatrix.

Clarissimus D. Casparus Braun *Phrenesis.*
Juriû Doctor & Advocatus Aiblin-
gensis phrenesi ad mortem usque
adactus & jam à Medicis depositus
ope S. Sebastiani plenè convaluit.

Sequitur Añus Christi M. DC. XI. *Pestis.*
qui gesto feliciter Salisburgensi bel-
lo Bavarix memorabilis fuit. Ibat
Sereniss. Dux Maximilianus cum
Y exer-

exercitu ad vindicandas Halæ di-
vitis salinas, sed cum exercitu quo-
que procedebat comes & pedisse.
qua mala pestis, quæ licet jam mul-
tùm grassaretur, ut fit, in magno
populo alimentum nacta, ope ra-
men & lipsano S. Sebastiani, quod
Serenissimus hinc secum habebat,
ab ulteriore clade prohibita est, ni-
hilque Serenissimo ejusque Aulæ
porrò nocuit.

Mutus.

Matthæus Nidermair Griental-
lensis triennio integro mutus ne
verbum in potestate habuit. Lo-
quelam postliminio recuperatam
D Sebastiano se debere confessus
est. In eum finem pertinacis silen-
tij sui testes duos honestos viros &
consciam prodigij uxorem Eber-
spergam adduxit, qui assertionem suam
miraculo fidem & auctoritatem
facerent.

*Morbus le-
thalis.*

Gaspar Stromair Belinensis jam
magnis itineribus ad mortem pro-
perabat, lethali morbo ad ultima
dedu-

deductus. Verùm edito ad Divum voto, attonitis omnibus, qui statum morbi antea noverant, in pedes surrexit, & Sorêri suo se gratum stitit redivivo propè, quam convalescenti similior.

Mathias Giller Beùhardingensis tredecim integris annis inutilia brachia ingenti cum dolore circumferebat annoso nervorum sopore stupida. Néque balnea quicquam leniendo malo ceteræque medicina profecerant; Cùm oblati D. Sebastiano cereis brachiis facili commutatione sua longè meliora & prorsus sana recepit. Adeò vili nostra à Divis emimus.

*Severidum
brachium.*

Anno M. DC. XII. Inclyta Civitas Müldorffensis cum Labaris & vexillis Eberspergam venit, & magni ponderis cereum obtulit, impetravitque hac suâ Religione, ut nemo porrò anni illius peste corripereetur, qui verò jam antè cor-

Pestis.

Y 2

repti

repti erant, ex fatali malo, patrocini S. Sebastiani, resurgerent.

Tumor.

Rosina Schwaigerin Hospitis Monacensis uxor insolito tumore usque adeò inflata est, ut caput esset instar maximæ cucurbitæ, & os omnino prorsus loquelâ destitueretur. Vîsa est bona mulier, dormiens an vigilans incertum, D. Sebastianum coràm intueri, monentem, ut votum ederet. fecit, quod iussa fuerat. convaluit, & miraculum Eberspergæ in tabulas referri iussit.

Pestis.

Cùm Anno superiore luctuosa contagio pagum Mettenhaim infestaret cum strage quinquaginta capitum, tota communitas maiorem cereum & supplicationem D. Sebastiano vovit, nullusque ab eo tempore neque hoc, neque præterito anno ex morbo illo porro decessit, id, quod uno ore totus ille populus sanctè testatus est. Cùm votum hîc suum exsolveret.

Bar.

Barbara Seeholzerin Gernensis
domicilio, tam acutis doloribus in
gravi infirmitate conficiebatur, ut
novaculis & cultris media sibi di-
scindi videretur sensu planè acer-
bissimo totum corpus pervadente:
durabat malum propè supra pati-
entiam ipsis septem hebdomadis.
Die quodam obversabatur ipsi S.
Sebastianus, cui se enixè commen-
davit. Quo facto in tantum mox
restituta est, ut Oeconomicis &
domesticis negotiis hætenus inter-
missis intendere posset. Sensim
etiam vis morbi omnino remisit.
Cujus miraculi testes nominavit
duos honestos Cives Monacenses.

Juvat hoc loco & Anno ex scri-
nijs nostris proferre scriptam atte-
stationem Inclyti Oppidi Crain-
burgensis ob pestem feliciter ab
agro suo propulsatam, quæ est hu-
jus tenoris: Nos Camerarii & Se-
natores Crainburgi &c. hilce no-

Y 3 tum

Diri cry-
ciatus,

Pestis!

tum, testatúmque hoc publico scri-
 pto facimus omnibus ac singulis.
 Postquam elapso Anno superiore
 M.DC.XI luctuosa pestis, iustâ Dei
 permissione Oppidum nostrum in-
 tra, & extra muros invasit, & ulte-
 rius grassari cœpit; Idcirco statui-
 mus de communi Civium nostro-
 rum voluntate magnum Cereum
 unius Centenarij ex pecunia ostia-
 tim collecta conficere, & solenni
 supplicatione eundem Ebersper-
 gam deferre D. Sebastiano Mar-
 tyri offerendum. Quo facto fune-
 sta lues de singulari favore Numi-
 nis & ope S. Sebastiani ab Oppido
 & agro nostro se avertit, ita, ut ne
 una quidem persona (exceptâ mu-
 lierculâ cælibe, quæ temerè hinc
 inde discursando, nec occasiones
 vitando, importunâ familiaritate
 suâ ultrò in periculum se induit)
 deinceps ex hoc malo decesserit.
 In quorum fidem nos supra citati
 Camerarij, Senatores Oppidi no-
 stri

stri minus Sigillū appressimus. Datum XXIII. Martij An. M. DC. XIII.

Plura ejusmodi beneficia hoc Anno in tabulis nostris recensentur. Sed ne eadem semper cum fastidio commemorentur, aliqua omittenda censui, ut Lector sublevetur.

Anno M. DC. XIII. quò vaga Pestilentia etiam viciniam nostram arrodere cœperat, (& omnes, uti par erat, suæ quoque pelli, ac vitæ timerent, ob funesta huius exempla alibi edita) propitiandæ iræ Divinæ Eberspergam supplicatum venerunt spectabili sanè Religione triginta octo diversæ quæ Civitates, quæ Oppida, pagi, & parœciæ, magno suo, ut postea compertum est, bono corporum & animorum.

Serenissimus Archidux Maximilianus tunc regens in Tirolì cùm hoc Anno ex Comitibus Ratisbonensibus domum rediret, Eber-

Y 4 spergæ

*Sereniss. Archiduci Maximilianæ
testimonium
de Peste.*

spargæ, quâ transibat hæc verba,
D. Sebastiano ex tali oraculo per-
quàm gloriosa, prolocut⁹ est: Quod
in itu nostro & itinere Ratisbo-
nam instituto ex Cranio S. Seba-
stiani biberimus, ejusque conse-
cratas sagittas nobiscum tulerimus,
profuit nobis ad salutem: nemo
quippe ex universa Aula nostra
(quæ gratia paucis ibi degentibus
Principibus contigit) ex contra-
giofa lue decessit.

Cephalalgia.
R. D. Sixtus Piscator Parochus
Lizelburgensis haud procul Augu-
stâ, cum ab immanem Cephalal-
giam & insuperabiles capitis do-
lores nihil in arte medica inexper-
tum reliquisset, profusis magnis
sumptibus nihilo melior factus est:
at verò ubi D. Sebastiano, cuius
tunc magna passim fama erat, se
commendavit, salutem invênit.

*Lues peco-
raria.*

Gabriel Neumair Kirchhaimen-
sis, videns tætram luem in pecora
sua irrepsisse, plúraque capita haud
mo-

modico Oeconomiae damno jam strata procubuisse, stabulum suum voto facto, D. Sebastiano commendavit, sanumque recepit.

Sigismundus Widmann pistor ^{Puerperium} hujas pro sua uxore cum partu periculose luctata sollicitus, multis alijs nequicquam tentatis, eam D. Sebastiano devovit, simulque effecit pulchrae sobolis parentem.

Quod primo, aut secundo loco ^{Pestis.} memorari debuisset, est, quod du- ^{Testi-} rantibus Comitibus Reverendiss. & ^{monium Cel-} Celsiss. Principi & Episcopo Augu- ^{sissimi Prin-} stano, ejusq; Aulæ evenit. Omni- ^{cipis & Epi-} no adscribit D. Sebastiano optimus ^{scopt Augu-} Princeps eam gratiam, quod nemo ^{stani.} è suis, tametsi peste jam afflatis obiêrit: item, quod multi, ex assidua cum infectis Civibus familiaritate & commercio habito malum domesticum non attraxerint. In debitam gratiarum actionem ipse Princeps Eberspergam venit, & votum suum praesens exsolvit.

*Apostema
& ulcus.*

Annus Christi M. DC. XIV. iisdem ferè miraculis fœcundus stric-
tim propterea enumerandus erit,
ne cibus idem semper appositus
nauseam creet.

Casparo Maier Civi Wasserbur-
genfi filiola erat annorum quatuor
Catharina appellata, corculum pa-
rentis, sed postea cordolium, cum
tribus lethalibus ulceribus & Apo-
stematis ad mortem usque urgeri
cœpit, ex quibus tamen voto edito
Patri restituta est dilecta proles.

*Lethale vul-
nus.*

Joannes Laudner Veldensis Pa-
roeciæ à nocturno quodam grassa-
tore geminis lethalibus plagis con-
fossus erat, in quibus curandis fru-
stra desudavit humana ars & indu-
stria. Implorato cœlesti Chirurgo
Sebastiano, præter spem convaluit.
Quod prodigium propriâ manu,
adductisque duobus honestis testi-
bus comprobavit.

Ejusdem Divi medicâ ope morti
quoque, quæ jam in januis erat,
præ-

prærepta est Anna Jacobe Elfeshe-
mia, uti fusiùs narratur in appensa
tabula ejusdem anni XIV. Augusti.
Fidem miraculi amplificat testimo-
nium Medici, ejusque chirogra-
phum.

Anno Christi M.DC.XV. D. Si-
gismundus Castner Prætor Schön-
augiensis, cùm pestis territorium
illud corripuisset, vi muneris sui
adesse debebat rebus afflictis, o-
mnemque procurationem facere,
ut in tempore malum illud sopire-
tur. Quare ipse, si ullus alius in
summo & proximo periculo versa-
batur. Quia verò suam ad D. Se-
bastianum fiduciam convertit, po-
tùmque suum injecta sancti Marty-
ris sagittâ imbuit, evasit salvus &
incolumis.

Uxor Joannis Speh Mailingensis
noctu per imprudentiam grandem
arenam ori se insinuantem deglu-
tiverat. Vim suam mox exeruit
venenum; quippe paulò post præ-
ter

Pestis.

*Aranæ de-
glutita.*

ter morem intumuit femina. Cum nulla alia medicina occurreret periculoso malo idonea, benedicta S. Sebastiani sagittâ potum diluit. Bibit in honorem Sancti & simul in sui sanitatem. Profuit haustus, convaluit adductis in fidem miraculi tribus probatis testibus.

Pleuritis.

An. M DG. XVI. & M. DC. XVII. hæc, quæ noto, miracula tabulis consignata invenio: Abraham Wölckel hospes Oppidi Buechbaccensis D. Sebastiano debet filiam suam Felicitatem sævâ pleuritide liberatam:

Pestis.

Thomas Kolbinger Navicularius feliciter declinata pestis pericula in præsentissimis occasionibus & itineribus per Austriam passim infectam susceptis, præsertim cum de suis remiges quosdam amisisset.

Casus ex Rheda periculosus.

Notabile est, quòd Generoso D. Thimoni à Lindelò & Thalhausen Sereniss. Ducis Bavarix Eques-
stris

stris turmæ Magistro contigit, quod-
que ipsemet proprio chirographo
testatum fecit. Vehebatur dictus
Dominus Talhusam levi effedo, seu
rheda volante: cum nescio qui-
bus intemperijs turbatus equus cœ-
pit furere, calcitrare, lora & vin-
cula rumpere, ita, ut eâ agitatione
rheda in frusta iverit & multis par-
tibus confracta fuerit. Curru pro-
pterea excussus Dominus graviter
in capite lapsu illo vulneratus, de-
terius etiam resiliente ligno quo-
piam in laterè quassatus & afflictus
fuit, ut aliquot horis pro mortuo
jacuerit, & latus totum nigricante
sanguine suffusum apparuerit. Ubi
ex deliquio sibi redditus fuit, dolo-
res recruderunt multi ac sævi, qui
repetitis vicibus ipsum sensibus de-
stiterunt. Subinde æger voto edito
se D. Sebastiano commendavit, &
sanitatem multis exercitum rece-
pit.

Insi-

Tumer Capiti.

Insigni D. Georgio Friderico Statu-
dinger Præfecto Burckrainensi filio-
la erat tenera, Catharina appellata.
Huic post periculofam exantlaram
infirmi-
tatem collum & fauces adeo
fœdè intumuerant, ut transitus ci-
bi omnis interceptus ne tanto qui-
dem spatio hisceret, ut per angu-
portum gutturis vel parùm aliquid
traijci posset. Floridam puellæ æta-
tem miseratus D. Sebastianus voto
à parentibus invocatus eam in vita
retinuit. Miraculum suomet chi-
rographo asseruit Dominus pa-
rens, aliique facti hujus consilij
legitimi testes.

Phrenesis.

Piè lepidum est, & ingenuant
simplicitatem sapit, quod sequitur.
Balthasari Schönwötter Berlacensi
filius erat annorum undecim pes-
simè à phrenesi habitus. Decre-
tum illi erat, peregrinationem vo-
vere, sed optio perinde difficilis,
in designando loco & sancto. Tres
igitur parvulas cercas candelulas
ac-

accendit, unam in honorem D. Virginis Duntenhufianæ, alteram in S. Sebastiani Eberspergensis, tertiam in honorem S. Bennonis Monachij propitij, eâ mente, & consilio, ut, quæ ex his candelulis omnino æqualibus, & paris altitudinis omnium primò deflagraret, eò peregrinationem pro filio suo institueret. Hoc signo bonus vir divinam voluntatem metiebatur, vel interpretabatur. Sors cecidit super Sebastianum: ejus candela omnium primò fuit absoluta. Venit Eberspergam parens, & domum redux filium incolumem, nèque deinceps malo illo tentatum invenit. Adeò S. Sebastianus votis piorum se ultrò offert, & ingerit.

Annus Christi M. DC. XVIII. qui insolito crinito sidere memorabilis fuit, etiam D. Sebastianum Eberspergæ Thaumaturgum habuit, uti & annus sequens, quem compendij gratiâ in unum jungimus.

Apostema.

mus. Spectatissimo Domino Jo-
 anni Hertschroi Bibliopolæ Mona-
 censi filius erat biennis. Ei post
 absterfos primos variolarum flores
 in capite Apostema coaluit, in quo
 curando omnis ars succubuit: qua-
 re mortualis Cereus multoties ipsi,
 ceu moribundo, in manus datus
 est. Mater, suasu Medici, filiolum
 D. Sebastiano devovit tanto ceræ
 pondere, quantum infans libra-
 bat. & ecce! ruptum continuo
 ulcus, invento alveo ac canale, per
 dexteram auriculam erupit, ac pi-
 sionem matri incolumem restituit.
 Medicus ipse, qui erat Excell. D.
 Georgius Grembs beneficio huic
 per S. Sebastianum impetrato manu
 suâ fidem fecit.

Surditas.

Honestissimus Vir Georgius Ege-
 ther Civis Monacensis Surditate
 sanè molestâ laborabat. Medicis
 nihil proficientibus ad D. Sebastiani
 opem confugit, quam & sensit effi-
 cacem, paulò post ipsemet Eber-
 sper

Eberpergam venit, & caput humanum
ex cera formatum obtulit in eu-
charisticon.

Wolfgangus Mair Lainingenſis *Incendium.*
Toparchiæ Altenhochenaugienſis
S. Sebastiano ſervatas ab incendio
ades adſcribit. Flagrabat vicinus
ipſius: jamque igneæ ſcandulæ
flante vento per aërem volantes in
rectum propinquæ domus, quæ
Wolfgangi erat, magno numero
deferébantur. Deſperata res vi-
debatur, & non niſi eruptura ibi
quoq; flamma expectabatur. Secus
evenit. Stetit domus S. Sebastiano
devota inter ſtrepentes ignes il-
laſa.

Laborabat Apollonia Schmidin *Pleuriti.*
Entlibuechiana lethali pleuritide,
quæ ad ſanguinis uſque ejectionem
ſava erat. Invocavit S. Sebastia-
num Eberſpergæ ægra mulier &
potui conſecratam ſagittam im-
merſit. Bibit inde non mortem,
ſed vitam. In cujus beneficii fidem
Z addu-

adduxit tres viros in testes, quibus
miseræ status satis superque cogni-
tus naturæ vires superare videba-
tur.

§. III.

BENEFICIA A D. SEBA-
STIANO COLLATA AB
ANNO M. DC. XX. USQUE AD
ANNUM CHRISTI
M. DC. XL.

*Vacca sa-
nata.*

GEorgio Pauer vacca erat, quam
rabiosus canis momorderat.
Inde morbus animali conscitus fuit.
quia verò bonus vir vitulum pro-
ximè ex ea nasciturum D. Seba-
stiano vovit, sanam recepit, & hoc
anno votum suum liberavit, Autu-
mno exeunte. Cetera annis præ-
cedentibus communia & ferè simi-
lia consultò omittimus.

Pastis.

*Testi-
monium Sea-
reniss. Ele-
goris Ma-
ximilianus.*

Anno M. DC. XXI. post domi-
tos jam Rebelles, ac receptam Pra-
gam Sereniss. Dux Maximilianus

ex acie cum trophæis in Patriam
nuper redux etiam Eberspergam
venit, & Sancto Archistratego Se-
bastiano ipse supremæ militiæ Dux
gratias egit, quòd inter tot mortes,
Procerum & Ducum funera ipse
evasisset incolumis.

Anno M. DC. XXII, quidam Ar-
thritide usque adeò afflictus erat,
ut trunci instar sine omni motu ja-
ceret. A D. Sebastiano, quem in-
vocârat, auditus tridui itinere huc
perreptavit, & plenè convaluit.

Arthritis.

Annus M. DC. XXIII, varios
rursus morbos, prout in tabulas re-
lati sunt, à D. Sebastiano pulsos ex-
hibet: Videlicet Vito Lackhner
Monacensi puncturas & aculeos
cordis: Matronæ Nobili manibus
pedibusque captæ & toto corpore
tætrâ sanie obsitæ abstersam Ele-
phantiasin; Alteri item Matronæ
lethalem pectoris tumorem.

Varij morbi.

Anno M. DC. XXIV. Hospita Zor-
noldingensis ortum domi suæ in-

Incendium.

cendum, voto ad D. Sebastianum edito, ita restinxit, ut minimo damno sopitum fuerit, nec ulterius eruperit.

Virum octogenarium diutino morbo stratum ingens desiderium incessit D. Sebastiano adhuc semel, antequam moreretur, supplicandi, & vitæ missionem per intercessionem ejus impetrandi. Votum igitur emisit Eberspergæ confitendi. Auditus est. tantum virium mox addi sibi sensit, ut Eberspergam ipse perreptare posset. Adrepsit, ibique confessus illud antiqui Simeonis propempticon sibi ipsi accinuit: Nunc dimittis servum tuum Domine; nunc ò S. Sebastiane, terrâ satur libens, volensque moriar! &c. Domum reversus convalescit quidem, sed meliore valetudine, atque etiam firmiore usus postea fuit, quàm antehac.

*Stephan-
tiasis.*

Anno M. DC. XXV. Christophorus Reindl Fraunbergensis prolem

lem suam ipsos annos duodecim horribili scabie & ulceribus deformem D. Sebastiano curandam enixe commendavit, & ecce! tæter morbus evanuit, qui immedicabilis credebatur.

Eodem anno Hemiplecticum quendam à fœdis in terram prolapsionibus à D. Sebastiano liberatum, Puerum insuper pedibus antehac captum, & elumbem feminam pristino vigori restitutam in fastis nostris invenio.

Anno M. DC. XXVI plura D. Sebastiani beneficia mortalibus ægris collata scriptò consignata sunt, verum ejusdem propè coloris cum annis prioribus, ideò unum duntaxat & alterum allegare placet.

Petrus Merck D. Sebastiano in acceptis refert absterfos gravissimos capitis dolores ad delirium usque & aberrationem mentis progressos: Jacobus Hofmann Ingel-
spurgensis conjugē ex lethali mor-

*Varia Infirmi-
mitates.*

bo quasi redivivam: Jacobus Weber Hambergensis filium antehac emotæ mentis sibi redditum: ac denique Joannes Feldner ex intervallis infaniens, ita, ut viginti septem annis in catenis attineretur, recuperatam itidem sanam & æquabilem mentem.

*Mania.**Epidemia.*

Anno M. DC. XXVII. pagus Althamensis præsentem D. Sebastiani opem expertus est: nam, cum malum Epidemicum locum illum invasisset, magnamque stragem haud ex vano minaretur, exspectata ad S. Sebastianum communitas illa vovit majorem Cereum & supplicationem decies quinquies Eberspergam per vices instituendam. Adfuit continuò favor ex alto, restatque sunt Althamenses oblata imagine & grandi Cereo, D. Sebastiano incolumitatem se debere.

Paralyfs.

Eodem Anno Melchior Mair Uxorem suam ex longa paralyfi salvam à D. Sebastiano recepit, Ca-
spa

sparus Stöckmair verò Indinganus
liberos venenatis pustilis asperfos
ex peste.

Anno M. DC. XXVIII. Bartho-
mæus Stockhamer Landishutanus
obsequio pestiferorum destinatus,
antequam periculoso muneri se ex-
poneret, edito voto se D. Seba-
stiano commendavit. Evasit liber,
& ejus familia. Idem de sua do-
mo testatus est Joannes Pröls Vo-
ckenstorffensis, quæ ingressâ jam
peste actu infecta erat, nullum ta-
men funus censuit.

Matrona quædam Landishutana
verbo & scriptò testata est, domi-
suz sublati infestâ contagione jam
septem domesticis, filiam quoque
nata minorem arsisse, voto verò
ad D. Sebastianum edito, malum
illicò fterisse.

Hoc ipso anno duo Patres Oet-
tingani Soc. Jesu missi à Superiori-
bus peregrinatum venêre Eber-
spergam, ut nomine illius domiciliij

Pestis

votum exsolverent, eam maxime ob causam, quòd, Oettingâ licet afflatâ, nostris integra valetudo constiterit. Sed & nostri PP. Eberspergenses Sancto suo Indigeri incolumitatem suam in acceptis referunt: Satis enim perspicue constabat, aliquos peste actu correptos ex vitiatis ædibus clam egressos nostra in templo confessionalia subiisse, ibidemque flagrante jam morbo confessionem deposuisse, nihilque propterea læsos nostros, imò salvos permanisse omnes in obsequio Charitatis.

*Apparitio,
S. Sebastiani.*

Nec omittendum censeo, quòd sequitur. Mendicus quidam moriens à matre sua pro ultima quasi gratia enixè postulavit, ut pro se Eberspergæ ad Divi Sebastiani sacrum dici curaret, addiditque sibi aspectabilem adstitisse S. Martyrem clarâ specie, dixisseque expresse, finem vitæ sibi imminere. Vari respondit eventus; mortuus est Lazarus

zarus mendicus, & ut speramus,
assistente D. Sebastiano, piè ac
sanctè.

Anno Christi M. DC. XXIX. fa-
ctum noto ad honorè sancti Seba-
stiani, quod cum uno Patrū nostro-
rum contigit, & continet aliqua
omnino singularia. Tu, amice
Lector, rei seriem ex nostris tabu-
lis accipe, sic illæ habent: Non-
neminè ex nostris munificus Mar-
tyr Sebastianus multiplicibus be-
neficiis cumulavit, quæ quoniam
nunc demum ad liquidum explo-
rata sunt, etsi temporibus disjun-
cta, unius tamen narrationis filo
ac serie conjungenda sunt. Is er-
go Pater duodetriginta abhinc an-
nis cum admodum puer esset, gravi
ac diuturnâ in faucibus anginâ
propè propiùs strangulatus, operâ
demum Medicorum in tantum re-
stitutus est, ut convaluerit, tem-
poraria verò sanitas ultra mensem
sibi non constiterit, opusque fue-

Z 5 rit,

*Mira S. Se-
bastiani.
Benevolen-
tia erga Re-
ligiosum.*

360 Beneficia à D. Sebast. M. collata
rit singulis deinceps mensibus
noxium sanguinem per admotas
cucurbitas à faucibus abstractum
aliò derivare. Fiebat nihilomi-
nùs sæpiusculè, ut angina ipsis
induciis facta efferatior denuo se
colligeret, & majore vi locum
illum, quasi jam proprium, obli-
deret, omni Medicorum solertiâ in
irritum fatagente. Multis post an-
nis cùm hic ipse Pater in tertia Pro-
batione, uti vocamus, Ebersperga
versaretur, eodem incommodo al-
tis jam radicibus confirmato ita re-
pentè prostratus est, ut, cùm nihil
humana promitterent, aut opis af-
ferent, de vita ipsius conclamatum
videretur. Venit ergo infirmo
in animum, spem naufragam Cælo
appellere, & opportunum auxilium
à domestico Patrono accersere.
Medio subinde noctis silentio, cùm
malum urgeret, in Templi nostri
Odæum collectis utcunque viribus
perreptavit, ibique genibus adni-
xus,

xus, parvulam, quam secum portabat, D. Martyris sagittam pio osculo veneratus è vestigio sensit se meliorem. Cubitum postea rursus concessit & indormivit præter morem. Manè is fuit à se diversus, quem omnes domestici meritò admirarentur ab eo, quem viderant hesternum. Divinâ virtute erat sanus, ac incolumis, talisque permansit toto Novenaio, intermisso etiam cucurbitarum usu, & consuetudine. Novem elapsis annis, cùm duce obedientiâ longum iter suscepisset, rursus deprehensus est à familiari anginæ suæ malo; sed ad salutem rursus fuit è poculo bibisse, cui sacrata D. Sebastiani Sagitta erat immerfa. Advertit tam inopina & potens medicina ceteros itineris comites, quos inter erat ex sacra quadam ac Religiosa familia Pater quidam præcipuus, qui visâ mirabili virtute, Patri nostro beneficium recuperatæ in tempore

pore sanitatis gratulatus, ab eodem
 similem sagittam, cum plures se-
 cum ferret, amicitiae jure impetra-
 vit, fortè in similibus occasionibus
 servituram. Elapso biennio dictus
 Pater Societatis post tot superata
 pericula ardente febris correptus est,
 cui etiam paulò post accessit angu-
 na, praesentiore periculo, quam
 unquam aliàs. Confugit rursus
 ad suum solenne remediũ, totiesq;
 probatum. At ecce tibi, quod jure
 mirum videri debet, cum morbus
 in dies deterior fieret, ægerque po-
 culum ori admovent, contigit, ut
 eadem sagitta hactenus prorsus il-
 læsa & omnibus suis partibus inte-
 gra repente in duas partes absiliret,
 & hoc suo vulnere profiteretur,
 abundè se hactenus, & fideliter
 perfunctam esse medendi officio,
 nec opus deinceps fore ullâ ipsius
 operâ. Ita fuit. Æger eo potu,
 quem hauserat, nunc quoque vix
 non revoçatus à capulo, supervixit,
 nec

ab An. M. DC. XX. ad An. M. DC. XL. 363

nec solenni illo morbo suo, quod
sciatur deinceps tentatus est.

Civis quidam erat Sigenburgen-
sis, Oppidi in Bavaria non ignobi-
lis, qui filium habebat infantem
peste jam affectum, utpote cui ru-
ber venenatum pugni magnitudine
innumuerat. Character hic mor-
tis erat. Pater filium D. Sebastiano
donavit ex toto. paulò post rus-
abiit, seu operi suo vacaturus, seu
tristes cogitationes in apricum &
libertatem paulisper educturus. Re-
dux invénit filium sine ullo pestili-
tatis vestigio.

Colonus quidam Oettinganus
post sublatam ex peste Uxorem &
liberos omnino octo, magnam do-
mus appendicem, etiam ipse arde-
bat pestilentibus quatuor carbun-
culis. Venit ipsi in mentem D.
Sebastianus consuetus mali hujus
Æsculapius; ei se devovit & ser-
vatus est.

An-

Pestis.

Pestis.

Pestis.

Anno M. DC. XXX. cùm Civis quidam Weilhaimensis filia suæ à pestilentia afflata & idcirco à proprio marito desertæ inservire compulsus fuisset, & ipse quoque defunctâ filiâ eodem malo laborare cœpisset, D. Sebastiano se addixit, ac convaluit. Agricolarum nemo, cujus nomen consultò reticetur, à Domino suo præter fas & modum austerè habitus, & in carcerem coniectus, ubi D. Sebastiano se commendavit, molestâ simul vexatione & carcere liberatus fuit.

Pestis.

Anno M. DC. XXXI. Parens familias quidam, totâ domo suâ emortuâ, solus funeribus superstes salutem suam tot inter mortes servatam D. Sebastiano adscripsit, & voto edito Eberspergæ se exsolvit.

Annus Christi M. DC. XXXII. prævalentibus per Imperium Suevicis armis Bavariæ perquam luctuosus fuit, dedito præsertim Monachio

nachio Provinciæ Metropoli. quo
tempore Divo quoque Sebastiano
migrandum fuit; cùm pretiosum
ejus Cranium Serenissima Elisabe-
tha, prima Serenissimi Maximiliani
Electoris Conjux in fidem suam
acceptum Salisburgum secum de-
vexit, ubi, tanquam in Civitate
refugij mansit usque ad mensem
Marii annu sequentis Trigesimi
Tertij, quo Eberspergam relatum,
mox, recrudescente periculo bel-
lico, Serenissimo Duci Alberto
commissum Berchtersgadam trans-
latum est, uti supra diximus. Quo-
niam ergo hoc inquieto tempore
populus terræ & rusticana plebs
metu hinc inde dispersa erat, &
propter arma & absentiam sacri
Lipsani sub tubis & tympanis mi-
nus florebat, nihil quoque hoc an-
no circa collata à Divo beneficia
notatum invenio; nam Marte fu-
rente, præsertim Hæretico, minus
cura erat pietas. Anno tamen se-
quente

*Translatio
Cranii S. Se-
bastiani ad
tutiora.*

quente M. DC. XXXIII. exulante
licet, ut ita dicam, D. Sebastiani ex-
tra propriam sedem sacro Cranio,
gratiæ quædam per Sanctum impe-
trata leguntur.

Incondium

Matrona quædam Divo voverat,
si prædium suum ab hostili flamma,
quæ in vicinia pleraque devorare
cœperat, illæsum servaretur, tan-
tum ceræ oblatorum se ad aram,
quantum incingendæ cereo filo toti
aræ, ac villæ sufficeret. Damna
voti est, servato intacto prædio, &
toto agro. Similem gratiam nos
ipsi Sancto nostro debemus, quod
exulcerati hostes, uti sæpius mina-
bantur, tectis nostris flammis non
subjecerint.

*Restauratio
Cereorum.*

Hoc ipso anno memoranda est
singularis pagorum quorundam &
Oppidorum in S. Sebastianum Re-
ligio: Nam cum superiore anno
noto furoris Suecici Sacrilegio se-
xaginta circiter majores Cerei vo-
tivi de statione sua quæ direpti, quæ
disperſi

ab An. M.DC.XX. ad An. M.DC.XL. 367

dispersi fuissent, omnes illi, qui
suos viderant desiderari, alios no-
vos de integro vel obtulerunt, vel
poponderunt.

Anno M.DC.XXXIV, qui, uti
supra vidimus, Eberspergæ vix non
fuit fatalis, in villa Residentiæ no-
stræ duæ mulieres cum uno pue-
rulo peste jam tactæ ope S. Seba-
stiani convaluere.

Nonnemo Rusticorum, cum vi-
deret ex plerisque pagi ædibus vel
mortuos offerri, vel infectos de-
cumbere, duas vaccas D. Sebastia-
no vovit, eoque lytro se & domum
suam redemit, ut nihil in eam mors
posset.

Mendicus quidam in Rustici
horreum cum liberis admissus ad-
vertit in filia luculentum tuber ex-
tare, humanâ ope undequaque de-
stitutus expassis brachiis in genua
projectus D. Sebastiano supplex fa-
ctus, intra viginti horas filiam
prorsus salvam & liberam vidit.

Aa

Sa-

Pestis

Sacerdos quidam infectis serviens & suprema moribundis subsidia administrans, venenum quoque secum domum retulit, quod ubi advertit ad Templum Eberspergente perrexit, digressisque ceteris, detractâ quæ ad Divi aram ardebat, pensili lampade, oleum ex ea sumpsit, plenusque firmâ spe pestilens tuber inunxit, quo facto domum reversus nihil residuæ pestis invenit.

Annus M. DC. XXXV. ipso natali die S. Martyris Sebastiani ingentem supplicantium multitudinem Eberspergæ numeravit, & quod mirum videri poterat, tametsi confertissimi starent Peregrini, nullus tamen compertus est aliorum afflâsse. Stabant innoxij omnes, licet deprehensa sint quorundam ulcera in ipso templo rupta fluxisse, & tabem propinâsse.

Pestis. Puella rusticana erat, cujus soror ex peste jam sublata fuerat, quæ & ipsa

ipsa malum profundè jam hauserat, jamque pro ipsa à vespillone scrobs parata erat. Eum ab effoso tumulo recens venientem conspicata puella, & quod erat, divinans monuit, ut hac supremâ & funerali in se Charitate abstineret, eâ namque firmâ fiduciâ in D. Sebastianum se ferri & acui, ut certò crederet, se ejus ope convalituram, & hac quidem vice tumulo minimè opus habituram. Et reverâ non multò pòst rupto carbunculo, uti speravit & dixit, convaluit.

Erant plures unâ in hypocausto quopiam, ubi ægra ad mortem femina decumbebât. Miscebatur inter alia sermo de facto pagi illius communi voto ad S. Sebastianum, Eberspergæ exsolvendo eâ adjectâ conditione, ut omnes omnino Sacro in Divi ara legendò interessent, quibus per morbum & negotia liceret. Audiens hæc mulier lethali- ter ægra collecto spiritu, & omni-

Pestis

bus viribus in hæc verba connixa est: hem, inquiebat, differatur aliquantisper, si fieri possit, editi voti executio, ut & mihi interesse liceat; libenter, ut puto, D. Sebastianus expectabit; nam & meâ plurimum refert, ut à communitate non excludar. Dicta probavit eventus: convaluit ægra, nemoq; posthac ex illo pago peste decessit.

Annus M. DC. XXXVI. æque multos habet per D. Sebastianum pestilitati vel ereptos, vel præservatos, atque anni priores, nominatim totum Oppidum Griespachense, de quo supra in capite Benefactorum.

Pestis.

Duo Rustici ex valle Pinzgiana, cum Pestis ibi quoque glisceret, peregrinationem eò instituendam voverunt, ubi celebris ille Patronus, quem ex sola fama, non item ex nomine nôrant, coleretur. Auditi sunt pro sua in Divum confidentia: servati ipsi, & ædes & familia

miliæ ipsorum fuere. Inter hæc diligenti inquisitione habirâ & Sanctus & Ebersperga ipsis innouit, quò cum pergerent religionis causâ, in via se tertius comes ipsis associavit, piè exostulans, quòd tam salutare consilium sibi quoque non communicassent, cuius reticentiâ & defectu unus & alter de suis decessisset.

Quod subjungo, factum singulare est, & dignum, quod multorum animis salubriter insideat ad horrorem usque, ijs præsertim, qui foeda imprecandi & maledicendi consuetudine tenentur. Mater erat, utcunque anicula, quæ viæ comitem secum ducebat octennem filiam. Præibat aliquanto spatio mater, utpote gressu robustior: tardiùs sequebatur impar filia. Impatientiâ victa mulier, quâ erat malâ consuetudine, ocys filiam dæmoni devovit hisce sonantibus verbis: Rapiat te Diabolus, male-

*Mala im-
precatio.*

A a 3 dicta!

dicta ! Adfuit momento Genius, licet matri non aspectabilis, & filiolam manu apprehensam per integrum agri jugerum longo satis intervallo abripuit, ut matri volare videretur. Suspicata parens, quod erat, illam à dæmone avehi, mox inconsulti dicti pænitens votum ad D. Sebastianum concipit, simulque filiam suam insequitur; quam gelido sudore perfusam, & vix non terrore exanimem reperit. Ea simul ac ex consternatione sibi redita fari potuit, quid sibi contigisset, aperte narravit: adfuisse scilicet ad diram imprecationem minime cunctabundum Cacodæmonem, apprehensamque manu abstraxisse expressis hisce verbis: Veni mea, melius tibi erit mecum apud inferos, quam in terris. Necdum historiae finis. cum mater postmodum in dies exequi votum differeret, redijt post aliquot hebdomadas dæmon, & alto vectus Pe-

galo

gaso ante fores constitit. Nôvit
statim puella antiquum suum ve-
ctorem, præsertim cùm eam iden-
tidem allocutus paratum conscen-
dere equum juberet repetito eo-
dem dicto: mea, ô mea adhuc es
filia, mea es, à matre mihi donata;
veni, veni. Territa iterum atque
iterum horribili spectro puella in
hoc articulo & præfenti pavore rur-
sus matrem inclamavit, & per quic-
quid potuit, rogitare cœpit, ne se
perditum, aut desertum iret. Id
quod mater solerter cavit, exsoluto
actutum voto, cujus executione in-
nocentem sobolem ab omni dæ-
monis infestatione liberavit, Sa-
tanâ nunquam deinceps compa-
rare auso.

Annum M. DC. XXXVII. me-
morabilem fecêre tum supplican-
tium numerus, tum etiam Perso-
narum dignitas: nam præter octo-
ginta pagos & Oppida & multa ho-
minum millia, octo partim Serenis-

*Principum
quorundam
religio erga
D. Sebastia-
num.*

Aa 4 fimi

374 Beneficia à D. Sebast. M. collata
simi Duces, partim Illustrissimi Prin-
cipes D. Sebastianum Eberspergæ
coram venerati sunt, quos inter Se-
renissimus Elector Colonienfis, Se-
renissimus Lotharingæ Dux cum
Serenissima Coniuge, Illustrissimus
& Excellentissimus Legatus Regis
Hispaniarum, &c. Respondit vi-
cissim D. Sebastianus votis suorum
supplicum: restantur siquidem ta-
bulæ nostræ, numerum propè ex-
cedere beneficia hujus anni pesti-
feris collata, aut alijs morbis labo-
rantibus.

*Morbua le-
thalis.*

Puella quadrimula ab omnibus
jam conclamata, & vix non mor-
tua post emissum à parentibus vo-
tum multis passuum millibus huc,
ut putabatur, ad Sepulcrum depor-
tata à D. Sebastiano novam quo-
dammodò vitam recepit.

Pestis.

Octennis puella nescio quo ca-
lesti instinctu erudita à parentibus
facultatem petijt edendi ad D. Se-
bastianum voti pro domestica fa-
milia.

ab An. M. DC. XX. ad An. M. DC. XL. 375

milia. edidit tunc, quantum intellexit bona animula, & gratum habuit innocens obsequium Sanctus, familiâ à peste servatâ immuni.

Anno Domini M. DC. XXXVIII. D. Joannes Castner Mercator Monacensis argenteam S. Sebastiani Statuam ex voto obtulit, quòd ope Sancti fatalem tot mortalibus pestem evasisset.

Pestis.

Anno M. DC. XXXIX. contigit, ut unus Juniorum Bavariæ Ducum ex filijs Serenissimi Alberti Ducis Bavariæ procul à venatoribus digressus solo Præfecto morum comitante in densissima & intricatissima silva longissimè aberraret, habereturque vix non pro perduto. Voto à D. Sebastianum nuncupato à venatoribus uterq; studiosè quæsitus, post multas ambages feliciter demum inventus & in viam reductus est.

Amisi inventio.

§. IV.

§. IV.

BENEFICIA A S. SEBASTIANO COLLATA AB ANNO
M. DC. XL. USQUE AD ANNUM
M. DC. LX.

*Lues peco-
rum.*

INter vicinas Alpes hoc Anno
M. DC. XL. gravis pecorum
lues coorta erat. cum cetera non
prodesse, accursus est ad com-
munem beneficiorum fontem S.
Martyrem nostrum Sebastianum,
Acceptæ ejus benedictæ Sagittæ &
potui pecorino injectæ omnem ab
armentis pestem salutarī haustu
profigârunt.

*Voti dilatio
punita.*

Anno M. DC. XLI. Molitor qui-
dam Statuam ceream non inelegan-
tem octoginta sex librarum, al-
titudine sex pedum in suam effigi-
em & imaginem efformari cura-
verat, quam ante quinquennium
peste afflatus D. Sebastiano vove-
rat, sed eò usq; votum exequi ne-
gle-

glexerat. Et fortè neglexisset diutius, nisi monitore novo morbo, accensâ feбри, denuò fuisset vellitatus, & ab ipsomet D. Sebastiano ceu aspectabili in somnis, ob suam, uti referebat, socordiam castigatus.

Non absimile priori contigit Patri cuidam de Societate Jesu. Erat is ante Sexennium peste quoq; afflatus. evasit tunc quidem periculum, ubi cum bona Superiorum venia peregrinationem Eberspergam vovit. Sed vel oblivione, vel nescio qua alia ex causa factum est, ut peregrinatio illa executioni mandaretur nunquam. Placuit Divo, monere suaviter, & cunctatori Patri memoriam accepti beneficii re-
fricare in illo ipso brachio, in quo nuper signaculum pestis impressum federat: tantis siquidem doloribus partem illam, ac relictam ex morbo cicatricem vir bonus occupari sensit, ut infernalibus propè flammis

378 *Beneficia à S. Sebast. M. collata*
mis ustulari sibi videretur. Subijt
hac monitione sepulta voti memo-
ria, quod ubi renovavit, & paulo
post promissum exsolvit, dolor o-
mnis nullâ aliâ adhibita medicinâ
evanuit.

*Lues peco-
rum.*

Hoc Anno M. DC. XLII. nihil
aliud admodum notabile in tabu-
las relatum est, quàm quod inte-
gri ovium greges venenatam, quæ
serpebat, luem evaserint, non alio
adhibito medicamine, quàm quod
aquam biberint immerfis D. Seba-
stiani Sagittis consecratam. quo
quidem in genere beneficus San-
ctus noster non tantum hominum
Medicum, sed & ignobilium pe-
corum se probavit multoties.

*Despera-
tionis Consi-
lium.*

Anno M. DC. XLIII. quidam de
rusticana plebe nescio quibus ma-
nibus & occultâ vî instigabatur, ut
desperationis laqueo fauces sibi
præfocaret. Jamque occasione im-
minebat, & collum resti induerat.
Sed mora aliqua divinitus injecta
erat

erat, ne se laqueo conficere posset, quod tamen avebat. Ergo vitæ satur & deliberatâ morte audentior ad puteum altum accurrit, ut eo spiritum mergeret. Verùm lucido rursus intervallo in turbida mente orto à tætro facinore nunc quoque absteritus est. Subinde ad D. Virginem conversus miser eam candidè obtestari cœpit, dignaretur sibi lumen de cœlo accendere, ad cuius radios cernere posset, quid sibi tandem agendum foret, quò à supina tristitia, & desperatione animi tandem exire posset. Illicò in mentem venit, Eberspergam concederet, ibique apud peritum animorum Medicum peccatorum sarcinam poneret, tum D. Sebastiano certas preces funderet, certissimò tali ratione optatâ tranquillitate & pace animi potiturum. quod & factum.

Annis tribus sequentibus
M. DC. XLIV. M. DC. XLV. &
XLVI.

XLVI. pauca literis mandata repertio, siue clientes, qui beneficia accepere, nomina sua non dederint, nec favores Sancti indicaverint, siue manus Notarij eas gratias à prioribus annis non ab similes diffimulaverit. Miraculorum Syllabum abundè supplet, meo quidem iudicio, cœpta hoc anno hîc loci S. Sebastiani Congregatio, de qua supra fusiùs actum est.

Ceterum erat hoc tempore vini benedicti & per sacrum Granum transfusi usus longè frequentissimus, ita, ut in Austriam usque ad preces piorum transmissum fuerit.

Vir quidam honestus non uno dolorum irritamento exercitus & pluribus morbis laborans identidem in somno moneri sibi visus est, ut si restitui sanitati perciperet, nomen erectæ recens Congregationi sub Titulo & vexillo S. Sebastiani daret. paruit, & sanitatem in

in præmium salutaris & pij operis
tulit.

Anno Christi M. DC. XLVI.
cùm rursus ab utrôque propinquo
hostili exercitu metus & vastitas
imminerent, D. Sebastiano iterum
migratio indicta est. Sacrum nam-
que ejus Cranium per deputatum
â Superioribus Patrem de Societa-
te, denuo ad tutiora Salisburgum
translatum, & uti erat fido sigillo
munitum in Ecclesia S. Petri depo-
situm est, ubi permansit usque ad
Autumnum Anni Millesimi Sex-
centissimi Quadragesimi Octavi.
quo tempore Eberspergam rela-
tum magno populi plausu & ho-
noris significatione exceptum in
antiquo Sacrario repositum fuit.
Ceterum minimè silendū videtur,
quòd eodem Anno M. DC. XLVI.
ante translationem sacri Thesauri
contigit. Suspiciabantur aliqui ex
signis verisimilibus inter alias Ec-
clesiarum gazas etiam D. Sebastiani
Cra-

*Translatio
iterata S.
Cranij Salis-
burgum ad
tutiora.*

*Religio mira
erga sacrum
Cranium.*

Cranium ad tutiora avehendum,
 quare magnis precibus instite-
 runt, ut ante convalescentiam illud
 adhuc semel exosculari, & Sacrum
 ex eo vinum libare haud gravatè
 liceret, seu in solatium valetudinis
 adversus gliscentes morbos, seu in
 supremam valedictionem, cum
 fortè eum thesaurum ultimum vi-
 suri essent. Et quod mirè, re-
 pertus etiam est nonnemo, qui ad
 currum, quo sacræ compactæ Re-
 liquiæ vehebantur, eo in loco, ubi
 per noctem substiterat, toto illo
 tempore, accenso ad reverentiam
 Cereo, preces continuò funderet
 somni immemor. Quod sanè ma-
 gnum Religionis argumentum à
 pluribus habitum est.

*Inventio
 perditorum.*

Anno M. DC. XLVII. D. Seba-
 stianus sollicitè invocatus singulari-
 ter benignus fuisse perhibetur in
 restituendis prolibus, quæ fervente
 bellico turbine, vel à militibus ab-
 stractæ, vel metu dispersæ, velut

ab An. M. DC. XL. ad An. M. DC. LX. 383

ovēs veniente lupo in diversa acta,
pro perditis habebantur, quarum
pleræque magno parentum solatio
ad propria rediēre, non alio viæ
ductore, quàm D. Sebastiano, cui
à domesticis fuerant commen-
data.

Anno porrò M. DC. XLVIII. ut
paulò antè dictum est, cum reve-
cto Sancti Cranio rediit & spes mi-
serorum, præsertim cū passim eti-
am hac in vicinia repullularent
haud obscura semina pestilentia
per intervalla nonnihil antehac so-
pita. Primi honorem Divo sospi-
tatori habuerunt, atq; etiam opem
fenserunt Wasserburgenses, qui,
cū per eam Urbem reveheretur
sacrum Lipsanum, veluti Arcam
fœderis adversus luem certissi-
mam, exceperunt, & in Templo
Parochiali maximo numero vinum
ex eo tanquam antidotum hause-
runt.

*Wasserbur-
gensium Re-
ligio erga
sacrum Cra-
nium.*

Bb

Ipsc.

*Testimonium
Sereniss.
Elect. Ma-
ximiliani de
beneficiis à
S. Benefico
acceptis.*

*Religio
Serenissimi
Duch. Al-
berti ejusq;
de S. Seba-
stiani bene-
ficiis testi-
monium.*

Ipsemet Serenissimus Elector Maximilianus cū Salisburgo re-
dux hāc transiret, abundē quoque
declaravit, quantū sibi D. Seba-
stiani beneficia in varijs expeditio-
nibus exhibita cordi essent. Porro
Serenissimus Dux Albertus ab in-
genio etiam Stratagema Pietatis
mutuatus est, ut præsensem semper
D. Sebastiani opem secum, quo-
cūque pergeret, ipse deveheret:
Cū enim Vinum sacri Cranij at-
tactu consecratum absq; vitio aco-
ris diutiùs conservari non posset,
voluit ipse, jussitque, ut sindon
mundissima telæ subtilioris sacro
liquori intincta exsiccaretur, quæ
deinceps, quoties imperaret Prin-
ceps potui rursus injecta virtutem
primitus ex sacro Cranio imbibitam
alteri haustui communicaret & ad-
versus pestem valeret, quod sanè
Optimus ac Religiosissimus Prin-
ceps se multoties expertum testi-
monio omni exceptione majore
asseveravit.

Matrona quædam grandi pesti-
lenti carbunculo & tubere conflu-
grans, & metu periculi à domesticis
omnibus deserta mortem in horas
operiebatur, imò etiam gemitu &
votis accersebat. Nihilominus al-
tiore utrique instinctu animata, ut
nihil non pro salute sua ageret ac-
tentaret, vice quapiam D. Seba-
stiani Sagittulam quæ fortè ad ma-
nus erat, cum spe venenato ulceri
applicuit & factâ crucis figurâ, ceu
impresso Sigillo, pestilentem car-
bonem signavit. Mirum dictu! ad
primum sacri spiculi contactum
detumescere ulcus, calor minui,
reflorescere sanitas, redire vires
minimo intervallo visæ sunt.

Anno M.DC.XLIX. frequens
fuit eorum numerus, qui se ope S.
Sebastiani vel à peste servatos, vel,
cum actu eâ laborarent, tempestivè
liberatos asseruerunt. Omnium
Nomina adscribere propositi nostri
non est.

Bb 2

Se-

*Ulcus pesti-
ferum.*

Sequitur Annus M. DC. L. ordine Jubileus, Eberspergæ verò ab insolita quò ad numerum Religione confluentium Peregrinorum inprimis memorabilis: hoc quippe anno à varijs Urbibus, pagis, & Oppidis Nonaginta tres supplicationes Eberspergam pulchro ordine ductæ sunt, agmine semper confertissimo.

*Episcopi Frisingensis,
ejusdemq;
Urbis in Divinum Reli-
gio.*

Inter alias eluxit Urbs Frisingensis, quam longâ procedentium serie duxit ipsemet Reverendissimus & Celsissimus Episcopus Viri Adamus, ritûque Pontificio rem divinam fecit in gratiarum actionem, quòd non modò aula ipsius, verùm etiam Urbs D. Sebastiano favente ab omni Peste sincera conservata fuisset.

*Hagensium
Religio.*

Hoc eodem Anno Serenissimus Dux Albertus voluit, ut totus suus Comitatus Hagensis D. Sebastiano supplicaret, quod & præstitit tota ditio piè ac Religiosè oblato prægrandi

grandi cereo pondere centum triginta librarum. Quod ipsum argenteâ etiam Statuâ testati sunt Vilsbiburgenses, de quibus suo loco inter Benefactores dictum est.

Jacobus Knablschmid Grainburgensis prolem suam peste jam infectam intuitus & hanc quidem voto edito recuperavit, & reliquam familiam labis puram conservavit.

Pestis.

Fuit alius trans Juvavum fluvium (hodie Salsam, seu Salzam appellant) qui, cum in medio duarum ædium constitutus, unam quidem penitus exhaustam & orbam videret, alteram verò ex copiosa familia ad tria capita redactam intueretur, periculo & ipse proximus D. Sebastiano votum fecit, si cum suis evaderet, evasit, & Divo bovem ad aram immolavit.

Pestis.

Vir primarius duarum Urbium Præfectus olim Hæresi addictus, postea ex ea conversus in simili pe-

Pestis.

Bb 3 ricu-

riculo S. Sebastiano, cujus fama ad ipsum pervenerat, peregrinationem vovit. Voti damnatus sensit non modò domesticos, verùm etiam subditos suos intactos perstitisse, viciniâ, qua latè patebat, viatâ.

Ancilla quæpiam undecim infestis inferviebat, quos omnes pestis abripuit, ipsa sola sub scuto S. Sebastiani mansit incolumis.

Fest. Sequentibus tribus annis Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo primo, secundo & tertio eadem ferè beneficia tabulis nostris illata sunt; multi siquidem Eberspergam delati sanctè affirmârunt, se, grassante ante trienniū peste voto ad D. Sebastianū nuncupato inter cadentia à dextris & à sinistris funera intactos perstitisse, quasi commune malum nihil ad se pertineret.

Vicini.

Anno M. DC LIV. Civis quidam Monacensis digito manûs suæ

pra

pra modum intumesciente gravissimis cruciabatur doloribus. Jamque periculū illius præcidi instabat, judicantibus Chirurgis, satius fore, digitum dare, quàm manum, aut vitam amittere. Sævum hoc medium visum, & ægro perquàm durum, & ideò non acceptandum. Ad Divum ergo Sebastianum versus, sanitatem sperare ausus est, gnarus, benevolum Sanctum non modò digitum, verùm etiam totam manum, si ita opus est, porrigere consuēsse. Nec suā spe frustratus est. Recepit æger digitum à medicis jam condemnatum, sanum & integrum. Eberpergam advolavit, gratias egit.

Veldkirchensis agricola totā familiā peste extinctā supererat solus & unicus & ipse jam afflatus, funus spirans inter funera. Ubi primum S. Sebastiano edito voto se commendavit, fuit quasi inter mortuos liber.

Testu.

Bb 4 An-

Puerperium

Anno M. DC. LV. D. Sebastia-
nus Patronum se exhibuit puerpe-
ræ. Erat, quæ jam à semestri ute-
ro & proli malè ominabatur ex fi-
gnis minimè vanis. Accedebat ob-
stetricum opinio, quæ foetum vel
transversum, vel aliunde implici-
tum suspicabantur. Fatali adven-
tante horâ pariens se & prolem su-
am D. Sebastiano impensè comen-
davit. Et ecce ! ope Divi anxia
mater, quam desperaverat vitam
felici enixu binæ proli dedit, osten-
ditque re ipsâ Divus, ut de pluri-
bus bene mereri possit, se beneficia
sua etiam geminare didicisse.

Pestis.

Anno M. DC. LVI. quidam ge-
nere Nobilis cùm S. Sebastiano
Missam & majorem Cereum vo-
visset, intactus à maligna peste ser-
vatus est cum tota familia, licet in
pago, ubi residebat, amplius quin-
quaginta fuissent extincti, & pagus
ipse esset proscriptus. Incolæ famâ
hujus prodigij exciti Sacellum in
ho-

honorem S. Sebastiani erigendum
vovent. Ubi ergo descriptâ areâ
lapides in certum locum pro susci-
piendâ fabrica congesti sunt, mox
pestis, quasi accepto imperio desit,
quæ antea multum sævierat.

Musicus quidam Electoralis D.
Sebastiano quædam vovit, eum sibi
finem præfigens, ut amici Romæ â
peste, quæ hoc anno Italiam mul-
tùm populabatur, intacti persiste-
rent, quod & factum.

Anno M. DC. LVII. honesta ma-
trona equo fortè vecta & â calci-
trone excussa D. Sebastianum in-
vocavit. Nihil ex sinistro lapsu
passa, lubens D. Sebastiano libera-
tionem â præsentî periculo adscri-
psit.

Quispiam ex præcipuis ab Alpi-
bus usque Tirolensibus Ebersper-
gam accurrit, ut gratum se so-
spiratori suo sisteret, ob superatam
præter expectationem malignam
febrim, in qua â Medicis prorsus
fuerat depositus.) An.

Pestis.

*Lapsus ex
equo.*

Febris.

Anno M. DC. LVIII. & M. DC. LIX. similia ferè notata exhibet Beneficiorum liber. Ceteris præteritis, unum saltem adducere placet.

Mania.

Anna Vonkölin mortuâ quinquenni filiолâ unicè amatâ, plurimum eâ morte, qui est ferè matrum genius, affligebatur, ut periculum esset, ne mente moveretur. Sed edito pro ipsa ad D. Sebastianum voto animum recepit, & casum illum multò jam æquiore sensu tulit.

S. V.

BENEFICIA A D. SEBASTIANO COLLATA AB ANNO CHRISTI M. DC. LX. USQUE AD ANNUM M. DC. LXXXVII.

PAuca è pluribus seligo. Anno M. DC. LX. mulier fuit bonæ mentis, quæ se bidui itinere huc ferebat, eam præcisè ob causam, ut D. Sebastiani Sagittam sibi com-
para-

pararet, nam eam, quam habebat, amiserat, quâ (uti ipsa asseverabat, etiam rem juramento testari parata) potui inmixtâ tot annis pleuritidem aliôsque morbos tam in se, quàm alijs feliciter sanare consuêset.

Georgius Anzinger Tegernba- *Cephalalgia*
censis horrendis capitis doloribus, qui altâ stabant radice, & à tempore incrementum sumpserant, ad insaniam usque adigebatur. voto ad D. Sebastianum facto, tota capitis tempestas serenata est, velut si ventus nubes dispellit.

Anno M. DC. LXI. Joannes *Lues peco-*
Schmidmair Ardingensis, fetigero *rum.*
pecore suo jam mediam partem imminuto, contagionis illius Medicum D. Sebastianum confidenter imploravit, nec ultra progressa est lues.

Joannes Georgius Staudinger *Pestis,*
cùm Scribam ageret, & jussu Magistratus periculosis illis temporibus

394 *Beneficia à D. Sebast. M. collata*
bus codicillos, & inventaria, ut vo-
cant, etiam in domibus infectis,
prostantibus inhumatis cadaveri-
bus peste extinctis, conficeret, ni-
hil tamen morbi unquam attraxit,
aut contubernio imbibit, quia voto
ad D. Sebastianum edito periculi
prudens se præmunierat.

*Morbus Le-
thalis.*

An. M.DC LXII. & M.DC. LXIII.
perrexit sanctus Patronus noster
solenne suum tenere, & Medicum
se ostendere. Bini ab omnibus pro
desperatis habiti & æternitati jam
accincti, implorato D. Sebastiano,
cum admiratione omnium conva-
luerunt.

Mania.

Studiofus Academicus studiorum
curriculum emensus sive conten-
tione literarum, sive dolore capi-
tis, sive alia de causa vitium in ce-
rebro patiebatur. Ubi verò pa-
rens ipsius Civis Ardingensis eum
D. Sebastiano devovit, sanum il-
lum, suique compotem recepit.

Anno

Anno M. DC. LXV. Anna Kög-
lin Eberspergam venit voti rea, &
hoc, quod subjungo, testata est.
Frater ipsius Georgius Kögl à ster-
nace equo illis calcib⁹ miserrimè
vapulaverat, adeò, ut peritis vide-
retur, nullis deinceps perficiendis
laboribus futurus idoneus. Ubi
verò soror ipsum D. Sebastiano ob-
strinxit, paulò pòst integrè, etiam
ex ruptura sibi restitutus est.

*Lapsus &
periculosus
ab equo.*

Æger quidam jam æternitatem
prospiciebat, utpote in agone con-
stitutus, ope tamen D. Sebastiani
ex ipsa, ut ita dicam, morte iter
relêgit, seque Divo gratum stitit.

*Morbua Le-
thalis.*

Anno M. DC. LXVI. D. Geor-
gius Brunner Præfectus in Starz-
hausen & Birnbach in gravi dysen-
teria D. Sebastiano tabulam vovit,
& malo liberatus est.

Dysenteria

Joannes Peter Dorffensis Parœ-
ciæ ob insanissimam amentiam ipsis
decem hebdomadibus catenis il-
ligatus servabatur, at verò voto pro
ipso

Mania.

396 *Beneficia à D. Sebast. M. collata*
ipso ad D. Sebastianum facto subito obortâ luce cum admiratione omnium ad se rediit.

*Agram
pecus.*

Alia ad invocationem Sancti ægram vaccam sanam recepit, & in gratiarum actionem ex restituta matre vitulum eidem ad aras obtulit.

Desperatio.

Anno M.DC.LXVII. quidam jam apud se decreverat, violentas sibi manus inferre, & certam sibi necem consciscere. Verum, cum se ante ferale opus D. Sebastiano commendâset, aliâ subito mentem induit, intusque clarè se moneri sensit, ut Eberspergæ animum expiaret; sic enim desitutam tempestatem. paruit interno monitori, & omnes priores turbæ, quibus agebatur in interitum, conquieverunt.

Fluxus sanguinis.

Elisabetha Riederin cum muliere illa Evangelica fluxu sanguinis laborabat; verum illum fontem sic cavavit invocatus Sebastianus.

Anno

ab An. M. DC. LX. ad An. LXXXVII, 397

Anno M. DC. LXVIII. D. Sebastianus in tempore adfuit Nobilissimo Parthenoni Edelstettenſi in Suevia, cujus Reverendiſſima Antiquiſtita votum ediderat ob pecus contagioſâ lue infeſtatum. Abacta eſt feliciter peſtilitas. in cujus rei fidem eadem Reverendiſſima pretioſam Albam Sacerdotalem, ut vocant, ex ſubtiliſſima tela magnis & conſpicuis ſegmentis byſſinis ſimbriatam dono ſubmiſit.

Lues peccata.

Joannes Braunber Miesbergenſis à S. Sebastiano liberos ſuos venenatis puſtulis laborantes ſalvos omnes ex illis maculis recepit.

Venenata puſtula.

Anno M. DC. LXIX. Communitas Hilginenſis D. Sebastiano vovit legendum Annum Sacrum Eberspergæ, pro avertenda ab agro ſuo grandine, quâ ſata ipſorum crebrò antè petebantur. Ab eo tempore pepercit ipſis lapideum Cælum.

Grande.

Jo-

Ulcus.

Joanni Müller Electorali tabel-
lario filiulus erat, Iosephus parvu-
lus, cuius collum prægrande ulcus
occupaverat, in quo curando fru-
stra Medici & Chirurgi operam su-
am consumpserant. Voto ad Di-
vum à parentibus facto convaluit
Iosephus, & Eberspergam ad so-
spitatorium suum adductus est.

Clandæ.

Anno M. DC. LXX. Mulier
quædam cum gravissimis pedum
doloribus conflictata, ipsoq; gressu
capta, cum aliquando præter mo-
rem placidiùs indormisset, visa est
sibi in templo S. Sebastiani recta
consistere, ibique inambulare. Eâ
imagine se monitam credidit, ut
votum ederet: edidit. Et ecce
vaticinium de somno factum est.
Constitit pedibus mulier:ambu-
lavit; Eberspergam adiit: gratias
egit.

*Lapsus ex
curru.*

In ipsa Pentecoste cum quatuor
personæ carpento vectæ ad S. Se-
bastianum peregrinatum ducerentur,

tur, octennis puella properante aurigâ ex curru decidit, posterioribus rotis toto corpore mox subiecta. Et re ipsâ incedebat per ipsum currus. fortè autem, quod pronum erat, incumbente pondere miserè quoque obtrita fuisset, nisi & obsequio peregrinationis, & invocatione sub ipsum casum factâ Sebastianus innocentulam servâset.

An. M.DC.LXXII. M.DC.LXXIII & M.DC.LXXIV. eadem ferè, quæ supra, recurrunt. Unum & alterum memoriâ dignius esse videtur. Andreas Spizhuet, Tegernaviensis in villa Eberspergensî verna & auriga ponè currum bene onustum fallente vestigio concidit, & à rotis per medium corpus toto pondere transeuntibus miserè habitus obtritusque fuit. At ubi votivam tabulam rei totius indicem ad D. Sebastianum animo concepit, patronio illius fretus propediem sibi

Cc resti-

*Periculum
Obtritionis.*

400 *Beneficia à D. Sebast. M. collata*
restitutus est, nullo quassato mem-
bro. pendet etiamnum tabella ad
Divi aram, magni beneficii testis,
& penicillo suo loquitur acceptam
opem.

*Periculum
Messis.*

Anno M DC. LXXV. rursus Pa-
tronum suum beneficium sensit
Ebersperga ob Cæli inclementiam
& continuas pluvias, quibus in lon-
gum durantibus periclitabatur se-
ges. Exposito autem propterea in
ara ejus sacro Cranio & institutis
pietatis officiis, continuo melior
facies & color Eberspergeni Cælo
rediit, atque etiam aëris hilaritas
perduravit. Idem de agro suo re-
status est Joannes Brexel, qui in
honorem Divi Sacrum legi cura-
vit, quod deploratos propè terræ
fructus opinione suâ abundantius
in horrea intulerit.

*Periculum
ab acicula.*

Anno M. DC. LXXVI. Anna
Mairin Grienseibelstorffensis per
incuriam aciculam deglutijt. Hæsit
ille hamus per integrum mensem
per-

pertinaciter in exulcerato gutture,
maximo respirantis incommodo,
nec minore dolore. Ubi primum
tabulam D. Sebastiano vovit, exijt
nullo alio instrumento adhibito,
latens aculeus. Mulier beneficij me-
mor pictam tabulam Eberspergam
tulit, unâ & aciculâ è filo pendulam
nuper gutturi tenacissimè infixam.

Anno M. DC. LXXVII. Præno-
bilis D. Wilhelmus à Spilberg in
geminis gravibus corporis pericu-
lis promisso Sacro & votivâ tabulâ,
quam postea ad aram Divi suspen-
di curavit, auxilio S. Sebastiani be-
nevolè & opportunè se liberatum,
servatûmque testatus est.

Melchior Böttinger jam tres
equorum pullos, seu hinnulos con-
tagiosâ lue extinctos amiserat. Lan-
guebat eodem malo etiam quartus.
vovit tabulam D. Sebastiano vir
bonus. stetit lues, & quartus ex
tabe refloruit.

Cc 2

Virgo

Grave peri-
culum.

Lues equo-
rum.

*Periculum à
Lenone.*

Virgo rusticana erat pudoris sui
& corollæ apprimè amans. Hæc
ab armato equite ad flagitium non
tam postulabatur, quàm urgebatur,
amore & metu, blanditiis & osten-
tatâ vî. Nihil opis erat ab homi-
nibus in loco remoto, quare con-
fûgit ad superiores, & D. Sebastiano
Laurum ac Liliû suum unicè com-
mendavit Christiana Daphne. Ser-
vata mirabiliter à turpi lenone vi-
tam & castimoniam D. Sebastiano
in acceptis retulit.

*Gravis in-
firmitas.*

Anno M. DC. LXXVIII, Ursula
Mezerin Obervichingana ex tam
gravi periculo ac discrimine, ut
præ immanibus doloribus mors eti-
am optabilis videretur, erepta fuit,
cujus rei testem votivam tabulam
appendit.

*Periculum
obrationis.*

Gaspar Hirl Mosensis Monachio
rediens currum frumento onustum
devexit, cui, fallente vestigio, toto
corpore subjectus illicò subducere
se non poterat. Binæ propterea
postea.

posteriores rotæ sinistrum ipsius pedem ex occasione deprehensum miserè confregerunt. voto facto, gaudet vir bonus mitiùs se habitum, & sub felici Chirurgo ossa sine fœdiore corporis, aut pedis vitio coaluisse. id quod singulari appensâ tabulâ postmodum testatus est.

Similem tabulam appendit miraculi testem Maria Kamerlorin, quâ se ex ipsis mortis faucibus ereptam profitetur: laborabat enim, lethali carcinomate, quod omni humanâ ope superiùs videbatur.

Carcinoma.

Casparus Schirfl ob mortem matris ex nimia tristitia in maniam incidit, ope tamen S. Sebastiani, cui se in lucido morbi intervallo, quod ei Deus submisit, impensè commendaverat, propediem restitutus, pristinum, rectumque usum rationis recepit. quod tabulâ votivâ appensâ palàm fecit.

Mania.

*Equi furiosi,
et ab his ob-
tritionis pe-
riculum.*

Juvenis rusticanus infelix pater-
ni currus regendi Auriga sub onu-
sto carpento procubuerat, jamque
crus infelici casu fregerat: mor-
tem tamen certissimam evasit, ubi
Confessionem à tota vita & pictam
tabellam in anathéma D. Sebastia-
no ad aram vovit. Alius quoque
hoc ipso Anno furentes equos &
salinariâ quadrigâ, rupto temone,
jam non tenere poterat. Ibant
propterea omnia præter legem sur-
sum deorsum. In auxilium voca-
tus D. Sebastianus fatalem casum
vel stitit, vel avertit.

*Sævus ma-
ritus.*

Conjux quædam gemebat sub
marito lurcone, qui non tantum
omnia abliguriebat, verum etiam
crudelitate & sævitiâ propè non la-
tronem se præstabat: erat enim
leo evertens domesticos suos. Cum
in hominibus spes nulla esset, aut
timida, quæsitit apud superos re-
medium misera. Et ecce! paulò
post maritus defunctus est. Sed
mox

mox successit Uxori febris admodum torrida, quam ipsa tot casibus jactata etiam D. Sebastiani imploratâ ope feliciter dispulit.

Anno M. DC. LXXIX. Pistor Eberspergensis Cholicis doloribus trium septimanarum spatio ad mortem usque torquebatur. promissâ ad D. Sebastianum certâ pecuniolâ respiravit, & salutaria medicamenta, antehâc imbecilla, velut acceptâ facultate, officium suum fecere.

Persona quæpiam, post nescio quod scelus perpetratum, desperatissimis animi furijs agebatur in præceps, ipso etiam aspectabili dæmone ad violentam mortem invitante, & ultrò occasionem offerente. Ubi verò D. Sebastianum adiutorem compellavit, mente jam multum æquior animi sordes posuit, pacemque deinceps habuit.

Xantippe quæpiam, quæ multis annis parricidali tentatione mirum

Cc 4 quan-

Cholera.

Desperatio.

Gravis Tentatio.

quantum invalescente, agitabatur; ut proprium maritum ad plures mitteret & occideret, ope S. Sebastiani à nefaria mente & proposito abductam se professæ est.

Pestis.

Michael Bräntl Walperzkirchij in Bavaria natus, opificio victor Viennæ in Austria domicilium fixerat hoc ipso tempore, quo vastatrix pestis tot hominum millia ea in Urbe absumpsit. Voto propterea D. Sebastiano se obligavit, quod postea soror ipsius Walperzkirchij morata, exsolvit, ob insigne & rarum beneficium, quod ab eo tempore nec ipse paterfamilias Michael, nec domus ejus in media regione mortis quicquam ab illa communissima lue perpeffa sit.

Gravis Infirmitas.

Balthasar Köck Pfaffinganus inunte Vere gravi morbo correptus ultra anni quadrantem constans decubuit, ut vix per pauculas horas extra lectum quandoque esse liceret, omni præterea membrorum usu ut plu-

plurimum captivo. Varios equidem in hac sua infirmitate Gælites invocaverat; sed nullum propterea adfuit ex alto opportunum auxilium. Quantum fas est credere, servabatur hæc D. Sebastiano gloria, cujus ope recreari afflictam valetudinem sensit, & publicè etiam prædicavit.

Quod sequitur, & Sanctum, & D. Sebastiano gloriosum est. Puella erat sæpè aliàs multum contra pudicitiam tentata, atque etiam procos insidiatores passa cum laude victoriæ. Accidit, ut cum honesto viro & domi suæ noto ad celebrem quendam locum tenderet. Progressis sat longo spatio jungit se vir tertius itineris comitem. Omnia signa initiò honestatem loquebantur, & virtutem: re ipsâ diabolus personatus erat in omnes occasiones intentus, ut bonæ femellæ pudori immineret. Viro altero non-nihil, ut fit, remanente, neq; ta-

*Periculus
à demonio
proco,*

Cc 5   men

men extra conspectum progredi-
 ente, cœpit hic Thraſo apertè
 Amasium prodere, opulentiam su-
 am jactare & extollere; annulos
 promere, & bene multos aureos
 nummos ostentare, quibus sibi sub
 honesto titulo & colore futuram
 sponsam subarrharet. Aurea hæc
 verba erant, aurea promissa, sub
 quibus tamen nescio quid terrifi-
 cum latere puella adverterat: pro-
 dit enim suomet se calceo & pede
 quantumvis vaſer dæmon. Ergo
 tacitè bona virgo votum ad Divam
 Duntenhufianam & S. Sebastianum
 Eberspergenssem facit. Et ecce!
 Scenicus ille Sponsus momento di-
 ſparet, nec poſtea, præter naturam
 lenonum sæpiùs redeuntium, un-
 quam ampliùs ſuis cum nundinis
 viſus eſt. Virgo eo caſu multò
 doctior votum ſuum Eberspergæ
 exſolvit, & ſervatæ pudicitæ no-
 bile trophæum conſervatori Seba-
 ſtiano ſtatuit.

An.

Anno M. DC. LXXX, Andreas Hamersperger nimio sanguine per *Sanguinatio.*
nares effuso ad extrema deductus, cum reliqua media sistendo fonti illi nihil opis adferrent, D. Sebastiano commendatus mox stare guttam jugiter manantem sensit, eoque Medico opitulante prope diem & succum pristinum, & vividum colorem recepit.

Gaspar Lenger pedem habebat *Ignis sacer.*
igne sacro, ut vocant, ustulatum. voto ad D. Sebastianum facto, incendium illud mox sopiri, & non multo post penitus extingui sensit.

Sagittæ D. Sebastiani nomine & sacri Cranij attractu consecratæ non *Pestis.*
ita pridem ab Illustrissimo quodam Magnate in Bohemiam ad sua Bonna, quæ ibi possidet, missæ suam ex superata ibidem peste victoriam & laudem retulerunt, cultumque Divi propitij ibidem locorum non mediocriter propagarunt.

An.

*Angustia
pectoris.*

Anno M. DC. LXXXI. Joannes Mair Schönauigiensis à gravibus pectoris angustijs & oppressione anhelicûs intercessione S. Sebastiani liberatus est.

*Lues peco-
rum.*

Ursula pauper Colona Frauen-Neuhardingensis viderat vitulum suum nescio quo malo tabidum, jam toto corpore & membris omnibus in mortem repositum. Comiseratione pecudis tacta vovit figuram ceream formæ minoris S. Sebastiano, quem medicum seive-
rat non tantum hominum, sed etiam pecorum. Intervênit maritus, & vitulum jam ferè extinctum videns, stultum ac supervacaneum votum increpavit cum dictorio. perstitit tamen uxor in fiducia, & ecce! proprio nisu & viribus paulò post vitulus, velut ex deliquio, in pedes assurgit, plenèque convalescit. Idem de vaccis suis in partu laborantibus testati sunt Georgius Kersch, & Joannes Knalling, ambo Rustici, Ca-

Catharina quædam, virgo pauperrima, suâ tamen forte, ut putabat, felix in altam cerasum (quæ præcipitio ex parte declivi, stipite suo imminebat, in vastam scrobem propendens altitudine pedum triginta sex) eluctata fuerat, ut inde cerasa legeret. Verùm cum esset in edito, subitò coorto valido vento impulsâ foliosa arbor feminam suapte naturâ & sexu timidam in vertiginem egit, ut nullâ jam ratione à lapsu se continere posset. Subiit tamen, ut priusquàm ex alto rueret, D. Sebastiano in brachia se commendaret, quò leviùs saltem caderet. Cecidit, sed ita feliciter, quasi in substratas plumas nullo corporis damno, imò vix sensu.

Ursula Obermairin igneâ febri torrebatur; verùm ex hoc suo, ut ita dicam, Inferno D. Sebastiano se commendavit, & refrigerium sensit; Neq; etiam parvulus, quem in lactabat, quicquam labis, aut
in.

Febri.

412 *Beneficia à D. Sebast. M. collata*
incommodi ex corrupto haustu
accepit.

Febris.

Barbara Pfanzeltin sexaginta aliquot annorum vidua Vilsbiburgensis diuturnâ tertianâ ad extremum virium defectum redacta vix ossibus hærebat; nihilominus voto ad D. Sebastianum edito tantæ ætatis vetula adeò statim toto corpore emendatam se sensit, ut stupentibus omnibus absque fatigationis incommodo Vilsbiburgensem supplicationem, quæ ex Opido Eberspergam tunc ducta fuit, comitari ipsamet, & quidem pedes, valuerit.

Tympanitis.

Wolfgangus Penzenauer hospes Eberspergensis gravi tympanitide diu exercitus ab uno Patrum nostrorum verba salutis audiit, editoque ad D. Sebastianum voto multo æquius valere cœpit, ut & ipse, & vicini efficaciam sospitatoris mirarentur, ceu manifestam. Cum verò mutatâ mente ipse subinde præ-

præoptaret & mallet ultrò mori, utpote dispositâ jam optimè conscientia, quàm longiùs supervivere, cœpit ad votum ipsius morbus recrudescere, ipse cum antiquis doloribus conflictari, & inter acerbissimos cruciatus victrice cum patientia emori, mirantibus universis, quibus mens viri cognita erat, Cælites humanæ voluntatis explendæ tam studiosos inveniri.

Casparus Hartschmid Rettenbaccensis gravissimos in dextro femore dolores perpetiebatur, multosque annos varios chirurgos fatigabat, cum hominem non haberet, qui juvaret, ad Cælites conversus D Sebastianum imploravit, & Medicum expertus est.

Catharina Reitenfis vidua professa est, se vitam jam abhinc aliquot annis S. Sebastiano in acceptis referre: Etenim ab ebrio marito cum fumante crapula ex popina redeunte stricto ferro appeti-

ta,

Pedū dolorē

*Periculum
Confessionis.*

ta, D. Sebastiani, quem subito imploraverat, patrocínio plùs quàm triginta puncturas declinavit, certissimò confodienda, nisi tam dexterum pugilem habuisset adiutorem.

Fascinum.

Isinæ Conjuges erant, ceterà honestissimi, qui ipso nuptiarum die, fascino, ut videbatur, illigati multis annis sine mutuo affectu, sed magno potiùs odio ac fastidio inter se miserum, molestumque matrimonium vixerant. Adhibitis subinde sacris Reliquiis & voto ad D. Sebastianum concepto exarsit maritalis amor, paulò pòst etiam secuta proles, quâ hactenus carebant.

Periculum à damone, & malo de sperationis.

Puella quædam ex propinqua Urbe oriunda, libertatis amantior, scelerum desiderio ad hæreticos transfugerat. Ibi in omnem licentiam præcepto sectario cuidam malè consuevit, cohabitavitque. A Boicis autem retracta suis postliminiò resti-

restituta est laribus, ne fidei periculum adiret, quæ plerumque post pudicitiam mulierculis ejusmodi venalis est. At neque domi melior fuit: dum enim nescio cui scortatori ibidem adhæsit, sequentibus noctibus pedibus correpta, lecto extracta, & in pavimento extensa dirissimè multoties vapulavit, vultu ipso sæpe unguibus fœdum in modum exsculpto, ac lacerato. Hanc carnificinam pertæsa impia meretrícula in eam cogitationem venit, ut stricto cultro se ipsam feriret, & sceleratam vitam fatali ictu citò absolveret. Aliâ vice in præterfluentem se præcipitem abicere penès se statuerat, ut scelerum pondus mergeret, semper tamen occultâ quadam vi â nefario proposito repulsa est. Non multo post magis curiositatis, quàm religionis causâ Eberspergam delata, loci sanctitate adeò potenter & salubriter in animo suo icta est, ut mox se D. Sebastiano intimè commendaverit,

acde peccatis antè perpetratis magno horrore concepto ope Sancti meliorem mentem se recepisse ipsamet professà sit.

Maniacus.

Wolfgangus Schmid Buechenfis furiosus effectus tribus integris annis, belluæ instar rabidæ, catenis vinciri debuit, ne in obvios quosque irrumperet. Divo Sebastiano à suis devotus plenè sibi restitutus triennio toto in pace, & malacia supervixit, demum tertianâ consumptus, sacris omnibus ritè munitus, & ad ultimum sibi semper præsens tranquillissimè obiit.

Naufragium

Celebre admodum naufragium est, quod ad Crainburgum Walsenburgenses incurrerunt. Ibat navis multis sanè capitibus onusta, quæ pios peregrinos Oettingam peregrinatum secundo Oeno deveheret. Sed citiùs aliqui horum ad portum Æternitatis, quàm Oettingam appulerunt, ultra triginta quantum constat, de numero illo meris. In hoc articulo unus Civis

vi.

vitam suam, alius verò uxoris suæ
D. Sebastiano se debere affirmavit:
nam cum illa natandi imperita lon-
gam jam sub undis moram traxis-
set, & satis superque bibisset, voto
edito S. Sebastiano à marito com-
mendata caput rursus extulit, &
emerfit. Alia in eodem naufra-
gio undis diu raptata voto ad S. Se-
bastianum facto natantem Christi
Crucifixi ligneam majoris formæ
imaginem, quæ & ipsa de navi ex-
ciderat, conspicata, disponente Deo,
eam iconem, ceu missam in nau-
fragio tabulam apprehendit, & in
hoc salutis Labaro, ac victrice sca-
pha feliciter enatavit. Liberati ap-
pensâ tabulâ acceptum à D. Seba-
stiano beneficium testati sunt.

Anno M.DC.LXXXII. Joannes
Obermair tabellio Frisingensis gravi *Apostemâ*
Apostemate intra collum enato la-
boravit, futurumque erat, ut rupto
ulcere introrsum præsertim efflu-
ente suffocaretur, nisi D. Sebastiani
fidei ope fuisset servatus: voto
Dd 2 quip=

quippe ad eum concepto purulenta
spongia aliâ se viâ aperuit, & ne-
glecto periculoso colli itinere fur-
sum per os effluxit, secus, quàm
medici ex artis scito divinaverant.

*Lues peco-
rum.*

Hoc ipso Anno gravis & vulgata
lues totâ Bavariâ inter pecora ma-
gnâ sanè strage grassabatur. Vo-
lantem cancrum morbum illum
vulgò appellabant. In lingua ani-
malium sedebat malum enatis ibi
pustulis tam atroci & præsentè ve-
neno prægnantibus, ut, si temporis
remedia non adhiberentur, viginti
quatuor horarum spatio robustissi-
mi etiam boves conciderent. In
hoc rerum statu multi sua pecora
D. Sebastiano impensè commen-
dârunt, & ab interitu servârunt.
Ipse Serenissimus & Reverendissi-
mus Albertus Sigismundus Bavariz
Dux, Episcopus Frisingensis & Ra-
tisbonensis post aliquam armenti
sui jacturam magnam aquæ bene-
dictæ copiam per sacrum D. Seba-
stiani Cranium transfundi voluit,
quam

quam deinde reliquo potu mixtam
in stabulis suis adhiberi iussit, me-
dioq; hoc perquam proficuo luem
a pecore suo in tempore repulit.
quo ipso in negotio alij quoque,
quos brevitatis causâ omitto, D.
Sebastiani ope gloriati sunt.

Anno M.DC.LXXXIII. Joaões
Keckmiller bono, ut sibi videbatur,
jure Molendinum Serrarium con-
cinnaverat, atque extruxerat. Inde,
ut sit lites vicinorum enatae sunt
propter Meum & Tuum, frigidum
illud verbum. Non amabat vir pa-
cis studiosus tantulo impendio rixas
in longum ituras & odium homi-
num. malebat lucello qualicunque
earere, quàm quiete. Ergo D. Seba-
stiano, ceu arbitro Sacrum voveret,
& positâ controversiâ pax rediit.

Pater quidam Societatis nostræ
aliunde Eberspergam missus, im-
portuno sanè tempore podagricis
doloribus infestari cœpit. Vovit
cum bona Superiorum venia D. Se-
bastiano Podagræ domitori jejuni-

*Odium vict-
torum.*

Dd 3 um

um in pervigilio Sancti observandum, & dolores omnes, velut accepto imperio, abscesserunt.

Amentia.

Maria Krain Villica Aitershofensis non procul Straubingâ post tactam fulmine & exustam villam suam, post defunctum maritum, ex terroribus & ærumnis identidem recurrentibus de statu mentis dejecta multo tempore amens fuit. Accessit hydrops medici opinione fatalis, è quo tamen emerfit, uti & è ceteris concatenatis miserijs, posteaquam votum D. Sebastiano nuncupavit. Tabula prodigij testis Straubingâ Eberspergam missa ibidem inter signa pendet.

Pes fractus.

Nobilis & Clarissimus D. Franciscus Ignatius Schön Jurium Doctor, Electoralis Concilij Aulici Advocatus & Toparchiæ Eberspergensis Prætor in itinere suo negotiorum causâ per Sueviam suscepto ex equo jam in casum prono desiliens pedem fregerat. post cujus curationem haud admodum felicem

cem S. Sebastiani Cranium Eberspergæ piè veneratus, post fufas preces, quibus se meliori Chirurgo commendaverat, illicò quoq; meliores vires sensit, ut jam sine adminiculo, quod huc usque non poterat, liber ingredi posset, & extuberans ossis extantis particula in proprium locum recipere se se fuerit deprehensa, nullo deinceps claudicationis vitio, aut incessus difficultate reliquâ. Testem accepti beneficij argenteum pedem postmodum Patrono suo suspendit.

Anno M. DC. LXXXIV. Georgius Ringer Neohusanus sacrum eucharisticum Eberspergæ fieri curavit, quod filium ex sævissima peste & ipsa memorabili obsidione Viennensi, velut ex Sepulcro ope S. Sebastiani salvum & incolumem receperit gladio & morti superstitem.

Georgius Paur Härtmaringensis ante triennium S. Sebastiano voverat tantum cerei fili, quantum am-

D d 4 bitus

Pestis.

*Voti dilati
pana.*

bitus ædium suo cingulo & coronâ
caperet. Cauſa vouendi erat duo-
rum equorum interitus, & reliquo-
rum periculum. quia verò votum
ſuum huc uſque exequi neglexe-
rat, rerum omnium ſupinè per-
taſus æger animo; & mentis per-
turbationibus, ceu quibuſdam ma-
nibus exagitatus, nec non capitis
inſecutâ vertigine, reliquorum ma-
lorum colophone, vix non in ma-
niam & deſperationem agebatur.
Senſit, neſcio quo monitore, dilati
voti acerbum fructum. Voto
proin executioni mandato, mitiga-
tam mox notavit malorum ſuorum
conjunctionem; meliora rediére
fidera, ſpes & quies.

*Periculum
ab efferatis
equis.*

Anna Brandmairin Civis Mos-
burgentis, cùm An. M. DC. LXXV.
negotij cauſâ in volante apertili
rheda cum una alterâque itineris
comite in viam ſe dediſſet, equi
verò ut ſit, ex objecto trunco,
turbatâ phantaſiâ cohorruiſſent,
ipſi deſertâ orbitâ exleges ruptis
re-

repagulis in vicinum stagnum pleno impetu delati sunt. Certum periculum ante oculos obversabatur, quod tamen voto providè factò, feliciter evitatum est, cursu ferocium animalium properè inhibito. Tabula rei gestæ postmodum hoc Anno M. DC. LXXXIV. appensa est, quo etiam historiam ponere hoc loco placuit.

Hoc ipso Anno D. Christophorus Wegerle voluntarius tribunus in Legione Montfortiana Biberacensis ortu, Suevus D. Sebastiano, quantum in ipso fuit, se gratum stitit. Operæ pretium est, rei feriem, prout gesta est, hic apponere. Erat is Anno M. DC. LXXXIV. in obfione Budensi IV. Octobris Sagittâ Turcicâ, & insuper glande plumbeâ graviter vulneratus. Decubuit nullâ spe vitæ reliquâ: voto verò ad D. Sebastianum edito omnino convaluit missâ Eberspergam hostili sagittâ, quæ tamen incuriâ illius, cui tradita & commissa

Dd 5 fuit.

*Grave vul-
nus à Sagittâ
Turcicâ.*

fuit, vel perdita, vel neglecta, certè hîc loci extradita non est, alias certè locum habitura inter præcipuas manubias, & agnatas Divi Martyris Sagittas.

Febris.

Ampfingæ, loco hinc quinque milliaribus distito familia quædam multorum capitum ope D. Sebastiani ardente febris in tempore liberata est.

Dysenteria.

Anno M. DC. LXXXVI. Michaël Schnabl Hechenlindensis grassante passim dysenteria, quæ multos hinc inde stravit, & extulit, & ipse & uxor illius correpti sunt. facto autem ad D. Sebastianum voto, quod utrèque Eberspergæ conscientiam in sacro tribunali ponere & divinæ accumbere mensæ velent, ambo vitam servârunt.

Hoc ipso Anno rusticana Ancilla Anna appellata gravi dolore capitis & pedissequâ mali illius mania certis temporibus efflictim laborabat. Ubi verò ægra hortatu Confessarij ad Divi Indigetis opem confûgit,

ab An. M.DC.LX. ad An. LXXXVII. 425

fūgit, & duos Cereos Divo sub
Missa arfuros promisit, sensit inte-
grè se restitutam.

An.^o Christi M. DC. LXXXVII. *Supplicatio
Urbi Monacensis.*
Eberspergensī Ecclesiæ fuit cum-
primis memorabilis ob acceptum
à Monacensibus singularem ho-
norem, qui sub geminis Confra-
ternitatibus sanctæ Crucis Forster-
riedensis, & quæ sub Titulo S. Se-
bastiani Monachij erecta est. con-
gregati ipso pervigilio S. Mariæ
Magdalenz Eberspergam excurrerunt
ductâ frequentissimâ suppli-
catione quatuor millium capitum,
singulari modestiâ, ac Religione.
Erant in comitatu utriusque agmi-
nis non plebs tantum promiscua,
sed primâ etiam Aulæ Capita & or-
namenta, Proceres intimi, Comi-
tes & Barones, Urbis præterea Con-
sules & Senatores. Finis tam nu-
merosæ Supplicationis erat pietate
præcipuus, publico bono intentus,
ut militi nostro prælia Domini in
Hungaria prælianti præclaræ ad-
versus

versus Turcas Victoriæ junctis precibus à Domino Exercituum impetrarentur. id, quod postea felix eventus ostendit, Turcâ ad Mohazium luculenter cæso. quæ victoria toti Ecclesiæ postmodum tam fuit læta & gloriosa, hosti verò adeò deplorata.

Porro nec hoc Anno beneficia D. Sebastiani è Cælo præstita desunt, quæ tabulis consignari curarunt ij, qui acceperunt, præsertim qui ab ardentibus febribus ope D. Sebastiani liberati sunt,

*Dysenteria
cum impo-
sito voto.*

Alius quidam de agro pluribus leucis hinc distans, cum dysenteria laboraret, famâ D. Sebastiani motus, eundem Sanctum simplici & imperito voto in auxilium advocavit, pollicitus, tot se crucigeros Divo oblaturum, quot nimirum vulnificas sagittas in corpore suo olim Sebastianus ad palum excipisset. Cum verò vir bonus mox sibi restitutus postmodum nesciret, quot re ipsâ spiculis Martyr fuisset

con-

confixus, voti sui interpretem quæ-
sivit hinc inde, nec tamen conti-
nuò invēnit, qui de certo sagitta-
rum numero certi quicquam asse-
reret. Eberspergam cum scrupulo
suo profectus determinatum item
spiculorum numerum sollicitè in-
dagare cupiens, si quid certi ex loci
historia fortè constaret, nummos
bene multos argenteos in parato
habuit, quibus votum & nomen
suum Divo obzratum liberaret.
At ubi à Patre quodam intellexit,
D. Sebastianum paucis contentum
in re incerta quæstum non amare,
nec carô beneficia sua, præsertim
pauperibus, venialia proponere,
acquievit consilio monentis, & ra-
tionabili obsequio sospitatori suo
satisfecit.

Atque hisce Tractatum hunc
claudimus, sat bene, si tibi, *Amice*
Lector, placuerit: aliud enim operæ
nostræ seu pretium, seu præmium
non quærimus, quàm Dei Ter.
Opt.

428 Beneficia à D. Sebast. M. collata &c.
Opt. Max. gloriam, tum honoris
S. Sebastiani propagationem, &
animorum lucrum. Hoc fine scri-
psimus, hoc item calamus poni-
mus & absoluto brevi, ac pio
Opusculo conquiesci-
mus.

Omnia ad maiorem DEI
gloriam,

SYL.

SYLLABUS

Urbium, Oppidorum, Pagorum,
aliorumq; locorum, qui Eberspergæ ma-
jores Candelas habent, & quot annis, vel certis
temporibus ad D. Sebastianum supplicatum
venire solent.

Aibling. <i>Oppid.</i>	Emating.
Albiching.	Emering.
Alchaim. <i>incert. temp</i>	Englsperg. <i>Triennio.</i>
Alt-Arding.	Entlhausen.
Alt-Müldorff.	Erharding cum Ni- derpergkirch. <i>Tri-</i> <i>ennio.</i>
Arding. <i>Civitas.</i>	Eutting.
Amerang.	Felden. <i>Oppid. Bien-</i> <i>nio.</i>
Anzing.	Floßing. <i>Triennio.</i>
Arget.	Freising. <i>Civitas, in-</i> <i>certo anno</i>
Aschaim.	Gars.
Attl.	Gaslern.
Aufkirchen.	Glön.
Aying.	Gräding. <i>Oppid.</i>
Babeshaim. <i>Triennio.</i>	Grienthal.
Braunau <i>Civit. De-</i> <i>cennio.</i>	Hag. <i>Oppid.</i>
Crainburg. <i>Oppid.</i> <i>Triennio.</i>	Hochstett.
Dorffen. <i>Oppid.</i>	Hochenbrun.
Duntenhausen.	Holzen.
Ebersperg.	Humeln.
Eggenfelden. <i>Oppid.</i>	
Elmosen.	

In-

Inding.	Pogenhausen.
Ismaring.	Prugg.
Iser.	Puech.
Jettenbach, <i>incerto</i>	Purkirchen.
<i>anno.</i>	Reüttkirchen.
Kirchdorff.	Riding.
Kirchhaim.	Rieden.
Langenpreisingen.	Rosenhaim, <i>Oppid.</i>
Lendorff.	Schnaizing.
Möring.	Schwaben, <i>Oppid.</i>
Metrenhaim, <i>Trien.</i>	Schwindau.
Müldorff, <i>Civit. Trië</i>	Schwindkirch.
Mittbach.	Sigersbrun.
Mosen.	Stainering.
Mosburg, <i>Civit. Trië</i>	Stainkirchen.
Neumarcht, <i>Oppid.</i>	Taufkirchen.
Neu-Oettingen, <i>Ci-</i>	Tegernbach.
<i>vit. quadriennio.</i>	Trostburg, <i>Oppid.</i>
Oberndorff.	<i>Septennie.</i>
Oberforing.	Veldkirch.
Oberhäching.	Wäging.
Obing.	Waldpfar ad Oet-
Ostermünchen.	<i>tingam.</i>
Ottendichel.	Walpertskirch.
Otterfing.	Warnbach.
Pemering.	Wartenberg.
Pechlern.	Wasserburg, <i>Civit. al.</i>
Peter am Hard.	Worth.
Perlach.	Wünering, <i>incerto</i>
Pfäffing.	<i>tempore.</i>
Pockeren.	Zornolting.

Ubi nihil adscriptum est, ij veniunt
singulis annis.

INDEX NOMINUM Et Rerum Notabilium.

A.

- A** Braham Episc. Frising. ope S. Materni suā
captivitate liberatus. Fol. 139
- Adálbero I. Semptæ Com. fol. 85. ejus
avaritia. fol. 113. & fol. 116. divina in eum
vindicta. fol. 117. ejus mors. fol. 128
- Adálbero II. Fundator Monasterij Kuebacen-
censis. fol. 166
- Adálbero III. ultim. Sempt. Com. arcem Eber-
sparg. diruit. fol. 174. Novum Monast. ædi-
ficat. ibid. ejus mors. fol. 175
- Adelhais Eberhardi II. conjux Monast. Geisen-
feld. fundatrix, seu restauratrix. fol. 180
- Ahaim vicus S. Sebastiano subtractus, sed non
impunè. fol. 116
- Alberti Serenissimi Bavariz Ducis erga S. Sebast.
pietas. fol. 249. & fol. 281. & 384. ejusdem
liberalitas. fol. 279
- Alberti Sigismundi Duc. Bav. & Episc. Frising.
& Ratisbon. pietas erga S. Sebast. fol. 249.
ejusdem munificentia. fol. 261. & fol. 281.
& seqq. E e Ange-

Index Nominum

- Angeranum Cœnob. Monachij ope S. Sebast. à
peste liberatum. fol. 317
Aper dæmon Eberspergæ. fol. 69
Astrologia Judiciaria periculosa esca. fol. 21
Avaritia à Deo punita. fol. 117. fol. 186. Avarorum & raptorum justa admonitio. fol. 117. & 186
Augusta Vindelicorum ab Hunnis obsessa & liberata. fol. 105

B.

- B**Avaria felix Provincia Religione. fol. 52. & 175. à Sanctorum Reliquijs. fol. 197. Bavariæ vastatio per Hunnos. fol. 81. & 103. per Suecos. fol. 208. & fol. 215
Belli incommoda Eberspergæ. fol. 209. & 216
S. Benedicti PP. Eberspergam ab Udalrico Comite advocati. fol. 136. Eorundem adventus. ibid.
Benefactores S. Sebastiani Cæsares. fol. 275. Ducēs Bavarix. fol. 276. Episcopi. fol. 284. Principes. ibid. Comites & Barones. fol. 286. & seqq. Comitissæ & Baronissæ. fol. 290. Ecclesiastici. fol. 394. Urbes. fol. 300. Oppida. 303. Benefactores promiscui. fol. 305. & seqq.
Beneficia à S. Sebast. impetrata. fol. 317. & seqq.
Blasij Schölling Soc. Jesu crudeliter à Suecis interfecti mors. fol. 210
Bojorum clades per Hunnos. fol. 77
Büttri-

& Rerum Notabilium.

Bütrichianum Cœnob. Monachij ope S. Sebast.
à peste liberatum. fol. 319

C.

R. R. D.D. Canon. Regul. S. Aug. Eberspergæ
primi de Religiosis. fol. 83. eorundem
Eberspergæ voluntarius discessus. fol. 134
Carolomannus Bavarix Rex. fol. 66

S. Carolus Borrom. S. Sebastiano addictissimus.
fol. 217. & 240

Castitas primorum Christianorum. fol. 30. Mu-
lierum Eberspergensium. fol. 215

Christus sub persona Opilionis Eberspergæ pro-
pitius. fol. 90. & seqq.

Chromatius à S. Sebast. podagrâ liberatus & ad
fidem conversus. fol. 21

Clemens VIII. præcipuus Cultor S. Sebastia-
ni Martyris. fol. 51

Conradus Imp. Benefactor S. Sebast. fol. 275

Conradus adolescens in Semptensem familiam
adoptatus citò extinguitur. fol. 170

Cranium S. Sebastiani Eberspergam allatum.
fol. 47. & 98. Argumenta pro eodem ipsa-

no authentico. fol. 49. testimonia pro eo-
dem. fol. 51. & seqq. Idem poculo & haustui

accommodatum. fol. 57. Idem inter flam-
mas illæsum. fol. 194. Utri & lignea sancti

Imago. ibid. Idem Cranium tempore belli
ad tutiora delatum. fol. 365. & fol. 381

Index Nominum

D.

Dietgerus, seu Dietericus secundus Canon.
Reg Eberspergæ Præpositus. fol. 135
Diocletiani Sævitia in Christianos. fol. 24

E.

Eberhardus I. Sempt. Com. Religiosissimus,
fol. 87. ejus mirum somnium. fol. 89.
Somnij explicatio. fol. 91. ejus Castitas, fol.
88. Idem superstitionis everfor. fol. 96. idem
belli Dux & Hunnorum debellator. fol. 107.
ejusdem liberalitas in Superos, fol. 110. ejus
patientia. fol. 112. ejus Mors. fol. 113. ejus
elogium. fol. 114

Eberhardus II. Geisenfeld, Monast. fundator,
vel restaurator. fol. 178

Ebersperga. Nomen, situs. fol. 65. origo. ibid.
prima Arx Eberspergæ. fol. 75. eadem con-
tra Hunnos munita & invicta. fol. 81. & fol.
103. primum Templum Eberspergæ. fol. 73.
primum ibid. Cœnob. Canon. fol. 84. Tem-
plum alterum. fol. 97. Secundum Cœnob.
fol. 97. ejus fundatio. fol. 99. ejus templum
modernum. fol. 196. novum ædificium. fol.
218. Ebersperga divino cultui primitus de-
stinata. fol. 70. & seq. eadem incendio de-
structa. fol. 193. & fol. 214. lytro immunis
præterita, fol. 217. Eadem à ventis & fulmi-
nibus

& Rerum Notabilium.

nibus passa. fol. 221. & seqq. Eadem cultui
S. Sebastiani addictissima. fol. 241. & seqq.
Congregatio ibidem S. Sebastiano erecta. fol.
244. ejus Regulæ & Indulgentiæ. fol. 250.
& seqq.

Epitaphia & Sepulturæ Illustrium Ebersp. fol.
227. & seqq.

F.

Ferdinandus III. Imp. benefactor S. Seba-
stiani. fol. 278

Fulmen iteratum Eberspergæ. fol. 222

G.

Geisenfeldæ nomen, situs. fol. 180. ejus
fundatio & restauratio. fol. 178. & seq.

Germania S. Sebastiani singularis cultrix. fol. 41

Germani Principes SS. Reliquiarum conquiren-
darum perquam studiosi. fol. 46. & seq.

Germanorum robur in bello & prælijs. fol. 108.

eorundem desiderium visendæ Terræ Sanctæ.

fol. 167. eorundem studium consulendi bo-

no filiarum suarum. fol. 181. Eorundem li-
beralitas & Religio in pijs foundationibus. fol.

173

Guilielmus V. Bavar. Dux S. Sebastiani Bene-
factor Eberspergæ in concedendis SS. Reli-
quijs. fol. 205. & fol. 207. & 277

E e 3

Gun-

Index Nominum

Cuntherus ultimus Canon. Reg. Præpos. Ebersperg. fol. 135. ejusdem cum Udalrico Com. supremum colloquium. fol. 153

H.

H Ademunda Sempt. Soror Udalrici I. Sancta mulier, & miris Illustris. fol. 132

Hereditatum dissipatio mala. fol. 172

Hauſtus nimij culpabiles. fol. 55. hauſtus ex Cranio S. Sebastiani Salutaris. fol. 57

Henrici III. Imp. miserabilis lapsus. fol. 185

Henricus Rixosus miraculo è captivitate liberatus. fol. 139

Hunefridus primus DD. Canon. Præpos. Ebersperg. fol. 47. & fol. 84. ejusdem Sanctitas. fol. 134

Hunni seu Hungri Germaniæ flagellum. fol. 71.

Eorum irruptio in Bavar. & crudelitas. fol. 81.

eorum clades. fol. 107. Eorundem captivi

Reguli Eberspergam adducti. fol. 109. ijdem

Ratisbonæ in Crucem acti & terrâ obruti.

fol. 110

I.

Imprecatio Dæmonis à Deo punita. fol. 371

Incendium Eberspergæ, ejusq; damna. fol. 193. & fol. 214

Indulgentiæ Eberspergæ concessæ. fol. 199. & fol. 206.

& Rerum Notabilium.

fol. 206. aliæ Congregationi S. Sebast. concessæ. fol. 225. & seqq.

K.

Kiebach Monast. à Semptensibus fundatum. fol. 166. Idem post incendium restauratum. fol. 168

M.

Marci & Marcelliani lucta. fol. 5. eorum. constantia & Martyrium. fol. 18

Maximilianus Serenissimus Bavar. Dux & Elector S. Sebastiani Benefactor. fol. 277

Mediolanum D. Sebast. addictissimum. fol. 239. & seqq.

Meginpoldus Tertius Canonic. Præpos. fol. 135

Miracula per Cranium S. Sebastiani Eberspergæ. fol. 50. alia ejusdem miracula, seu beneficia varijs collata. à fol. 317. per seqq. pag.

Monacensium pietas & liberalitas. fol. 300. item fol. 425

Morientium verba emphatica. fol. 177

Mundus in maligno positus & deterior. fol. 156

N.

Narbona S. Sebastiani cultui addicta. fol. 239

Naufragium ad Crainburgum. fol. 416

E c 4

Nico-

Index Nominum

Nicostratus miraculo à S. Sebastiano conver.
sus. fol. 17
Nobilitas firmamento similis. fol. 165

O.

S. Oswaldi Regis liberalitas in pauperes. fol.
ho 273
Otto Imp. felix contra Hunnos. fol. 107
Otto II. Imp. S. Sebast. Benefactor. fol. 275

P.

Patroni variorum morborum & officiorum. fol. 35
Peregrinatio Ebersperg. fol. 266. Ejus dies qua
de causa translatus. fol. 197.
Peregrinationes per annum. fol. 263. & seqq.
Peregrinationes in Terram Sanctam, Romam,
Lauretum, &c. fol. 265
Peregrinorum Solatium Eberspergæ. fol. 127.
fructus. fol. 269
Persecutio Christianorum immanis. fol. 22. &
fol. 24. & 29
Pestis ope S. Sebast. sæpe depulsa. fol. 39. & seqq.
Pestis cur symbolicè per sagittas exprimitur.
fol. 37. & fol. 41
Pestis per venabulum significata. fol. 40
Pestis Italiæ sub Agathone. fol. 39. sub Pela-
gio. fol. 41
R. Ro-

R.

- R**atholdus Sempt. Comes. fol. 78. ejus res-
gestæ. fol. 80. & seq. idem Carinthiæ Mar-
chio. fol. 83. ejus mors. fol. 86
- Reginboldus primus Ebersp. Abbas, postea Spi-
rensis Episc. fol. 136
- Reliquiæ SS. quandôque controversæ, & cur?
fol. 44. & seq.
- Reliquiæ SS. in monte Andecensi inventæ, fo-
lio 197
- Reliquiæ S. Materni & ad eas mirac. Ebersper-
gæ. fol. 139. & seq.
- Reliquiæ Sanctorum Eberspergæ asservatæ, fo-
lio 200
- Richardis sancta femina Uxor Udalrici I. fol.
132. ejusdem mira visio. fol. 144. eadem
perpetuæ eleemosynæ fundatrix. fol. 146. e-
jusdem pretiosa mors & elogium. fol. 148
- Richlindis Adalberonis III. conjux avara fe-
mina. fol. 183. eadem S. Sebastiani defrau-
datrix. fol. 184. iusta Dei in illam vindicta.
fol. 86. ejusdem pœnitentia & mors. fol. 186
- Roma Reliquiarum Sanctorum locus quasi pro-
prius & ferax. fol. 48. Eadem S. Sebastiani
eximia cultrix. fol. 40. fol. 237
- Rusticorum Tumultus Eberspergæ, eorûmque
clades. fol. 212. & seqq.

Ee 5

S. Sa-

S.

- S**agittæ attactu Cranij S. Sebastiani consecra-
 ta. fol. 269. & passim alibi.
 Sanctorum varia officia. fol. 35. & seq.
 S. Sebastianus, ejus patria, parentes. fol. 2. ejus
 dotes. fol. 3. Sebastianus Christianus pruden-
 ter occultus. folio 4. ejus potens oratio ad
 Marc. & Marcellian. fol. 8. & seqq. Sebast.
 Titulo Defensoris fidei honoratus. folio 22.
 Sebastianus sagittis confixus & paulò post
 curatus. fol. 25. & seqq. fustibus ad mortem
 contusus in cloacam projectus. fol. 27. & seq.
 inde à Lucina extractus. ibid. Sebastiani vir-
 tutes & Elog. fol. 29. & seq. Sebastianus Pa-
 tronus contra pestem. fol. 34. & seqq. Seba-
 stianus Christianus Apollo. fol. 39
 Sebastianus quando Martyr, senex an Juvenis?
 fol. 60. & seq.
 S. Sebastiani Eberspergæ sacellum. fol. 258. e-
 jusdem Statua argentea. fol. 259. & seq.
 Sempta fluvijs, ejusque ditio, inde Semptenles
 Comites. fol. 67. & seqq.
 Semptensis familiæ plena per mortem extinctio.
 fol. 188
 Semptensium Comitum liberalitas. fol. 286. eo-
 rundem elogium. fol. 189
 Sepulturæ Illustrium Eberspergæ in Templo S.
 Sebastiani. fol. 224. & seqq.
 Sighardus primus Sempt. Com, ejusque gesta.
 fol. 67.

& Rerum Notabilium.

fol. 67. ejus Mors. fol. 77. ejusdem elogium.

fol. 78

Sigismundus Bavariae Dux S. Sebastiani cultor.

fol. 52

Societas Jesu Eberspergam introducta. fol. 204

Suecici Belli incommoda Eberspergae. fol. 208.

& seq. fol. 216

Suessio, Urbs S. Sebast. Reliquijs nobilis, ejusq;

cultui addicta.

fol. 239

Superstitionis reliquiae Eberspergae everse.

fol. 96

T.

Tiburtius miraculo & ope S. Sebast. ad fidem
conversus.

fol. 21

Tranquillinus & Martia parentes SS. Marci &

Marcelliani, cum tota familia ope S. Sebast.

ad fidem conversi.

fol. 17

Idem Tranquillinus à S. Sebast. podagra libera-

tus.

fol. 18

V.

Vaticinia sanctorum virorum de Ebersperga
divinitus electa.

fol. 70.

S. Udalricus Augustanus Episcop. potens ad-

versus Hunnos in proelio.

fol. 106.

idem thaumaturgus adversus dolorem den-

tium,

fol. 122.

Vdal-

Index Nominum

Vdalricus I. Sempt. Com. æger.	fol. 118.
idem ope S. Sebast. Sanatus.	fol. 126.
eiusdem erga S. Sebast. gratitudo	fol. 131.
Idem odio à quibusdam habitus & à Deo ad- jutus.	fol. 138.
Idem Ordinis S. Benedicti Eberspergam intro- ductor.	fol. 163.
Vdalrici Resignatio, Mundi Contemptus, ab- stinencia, ceteræque virtutes.	fol. 152.
& seqq. Eidem facta revelatio de stirpe Sem- prensi paulò pòst extinguenda.	fol. 153.
Suprema eiusdem oratio & monita ad filium & consanguineos.	fol. 155.
Ejus morbus, sancta mors & elogium.	fol. 161.
& seqq. Vdalrici Mausolæum.	fol. 224.
Vdalscalcus Sempt. Com. restaurator Monast. Küebacensis.	fol. 168.
Ventorum ferocia Ebersp.	fol. 221.
Veritas odiosa Magnis.	fol. 27.
Victoria contra Hunnos.	fol. 107.
contra Turcas.	fol. 426.

W.

W Elpho seu Welfhardus à Deo miserabili lapsu ex alto punitus	fol. 185.
Wilibirgis Sempt. Virg. oratio ad fratrem.	fol. 119. & seqq.
Ejus mors & elogium.	fol. 129.

Z. Zoë

Z.

Z Oë insignis matrona, sed muta à S. Sebastia-
no curata & conversa. fol. 15.
& seqq.

Collegii Socii Jesu paderbornæ

1697
F I N I S.

ERRATA

Illapfa sic corrigenda.

<i>Pagina.</i>	<i>Linea.</i>		<i>Lege.</i>
74.	9.	quot.	quod.
85.	1.	substitutetur.	substitueretur.
105.	14.	potientur.	potirentur.
105.	17.	vicinam.	viciniam.
116.	4.	manebant.	manebat.
146.	20.	coquuntor.	coquuntor.
193.	21.	emblemata.	emblemata.
194.	1.	plerq;	plerq;
212.	20.	Monachij.	Monachio.
241.	10.	inspectatâsq;	inspectâsq;
246.	16.	dignitati.	dignati.
247.	9.	ipse.	iste.
270.	7.	uti.	ut.
297.	14.	XXXV.	LXXXV.
299.	17.	superet.	serperet.
316.	17.	ephemeridies.	ephemerides.
345.	23.	arenam	araneam.
347.	21.	destiterunt.	destituerunt.
357.	2.	pustilis.	pustulis.
373.	18.	compare.	comparere.
410.	10.	reporrectum.	exporrectum.
427.	17.	venialia.	venalia.

Syllabo lit. M. inferatur, München Civis. incerto anno.

Ceteros leviores errores circa interpunctiones maxime, & caducas literas facile aquns Lector corriget.

RII

Ja

RII

Ja

RII

Ja

RII
Ja

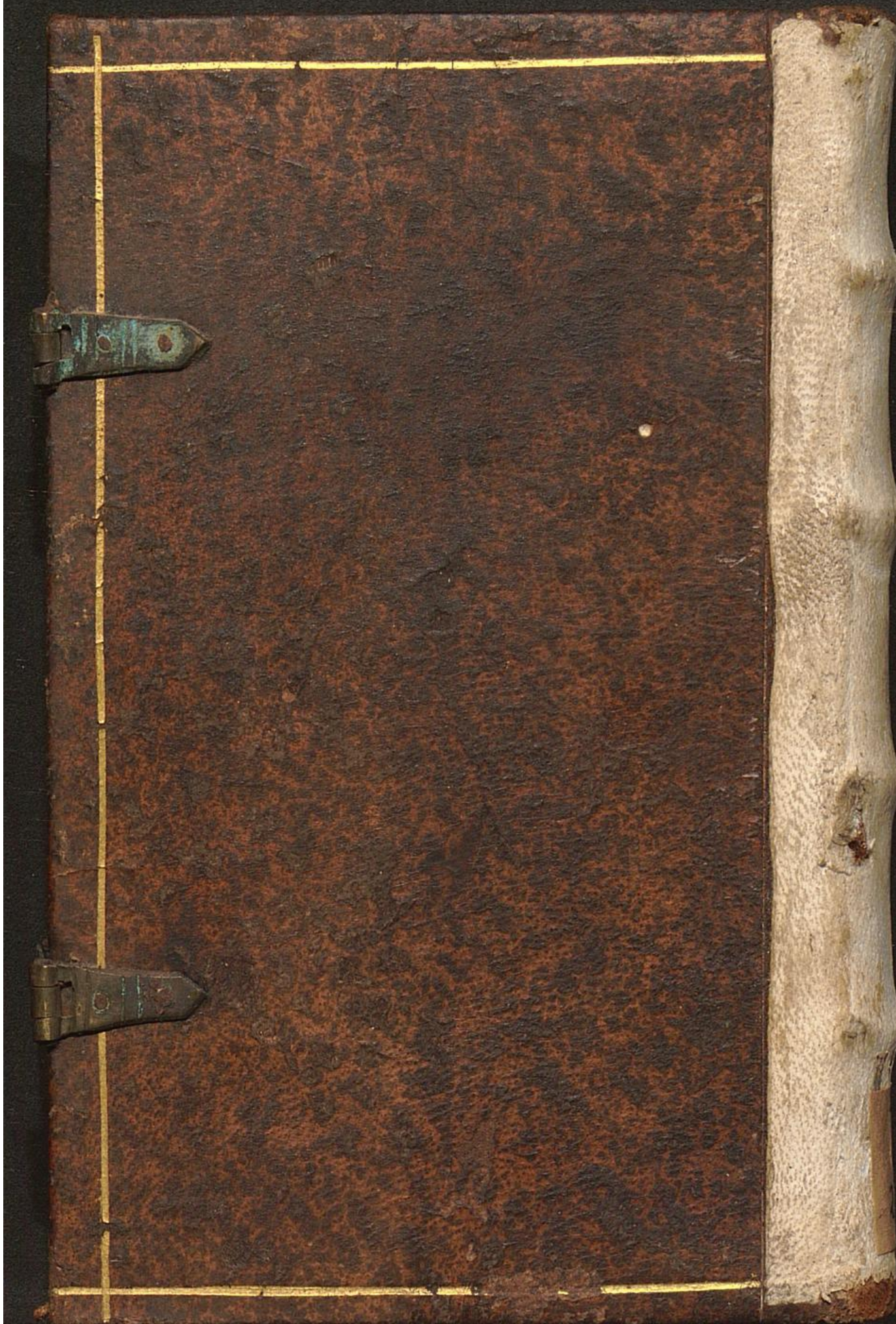

RE
ja

Th
2463